

ELŐSZÓ

A Magyarországi Evangélikus Egyház szolgálattevői és az érdeklődők ismét kézbe vehetik a Magyarországi Evangélikus Egyház hatályos törvényeinek gyűjteményét. A legutóbbi kiadás óta a Zsinat jelentős módosításokat vitt véghez a törvények szövegén, átalakítva egyházunk irányítási struktúráját, valamint a működés folyamán alkalmazandó szabályokat is – jelentős részük ebben a gyűjteményben kerül kihirdetésre. Ahhoz, hogy a gyakorlatban zökkenőmentesen lehessen eljárni, elengedhetetlen, hogy az érintettek ismerjék a vonatkozó szabályokat. Az egységes törvénykönyv kiadása – amelynek hatályos változata elérhető egyházunk honlapján is – ezt szolgálja.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy bizonyos törvényhelyek hatályban vannak még a korábbi törvénygyűjteményből. Ilyen például a tábori lelkészi szolgálatra vonatkozó szabályozás, valamint több rendelkezés, melyek hatályon kívül helyezése és az új szabályok hatályba lépése 2006 folyamán évközben történik meg. Elsősorban az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2006. évi IV.

törvényben találunk ilyen részeket, melyek azt biztosítják, hogy a meglévő testületek még a korábbi, az általános tisztújítás során megválasztott új testületek pedig a most kézbe vett szabályok szerint végezhesék munkájukat. A 2006-ban esedékes általános tisztújítást már az új törvényekre figyelemmel kell megszervezni és lebonyolítani.

A 2006. évben még állnak a Zsinat előtt törvényalkotási feladatok, ezért év végéig várható, hogy bizonyos változások történnek még törvényeinkben, így a tábori lelkészi szolgálatra vonatkozóan, az egyház háztartásáról szóló 2000. évi I. törvényben, valamint az egyházi nyugdíjra vonatkozó szabályok megfogalmazásában. Reményeink szerint az év végén egyszerűbben kezelhető, a változásokat a törvény szövegébe beilleszthetően követő szabálygyűjteményt adhatunk ki.

Smidéliusz Zoltán s.k.
a Zsinat lelkészi elnöke

Bárdossy Tamás s.k.
a Zsinat nemlelkészi elnöke

ZSINATI HITVALLÁS

EVANGÉLIKUSOK VAGYUNK

A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztus egyházának részegyháza, az evangélikusság világméretű családjának tagja, hálát ad Urának, hogy mindeddig megőrizte és abban a biztos reménységben és örömben él, hogy a jövőben is megtartja. A Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinata (1991-től) mind a folyamatosságot, mind a megújulást fontosnak tartja, amikor újra fogalmazza szolgálatának rendjét zsinati munkája során. Őseink a reformáció idején is hangsúlyozták az első 15 évszázad örökségét, noha élesen bírálták is az egyházban tapasztalt visszaéléseket. A múlt kincseinek őrzése és a javítás egyaránt jelentős volt. Ez ma is példaértékű. Hitünk, hogy a Szentlélek megőrzi és megújítja az egyházat. Hitünket elsősorban az „egyedül Krisztus” (solus Christus) megvallása határozza meg. Mi is valljuk: „nincs üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” (ApCsel 4,12). Ez hitünk középpontjának tekinthető ma is gyülekezeteinkben. Valljuk a reformáció három másik alapvetését: „egyedül a Szentírás” (sola Scriptura), „egyedül kegyelemből” (sola gratia), „egyedül hit által” (sola fide). Ezek az alapvető hitvallások ma is összekötnék minket a protestantizmus nagy családjával. Az első évezredbeli ökumenikus hitvallások pedig összekötnék a történelmi keresztyénség három nagy ágával: az orthodoxiával, a római katolicizmussal és az anglikánizmussal.

Ma is mértékadó számunkra az Ágostai Hitvallás és Védőirata, élő kincsünk a Kis- és Nagykáté, és a Konkordia könyv minden irata. Ezek a hitvallásaink segítenek Jézus Krisztushoz igazodni, ugyanakkor arra indítanak, hogy mi is kövessük Őt és kortársainknak megvalljuk: Jézus Krisztus Úr! Gondozzuk az evangéliumi keresztyének kegyességének életformáit, a személyes és közösségi bibliaolvasást, az imádságot és gyakoroljuk a személyes elkötelezettségű hívő életet.

KÜLDETÉSÜNK

Hisszük, hogy Jézus Krisztus követésében Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – hallgatja és hirdeti az evangéliumot Isten törvényével együtt abban a bizonyosságban, hogy Isten igéje élő és ható és a Szentlélek munkáján keresztül képes hitet és új életet teremteni ma is.

Hisszük és tapasztaljuk, hogy Isten egész népe – ki-ki elhívása szerint – él és szolgál az evangéliumot hordo-

zó szentségekkel, tanul és nevelődik, tanít és nevel. Valljuk, hogy a missziói parancsban a keresztesítés és tanítás együtt jár (Mt 28). A tanításhoz tartozik a nevelés feladata is: az emberformálás.

Egyházunk nem e világhoz igazodik, de keresi azt, ami Isten kinyilatkoztatott akarata számunkra e világban (Róm 12,2). Ezért kell figyelembe vennünk környezetünket, korunkat, a helyi és időbeli tényezőket. Tudatosan vállaljuk, amiért Jézus imádkozott: „Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól.” (Jn 17,15).

Hitünk alapján végezzük a szeretet cselekedeteit Jézus kicsinyei között: az árvák, özvegyek, betegek, elesettek között, de Urunkat szolgáljuk minden rossz megelőzésében is. Luther Mártonnal valljuk: „A hit nem kérdezi, kell-e cselekednie a jót, de még meg sem kérdeztük, ő már meg is cselekedte”. Tisztában vagyunk korlátainkkal, erőtlenségeinkkel, de jelt akarunk adni Krisztusról, akinek szolgálatában állunk, aki erősebb minden bűnnél, bajnál, betegségnél, sőt még a halálnál is, és aki új eget és új földet ígér. Az Ő erejével merünk és tudunk szembeállni a romlás erőivel. Az emberek nyomorúsága, elenessége éppenúgy állandó feladatot jelent számunkra, mint a jólét kísértései, hiszen arra a szolgálatra hívunk, hogy az embereket mindkétféle kísértéstől megőrizni igyekezzünk.

FELELŐSSÉGÜNK – KÖZÖSSÉGVÁLLALÁSUNK

Isten előtti felelősségünk kötelez arra, hogy testvérként tekintsünk minden emberre.

Egyházunk tagjainak jelentős része él szórványban más felekezeti testvérek között. Szeretettel, megbecsüléssel fordulunk szórványban élő híveinkhez és kérjük, őrizték meg hitüket, evangélikus örökségüket.

Elfogadó és adakozó egyháznak tudjuk magunkat a világ keresztyénségében. Szívesen tanulunk másoktól és bizonyosak vagyunk abban, hogy mi is tudunk adni lelki értékeket testvéregyházaknak.

Közösségben vagyunk az Egyházak Világtanácsa taggyházaival, velük együtt valljuk: Jézus Krisztus Úr, Megváltó és velük együtt hiszünk a Szentháromság Istenben. Közösségben vagyunk a Lutheránus Világszövetség taggyházaival az ősi reformátori hitbeli kincsek alapján és századunkban megtapasztalt kölcsönös, építő kapcsolataink révén.

Felelősséget érzünk az Európai Egyházak Konferenciá-

ja tagegyházai iránt, jelentősnek tekintjük ezt a felekezeti szervezeten mind az új Európa, mind az új világrend kialakulásának folyamatában.

Szeretettel figyelünk hazai testvéregyházaink életére és munkájára: a református egyházra, amellyel Magyarországon a reformáció kezdetétől sorsközösség, helyenként szászék- és úrvacsora-közösség köt össze, a római katolikus egyházra, amellyel a 2. Vatikáni Zsinat óta a régebbinél jobb kapcsolatok kötnek össze, a gazdag liturgiájú orthodox egyházra és a kisebb protestáns közösségekre is. A magunk részéről jó kapcsolatokra törekszünk a magyarországi keresztyénség minden ágával. Ez a testvéri közösség erősítheti mai missziói szolgálatunkat, közös Urunkról szóló bizonyágtételünket.

Testvéri szeretettel vagyunk a zsidó hitközösség iránt is, a közös Szentírás (Ószövetség) és a közös múltbeli gyökereink alapján.

Párbeszédre készen fordulunk a hazánkban új jelenségnek számító más vallások képviselői felé (buddhisták, hinduisták stb.), tudva, hogy nekik is tartozunk az evangéliummal.

Több nemzetiségű egyház vagyunk, ezért különös felelősséget érzünk a magyarországi nemzetiségek és a környező országok népei iránt. Vannak gyülekezeteink, ahol rendszeresen tartunk szlovák, illetve német istentiszteleteket, szertartásokat, lelkipozást. Nem feledkezünk meg a határainkon túl élő magyar testvéreinkről és felismertük az egyházak hídépítő szerepét a századvég bizonyult helyzetében. Iránymutatónak tartjuk az apostoli figyelmeztetést: „Legyetek készen mindenkor számot adni mindenkinek a bennetek élő reménységéről, de tegytek ezt szelíden és tisztelettudóan.” (1Pt 3,15–16).

EGYHÁZI TÖRVÉNYEINK ÉRTELME

A jelenlegi Zsinatunk által hozott egyházi törvényeink életünk és szolgálatunk jó rendje érdekében szükségese, hogy tisztán és igazán hirdethessük az evangéliumot, Krisztus rendelése szerint éljünk a szentségekkel,

hatékony legyen szeretetszolgálatunk, botránkozás és rendtelenség mindezt meg ne erőlténitse.

Evangélikus testvéregyházainkkal egyek vagyunk abban, hogy a rend és a törvény nem öncél, hanem mindig csupán eszköz ahhoz, hogy Jézus Krisztus szabadító és megújító munkája folyjék az egyház által e világban. Örömlünknek adunk kifejezést, amiért az 1990. évi IV. törvény és a Magyar Köztársaság Alkotmánya új helyzetet teremtett országunkban az állam és egyház valódi szétválasztása tekintetében és ezáltal újra visszanyertük autonómiánkat.

Az államtól való szétválásunk nem jelenti azt, hogy egyházunk többé már nem tudja magát a társadalom szerves részének. Itt akarunk élni és értékeinkkel szolgálni.

Egyházi törvényeinknek nem tulajdonítunk tévedhetetlen jelleget, de azt valljuk, hogy az egyházi élet és szolgálat számára jó rendet biztosíthatnak. Az egyházi törvények biztosítéka az egyház autonómiája, amelyet évszázados demokratikus gyakorlat, valamint a szabadságjogok kiteljesítése tesz lehetővé. Egyházunk egyház kíván maradni a jövőben is.

Egyházunk a hitélet körébe tartozó munkálkodás mellett kulturális, nevelési-oktatási, szociális-egészségügyi tevékenységével, valamint a nemzeti tudat ápolásával jelentős szerepet kíván betölteni az ország életében. Ezért tudatosan és önként szánjuk el magunkat az érvényes egyházi törvények megtartására mindaddig, amíg egy új Zsinat azokat meg nem változtatja. A jórend szükségességéről meggyőződve magunkra nézve elismerjük egyházi törvényeink kötelező erejét és azokat minden kényszer nélkül önként teljesítjük.

Mindezt a Szentírás intése alapján valljuk: „Éljetek méltón ahhoz az elhíváshoz, amellyel elhívattatok, teljes alázatossággal, szelídséggel és türelemmel; viseljétek el egymást szeretettel, igyekezzetek megtartani a Lélek egységét a békesség kötelékével. Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy reménységre kaptatok elhívást is; egy az Úr, egy a hit, egy a keresztség, egy az Istene és Atyja mindenkinek, ő van mindenkinek felett, és mindenkinek által és mindenkiben.” (Ef 4,1–6).

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ TÖRVÉNYEI

1997. ÉVI I. TÖRVÉNY A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZRÓL¹

1.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház az egy, szent, egyetemes, apostoli, keresztyén anyaszentegyház része, a Magyarországon élő evangélikusok jogilag szervezett közössége. Tanítása a Szentírás, az egyetemes hitvallásokon (az Apostoli, a Niceai és az Athanasiusi Hitvallásokon) és a reformáció lutheri irányzatának hitvallásain (különösen az Ágostai Hitvalláson és a Kiskátén) alapul.

2.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház a hitvallás azonossága alapján szószék- és oltárközösségben van más országok evangélikus egyházaival, a Lutheránus Világszövetség tagegyházaival.

3.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Magyarországi Református Egyházzal szoros kapcsolat köti, mely az évszázados történelmi hagyományokon és a Leuenbergi Konkordia együttes elfogadásán alapul.

4.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat a Jézus Krisztusba vetett hitbeli közösség révén testvéri kapcsolat köti össze a többi keresztyén egyházzal. Ökumenikus kapcsolatokat tart fenn a magyarországi és külföldi egyházakkal, valamint egyházi szervezetekkel, elsősorban a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsával, az Egyházak Világtanácsa és az Európai Egyházak Konferenciája tagegyházaival.

5.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Jézus Krisztustól rendelt küldetésének tekinti, hogy Isten ígését tisztán és igazán hirdesse minden embernek, a szentségeket Krisztus rendelése szerint szolgáltassa ki, és hitének gyümölcseként a szeretetet Jézus Krisztus tanítása és példája szerint gyakorolja. Ennek megvalósításáért minden egyháztag és egyházi tisztségviselő felelősséggel tartozik.

6.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tekinti a szolgálat szervezését, a szervezett missziói és diakóniai munkát, az evangélikus szellemben való nevelést, az egyházi szolgálatra való felkészítést és tiszteletben tartja a teológia művelésének szabadságát.

7.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház felajánlja segítségét a más országban, illetve egyházban élő magyar ajkú evangélikus gyülekezetek szolgálatához.

8.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházközösségekből épül fel. Az egyházközösségek egyházmegyét, az egyházmegyék egyházkerületet, az egyházkerületek pedig országos egyházat alkotnak.

9.§ A Magyarországi Evangélikus Egyházat önkormányzati jog illeti meg, amelyet az évszázados joggyakorlat és az állami törvények is megerősítenek. A Magyarországi Evangélikus Egyház önálló jogi személy, az egyházat érintő ügyekben – a törvény keretei között – önállóan intézkedik.

10.§² (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközössége jogi személy.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház minden önkormányzattal és önálló gazdálkodással rendelkező szervezeti egysége közgyűlési határozata alapján jogi személy lehet, és ezek további önálló jogi személyként működő szervezeteket és intézményeket hozhatnak létre. Mindez azonban nem bontja meg a Magyarországi Evangélikus Egyház egységét.

(3) Törvény a Magyarországi Evangélikus Egyház más részének is jogi személyiséget adhat.

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája nyilvántartást vezet a jogi személyiséggel rendelkező evangélikus önkormányzati egységekről és intézményekről.

11.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház – a törvényesség érvényesülése érdekében, a törvényben rögzített módon – a törvényhozást, az egyházkormányzást, a bíráskodást egymástól elválasztja.

12.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényhozási, kormányzási és bíráskodási feladataiban az egyházi szervek összetételénél a paritás elve, vagyis a lelkesi és nemlelkesi elem azonos mértékű befolyása érvényesül. Az egyházi élet minden területén a nők és a férfiak azonos jogokat élveznek.

13.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház tagja az a magyar állampolgár és az a Magyarországon élő személy,

¹ Hatályos: 1995. december 1-től. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

² Módosította a 2005. évi II. törvény 1.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

aki keresztségben részesült, az evangélikus egyháznak a Szentírás alapján alapuló hitvallásos tanítását elfogadja, vallja és képességei szerint megtartja.

14.§ Az egyháztagság rendszeren egyházközségi tagságban valósul meg. Az egyházközség tagja az az egyháztag, aki annak gyülekezeti életében és fenntartásában lelki, szellemi és anyagi erejéhez képest részt vesz és általában az egyházközség területén lakik. Az egyházközség tagjairól nyilvántartást vezet.

15. §³ Az egyháztagság elhalálozással, illetve az egyházból való kilépéssel szűnik meg.

16.§ Minden egyházközségi tag, aki az egyházi törvényekben megfogalmazott feltételeknek megfelel, jogosult a Magyarországi Evangélikus Egyház közéletében és kormányzásában részt venni. Az egyházzogi hatalom az összes jogosult egyháztag közakarátán alapul. Az egyházi

törvényekben megfogalmazott feltételek fennállása esetén minden egyházközségi tag egyházi tisztségre választó és választható.

17.§ Egyházi tisztségre az olyan feddhetetlen életű, egyházához hűséges egyházközségi tag választható, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház jogszabályaiban meghatározott feltételeknek megfelel. Az egyházi tisztségviselők felelősséggel tartoznak a rájuk bízott feladat elvégzéséért és az anyagi javakért. Az egyházi tisztségekre történt választás meghatározott időtartamra szól. Egyházi tisztségről érvényesen lemondani csak írásban vagy törvényben meghatározott más módon lehet.⁴

18. §⁵ Minden egyházi tisztségviselő és testület csak saját illetékességi területén, a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben jogosult hivatalosan nyilatkozni, egyéb ügyekről csak saját nevében nyilváníthat véleményt.

³ Módosította a 2002. évi III. törvény 1.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

⁴ Az utolsó mondatot módosította a 2003. évi II. törvény 1.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 2.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

2005. ÉVI III. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRÓL ÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATOT VÉGZŐKRŐL

Az egyház elsődleges szolgálata az evangélium hirdetése és a szentségek kiszolgáltatása annak érdekében, hogy a Jézus Krisztusban való megigazító hitre eljussunk. Az evangélium az egyház létének forrása és értelme, hirdetése az egyház missziói küldetése és minden egyéb szolgáltatának alapja.

A Jézus Krisztusról szóló tanúságtétel minden Krisztusban hívő ember egyetemes feladata. Az egyház minden tagja részese ennek a szolgáltatnak hitének és lelki adományának mértéke szerint.

Az egyház hivatalos szolgálatát, a nyilvános tanítást és a szentségek kiszolgáltatását az egyház jó rendje érdekében az azzal megbízott egyházi munkások végzik. Minden egyházi szolgáltatásban álló munkás a feladat- és hatáskörében felelős azért, hogy az egyház sajátos küldetését betöltse.

Mindezek keretében a Magyarországi Evangélikus Egyház zsinata a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1.§ (1) A törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Evangélikus Egyház önálló képviselettel rendelkező szervezeti egységeinél (a továbbiakban: egyházi önkormányzat), intézményeinél, evangélikus egyesületeknél szolgáló lelkészekre, nemlelkészi egyházi munkásokra és a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlóira.

(2) Az e törvény alapján szolgálati jogviszonyban álló lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás egyházi személy.

Fogalommeghatározások

2.§ E törvény alkalmazásában:

- a) szolgálatba állító: az az egyházi önkormányzat, intézmény, evangélikus egyesület, amely az egyházi szolgálat ellátására szolgálati jogviszonyt létesít,
- b) szolgálati jogviszony evangélikus lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás és szolgálatba állítója, valamint e kapcsolat révén a Magyarországi Evangélikus Egyház között az egyház törvényeinek megfelelően az egyházi szolgálat ellátására létrejött jogviszony,
- c) a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlói: azok a személyek, illetve testületek, akik/amelyek a Magyarországi Evangélikus Egyház nevében a szolgálatba állítót megillető jogok törvényben, illetve írásbeli szerződésben meghatározott részét gyakorolják,

- d) szolgálati szerződés: a szolgálatba állító és a lelkész, illetve nemlelkészi egyházi munkás közötti szerződés, amely tartalmazza az egyházi szolgálat ellátásának legfontosabb feltételeit és elvárásait. Ahol jogszabály díjlevelet vagy híványt említ, ott szolgálati szerződést kell érteni.

MÁSODIK RÉSZ A LELKÉSZI SZOLGÁLATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet A lelkészi szolgálat

3.§ (1) Az evangélium hirdetésére és a szentségek kiszolgáltatására Jézus Krisztus külön szolgálatot rendelt. Az egyház rendjének megfelelően ezt a szolgálatot az arra szabályszerűen elhívott lelkész végzi.

(2) A lelkészek szolgálati jellege és a kegyelmi eszközökkel való szolgálatuk – a lelkészi alkalmazás helyétől és az egyházigazgatási hatáskörtől függetlenül – azonos.

(3) A lelkészeknek az alkalmazási helyükből és egyházigazgatási hatáskörükből adódó képviseleti és kormányzási teendőiről a Magyarországi Evangélikus Egyház külön törvényben rendelkezik.

4.§ (1) Minden egyházi szolgálatban álló lelkész és lelkészi szolgálattal megbízott személy kötelessége a lelkészi szolgálat hűségének végzése, különösen

- a) Isten igéjének, törvényének és evangéliumának hirdetése,
- b) az egyház építése,
- c) a hívek pásztorolása,
- d) a lelkigondozás szolgálata,
- e) a bűnökből való feloldozás,
- f) a fiatalok és idősek tanítása,
- g) a szeretetszolgálat szervezése,
- h) önmaga továbbképzése egyéni és egyházi továbbképzés keretében.

(2) Az egyházi szolgálatban álló lelkész sajátos joga és kötelessége:

- a) a szentségek kiszolgáltatása,
- b) a házasság egyházi megáldása,
- c) az egyházi temetések végzése.

5.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház férfiakat és nőket egyaránt képez, felavat, illetve kiküld a lelkészi szolgálatra.

6.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkésze felelős egyháza biblikus és hitvallásos tanításának érvényesüléséért.

7.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészétől elvárja, hogy

- a) belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- b) lelkészi hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- c) családját példaadóan, evangélikus hitben pásztorolja.

(2) A lelkész köteles magatartásával, viselkedésével és külső megjelenésével is hivatalának megfelelni.

8.§ (1) A lelkészi szolgálatban álló személy köteles a lelképásztori titkot megőrizni, az egyház törvényes rendjét megtartani és védelmezni. A lelkész lelkiismeretesen és híven köteles magát minden tevékenységében lelkészi esküjéhez tartani.

(2) A lelkész az egyházban rendszeresített liturgikus öltözetet istentiszteleteken és az egyéb liturgikus alkalmakon viseli.

9.§ A lelkész olyan személlyel köthet házasságot, aki családi és magánéletében, valamint hivatásában egyaránt vállalja házastársa evangélikus egyházi szolgálatát. A lelkész házasságkötési szándékát köteles a házasság megkötése előtt 3 hónappal az esperesen keresztül a püspöknek bejelenteni, és a házasságkötéshez engedélyt kérni. Az egyházi szolgálatra készülő teológiai hallgató és a lelkészjelölt is csak a püspök előzetes engedélyével köthet házasságot.

10.§ A lelkész a köz szolgálatában választott tisztséget betölthet, ugyanakkor pártpolitikai tevékenységet nem folytathat, pártnak tagja nem lehet.

II. fejezet

A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei

11.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze az, aki

- a) az előírt teológiai tanulmányoknak eleget tett és erről egyetemi, illetve ezzel egyenértékű oklevelet szerzett,
- b) érvényes lelkészi oklevéllel rendelkezik,
- c) lelkésszé avatásában a lelkészi szolgálatra megbízást és felhatalmazást kapott,
- d) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szerepel.

(2) A lelkészi oklevél feltételként való megjelenése először az 1996. évben Budapesten az Evangélikus Hittudományi Egyetemre felvett hallgatóknál lép hatályba.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház felavatott lelkésze, valamint az is, akit az Evangélikus Teológiai Akadémia levelező teológiai vagy hitoktatói tanfolyamának elvégzése után, de 2003. június 10. előtt lelkésszé avattak

és gyülekezeti szolgálatba kiküldtek. E lelkészek 2005. december 31-ig az illetékes egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság előtt vizsgát tesznek. Eredményes vizsga hiányában más lelkészi beosztásba nem választhatók.

(4) Püspöki, püspökhelyettesi, esperesi, espereshelyettesi és igazgató lelkészi tisztségek betöltéséhez – a törvényben rögzített egyéb feltételek mellett – az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott oklevél szükséges.

12.§ (1) A lelkésszé avatás (ordináció) feltétele az evangélikus hittudományi egyetemi diploma megszerzése, valamint a lelkészsképesítő vizsga letétele. A lelkészjelölt az egyetemi diplomát az ötéves elméleti képzés után letett szigorlatokkal és a hatodik év gyakorlati képzése után az országos lelkészsképesítő bizottság előtt tett eredményes lelkészsképesítő vizsgával szerezheti meg. Ennek során a bizottság a lelkészi szolgálatra való alkalmasságot is megvizsgálja. Amennyiben a bizottság a jelöltet a lelkészi szolgálatra alkalmasnak találja, a lelkészjelölt lelkésszé avatható.

(2) Az országos lelkészsképesítő bizottság öttagú. Társelnökei hivataluknál fogva a rektor és a lelkészjelölt egyházközsége szerint illetékes püspöke, akadémizáltatásuk esetén az általuk megbízott teológiai tanár és püspökhelyettes. További egy bizottsági tagot az Evangélikus Hittudományi Egyetem, 2 bizottsági tagot pedig – a megválasztott egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság tagjai közül – az illetékes egyházkerületi elnökség küld. A lelkészsképesítő vizsgát megállott lelkészjelöltek egyetemi diplomát és avatás után lelkészi oklevelet kapnak, amelyeket az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője és a bizottság társelnöke ír alá.

(3) Az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság elnöke hivatalánál fogva a püspök, akadémizáltatása esetén helyettese. Az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottság 5 tagját, valamint 3 póttagját az illetékes egyházkerületi közgyűlés választja 6 évre. A vizsga anyagát és követelményrendszerét az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságok együttes ülése állapítja meg.

(4) Az Evangélikus Hittudományi Egyetemen vagy annak jogelődjén a korábbi ötéves képzés alapján egyetemi végzettséget szerzők vagy más külföldi intézményekben kiállított teológiai végzettséget igazoló oklevéllel rendelkezők az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságok előtt tesznek vizsgát.

(5) A Magyarországi Evangélikus Egyházban használt nemzetiségi nyelveken leteendő lelkészsképesítő vizsgákra az egyházkerületi lelkészsképesítő bizottságoknál jelentkezhetnek a lelkészjelöltek vagy lelkészek.

13.§ A lelkészjelölt az avatás alkalmával kapja meg a lelkészi címet és a lelkészi oklevelet. Ezt követően beosztott lelkészként a kibocsátó egyházkerület püspökének rendelkezése szerint áll szolgálatba a parókusi alkalmassági vizsgálat megállásáig.

14.§ (1) A lelkész 2 év beosztott lelkészként eltöltött időt követően – amelyből legalább egy év gyülekezeti szolgálat – jelentkezhet parókusi alkalmassági vizsgálatra. A vizsgálatot végző testület tagja:

- a) az illetékes püspök,
- b) a szolgálati hely szerint illetékes esperes(ek),
- c) a közvetlen felügyeletet ellátó lelkész(ek),
- d) az illetékes egyházközségi felügyelő(k), illetőleg egyházi fenntartású intézményben végzett szolgálat esetén annak vezetője.

(2) A testület megvizsgálja, hogy a vizsgálatra jelentkező jelölt szolgálatában hogyan valósulnak meg a hitvallásosság szempontjai, hogyan tudja alkalmazni az egyházkezelési és az egyházi ismereteit. A vizsgálat szempontrendszerét országos szabályrendelet rögzíti.

(3) Az önálló lelkészi szolgálatra alkalmasnak talált jelölt nevét, választhatóságát a testület az egyház hivatalos lapjában kihirdeti. Így a jelölt lelkészi szolgálati helye választható, amennyiben a törvényben rögzített egyéb feltételeknek megfelel.

(4) Amennyiben a testület az önálló lelkészi szolgálatra alkalmatlannak találja a jelöltet, ezt a döntését vele – indokollással együtt – írásban közli. A jelölt legközelebb további egy év beosztott lelkészi szolgálat után jelentkezhet alkalmassági vizsgálatra. A harmadik alkalmatlan minősítés után újabb vizsgálatnak helye nincs, és a jelölt kizárólag beosztott lelkészként szolgálhat tovább.

15.§ (1) A lelkészt a lelkésszé avatás után fel kell venni a lelkészi nyilvántartásba. A lelkészi nyilvántartásban szerepel az,

- a) aki e törvény alapján létesített szolgálati jogviszonyban áll,
 - b) akinek a lelkészi jogviszonya megszűnése óta kevesebb, mint 5 év telt el,
 - c) aki lelkészi szolgálatból ment nyugdíjba.
- (2) A lelkészi nyilvántartásból törölni kell a lelkészt, ha
- a) a lelkészi jogviszonyának – nem nyugdíjazás miatti – megszűnésétől legalább 5 év eltelt,
 - b) írásos nyilatkozatával lelkészi jellegéről lemondott,
 - c) írásos nyilatkozatával a Magyarországi Evangélikus Egyházból kilépett,
 - d) jogerős bírói ítélet alapján lelkészi jellegétől megfosztották.

(3) Minden lelkész a szolgálati helye szerint illetékes egyházkerület megjelölésével szerepel a lelkészi nyilvántartásban. Bármilyen formában végzett lelkészi szolgálat tanítási tisztasága és a lelkész erkölcsi magatartása fölött a lelkész nyilvántartása szerint illetékes püspök gyakorol felügyeletet.

(4) A lelkészi nyilvántartás vezetésének módjáról, hozzáférhetőségéről, a rendelkezési állományban lévők jelöléséről és egyéb, részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

16.§ Amennyiben a lelkész megszakítás nélkül 5 éven keresztül nem állt egyházi alkalmazásban, az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság előtt tett vizsga szükséges ahhoz, hogy a lelkészi nyilvántartásba visszakerüljön, s beosztott lelkészként újra szolgálatba álljon. Választhatóságát – legalább 2 év elteltével – a parókusi alkalmassági vizsgálat megállását követően nyeri vissza.

17.§ Az a lelkész, aki az egyházi szolgálatból kilép, vagy akit az egyházi bíróság hivatalvesztésre ítél, lelkészi jellegét elveszti, lelkészi szolgálatot nem végezhet, liturgikus öltözetet nem viselhet és a lelkészi címet nem használhatja.

18.§ (1) Az a lelkész, aki az előírt egyházi továbbképzés törvényben vagy országos szabályrendeletben rögzített követelményeinek – az illetékes püspök 6 hónappal korábbi előzetes felszólítása ellenére – nem tett eleget, beosztott lelkészi státuszba kerül, s a szolgálati helye szerint illetékes püspök határozza meg szolgálati helyét, valamint a szolgálatát felügyelő parókus lelkészt. A követelmények nem teljesítését a püspök állapítja meg megindokolt határozatával. A püspök határozatával szemben a lelkész az egyházi bírósághoz fordulhat.

(2) A lelkész választhatóságát az elmulasztott továbbképzési követelmények teljesítését, valamint a parókusi alkalmassági vizsgálat – leghamarabb a választhatóság megvonását kimondó határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 év elteltével történő – megállását követően nyeri vissza.

19.§ (1) Külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatba csak akkor léphet, ha az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság által előírt (különbözeti) vizsgát letette. Szolgálatba állításáról a leendő szolgálati helye szerint illetékes püspök dönt.

(2) A külföldi egyetemen, főiskolán teológiai végbizonysítványt szerzett, fel nem avatott, a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi szolgálatra készülő személy köteles végbizonysítványát honosíttatni.

20.§ Más keresztyén felekezetekben szerzett lelkészi oklevél birtokosa a Magyarországi Evangélikus Egyházban lelkészi alkalmazásba csak úgy léphet, ha a lelkészre vonatkozó jogszabályokban rögzített feltételeken túl az egyházközsége szerint illetékes püspök engedélyével az Evangélikus Hittudományi Egyetem tanári kara által megállapított tantárgyakból vizsgát tett, és az egyházkerületi lelkészképesítő bizottság az alkalmasságáról meggyőződött. Az avatásra a lelkészképesítő bizottság tesz javaslatot az illetékes püspöknek.

21.§ A lelkészek számára az egyház biztosítja a parókusi alkalmassági vizsgálaton való megfélemléshez szükséges

szolgálati jogviszonyt, beosztott lelkészként legfeljebb 4 év időtartamra, valamint ennek során legalább a mindenkorai lelkési minimálbérnek megfelelő illetményt. Ezen túlmenően a Magyarországi Evangélikus Egyház, az egyházi önkormányzatok és intézmények igényeikhez igazodva létesítenek szolgálati jogviszonyt.

22.§ (1) A lelkészek nyugdíjkorhatára 65 év.

(2) A lelkési jelleg nem szűnik meg a nyugdíjba vonulással.

(3) Amennyiben a lelkész egészségügyi okból korábban kéri a nyugállományba helyezését, a szolgálati ideje alatt befizetett egyházi nyugdíjárulék arányában jogosult egyházi nyugdíj-kiegészítésre az állami nyugdíj mellett.

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek és egyházi munkásainak nyugdíjáról külön törvény rendelkezik.

III. fejezet

A lelkési szolgálat formái

23.§ (1) Az önálló szolgálatot végző lelkész olyan szolgálati helyre választott lelkész, amelyben nem áll másik lelkész közvetlen irányítása alatt. Önálló szolgálatra csak parókusi alkalmassági vizsgálatot érvényesen megállott lelkész választható. Felelős azért, hogy egyháza biblikus és hitvallásos tanítása érvényesüljön munkájában és a szolgálatával ellátott területen. Felelős azért, hogy szolgálati helyén tévtanítások ne terjedjenek, őrködik a rábízottak egységén. Egyházköztségben e felelősségében osztoznak vele az egyházköztségben szolgáló lelkészek, valamint az egyházköztség tisztségviselői és a presbitérium tagjai is.

(2) Az egyházköztségben önálló szolgálatot végző lelkész (gyülekezeti, parókus lelkész) felelős az igehirdetői és gyülekezeti lelkési munka szervezéséért, tartalmáért és folyamatos végzéséért.

24.§ A másodlelkész a gyülekezeti lelkész mellé választott lelkész, aki munkáját a gyülekezeti lelkész irányításával és felelőssége mellett végzi, de személyében felelős a rábízott munka elvégzéséért és lelkési munkája tartalmáért.

25.§ (1) A beosztott lelkész munkáját püspöki kiküldés alapján, valamely kijelölt önálló szolgálatot végző lelkész irányításával, beosztottként végzi, de személyében felelős a rábízott feladatok elvégzéséért és lelkési munkája tartalmáért. A beosztott lelkész a parókus lelkész jogait nem gyakorolhatja.

(2) A beosztott lelkészt a püspök küldi ki az egyházközségbe, vagy más szolgálati helyre. A kiküldés történhet határozatlan vagy határozott – legfeljebb 3 éves – időtartamra.

26.§ (1) Helyettes lelkész az, akit a tartósan betöltetlen lelkési szolgálati helyre a püspök küld ki. A helyettes

lelkész a helyettesített lelkész feladatköre és jogköre szerint működik.

(2) A helyettes lelkész megbízatása meghatározott, legfeljebb 3 éves időszakra szól. Helyettes lelkészként nyugdíjas lelkész is megbízható.

IV. fejezet

A lelkési szolgálati jogviszony

27.§ (1) Az e törvényben meghatározottak szerint szolgálatban álló lelkészek – a szolgálatba állító egyházi önkormányzaton, intézményen, illetve egyesületen keresztül – szolgálati jogviszonyban állnak a Magyarországi Evangélikus Egyházzal. Szolgálati jogviszony azzal a lelkésszel létesíthető, aki a lelkési nyilvántartásban szerepel.

(2) A szolgálati idő számításakor figyelembe vett időbe beletartozik az e törvény alapján létesített szolgálati jogviszony, különösen

- a) az egyházköztségben végzett lelkési szolgálat,
- b) más egyházi önkormányzatnál végzett lelkési szolgálat,
- c) a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájában (a továbbiakban: országos iroda), vagy központi beosztásban végzett szolgálat,
- d) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatójaként végzett szolgálat,
- e) az evangélikus intézményben végzett lelkési jellegű szolgálat,
- f) az evangélikus egyesületnél végzett lelkési szolgálat,
- g) az egyházi ösztöndíj, illetve hivatalos külföldi kiküldetés, amennyiben a kiküldött erről szerződést köt a Magyarországi Evangélikus Egyházzal,
- h) a Magyarországi Evangélikus Egyházzal állandó kapcsolatban álló szervezetnél végzett szolgálat,
- i) a nem egyházi állományban végzett, de egyházilag elismert szolgálat (így különösen a börtönlelkési, táborigazgatói lelkési, kórházlelkési szolgálat).

(3) A szolgálati idő számításakor szintén figyelembe kell venni:

- a) az országos szabályrendeletben szolgálati jogviszonynak elismert egyházi tevékenységet,
- b) az eddig felsoroltaktól eltérő beosztású lelkési szolgálatot, amelyet a püspöki tanács szolgálati jogviszonyként elismert.

(4) A Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek a Magyarországi Református Egyházban, valamint külföldi evangélikus, illetve református egyházban végzett korábbi lelkési szolgálatának ideje szolgálati időnek számít.

(5) Az e törvény hatályba lépése előtt végzett szolgálatok tekintetében az országos iroda állapítja meg a lelkési nyilvántartásban szereplő lelkészek szolgálati idejét a korábban hatályos szabályok szerint (beleértve a korábbi segédlelkési szolgálatot is), vitás esetben a lelkési

munkaközösségek országos szövetsége, valamint az illetékes püspök véleményének figyelembe vételével.

28.§ A szolgálati jogviszonyban álló lelkészek után a Magyarországi Evangélikus Egyház a Magyar Köztársaság jogszabályai, valamint a Kormánnyal kötött megállapodás alapján fizeti meg a közterheket.

V. fejezet Rendelkezési állomány

29.§ (1) Az a lelkész, aki nem áll szolgálati jogviszonyban, rendelkezési állományba kerül.

(2) A rendelkezési állományban lévő lelkész az utolsó szolgálati helye szerint illetékes püspök, ennek hiányában az egyházközsége szerint illetékes püspök felügyelete alatt áll.

(3) A rendelkezési állományban lévő lelkészt a leendő szolgálati hely szerint illetékes püspök a felügyeletet gyakorló püspök egyetértésével küldheti ki szolgálatba.

(4) A rendelkezési állományban lévő lelkész díjazásra csak a püspöki kiküldés alapján jogosult, azt megelőzően javadalmazásban nem részesül.

(5) A rendelkezési állományban álló lelkész írásban bejelentheti az illetékes püspöknél a rendelkezési állományból való kilépését, ez – erre irányuló külön írásos nyilatkozat hiányában – nem jelenti a lelkészi jellegről való lemondást. A bejelentés visszavonható. Sem a kilépés, sem annak visszavonása nem befolyásolja a 15.§ (2) a) pontjában meghatározott 5 éves időtartam számítását.

VI. fejezet A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos vitás kérdések rendezése

A lelkészi becsületszék

30.§ (1) Az egyházi alkalmazásban levő lelkész szolgálatával kapcsolatban felmerült, illetve beérkezett panasz elbírálására – amennyiben az illetékes egyházkerületben működik – a lelkészi becsületszék (a továbbiakban: becsületszék) jogosult, ha az nem tartozik az egyházi bíróság hatáskörébe.

(2) A becsületszék illetékessége az adott egyházkerület lelkészi névjegyzékében szereplő lelkészek szolgálatával kapcsolatos kérdésekre terjed ki.

31.§ (1) Becsületszék létrehozásáról az egyházkerületi közgyűlés dönthet, ebben az esetben biztosítja működésének anyagi és egyéb feltételeit.

(2) A becsületszékbe az egyházmegyei lelkészi munkaközösségek delegálnak 1-1 tagot az általános tisztújítás ciklusának megfelelő időre. A becsületszék elnökét és alelnökét a tagok maguk közül választják. Az elnököt akadályoztatása esetén az alelnök helyettesíti.

32.§ (1) Eljárást kezdeményezhet a becsületében megsértett lelkész is. A becsületszék eljárásának megindításáról az elnök dönt. A becsületszék legalább háromtagú becsületszéki tanácsban (a továbbiakban: tanácsban) jár el. A tanács tagjait a becsületszék elnöke jelöli ki. Az ügyben érintett tag a panasz elbírálásában nem vehet részt.

(2) Ha erről a becsületszék eltérően nem dönt, a tanács maga határozza meg a panasz kivizsgálásának módját és ütemezését. A tanács a vizsgálatról jegyzőkönyvet készíthet.

(3) A tanács a kivizsgálás során egyebek mellett jogosult:

- a) meghallgatni az érintetteket,
- b) a panasszal kapcsolatos iratokba betekinteni, azokról másolatot készíteni,
- c) felvilágosítást kérni,
- d) szemlét tartani,
- e) az érintetteket békítő tanácskozás meghívni,
- f) megbeszéléseire az illetékes püspököt, esperest vagy más személyt tanácskozási joggal meghívni.

(4) A tanács a panasz kivizsgálásának befejezése után

- a) tájékoztathatja a panasz előterjesztőjét a panasz kivizsgálásáról, s arról, ha a panaszt nem találta indokoltnak,
- b) megállapíthatja a lelkészi szolgálattal kapcsolatos panasz indokoltságát,
- c) felhívhatja a lelkészt a Szentírásnak, a hitvallási iratoknak, a jogi és erkölcsi előírásoknak megfelelő magatartás tanúsítására, és az ezekkel ellentétes magatartás abbahagyására, valamint az attól való tartózkodásra,
- d) javaslatot tehet az illetékes püspöknek, esperesnek, igazgató lelkésznek, valamint más személynek vagy testületnek valamilyen intézkedés megtételére,
- e) erkölcsi állásfoglalást, közleményt adhat ki, amit az egyház hivatalos lapjában vagy hetilapjában megjelentethet,
- f) életviteli vagy egyéb tanácsot adhat,
- g) egyéb döntést hozhat.

(5) A tanács a vizsgálat lezárásáról és döntéséről a panasztevőt, a többi érintettet, a becsületszék elnökét és a püspököt tájékoztatja. Írásban érkezett panasz kivizsgálásának eredményéről a tájékoztatást írásban kell megadni.

33.§ A püspökkel kapcsolatos becsületszéki eljárást az egyházkerületi becsületszékek elnökeiből álló tanács folytatja le, melyet az illetékes becsületszék elnöke vezet. Amennyiben nincs az egyházkerületben megválasztva becsületszék, az illetékes elnök a szomszédos egyházkerület egyházmegyei lelkészi munkaközösségeinek elnökei közül kér fel tanácsotagot.

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogviták

34.§ A lelkési szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogvita eldöntésére a Magyarországi Evangélikus Egyház bírósága jogosult.

HARMADIK RÉSZ LELKÉSZI SZOLGÁLAT AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

VII. fejezet Az egyházközség lelkészei

35.§ (1) Az egyházi szolgálat ellátása érdekében minden egyházközség az egyházközségi tagok számától és az ellátandó feladatoktól függően egy vagy több lelkési állást tart fent.

(2) Az egyházközség lelkésze:

- a gyülekezeti lelkész,
- a gyülekezeti másodlelkész,
- a beosztott lelkész,
- a helyettes lelkész.

36.§ Az egyházközség lelkésze köteles:

- gondoskodni az istentiszteleti és egyéb gyülekezeti alkalmak ellátásáról,
- ellátni a kazuális szolgálatokat, valamint a megelőző és követő beszélgetéseket és látogatásokat,
- végezni és irányítani a hitoktatást, a konfirmációt, az ifjúsági munkát,
- szervezni a szeretetszolgálatot,
- ellátni a gyülekezet lelkigondozói feladatait,
- végezni a lelkési hivatali munkát,
- vállalni és megszervezni az egyházmegyei, egyházkerületi és országos egyházi élet alkalmain és feladataiban való részvételt,
- vállalni és megszervezni a gyülekezeti élet érdekében szükséges további teendőket.

VIII. fejezet Az egyházközség lelkészeinek szolgálatba állítása

37.§ (1) Gyülekezeti lelkész szolgálatba állításának az egyházközségi lelkési állás szervezésekor vagy megüresedésekor van helye.

(2) Gyülekezeti lelkész az a lelkész lehet, akinek érvényes lelkési oklevele van, és az e törvényben szabályozott parókusi alkalmassági vizsgálaton megfelelt, illetve ezzel egyenértékű vizsgát tett.

(3) A gyülekezeti lelkész szolgálatba állítása az egyházközségi közgyűlés által meghívás vagy pályázat alapján, – külön törvény rendelkezéseinek megfelelően – választás útján történik.

38.§ A gyülekezeti másodlelkési állás megszervezésére, valamint a másodlelkész alkalmazására és nyugdíjazására a gyülekezeti lelkészre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

39.§ (1) A lelkész szolgálati jogviszonya határozott vagy határozatlan időre létesíthető. A határozott időre létesített szolgálati jogviszony legfeljebb 3 évre szólhat, ennek lejártakor csak határozatlan időre újítható meg.

(2) A szolgálati jogviszony kezdő időpontját a lelkészválasztáskor kell meghatározni, ennek hiányában a szolgálati jogviszony a hivatalátvétel időpontjától számítandó.

40.§ (1) Az egyházközség megválasztott lelkészeinek beiktatása istentiszteleten történik, melyet egyházközségi közgyűlés követ.

(2) A gyülekezeti lelkészt és a gyülekezeti másodlelkészt az esperes, rendkívüli esetben az esperes által megbízott lelkész iktatja be.

(3) A beosztott lelkész beiktatását a szolgálatát felügyelő lelkész végzi.

(4) Az iktatásnak a szolgálati jogviszony kezdő időpontjától számított 3 hónapon belül kell megtörténnie.

41.§ (1) A tartósan betöltetlen lelkési szolgálati helyre – az egyházközség presbitériumának egyetértésével – az illetékes püspök küld ki helyettes lelkészt vagy beosztott lelkészt.

(2) Helyettes lelkész küldésének van helye különösen:

- ha a gyülekezeti lelkési állás megüresedett,
- ha a lelkész beteg, teológiai tanulmányai céljából szabadságot vesz ki, vagy egyéb okból tartósan nem tudja ellátni feladatát és az egyházmegye nem tudja megoldani rendszeres helyettesítését,
- ha a gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztés alatt áll.

(3) A szolgálat ellátásával a püspök beosztott lelkészt is megbízhat, egyidejűleg megnevezi a beosztott lelkész munkáját felügyelő helyettes lelkészt, és gondoskodik a szolgálati teendőkről és a javadalom megosztásáról. A beosztott lelkész kiküldése szólhat határozatlan időre is.

42.§ A püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony alapja az egyházközség – szükség esetén a presbitérium által módosított – díjlevele és a püspök kiküldő rendelkezése együttesen. A szolgálati jogviszony kezdete a kiküldő rendelkezésben megjelölt időpont.

A díjlevél

43.§ (1) Az egyházközség gyülekezeti lelkésze és másodlelkésze az egyházközséggel megkötött szolgálati szerződés (díjlevél, hívány) alapján kerül szolgálati jogviszonyba.

(2) A díjlevelet az egyházközség részéről a közgyűlés fogadja el.

(3) Az egyházközség lelkészeinek díjlevelét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökségnek kell jóváhagynia. Amennyiben az egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökség a díjlevelet nem hagyja jóvá, azt 14 napon belül észrevételeivel visszajuttatja. Az egyházközség közgyűlése újabb 14 napon belül köteles az abban javasolt módosításokat megvizsgálni, s a díjlevelet ismételten felterjeszteni jóváhagyásra. Amennyiben a közgyűlés a felsőbb szintű elnökségek észrevételeit figyelmen kívül hagyva fogadja el a díjlevelet, az elnökségek írásban rögzíthetik ellenvetésüket, ekkor a díjlevél aláírásuk nélkül válik véglegessé.

(4) A díjlevélben rögzíteni kell:

- az ellátandó lelkészi szolgálat fő területeit és jellegzetességeit,
- szolgálati lakás, és a szolgálati lakással kapcsolatos fűtés, közüzemi díjak biztosítását vagy az ezekhez való egyházközségi hozzájárulás összegét,
- a rendszeres havi pénzjavadalmat, esetleg egyéb juttatást,
- a lelkészi hivatal helyiségének, berendezésének, fűtésének, világításának, takarításának biztosítását,
- a szolgálati lakás épületének külső és belső karbantartását, vagyont biztosítását és közterheit,
- a szolgálati lakással, a szolgálathoz biztosított eszközökkel kapcsolatos kétoldalú vállalásokat.

(5) A díjlevélnek tartalmaznia kell az egyházközség nyilatkozatát, amelyben kötelezettséget vállal a lelkész javadalmának évenkénti felülvizsgálatára, és legalább az országosan megállapított lelkészi minimumjövedelem biztosítására.

(6) A díjlevél a kötelező elemeken kívül tartalmazhat a lelkészi szolgálati jogviszony egyéb elemeire vonatkozó rendelkezést is.

(7) A díjlevelet a lelkész és az egyházközségi közgyűlés közös megegyezéssel módosíthatja. A díjlevél módosítására – a lelkész illetményének felülvizsgálatát kivéve – a létrehozására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(8) A lelkész rendszeres pénzbeli illetményének felülvizsgálatát a presbitérium végzi, díjlevél kizárólag erre vonatkozó módosítását nem kell külön felterjeszteni a felsőbb szintű elnökségeknek jóváhagyásra.

(9) A díjlevelet az egyházmegyei elnökség felülvizsgálhatja lelkészválasztási eljárás nélkül is, és annak módosítására javaslatot tehet.

IX. fejezet

A szolgálati jogviszony megszűnése és megszüntetése

44.§ (1) A lelkészi szolgálati jogviszony megszűnik:

- a lelkész halálával,
- a lelkész nyugdíjazása esetén a nyugdíjazást ki-

mondó határozatban megjelölt napon, illetve a határozat jogerőre emelkedése napján,

- az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvény 34.§ f) és g) pontjában leírt fegyelmi büntetésekről szóló ítélet jogerőssé válásának napján,
- a lelkésznek a lelkészi jellegéről való lemondásával, illetve az evangélikus egyházból való kilépésével, az erre vonatkozó szándéka bejelentésének napján,
- az egyházközség megszűnése, társulása esetén, annak jogerőre emelkedésével,
- a határozott idő lejártával,
- ha a lelkész egy évet meghaladó időt tölt betegszabadságon.

(2) Az egyházkerületi elnökség a korhatár elérése előtt 6 hónappal írásban emlékezteti az illetékes egyházközségi elnökséget e törvényre hivatkozva arra, hogy az egyházközség lelkésze eléri a nyugdíjkorhatárt. Amennyiben egyházi érdekből, a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálata szükséges, a lelkész – az egyházközség presbitériuma, a lelkész és a püspök írásbeli megállapodása alapján – legfeljebb 2 évig gyülekezeti lelkészként szolgálhat tovább. Ez idő alatt szolgálati viszonya továbbra is fennáll.

(3) A lelkész nyugdíjazásával minden olyan választott tisztsége megszűnik, amelyet csak egyházközségi lelkész láthat el.

(4) Egyházközségek társulásakor, a társulás megszűntetésekor az egyházközség közgyűlése dönthet a szolgálati jogviszony folytatásáról, ilyenkor nem szükséges új lelkészválasztási eljárás megindítani.

45.§ (1) A 37.§ (3) bekezdése alapján létrejött, határozatlan idejű lelkészi szolgálati jogviszony megszüntethető:

- a lelkész és a szolgálatba állító közös megegyezésével,
- a lelkész vagy a szolgálatba állító felmondásával.

(2) A szolgálati jogviszony megszüntetésére vonatkozó nyilatkozatot, illetőleg megállapodást írásba kell foglalni. A felmondás a másik féllel való írásbeli közléssel, a megállapodás annak aláírásával válik hatályossá.

(3) A lelkész szolgálati jogviszonyának felmondását az egyházközség részéről a presbitérium, az egyházmegyei elnökség által összehívott és vezetett ülésen az összes presbiter több mint felének megegyező szavazatával indítványozhatja az egyházközségi közgyűlésnek. Az egyházmegyei elnökség tagjai által összehívott és vezetett közgyűlés a jelenlévő közgyűlési tagok több mint kétharmadának szavazatával határozhat a szolgálati jogviszony felmondásáról.

(4) A felmondási idő 30 nap. Az egyházközség presbitériuma és a lelkész ennél hosszabb időben is megállapodhatnak, amely azonban a 4 hónapot nem haladhatja meg.

(5) Az egyházközség felmondása esetén a lelkészt végki-

elégítés illeti meg, amit az egyházközség fizet. A végkiegítés mértéke a lelkész háromhavi lelkészi jövedelme.

(6) Az egyházközség, a lelkész súlyos kötelezettségzegése esetén a lelkészi szolgálati jogviszonyt azonnali hatályú felmondással is megszüntetheti.

(7) Azonnali hatályú felmondás esetén a lelkész felmondási időre és végkielégítésre nem jogosult.

46.§ (1) A 37.§ (3) bekezdése alapján létrejött, határozott időre szóló szolgálati jogviszony csak közös meg egyezéssel vagy súlyos kötelezettségzegés esetén azonnali hatályú felmondással szüntethető meg.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérően is megszüntetheti az egyházközség az általa határozott időre létrehozott szolgálati jogviszonyt, a lelkész ez esetben azonban jogosult a hátralévő időre jutó jövedelmére.

47.§ (1) A püspöki kiküldéssel határozatlan időtartamra létrejött szolgálati jogviszonyt az illetékes püspök áthelyezéssel megszüntetheti. Az egyházközség presbitériuma a püspöki kirendeléssel, határozatlan időtartamra létesített szolgálati jogviszony megszüntetését az illetékes püspöknél kezdeményezheti. A kezdeményezéstől számított 3 hónap elteltével az egyházközség az így létrejött szolgálati jogviszonyt is felmondhatja a felmondásra vonatkozó szabályok betartásával.

(2) Beosztott lelkész és helyettes lelkész esetén a határozott időtartamra püspöki kiküldéssel létrejött szolgálati jogviszony az időtartam letelte előtt csak a kiküldő püspök, a lelkész és az egyházközség presbitériumának egyetértésével szüntethető meg. Ebben az esetben a lelkész kizárólag 30 nap felmondási időre jogosult.

(3) Az (1) bekezdéstől eltérően a beosztott lelkész és helyettes lelkész jogviszonyát az egyházközség a lelkész súlyos kötelezettségzegése esetén azonnali hatállyal felmondhatja.

48.§ (1) Ha a szolgálati jogviszony az egyházközség kezdeményezésére szűnt meg, a lelkész a döntéssel szemben 15 napon belül bírósághoz fordulhat. E határidő elmulasztása esetén igazolásnak helye nincs.

(2) A szolgálati jogviszony jogellenes megszüntetése esetén a lelkészt kérelmére az eredeti jogviszony keretében kell továbbfoglalkoztatni. Ha a lelkész kérésére vagy az egyházközség magatartása miatt a bíróság mellőzi az eredeti jogviszonyba való visszahelyezést, a bíróság az egyházközséget a lelkész legfeljebb 6 havi illetményének megfizetésére kötelezheti.

*A gyülekezeti lelkészi állás megüresedése esetén
követendő eljárás*

49.§ (1) A gyülekezeti lelkészi állás megüresedését az egyházközség felügyelője köteles azonnal jelenteni az es-

peresnek, aki értesíti a püspököt és az egyházi nyugdíj-szervet.

(2) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségekben a lelkészi állás megüresedésekor az esperes vagy az egyházmegyének az esperes által megbízott lelkésze:

- a) gondoskodik a helyettes lelkész kirendeléséig az egyházi munka zavartalan folytatásáról,
- b) átveszi leltár szerint az egyházközség ingóságait, amelyek a lelkész kezelésében állottak, és gondoskodik azok megőrzéséről,
- c) megállapítja az egyházközség követeléseit és kintlevőségeit,
- d) meggyőződik a pénztárkönyv naprakész vezetéséről és a pénzeszközök meglétéről,
- e) megállapítja az elmaradt vagy előre felvett javadalmakat,
- f) átadásig zárolja a lelkészi hivatalt.

(3) Az egy lelkészi állással rendelkező egyházközségben az üresedés idején az esperes, illetve megbízottja meghatalmazása nélkül senki hivatalos lelkészi szolgálatot nem végezhet, gyűlést nem hívhat össze, összejevetelt nem tarthat.

(4) A lelkészi állás megüresedésével kapcsolatos eljárásokról jegyzőkönyv készül.

50.§ (1) Az üresedésben levő gyülekezeti lelkészi állás fenntartott lelkészi állásnak tekintendő. A lelkész javadalma az üresedés idejére helyettesítésre, illetve lelkészalkalmazásra használható fel.

(2) A megüresedéstől számított 2 év elteltével az egyházmegyei elnökség felülvizsgálja, hogy a gyülekezeti lelkészi állás fenntartható-e önálló szolgálati helyként.

X. fejezet

A lelkészi szolgálati jogviszony szabályai

A szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos jogok gyakorlói

51.§ (1) Az egyházközség lelkészeinek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban a szolgálatba állítót megillető jogok és köteleességek törvényben meghatározott részét az illetékes egyházkerület elnökségének tagjai, az egyházmegye elnökségének tagjai, valamint az egyházközség testületei és tisztségviselői gyakorolják.

(2) Az egyházkerületi elnökség:

- a) jóváhagyja a díjlevelet,
- b) közreműködik a lelkész ellen indított fegyelmi eljárásban.

(3) A püspök:

- a) egyetértési jogot gyakorol a lelkész rendkívüli szabadságának kiadásakor,
- b) kiadja a választhatósági igazolást,
- c) konzultációs jogot gyakorol a lelkészválasztást megelőzően,

- d) helyettes és beosztott lelkészt küld az egyházközségbe,
- e) közreműködik a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodás megkötésében.
- (4) Az egyházmegyei elnökség:
- jóváhagyja a díjlevelet,
 - közreműködik a szolgálati jogviszony egyházközség által történő felmondásra irányuló eljárásban.
- (5) Az esperes:
- egyeztet a lelkészi szabadság kivételénél,
 - meghatározza a szabadságolás miatti helyettesítési rendet az egyházmegyében.
- (6) Az egyházközség közgyűlése:
- lelkészi állásokat szervez,
 - elfogadja a lelkész díjlevelét,
 - megválasztja a gyülekezeti lelkészt, valamint a gyülekezeti másodlelkészt,
 - dönt a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondásáról,
 - meghallgatja és megvitatja a lelkészi jelentést.
- (7) A (6) bekezdés b) és e) pontjában meghatározott joggyakorlását a közgyűlés átruházhatja a képviselő-testületre.
- (8) Az egyházközség presbitériuma:
- megfogalmazza a díjlevelet,
 - évente felülvizsgálja a lelkész havi rendszeres járandóságát,
 - megkötöi a nyugdíjkorhatárt elért lelkész további szolgálatáról szóló megállapodást,
 - meghatározza a helyettes lelkész javadalmát,
 - engedélyezi a lelkész rendkívüli szabadságát,
 - tanulmányi szerződést köt a lelkésszel,
 - engedélyezi a további szolgálati jogviszony, valamint munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését,
 - kezdeményezi a szolgálati jogviszony egyházközség részéről történő felmondását.
- (9) Az egyházközség felügyelője:
- kiállítja a lelkész javadalmazásával kapcsolatos igazolást,
 - közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.
- (10) Az igazgató lelkész:
- meghatározza az egyházközségben szolgáló lelkészek munkarendjét,
 - közreműködik a lelkészi szabadság kiadásában.

52.§ A lelkészi szolgálati jogviszonnyal kapcsolatban tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a lelkész, a lelkész kérése alapján az egyházközség felügyelője, valamint a Magyar Köztársaság hivatalos szerveinek, illetve bíróságainak jogszerű megkeresése alapján az illetékes püspök adhat.

A munkaidő és a munkarend

53.§ (1) A lelkészi szolgálat megszakítás nélküli munkarenddel és kötetlen munkaidővel jár együtt. A kötetlen munkaidőnek megfelel, ha az előre ütemezhető feladatait a lelkész saját maga ütemezi, osztja be, figyelemmel az egyházi szempontokra és előírásokra. Munkájáról tételes szolgálati naplót vezet. A lelkészi hivatal rendjéről szóló egyházközségi szabályrendelet meghatározhatja hivatali időt is.

(2) Többlelkészes egyházközségben a lelkészek szolgálati tevékenységének beosztását az igazgató lelkész készíti el, és gondoskodik annak megtartásáról.

(3) A lelkészi szolgálatot úgy kell megszervezni, hogy a lelkész(ek) számára hetente egy pihenőnap biztosított legyen.

(4) Az egyházközség érdekében tett, illetve a vállalt egyházi tisztségekkel összefüggésben végzett tevékenység (munkavégzés, utazás stb.) a lelkészi szolgálat része, nem számolható a lelkész szabadságának terhére.

(5) A lelkész köteles a presbitériumnak bejelenteni a (4) bekezdésen kívül eső, egyéb egyházi tevékenységét, elfoglaltságát. Az egyházközség presbitériuma erre vonatkozóan korlátot határozhat meg, ami nem lehet évente 21 napnál kevesebb.

Rendes szabadság

54.§ (1) A lelkészt – ha törvény eltérően nem rendelkezik – évente 30 naptári nap fizetett rendes szabadság illeti meg. Az éves szabadságot szeptember 1-től következő év szeptember 1-ig kell kiadni. A ki nem vett szabadság a következő periódusra nem átvihető, pénzre nem váltható.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülőt a 16 évesnél fiatalabb gyermekek után gyermekenként 2 nap – de összesen legfeljebb 8 nap – pótszabadság illeti meg.

(3) A szabadság kiadásának időpontját a lelkész kérése alapján a felügyelő az igazgató lelkésszel, illetve – amennyiben az egyházközségben nincs igazgató lelkész – az esperessel egyeztetve határozza meg.

Betegszabadság

55.§ (1) A lelkészt betegsége idejére fizetett betegszabadság illeti meg.

(2) A betegség első hónapjában a lelkész korábbi havi illetményét kapja, azt követően annak 75 százalékát. Ugyanez illeti meg a gyermek 12. életéve betöltéséig a gyermek betegsége esetén az otthoni ápolás idejére a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülőt.

(3) Egy év betegszabadságban eltöltött idő után a lelkész

szolgálati jogviszonya az adott egyházközségben megszűnik, a lelkészi állás megüresedik. Ezt követően – amennyiben közben a lelkész nem létesít szolgálati jogviszonyt, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, és nem részesül állami társadalombiztosítási juttatásban – az országos egyház költségvetéséből továbbra is jogosult 6 hónapig a korábbi illetménye 75 százalékára.

Szülési szabadság, gyermekgondozási szabadság

56.§ (1) Az áldott állapotban lévő lelkésznőt 6 hónap szülési szabadság illeti meg. A szülési szabadság ideje alatt a lelkészi minimálbér összegét kapja az országos egyháztól.

(2) A szülők nyilatkozata alapján a gyermek gondozásában nagyobb szerepet vállaló lelkész szülőt fizetés nélküli szabadság illeti meg:

- a) a gyermek 3. életéve betöltéséig a gyermek gondozása céljából;
- b) a gyermek 14. életéve betöltéséig, ha a lelkész a gyermek gondozása céljából gyermekgondozási segélyben részesül.

Tartós szabadság

57.§ (1) A szolgálatba állító – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – általa méltányosnak tartott esetben (elsősorban egészségügyi, tanulmányi, családi okok, társadalmi tisztség betöltése miatt, illetve egyéb méltányos okból) tartós szabadságot nyújthat a lelkésznek. A tartós szabadság alatt a lelkész fizetésre általában nem jogosult.

(2) A tartós szabadság kiadásának feltételeit írásbeli megállapodásban kell rögzíteni, amelynek tartalmaznia kell különösen

- a) a tartós szabadság kezdő és záró időpontját (vagy azon feltételeket, amelyek esetén ezek beállnak),
- b) a szolgálati lakás, valamint a szolgálathoz biztosított egyéb eszközök használatára vonatkozó rendelkezéseket,
- c) a javadalommal kapcsolatos megállapodást.

A szolgálati jogviszony ellátásának akadályoztatása

58.§ Ha a lelkész szülői hivatása miatt lelkészi kötelesegeinek nem tud maradéktalanul eleget tenni, akkor a szolgálatba állítóval munkájára nézve határozott időre szóló külön megegyezést köt, amit az esperesen keresztül bejelent az illetékes püspöknek.

59.§ (1) A lelkész, mint aki élethivatásként kötelezte el magát az egyházi szolgálatra, olyan egyéb elfoglaltságot

nem vállalhat, amely veszélyezteti lelkészi szolgálatának ellátását, illetve hivatalához méltatlan.

(2) A lelkész a fennálló szolgálati jogviszonya mellett további szolgálati jogviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, vagy más, tartós időbeli lekötöttséggel járó elfoglaltságot, így különösen: tanulmányok folytatása, társadalmi tisztségek betöltése, – a püspöki kiküldésen alapuló helyettes lelkészi megbízás kivételével – csak a szolgálatba állító (egyházközség esetén a presbitérium) előzetes engedélye alapján létesíthet.

(3) Országgyűlési és önkormányzati képviselőségre, valamint polgármesteri tisztségre való megválasztását a lelkész bejelenti az egyházmegyei elnökségen keresztül az egyházkerületi elnökségnek. A tisztség betöltésével kapcsolatos döntést meghozó presbiteri ülést az egyházmegyei elnökség hívja össze és vezeti.

(4) Amennyiben a lelkész az (1)-(2) bekezdésben felsorolt elfoglaltságok valamelyikét előzetes engedély nélkül létesítette vagy tartja fenn, fegyelmi vétséget követ el. Az ilyen elfoglaltság fenntartását a szolgálatba állító megtiltja.

(5) A szolgálatba állító a (2) bekezdés szerint megadott engedélyét visszavonhatja, ha úgy ítéli meg, hogy további fenntartása veszélyeztetné a lelkészi szolgálat ellátását.

60.§ A szolgálatba állító és a lelkész – az illetékes püspök véleményének kikérése mellett – megállapodhat arról is, mely egyházi szolgálatokat látja el továbbra is a lelkész, s milyen juttatásokban részesül. A lelkész olyan tartós elfoglaltsága esetén, amely nem teszi lehetővé szolgálatának ellátását, a szolgálatba állító tartós szabadságot nyújthat.

Tanulmányi szerződés

61.§ (1) A szolgálatba állító, illetve a Magyarországi Evangélikus Egyház (e szakaszban együtt: támogató) a lelkéssel tanulmányi szerződést köthet. A szerződésben a támogató vállalja, hogy a tanulmányok folytatásának idejére támogatást nyújt, a lelkész pedig arra kötelezi magát, hogy a támogatott tanulmányokat folytatja, meghatározott idő alatt befejezi, s a tanulmányok befejezése (képzettség megszerzése) után meghatározott időn keresztül a szolgálati viszonyát fenntartja.

(2) A tanulmányi szerződést írásba kell foglalni és abban meg kell határozni a támogató által vállalt támogatás formáját és mértékét, valamint – a támogatás mértékével arányosan – a lelkész által a támogatónál kötelezően szolgálatban töltendő idő tartamát, amely 5 évnél hosszabb nem lehet.

(3) A lelkész mentesül a szerződésből folyó kötelezettségei alól és kártérítésre is jogosult, ha a támogató a támogatást nem biztosítja, vagy egyéb lényeges szerződésszegést követ el.

(4) Ha a lelkész a tanulmányait nem megfelelő eredménnyel

nyel folytatja, a meghatározott időtartamot nem tölti le, a meghatározott idő alatt nem fejezi be vagy egyéb lényeges szerződészegést követ el, a támogató követelheti az általa nyújtott támogatás teljes vagy részleges megtérítését.

A lelkési szolgálat díjazása

62.§ (1) A lelkési szolgálat díjazásáról a díjlevél, illetve a püspöki kiküldés rendelkezik, melyek tartalmazzák a lelkész havi rendszeres illetményét, valamint az egyéb juttatásokat.

(2) Az illetmény törvényes magyar pénzben, havonta, utólag, a tárgyhónapot követő hónap 5. napjáig fizetendő.

(3) Az illetményről a lelkész részére olyan részletes írásbeli elszámolást kell adni, amiből a kiszámítás helyessége ellenőrizhető.

(4) Az egyházmegyei elnökség általában nem járulhat hozzá, hogy a lelkész juttatásait – azonos szolgálati jogviszonyon belül – az előző díjlevélhez képest csökkentésék. Ha a díjlevél bizonyos tételei korszerűtlenek, az egyházmegyei elnökség köteles ezeknek a tételeknek megváltoztatását és az azokon alapuló javadalomnak megfelelő egyenértékkel való pótlását szorgalmazni.

63.§ A lelkészek rendszeres havi illetményének minimális mértékét (lelkési bértábla) a zsinat határozza meg, rögzítve azt is, milyen elvek alapján nyújtható támogatást azon egyházközségeknek, melyek a lelkész minimális illetményét nem tudják biztosítani. A meghatározott elvek alapján az országos presbitérium évente dönt a következő évi támogatások nagyságáról.

64.§ Az egyházközség köteles éves költségvetésében a lelkész rendes éves szabadsága idejére a helyettesítés finanszírozására forrást elkülöníteni. A helyettesítés megszervezéséről több lelkési szolgálati helyet fenntartó egyházközség esetén – az illetékes esperes értesítése mellett – az igazgató lelkész, más esetben az esperes gondoskodik. Az egyházközséggel szolgálati jogviszonyban nem álló helyettesítő lelkészt költségtérítés illeti meg, valamint jogosult a helyettesített lelkész illetményének legfeljebb 50 százalékára, a helyettesítés mértékének arányában.

65.§ (1) A gyülekezeti lelkész betegsége vagy tartós akadályoztatása esetén az egyházközség presbitériuma az esperes jóváhagyásával határoz a helyettes lelkész javadalmazásáról. Ha az egyházközség a helyettesítés terheit nem bírja el, az esperes gondoskodik arról, hogy az egyházkerületől támogatást kapjon. A helyettesítés költségeinek viselésére az egyházközség csak egy évig kötelezhető.

(2) A helyettes lelkésszel kötött írásbeli megállapodás

rendelkezik a helyettes lelkési megbízás időtartamáról, javadalmáról és a szolgálati lakás használatáról.

(3) Gyülekezeti lelkész fegyelmi felfüggesztésének esetében a felfüggesztést elrendelő egyházi jogszolgáltatási szerv rendelkezik a helyettesítés költségeinek a biztosításáról.

(4) A gyülekezeti lelkési állás megüresedése esetén a helyettesítő lelkész javadalmáról megállapodást kell kötni.

66.§ Az egyházközség megválasztott lelkészeinek és az egyházközségbe kiküldött helyettes lelkészeknek, beosztott lelkészeknek költözködési költségeit a fogadó egyházközség fizeti.

NEGYEDIK RÉSZ LELKÉSZI SZOLGÁLAT MAGASABB SZINTŰ EGYHÁZI ÖNKORMÁNYZATOKNÁL, EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKNÉL VALAMINT EVANGÉLIKUS EGYESÜLETEKNÉL

XI. fejezet

Lelkési szolgálat

a magasabb szintű egyházkormányzatoknál

Magasabb szintű egyházi önkormányzatoknál szolgálatba állított lelkészek

67.§ (1) Bármely jogi személyiséggel rendelkező egyházi önkormányzat közgyűlése dönthet lelkési szolgálati jogviszony létesítéséről. A szolgálati jogviszony létesíthető határozott és határozatlan időre. A szolgálatba álló lelkész tevékenységéről évente jelentést tesz az illetékes közgyűlésnek. Az e törvényben a szolgálatba állított megillető jogok gyakorlóit az adott egyházi önkormányzat testületei és tisztségviselői, alacsonyabb egyházkormányzati szint testületei és tisztségviselői nem gyakorolnak ilyen jogokat. A tájékoztatási jogot az adott egyházi önkormányzat felügyelője gyakorolja.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház magasabb szintű egyházkormányzatainál szolgálatban álló lelkészek szolgálati jogviszonyával kapcsolatban az egyházközség lelkészeire vonatkozó szabályokat kell alkalmazni az e fejezetben, valamint külön törvényben foglalt eltérésekkel.

68.§ Az országos irodában szolgálatban álló lelkészek szolgálati jogviszonyának részletes szabályairól országos szabályrendelet rendelkezik.

Az esperesi szolgálat

69.§ (1) Az esperes nem áll szolgálati viszonyban az egyházmegyével. Tiszteletdíjat az egyházmegyei presbitérium megállapíthat számára.

(2) Az esperest és az őt e tisztségében helyettesítő lelkész költségtérítésre jogosult.

(3) Az esperesi szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

A püspöki szolgálat

70.§ (1) A megválasztott és beiktatott püspök szolgálatba állítója a Magyarországi Evangélikus Egyház.

(2) A püspök illetményét az országos presbitérium állapítja meg.

(3) A püspöki szolgálati jogviszonnyal kapcsolatos tájékoztatást a Magyarországi Evangélikus Egyházon kívül eső körben a püspök, a püspök kérésére az országos iroda, illetve a Magyar Köztársaság hivatalos szerveinek, illetve bíróságainak jogszerű megkeresése alapján az országos felügyelő adhat.

(4) A püspöki szolgálat részletes szabályait külön törvény állapítja meg.

XII. fejezet

Lelkeszi szolgálat a Magyarországi Evangélikus Egyház intézményeinél

71.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház vagy az egyházi önkormányzatok által fenntartott intézményekben lelkészi szolgálat ellátására csak a lelkészi nyilvántartásban szereplő lelkész állítható szolgálatba. Ezt megelőzően ki kell kérni az illetékes püspöktől a választhatósági igazolást, és biztosítani kell számára a konzultációs jogot.

(2) Az intézmény lelkészét a fenntartói testület választja, állítja szolgálatba. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, az illetékes presbitérium(ok)nak egyetértési joga van a szolgálatba állításnál.

(3) Amennyiben ezt a hatályos állami törvények lehetővé teszik, a szolgálatba állítás történhet szolgálati jogviszonyban is, szolgálati szerződés alapján. Amennyiben nincs lehetőség a lelkész díjlevél alapján történő szolgálatba állítására, de a szerződésben szerepel lelkészi szolgálat ellátására történő utalás, a lelkész jogviszonya e törvény rendelkezéseinek megfelelően lelkészi szolgálati jogviszonynak minősül.

(4) Az evangélikus intézményvezetői tisztség betöltése a szolgálati idő számítása szempontjából lelkészi szolgálati jogviszonynak minősül.

(5) Eltérő törvényi rendelkezés, illetve megállapodás hiányában az intézmény lelkészére az e §-ban, valamint az egyes intézményekre vonatkozó jogszabályokban foglalt eltérésekkel az egyházközösség lelkészére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

XIII. fejezet

Lelkeszi szolgálat evangélikus egyesületeknél

72.§ Az evangélikus egyesületek belső szabályzatuk szerint állíthatnak szolgálatba lelkészeket. A lelkészi

névjegyzékben szereplő lelkész evangélikusként elismert egyesületben végzett szolgálata szolgálati jogviszonynak minősül, amennyiben a megbízásban külön utalás szerepel a szolgálat lelkészi jellegére.

ÖTÖDIK RÉSZ

A NEMLELKÉSZI EGYHÁZI SZOLGÁLAT

XIV. fejezet

A nemlelkészi szolgálat általános szabályai

73.§ (1) Nyilvános egyházi szolgálatot az egyház nemlelkész tagjai megbízott egyházi munkásként végezhetnek.

(2) Egyházi munkás az lehet, aki

- valamelyik egyházközösség nyilvántartott tagja,
- a szolgálat ellátásához szükséges felkészítésben részesült,
- meghatározott szolgálatra megbízást kapott.

(3) Az egyházi munkás megbízatása az alábbi szolgálati területekre terjedhet ki:

- igehirdetés,
- tanítás (hitoktatás),
- lelkigondozás,
- diakóniai munka,
- szervezőmunka,
- egyházzenei (kántori) szolgálat.

(4) A lelkészi munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán eredményes záróvizsgát tett, és akit a püspök 1997. június 6. előtt erre a szolgálatra ünnepélyesen kibocsátott. Újabb lelkészi munkatársak kiküldése nem lehetséges.

(5) A gyülekezeti munkatárs az az egyházi munkás, aki az Evangélikus Hittudományi Egyetem nappali tagozatán vagy levelező teológiai tanfolyamán eredményes záróvizsgát tett, és akit az illetékes püspök hozzájárulásával az egyházközösség közgyűlése a szolgálattal megbíz. A gyülekezeti munkatársat istentiszteleten a gyülekezeti lelkész állítja szolgálatba. A gyülekezeti munkatárs nemcsak egyházközösségi, hanem egyéb egyházi szolgálatra is alkalmazható.

(6) A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházi munkásától elvárja, hogy

- belső elhívásból kötelezze el magát az egyházi szolgálatra,
- hivatásában feddhetetlenül éljen és szolgáljon,
- vegyen részt a szolgálatához szükséges felkészítésben, tartós megbízatás esetén továbbképzésben is,
- szolgálatát a megbízóval összhangban végezze,
- munkájáról megbízójának rendszeresen beszámoljon.

(7) Az egyházi munkás a munkájáért személyében felelős. Amennyiben szolgálatára méltatlanná vagy alkalmatlanná válik, megbízójának joga és kötelessége, hogy a megbízást visszavonja.

(8) Az egyházi munkás feladatát önkéntes munkásként, szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban végezheti. Mindegyik esetben megilleti a szolgálatával kapcsolatos indokolt költségeinek megtérítése.

(9) Az egyházi munkást az őt érintő rendelkezésekről megbízója tájékoztatja.

XV. fejezet

Az egyházi munkások megbízatása

74.§ (1) Bármely egyházi önkormányzat vagy intézmény alkalmazhat egyházi munkást.

(2) Az egyházi munkás határozott idejű (adott feladatra szóló), vagy határozatlan idejű (tartós) szolgálatra kaphat megbízást.

(3) Az egyházi munkás határozott idejű megbízást az egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező tisztségviselőjétől, határozatlan idejű megbízást presbitériumától kap.

(4) A határozatlan idejű megbízatásról megbízólevelet – szükség esetén szolgálati szerződést – kell kiállítani. Ekkor az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele istentiszteleten történik, melynek megtörténtét a következő presbitériumi ülésen kell jegyzőkönyvbe venni.

(5) Az egyházi intézményekben az egyházi munkás határozott idejű megbízást a hatáskörrel rendelkező szakmai vezetőtől, határozatlan idejű megbízást – az intézmény vezetőjének egyetértésével – az igazgatótanácstól kap. Határozatlan idejű megbízatás esetén az egyházi munkás szolgálatba állítása és eskütétele az intézményben tartott istentiszteleten történik.

(6) Az egyházi munkás tartós megbízatás esetén esküvel kötelezi magát, hogy

- a közösséget építi,
- az egyház rendjét megtartja,
- a szolgálati titkot megőrzi,
- a rábízott szolgálatot hűségesen végzi.

(7) Az egyházi munkás megbízójától írásbeli bejelentés alapján kérheti felmentését a szolgálatból.

(8) Az egyházi munkás szolgálatával és megbízatásával kapcsolatos vitás tanítási kérdésekben a felettes egyházi önkormányzat lelkészi vezetője, minden egyéb kérdésben az adott egyházi önkormányzat presbitériuma, illetve a fenntartó dönt.

HATODIK RÉSZ

FELKÉSZÍTÉS AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATRA

75.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház minden egyházközségi tagja végezhet hivatalos egyházi szolgálatot, ha arra felkészítették és megbízást kapott. Ezért az egyház feladatának tekintti, hogy az alkalmasnak minősített és a szolgálatot vállaló tagjait felkészítse és meghatározott egyházi szolgálattal megbízza.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés céljából a Ma-

gyarországi Evangélikus Egyház a különböző egyházi szolgálatokhoz szükséges mértékben és színvonalon oktatja egyházunknak a Szentírásról és a hitvallási iratokon alapuló tanítását, a hitvallásokat, az egyház történetét és életét, feladatait, valamint az egyházi szolgálathoz szükséges ismereteket.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladatának tartja és végzi valamennyi szolgálatban álló egyházi munkás és tisztségviselő továbbképzését.

76.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjait, egyházi munkásait a következő szolgálatokra készíti fel:

- lelkészi szolgálatra,
- hittantanári, hitoktatói szolgálatra,
- kántori szolgálatra,
- evangélizációs és missziói szolgálatra,
- diakóniai szolgálatra,
- egyházi ifjúsági- és gyermekmunka területén végzendő szolgálatra,
- egyéb egyházi szolgálatra.

(2) Az egyházi szolgálatra való felkészítés az erre a célra fenntartott egyházi – megfelelő megállapodás esetén állami – intézményekben vagy szervezett tanfolyamokon és konferenciákon történik.

(3) Az egyházi szolgálatra felkészítés egyházi intézményei:

- az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon,
- egyéb egyházi felsőoktatási intézmények,
- Kántorképző Intézet,
- missziói intézetek és otthonok,
- diakóniamunkás-képző intézetek, anyaházak.

77.§ (1) A lelkészi szolgálatra való felkészítés intézménye az Evangélikus Hittudományi Egyetem és az annak részét képező Evangélikus Teológus Otthon.

(2) A hittantanári és hitoktatói szolgálatra történő felkészítés az Evangélikus Hittudományi Egyetemen és azokban az államilag akkreditált tanár- és tanítóképző felsőoktatási intézményekben folyik, amelyek az Evangélikus Hittudományi Egyetemmel erre nézve megállapodást kötnek.

78.§ A kántorképzés a Kántorképző Intézetben, vagy más – az országos egyházzenei bizottság által elismert – intézményben vagy tanfolyamon történik. A Kántorképző Intézet a kántori és egyházzenei szolgálatok ellátására készít fel és képesít. Az országos egyházzenei bizottság minősíti és látja el kántori oklevéllel azokat, akik a kántori tanfolyamokat elvégezték. A más intézményben vagy tanfolyamon végzetek képesítésének elismeréséről az országos egyházzenei bizottság dönt.

79.§ Az egyházban folyó evangélizációs és missziói munka szolgálatának képzése, továbbképzése tanfolyamokon történik. A különleges (iszákosmentő, külmisziói stb.)

feladatokhoz szükséges oktatói személyzet biztosítása az országos evangélicizációs és missziói bizottság feladata.

80.§ Az egyházi szeretetintézményekben és az egyház-községekben folyó szeretetszolgálat hivatalos végzésére a felkészítés diakóniamunkás-képző intézetekben folytatható.

81.§ Az egyházban folyó ifjúsági és gyermekmunka területén végzett szolgálatra a felkészítés tanfolyamokon és konferenciákon történik.

82.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház olyan képzésekre törekszik, amelyek állami akkreditációt nyernek, de végezhet államilag nem akkreditált képzést is.

(2) A képzésről a képző intézmény képesítést igazoló oklevelet, a tanfolyamokat elvégzéséről bizonyítványt bocsát ki.

(3) Az államilag akkreditált egyházi intézmények által kiállított oklevelek általános érvényűek. A nem akkreditált intézmények oklevelei, valamint a tanfolyamok bizonyítványai egyházi belső használatra érvényesek.

(4) Az olyan szolgálatok ellátásához, amelyekhez speciális (pedagógusi, ápolói, szociális gondozói stb.) szakismeret szükséges, figyelembe kell venni a megfelelő állami intézményekben szerzett képesítést igazoló oklevelet.

(5) Az egyes állások betöltéséhez, illetve a szolgálatokra való megbízáshoz szükséges képesítést munkakörönként kell megállapítani.

83.§ (1) A vizsgakötelezettséggel is járó, az egyházi szolgálatra felkészítő tanfolyamokat és konferenciákat szervezhetik:

- a) az önálló önkormányzati testülettel rendelkező egyházközségek, egyházmegyék, egyházkerületek, országos egyház,
- b) az erre szakosodott intézmények,
- c) az egyház egyesületei.

(2) A tanfolyamokon és konferenciákon oktatói megbízást kaphatnak:

- a) az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói,
- b) a megfelelő képesítéssel rendelkező lelkészek,

- c) az erre a célra kiképzett és megbízott egyháztagok,
- d) a megfelelő képesítéssel rendelkező szakértők.

(3) A megbízást a tanfolyamokon és konferenciákon való előadásra a tanfolyam vagy konferencia rendezői adhatják.

84.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház együttműködhet nem általa fenntartott felsőfokú oktatási intézményekkel (különösen az egyházi nevelésben, oktatásban, szeretetszolgálatban részt vevő) egyházi munkások képzése céljából. Ilyen együttműködésről a zsinat vagy az Evangélikus Hittudományi Egyetem Egyetemi Tanácsa dönthet.

85.§ Az egyházi szolgálatra való felkészítésnek a törvényben nem szabályozott kérdéseit az illetékes intézmények, egyházi önkormányzati testületek szabályozzák.

HETEDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

86.§ (1) E törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 1-59.§-a, valamint az egyházközségben végzett egyházi szolgálatról és az egyházközség önkormányzatáról szóló, többször módosított 1997. évi III. törvény 1-24. §-a.

(2) Az 59.§, a 60.§ (1) bekezdése, valamint a 64.§ 2007. január 1-jén lép hatályba. Eddig az időpontig a zsinat és az országos közgyűlés köteles megalkotni az érintett törvényhelyekben említett finanszírozási igényekre vonatkozó szabályozást.

87.§ (1) E törvény 10. §-ában foglalt összeférhetlenséget minden lelkész köteles 2006. június 30-ig megszüntetni.

(2) E törvény hatályba lépése előtt létesített elfoglaltságokat (54.§) 2006. június 30-ig kell bejelenteni az illetékes presbitériumnak.

88.§ Ahol jogszabály segédlelkészt említ, a továbbiakban beosztott lelkészt kell érteni.

2005. ÉVI IV. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS IGAZGATÁSÁRÓL

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet Általános rendelkezések

1.§ Az egyházközség meghatározott területen működő, a saját vagy más területről bejegyzett egyháztagnak az ige hirdetésére, a szentségekkel való élésre és vallásuk gyakorlására szervezett gyülekezeti közössége.

2.§ (1) Az egyházközség területi határait az egyházmegyei közgyűlés állapítja meg. Magyarország minden lakóterülete területi, közlekedési vagy nemzetiségi szempontok alapján valamelyik egyházközség része. Az egyházközség székhelye az egyházmegyei közgyűlés által jóváhagyott és a hivatalos országos evangélikus névtárban nyilvántartott működési és adminisztratív központ.

(2) Az egyházközségnek saját lelkésze, önálló döntéshozó és képviselői testületei, valamint önálló gazdálkodása van, és istentiszteleti hellyel rendelkezik.

3.§ (1) Az egyházközséget megilleti az önkormányzás joga. Ügyeit önállóan intézi, tisztségviselőit maga választja, egyházközségi szabályrendeleteket alkothat, intézményeket hozhat létre. Az egyházközség kötelessége, hogy saját területén az egyházi szolgálat feltételeit biztosítsa, ennek érdekében köteles megalakítani önkormányzati testületeit, megválasztani tisztségviselőit, gondoskodni a szükséges anyagi eszközökről és a lelkészi hivatal működéséről.

(2) Az egyházközségnek, mint a Magyarországi Evangélikus Egyház részének joga, hogy részt vegyen annak törvényhozásában, kormányzásában és igazságszolgáltatásában. Ezt a jogát a törvényben meghatározott tagjai és küldöttei révén gyakorolja úgy, hogy közvetlen vagy közvetett képviselővel jelen van az egyházmegyei, egyházkerületi és országos igazgatási és jogszolgáltatási szinteken, azok választási és döntési folyamataiban, és a zsinat munkájában. Fentiek teljesülése érdekében joga a Magyarországi Evangélikus Egyház életének egészét és részterületeit ismerni, beleszólni kérdéseibe és döntéseibe, illetőleg kötelessége arányos mértékben részt vállalni az egyház egészének feladataiból, gondjaiból és terheiből. A jogok és kötelességek mértékénél a szervezett lelkészi állások számát, az egyházközségi tagok létszámát, valamint a közterhek viselésének mértékét kell lehetőség szerint figyelembe venni.

(3) Az egyházközségek joga a székhely és az evangélikus egyházközség megjelölésen túl – az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyását követően – választott név használata.

(4) Az egyházközség kötelessége, hogy saját belső életét a hatályos egyházi törvények keretei között szabályozza.

(5) Az anyakönyvek, az egyházközségi nyilvántartások vezetése, az irattár és levéltár kezelése, az értéktárgyak őrzése, az adminisztrációs ügyek intézése a lelkészi hivatal feladata. A lelkészi hivatal ügyrendjét egyházközségi szabályrendelet szabályozza. A hivatal előírással működéséért az egyházközség elnöksége a felelős.

4.§ (1) Az újonnan alakult egyházközség a szerveződés időszakában gyakorolhatja az egyházközségi jogokat akkor is, ha az egyházközséget meghatározó követelmények mindegyikét még nem teljesíti, amennyiben azt az egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyja.

(2) Amennyiben az egyházközség az önállóság feltételeinek nem tud eleget tenni, az egyházmegyei közgyűlés által kijelölt egyházközség vagy egyházközségek részévé válik. A döntést az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

II. fejezet Az egyházközség részei

Általános rendelkezések

5.§ (1) Az egyházközség részekre (egyházakra) tagolódhat, de az egyházközségi jogok és kötelességek tekintetében egyetlen egységként szerepel.

(2) A szervezettség mértéke szerint az egyes részek lehetnek: anyaegyház, társegyház, leányegyház, fiókegyház és szórvány.

(3) Amennyiben az egyházközség része a meghatározó feltételeknek nem tud eleget tenni, az egyházközség közgyűlése dönt jellegének megváltoztatásáról, amelyet az egyházmegyei közgyűlés hagy jóvá.

(4) Amennyiben az egyházközség bármely részének valamely joga gyakorlásához, vagy kötelezettsége teljesítéséhez a hatályos magyar jog szabályai szerint szükséges a jogi személlyé válása, a szolgálati út betartásával az országos presbitériumtól kérheti önálló jogi személlyé nyilvánítását.

Anyaegyház

6.§ (1) Anyaegyház az egyházközség azon része, ahol az egyházközség székhelye van, és amelyhez legalább egy leány- vagy fiókegyház, illetve szórvány tartozik.

(2) Az anyaegyház kötelessége, hogy az egyházközséghez tartozó leány- és fiókegyházakat, illetve a szórványokat gondozza és segítse.

Társegyház

7.§ (1) A társegyházak a társult egyházközség társulá-

si egyezményvel létrehozott részei, melyek egymással egyenrangúak.

(2) A társegyházak közösen tartanak fenn lelkészi állást, de külön felügyelőjük, presbitériumuk és tisztségviselőik vannak, saját istentiszteleti hellyel és önálló gazdálkodással rendelkeznek. Belső ügyeik intézésére önállóan jogosultak, kivéve a társulási egyezményben rögzített kérdéseket.

Leányegyház (filia)

8.§ A leányegyház az egyházközség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze és felügyelője, de presbitériummal (élén gondnokkal), önálló gazdálkodással és saját istentiszteleti hellyel rendelkezik. Az anyaegyház gondozása alatt áll, gazdálkodását az anyaegyház számvevőszéke is ellenőrzi.

Fiókegyház

9.§ (1) A fiókegyház az egyházközség azon része, amelynek nincs önálló lelkésze, felügyelője, presbitériuma és gazdálkodása, általában saját istentiszteleti hellyel sem rendelkezik, de a helyi ügyek intézésére és szervezésére gondnokot választ, és az anyaegyház presbitériumába tagot delegál. Az anyaegyház gondozása alatt áll.

(2) A fiókegyház a megfelelő feltételek teljesítésével, saját elhatározásából leányegyházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

Szórvány

10.§ (1) Szórvány az egyházközség azon része, ahol helyi egyházközségi szervezet és gazdálkodás nélkül egyházközségi tagok élnek.

(2) A szórvány a megfelelő feltétel teljesítésével, saját elhatározásából fiókegyházzá szerveződhet. Vita esetén az egyházmegyei közgyűlés dönt.

III. fejezet

Külön szabályozást igénylő egyházközségek

Újonnan alakult egyházközség

11.§ (1) Újonnan alakuló egyházközség az az egyházközség, amelyik társ-, illetve leányegyház önállósodásával, korábban több egyházközséghez tartozó részek egyesítésével, nagy lélekszámú egyházközség részekre válásával vagy korábbi egyházközségek társulásával, illetve összevonásával újonnan jön létre.

(2) Az egyházközség alakulásához az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlés jóváhagyása szükséges. Egyházi érdekből az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi

közgyűlés jóváhagyásával új egyházközség megalakítását rendelheti el. Ebben az esetben az egyházmegyei elnökség összehívja az önállósulni kívánó közösség közgyűlését.

(3) Az egyházközség megalakulásakor meg kell határozni azt az időpontot, ameddig az egyházközséget meghatározó feltételeket biztosítani kell. Amennyiben ez nem történik meg, az alakulás előtti helyzet áll vissza, illetve az egyházmegyei közgyűlés dönt jogállásáról.

Társult egyházközség

12.§ Társult egyházközség az az egyházközség, amelyben a lelkészi szolgálat célszerűbb beosztása, gazdasági vagy egyéb szempontok miatt korábbi egyházközségek vagy újonnan alakult egyházközség társegyházai, illetve egy egyházközség társult viszonyra lépett részei közösen tartanak fenn lelkészi állást, és ezt a társulást nevükben is hordozzák.

13.§ (1) A társulást az abban érintett közgyűlések határozzák el, és társulási egyezményben rögzítik. Ezekben a közgyűlésekben az esperes és az egyházmegyei felügyelő, illetve azok helyettesei elnökölnek. A társulást az egyházmegyei és az egyházkerületi közgyűlés hagyja jóvá.

(2) A társult egyházközségek részei közös lelkészi állást tartanak fenn. A társulásban résztvevők a társegyházak számára külön választanak saját hatáskörű felügyelőt és tisztségviselőket. A felügyelők közül az egyik egyúttal a társult egyházközség közös felügyelője, míg a másik (illetve a többi) másodfelügyelő.

(3) Az egyházközségi közgyűlések – a társulás kimondásakor – társulási egyezményben meghatározzák a társult egyházközség

- a) székhelyét,
- b) lelkészének díjlevelét,
- c) anyagi fenntartásához szükséges hozzájárulás mértékét,
- d) közgyűlése és presbitériuma összehívása módját és minimális gyakoriságát,
- e) presbitériumába a társegyházak által küldött tagok számát, valamint a presbitérium hatáskörébe tartozó kérdéseket,
- f) a felügyelőjének és másodfelügyelőjének (illetve másodfelügyelőinek) hatáskörét,
- g) elnökségének hatáskörét.

14.§ A társegyházak a társulást bármikor megszüntethetik ugyanazon a módon, ahogyan a társulás létrejött.

Szórványegyházközség

15.§ (1) Szórványegyházközség az az egyházközség, amelyben az egyházközségi tagok számának több mint 60 százaléka szórványokban él.

(2) A szórványegyházközség jogosult azokra a támogató-sokra, melyeket a szórványokkal rendelkező egyházköz-ségek segítésére hoznak létre.

IV. fejezet

Az egyházközség önkormányzati testületei

Egyházközségi közgyűlés

16.§ (1) A közgyűlés az egyházközség legfőbb döntés-hozó testülete, amely az egyházközség nagykorú tagjai-ból áll.

(2) A közgyűlésnek hivatalból tagja az egyházközség összes tisztségviselője. Távolmaradásuk esetén kötelesek magukat kimenteni.

(3) A közgyűlés a több közigazgatási területen fekvő egy-házközségek esetében az egyházközség részeiben külön-külön is megtartható. Ebben az esetben a részközgyűlé-ssek szavazatait összesíteni kell. A részközgyűlések eseté-ben minden közgyűlési tag szavazati jogával egy kérdés-ben csak egyszer élhet.

17.§ (1) A közgyűlést évenként legalább egy alkalom-mal össze kell hívni. Az egyházközségi közgyűlést a lel-kész és az egyházközségi felügyelő hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. Azokban az egy-házközségekben, ahol képviselő-testület működik, az évenkénti közgyűlést a képviselő-testület nyilvános ülése helyettesítheti.

(2) A közgyűlési tagok egytizedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 3 héten belüli időpontra közgyűlést összehívni.

(3) A közgyűlési tagok jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, il-letve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

(4) Az egyházközségi közgyűlést az egyházközség elnök-ségének tagjai vezetik, kivéve azokat az eseteket, ame-lyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökség tagjainak biztosítja.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályoz-a. A szavazási eljárás helyi adottságokhoz illeszkedő részleteit és formáit egyházközségi szabályrendelet rö-g-zítheti.

(6) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az el-nökségnek, a jegyzőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

18.§ (1) Az egyházközségi közgyűlés kizárólagos hatás-körébe tartoznak az egyházközség életének legfőbb jelen-tőségű kérdései:

- a) Megválasztja az egyházközség lelkészét, felügyelő-jét, a presbitérium és a képviselő-testület tagjait, valamint az általános tisztújítás alkalmával min-

den egyéb nemlelkészi tisztségviselőt, a jelölőbi-zottság és a számvevőszék tagjait. Az egyházköz-ség egyes részei saját tisztségviselőiket és presbite-reiket részközgyűlésükön maguk választják.

- b) Alapítványt, gazdálkodó szervezetet, intézményt hoz létre és szüntet meg, illetve megszüntetésüket kezdeményezi.

- c) Határoz az egyházközség szervezeti jellegének át-minősítéséről, és ezeket jóváhagyásra az egyház-megyei közgyűlés elé terjeszti.

- d) Dönt új lelkészi állás szervezéséről.

(2) Az egyházközségi közgyűlés hatáskörébe tartoznak még a következő kérdések:

- a) Dönt a lelkészválasztás módjáról. Megvitatja és el-fogadja a presbitérium által szövegezett díjlevelet.

- b) Határoz a jelentősebb egyházközségi beruházások-ról, eladásokról, felújításokról és a szükségletek fedezetéről a presbitérium által előterjesztett ja-vaslatok alapján. Az ingatlanok tulajdonjogának a változásához az egyházmegye előzetes jóváhagyása szükséges.

- c) Évenként meghallgatja és megvitatja az egyház-község lelkészének és presbitériumi megbízottjá-nak jelentését az egyházközség lelki és anyagi hely-zetéről.

- d) Egyházközségi szabályrendeleteket alkot.

- e) Szavazati és küldő jogával él az egyház szervezete szerinti tisztségviselők és küldöttek megválasztá-sakor.

- f) Rendkívüli választás esetén megválasztja – a felügye-lő kivételével – az egyházközség nemlelkészi tiszt-ségviselőit, illetve a jelölőbizottság és a számvevő-szék tagjait.

Egyházközségi képviselő-testület

19.§ Az egyházközség választott testülete a képviselő-testület (képviseleti közgyűlés), amelyet a közgyűlés vá-laszt konfirmált tagjai közül. Az egyházközségi képvise-lő-testület a közgyűlés feladatait látja el, kivéve a közgyű-lés kizárólagos hatáskörébe utalt ügyeket. Hatáskörét a közgyűlés állapítja meg.

20.§ (1) Egyházközségi képviselő-testületet azokban az egyházközségekben kell választani, ahol az egyházközsé-gi tagok száma a 4000-t meghaladja. Azokban az egyház-községekben is lehet képviselő-testületet választani, ahol az egyháztagok száma ennél kisebb. A képviselő-testület tagjainak száma 50-nél kevesebb nem lehet. Az anya- és leányegyházakból álló egyházközségek képviselő-testüle-te az egyházközség részeinek presbitériumaiból, vala-mint választott tagokból tevődik össze. A képviselők szá-mának meghatározásánál az egyházközségi tagok szám-beli megoszlását kell figyelembe venni.

(2) A társult egyházközségek létszámuktól függetlenül közös képviselő-testületet alakíthatnak a közös ügyek intézésére. Az ilyen képviselő-testületek hatásköre csak a társulási egyezményben rögzített ügyekre terjed ki.

(3) Az egyházközségi képviselő-testületnek hivatalból tagjai a presbitérium tagjai. A képviselő-testület választott tagjainak száma meg kell, hogy haladja a presbitérium létszámát.

(4) A képviselő-testület azon tagját, aki az írásban összehívott képviselő-testület üléséről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztességéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

21.§ (1) Az egyházközségi képviselő-testületet az egyházközség elnöksége hívja össze, az egyházközségi presbitériummal egyező módon, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja.

(2) Az egyházközségi képviselő-testület ülései az egyházközség tagjai számára általában nyilvánosak.

(3) Minden egyéb, nem szabályozott kérdésben a közgyűlésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Egyházközségi presbitérium

22.§ (1) Az egyházközségnek, illetve részeinek általános hatáskörű képviselői testülete a presbitérium, amelyet a közgyűlés választ konfirmált tagjai közül.

(2) A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházközség összes tisztségviselője. A több közigazgatási területen fekvő egyházközség esetében minden tisztségviselő hivatalból a saját egyháza (gyülekezete) presbitériumában tag. A presbitérium választott tagjainak száma hatnál kevesebb és negyvennél több nem lehet. A beosztott lelkész tanácskozási joggal vesz részt a presbitérium ülésein.

(3) A presbitérium azon tagját, aki az írásban összehívott presbitériumi ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztességéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

23.§ (1) A presbitériumot szükség szerint, de évente legalább 4 alkalommal össze kell hívni. A presbitériumot az egyházközségi elnökség hívja össze, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökségnek biztosítja. Leányegyházban a presbitériumi ülést a lelkész és a leányegyház gondnoka hívja össze. Társult egyházközségek presbitériumának összehívását a társulási egyezmény szabályozza.

(2) A presbitérium tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az elnökség köteles 15 napon belül időpontra presbitériumi ülést összehívni.

(3) A presbitérium tagjainak egynegyede, de legalább 5 fő írásban kezdeményezheti az egyházmegyei elnökségnél általa vezetett presbitériumi ülés összehívását. Az egy-

házmegyei elnökség – az egyházkerületi elnökség egyidejű értesítésével – dönthet az ülés összehívásáról.

(4) A presbitériumi ülés időpontjáról, tárgyáról és napirendjéről a presbitérium tagjait tájékoztatni kell. A presbitérium tagjai jogosultak a döntéshez szükséges iratokba betekinteni vagy szóbeli tájékoztatást kérni, illetve előzetesen írásos hozzászólást benyújtani.

(5) Az egyházközségi presbitérium ülését az egyházközség elnökségének tagjai vezetik, kivéve azokat az eseteket, amelyekben a törvény ezt a jogot az egyházmegyei elnökség tagjainak biztosítja.

(6) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(7) A presbitériumi ülésről jelenléti ívet és jegyzőkönyvet kell vezetni. A jegyzőkönyvet az elnökségnek, a jegyzőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért presbitériumnak kell hitelesítenie.

24.§ Az egyházközségi presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek a közgyűlés, illetve a képviselő-testület hatáskörébe utalva, így különösen az alábbiak:

- a) Részt vesz az egyházközség lelki, szellemi és anyagi életének szervezésében, irányításában és felügyeletében. E célból bizottságokat hozhat létre, amelyek a presbitériumnak beszámolási kötelezettséggel tartoznak, javaslataikat a presbitérium hagyja jóvá, munkájukért a presbitérium felelős.
- b) Eljár az egyházközségi lelkészi állás betöltésénél a törvény előírásai szerint, és dönt a helyettes lelkész javadalmazásáról.
- c) Előkészíti az egyházközségi közgyűlést, illetve a képviselő-testületi ülést. Végrehajtja a közgyűlés, illetve a képviselő-testületi ülés határozatait.
- d) Magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek megválasztása előtt az egyházközség nevében javaslatot tesz az illetékes jelölőbizottságnak.
- e) Tárgyalja és jóváhagyja az évi költségelőirányzatot, felülvizsgálja és jóváhagyja az egyházközségi számvevőszék jelentése után az éves beszámolót.
- f) Intézkedik az egyházi épületek és egyéb ingatlanok állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében, dönt a kisebb beruházásokról, beszerzésekről, a közgyűlés által megállapított értékhatáron belül.
- g) Dönt az egyházközségi alkalmazotti álláshelyek létesítéséről és a bérezésről. Határozatlan idejű megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak.
- h) Amennyiben erről egyházközségi szabályrendelet másképp nem rendelkezik, megválasztja az igazgató lelkészt.
- i) Ellátja a lelkészi díjlevéllel kapcsolatos feladatait.
- j) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

Egyházközségi elnökség

25.§ (1) Az egyházközség képvisleti és végrehajtó testülete az elnökség, feladata az egyházközség életének irányítása.

(2) Az egyházközségi elnökség tagjai a lelkész és a felügyelő, akik egyenlő joggal és felelősséggel vezetik és képviselik az egyházközséget, és annak összes ügyeit egyetértőleg intézik az erre vonatkozó egyházközségi szabályrendelet szerint.

(3) Az egyházközségi elnökség lelkészi tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott, vagy oda kiküldött – helyettes – lelkész.

(4) Az egyházközségi elnökség felelős a presbitériumi, a közgyűlési, illetve képviselő-testületi határozatok végrehajtásáért.

26.§ Fontosabb ügyekben, valamint testületi ülések előtt kibővített elnökségi ülést lehet tartani, amelynek tagjai az elnökségen kívül az egyházközség tisztségviselői.

27.§ (1) Az elnökség irányítja az egyházközségi tisztségviselők szolgálatát és vezeti a presbitérium, a közgyűlés és a képviselő-testület munkáját. Építi a gyülekezeti közösséget, és őrzi annak belső békéjét.

(2) Az elnökség felelős az egyházközség egész háztartásának szabályos ügyviteléért, különösen azért, hogy

- az egyházközségi számadások és költségvetések az előírásoknak megfelelően készüljenek el,
- az egyházközség teljesítse adminisztratív és anyagi kötelezettségeit,
- az egyházközségi gazdálkodás a költségvetéseknek megfelelően folyjék,
- az egyházközség megszerezze az egyházi felettes testületek jóváhagyását mindazon esetekben, amelyekre nézve az egyházi törvények rendelkeznek.

(3) Az alkalmazottak és a munkaviszonyban álló nemlelkészi tisztségviselők felett – díjazásuk kivételével – a munkáltatói jogokat az elnökség gyakorolja.

(4) Az egyházközségi elnökség tagjai a vonatkozó jogszabályokban előírt módon gyakorolják utalványozási jogukat.

28.§ (1) Azokban az egyházközségekben, ahol 2 vagy több gyülekezeti lelkész szolgál, a gyülekezeti lelkészek közül az egyik igazgató lelkész. Az igazgató lelkész az egyházközségi elnökség lelkészi tagja.

(2) Amennyiben erről egyházközségi szabályrendelet másként nem rendelkezik, az igazgató lelkészt a presbitérium választja, és a megbízás 3 évi időtartamra szól. Az igazgató lelkész e tisztségre újraválasztható. Amennyiben nincs megválasztott igazgató lelkész, akkor a választás az adott egyházközségben végzett szolgálatára nézve legidősebb lelkész látja el az igazgató lelkészi feladatokat.

(3) Ahol törvény az egyházközségi elnökség lelkész tag-

ját említi, ott többlelkészes egyházközségben az igazgató lelkész értendő.

(4) Az igazgató lelkész helyettesítéséről az egyházközség szervezeti és működési szabályzata rendelkezik.

29.§ (1) Az igazgató lelkész az egyházközség felelős lelkésze. Felelős az egyházközségben folyó minden tevékenységért, az egyházközségben működő többi lelkészt egyházi tevékenységében felügyeli.

(2) Az igazgató lelkész

- gondoskodik az egyházközség gyülekezeti alkalmainak folyamatos ellátásáról,
- beosztja a lelkészi szolgálatokat a gyülekezetben,
- a felügyelővel egyetértésben irányítja a presbitériumot,
- biztosítja a lelkészi hivatal előírásos működését.

(3) Az egyházközség területén az igazgató lelkész engedélye nélkül – a hivatalosan eljáró esperesen és püspökön, illetve ezek megbízottain kívül – senki egyházi szolgálatot nem végezhet, kivéve haldoklónál és szükségkezeszettelésnél.

30.§ (1) Az egyházközségi felügyelő az a rendezett életvitelű konfirmált egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés arra a feladatra választ, hogy – a lelkésszel együtt – az egyházközség vezetője legyen.

(2) Az egyházközségi felügyelő joga és kötelessége ügyelni az egyházközség működésének feltételeire, segíteni a gyülekezeti munkát, figyelemmel kísérni és irányítani a személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Kezdeményezi az egyházközségi tisztségviselők és alkalmazottak javadalmának évenkénti rendezését.

(3) A felügyelő munkájának segítésére másodfelügyelő választható, aki a felügyelő helyettese is. Ahol nincs másodfelügyelő, a felügyelő helyettese a gondnok, ennek hiányában a jegyző.

31.§ (1) A társegyházi felügyelő a társegyház vezetője a lelkésszel és az egyházközségi felügyelővel együtt.

(2) A társegyházi felügyelő hatásköre a társegyház belső ügyeiben az egyházközségi felügyelő hatáskörével azonos. Másodfelügyelőként támogatja a társult egyházközség felügyelőjének munkáját.

V. fejezet**Az egyházközség tisztségviselői**

32.§ (1) Az egyházközségi közgyűlés az önkormányzati feladatok ellátására és az egyházközség működésének biztosítására tisztségviselőket választ. Az egyházközség kötelessége gyülekezeti (parókus) lelkészt, felügyelőt, gondnokot, számvevőszéki elnököt, jegyzőt, pénztárost, és lehetőség szerint kántort választani. Szükség szerint

egyházközségi szabályrendeletben meghatározott feladatkörrel egyéb tisztségviselőket is választhat.

(2) Több közigazgatási területen fekvő egyházközségben az egyházközségi részek a vonatkozó törvények szerint önállóan választanak vagy választhatnak tisztségviselőket, akik hatáskörüket az egyházközség illetékes részében gyakorolják, és akik az egyházközségi presbitériumnak hivatalból tagjai. Feladatkörükről és jogaikról az egyházközségi közgyűlés külön is rendelkezhet.

33.§ A gondnok, a pénztáros, illetve az egyéb tisztségviselők feladatkörét, illetve a kántori szolgálatot alkalmazottak, munkaviszonyban álló tisztségviselők, illetve önkéntes munkások is elláthatják. A kántori szolgálatot szolgálati jogviszonyban is el lehet látni.

Lelkészi tisztségviselők

34.§ Az egyházközség lelkészi tisztségviselője az egyházközségben megválasztott és beiktatott lelkész vagy oda kiküldött helyettes lelkész.

35.§ Az egyházközség lelkészi tisztségviselőjének feladata a presbitérium munkájában való részvétel, valamint minden olyan feladat, amivel az egyházközségi közgyűlés, képviselő-testület, presbitérium vagy elnökség megbízza.

Nemlelkészi tisztségviselők

36.§ (1) A gondnok az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés meghatározott időtartamra, de legfeljebb 6 évre az egyházközség anyagi és dologi természetű ügyeinek intézésére választ.

(2) Különböző feladatok elvégzésére feladatkörük meghatározásával több gondnok is választható.

37.§ (1) A kántor az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés választhat, hogy a lelkész munkatársaként az egyházközség területén az egyházi ének és zene vezetésének szolgálatát ellássa. A kántor választása 6 évre szól, amennyiben erről az egyházközségi közgyűlés másképp nem rendelkezik.

(2) Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat kéréseit külön törvény szabályozza.

38.§ Az egyházközségi számvevőszéki elnök az a rendezett életvitelű egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ, hogy a 3-7 tagú, választott számvevőszékkel az egyházközség pénzkézelését és számadásait ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon.

39.§ Az egyházközségi jegyző az a rendezett életvitelű közgyűlési tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ,

hogy a közgyűlések, képviselő-testületi ülések, valamint a presbiteri ülések jegyzőkönyveit vezesse.

40.§ Az egyházközségi pénztáros az a rendezett életvitelű egyházközségi tag, akit az egyházközségi közgyűlés választ, hogy az egyházközség pénzkézelését és gazdasági ügyintézését végezze.

Egyéb tisztségviselők

41.§ Az egyházközségi közgyűlés bizonyos feladatok elvégzésére egyéb tisztségviselőket (gyülekezeti munkatárs, hitoktató, pedagógus, jogtanácsos, könyvtáros, levéltáros stb.) is választhat. Feladatkörüket és megbízatásuk idejét egyházközségi szabályrendelet határozza meg.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZMEGYE

VI. fejezet Általános rendelkezések

42.§ Az egyházmegye meghatározott területen levő egyházközségek egyházigazgatási szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere. Az egyházmegye kérheti önálló jogi személlyé nyilvánítását.

43.§ (1) Az egyházmegye

- összefogja a területén lévő egyházközségeket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- összehangolja az egyházközségekben végzett egyházi szolgálatokat,
- felügyeli az egyházmegyében az egyházi szolgálat zavartalanságát.

(2) Működése érdekében megválasztja önkormányzati testületeit és tisztségviselőit, és meghozza azokat a szolgálati, gazdasági, szervezeti és szervezési döntéseket, amelyek az egyházmegyét és egyházközségeit – azok belső önkormányzatának és jogi önállóságának sérelme nélkül – érintik.

44.§ Az egyházmegye adminisztrációs központja az esperesi hivatal. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.

45.§ (1) Az egyházközségek elnevezését és az egyházmegyei hovatartozását országos iroda tartja nyilván, s azt, illetve annak változásait az egyház hivatalos lapjában közzéteszi.

(2) Egyházközségeknek egyik egyházmegyéből másikhoz való csatlósárról az érintett egyházmegyei közgyűlések véleményével ellátott előterjesztés alapján az egyházkerületi közgyűlés dönt. Vitás esetben, vagy ha különböző egyházkerületekhez tartozó egyházmegyékről van szó, a zsinat dönt.

VII. fejezet

Az egyházmegye önkormányzati testületei

Egyházmegyei közgyűlés

46.§ Az egyházmegyei önkormányzat döntéshozó testülete az egyházmegyei közgyűlés.

47.§ Az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházmegye életének legfőbb kérdései:

- a) Megállapítja, és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségi közgyűlések által megválasztott esperes, illetve egyházmegyei felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza az esperesi hivatal rendjét és működési feltételeit.
- b) Megválasztja az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével az egyházmegye tisztségviselőit, a 3-7 tagú számvevőszék és az egyházmegyei bizottságok tagjait, valamint az intézmények igazgatótanácsának egyházmegyei küldötteit.
- c) Megválasztja az egyházkerületi közgyűlés egyházmegyei küldötteit.
- d) Megválasztja az egyházmegye zsinati küldötteit.
- e) Egyházmegyei szabályrendeleteket alkot.
- f) Tárgyalja és elfogadja az egyházmegyei elnökség és a számvevőszék jelentését, a bizottságok javaslatait, és elrendeli a szükséges tennivalókat.
- g) Jóváhagyja az egyházmegyei presbitérium jelentését az egyházmegye egyházközségeinek éves költségvetéséről és beszámolójáról.
- h) Tárgyalja és elfogadja az egyházmegye presbitériumának jelentését az egyházmegye éves költségvetéséről és beszámolójáról, az egyházmegye kezelésében levő pénzeszközök egyházközségek közötti elosztásáról.
- i) Egyházmegyei intézményeket alapít, illetve szüntet meg.
- j) Jóváhagyja az egyházközségek területének és szolgálati viszonyainak változását. Az egyházközségek közötti vitás esetekben határoz, amely határozata ellen az egyházkerületi közgyűléshez lehet fellebbezni.
- k) Dönt az egyházmegye alkalmazottainak és tisztségviselőinek díjazásáról.
- l) Jóváhagyja az egyházközség által választott névhasználatát.
- m) Dönt mindazon ügyekben, amelyeket törvény a hatáskörébe utal, valamint amelyeket az egyházmegyei presbitérium a közgyűlés elé terjeszt vagy hatáskörébe utal.

48.§ (1) Az egyházközségi közgyűlések az egyházmegyei közgyűlési küldötteiket az általános tisztújítás keretében választják. Egyházmegyei közgyűlési tagságra csak

rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai:

- a) hivatalból: az esperes és az egyházmegyei felügyelő, az egyházmegye tisztségviselői, valamint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek elnökségei;
- b) választás alapján: az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek önálló gyülekezeti lelkészi állásonként egy-egy választott nemlelkész küldötte.

(3) Amennyiben az egyházmegyében valaki egyidejűleg több jogon is tagja a közgyűlésnek, a közgyűlésen akkor is csak egy szavazati joggal rendelkezik.

(4) Az egyházmegyei közgyűlésen tanácskozási jogú tagok mindazon lelkészek, akik nem tartoznak a (2) bekezdés a) pontjának hatálya alá, az egyházmegye zsinati és egyházkerületi közgyűlési küldöttei, valamint az egyházmegye területén lévő, az egyházi törvények hatálya alá tartozó intézmények küldöttei.

(5) Az egyházmegye elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg.

(6) Az egyházmegyei közgyűlés azon tagját, aki a közgyűlésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni. Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – az egyházmegyei elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

49.§ (1) A közgyűlést évenként legalább egy alkalommal össze kell hívni. Az egyházmegyei közgyűlést az esperes és az egyházmegyei felügyelő írásban hívja össze. A közgyűlés tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra rendkívüli közgyűlést összehívni.

(2) A közgyűlés nyilvános, azon hallgatóként a közgyűlés tagjain kívül bármely egyházközségi tag részt vehet, de tanácskozási joguk az egyházmegye területén lévő egyházközségek tagjainak csak akkor van, ha egyházközségi meghatalmazásukat – melyet egyházközségük elnöksége aláírt és az egyházközség bélyegzőjével lebélyegzett – az egyházmegyei közgyűlés megkezdése előtt átadják a közgyűlés jegyzőjének.

(3) A közgyűlésen az esperes és az egyházmegyei felügyelő, akadályoztatásuk vagy tisztségük üresedése esetén az espereshelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

(4) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(5) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőkönyvvezetőjének és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hitelesítenie. A meghozott döntésekről a közgyűlés tagjait legkésőbb 15 napon belül értesíteni kell.

50.§ Az egyházmegye lelki, szellemi, kulturális és gazdasági élete irányításának és felügyeletének segítésére a

közgyűlés különböző bizottságokat alakíthat, melyeknek elnöke a munkaág választott felelőse. A bizottságok együttműködnek az egyházmegyei presbitériummal, és a közgyűlésnek legalább évente beszámolási kötelezettséggel tartoznak.

Egyházmegyei presbitérium

51.§ Az egyházmegye önálló hatáskörű végrehajtó és intézkedő testülete az egyházmegyei presbitérium.

52.§ Az egyházmegyei presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nem tartoznak az egyházmegyei közgyűlés vagy más egyházi testület hatáskörébe, illetve amelyeket az egyházmegyei közgyűlés a presbitérium hatáskörébe utal, így különösen az alábbiak:

- a) Összeállítja az egyházmegye éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- b) Segítséget nyújt az általános esperesi vizsgálatokhoz, és megtárgyalja az azokról készült jelentéseket.
- c) Segíti az egyházmegyei közgyűlés előkészítését.
- d) Dönt egyházmegyei állások létesítéséről és megszüntetéséről, lelkészi és nemlelkészi egyházmegyei munkások határozatlan idejű megbízásáról, valamint javaslatot tesz az egyházmegye alkalmazottainak és tisztségviselőinek díjazására, és gyakorolja a munkáltatói jogokat.
- e) Gazdasági döntéseket hoz a közgyűlés által elfogadott gazdálkodási elvek keretein belül, elfogadja az egyházmegye éves költségvetését és beszámolóját.
- f) Jóváhagyja az egyházmegye egyházközségeinek éves költségvetését és beszámolóját, és erről jelentést tesz az egyházmegyei közgyűlésnek.
- g) Jóváhagyja az egyházmegye egyházközségi ingatlanainak tulajdonjogi változásait, intézkedik az egyházmegye tulajdonában lévő egyházi épületek és egyéb ingatlanok állagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében.
- h) Az egyházmegye nevében jelölteket javasol magasabb egyházkormányzati szintek tisztségviselőinek választása előtt.
- 1) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.

53.§ (1) Az egyházmegyei presbitérium szavazati jogú tagjai: az esperes, az espereshelyettes, az egyházmegyei felügyelő, a másodfelügyelő, az egyházmegyei evangélicizációs és missziói felelős, az ifjúsági felelős és a gazdasági felelős.

(2) Az egyházmegye elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal meghívja az egyházmegyének a tárgyalat témában illetékes tisztségviselőjét, és további szakértőket hívhat meg.

(3) Az egyházmegyei presbitérium azon tagját, aki a pres-

biteri ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, az egyházmegyei elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

54.§ (1) Az egyházmegyei presbitériumot szükség szerinti rendszerességgel, de évenként legalább 3 alkalommal össze kell hívni. Az egyházmegyei presbitériumot az egyházmegye elnöksége írásban hívja össze.

(2) A presbitérium 3 tagjának írásban előterjesztett kérelmére az egyházmegye elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra presbiteri ülést összehívni.

(3) A presbiteri ülés nem nyilvános.

(4) Az egyházmegyei presbitérium elnökei az esperes és az egyházmegyei felügyelő. Akadályoztatásuk vagy tisztségük üresedése esetén, a presbiteri ülésen az espereshelyettes, illetve az egyházmegyei másodfelügyelő elnököl.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(6) A presbiteri ülésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökség egyik tagjának, a jegyzőkönyvvezetőnek és egy jelen lévő, erre a feladatra felkért presbiternek kell hitelesítenie. A meghozott döntésekről legkésőbb 15 napon belül értesíteni kell a presbitérium tagjait és az egyházmegye egyházközségeit.

55.§ Az egyházmegyei presbitérium képviselője évente beszámol a presbitérium működéséről az egyházmegyei közgyűlésen.

Egyházmegyei elnökség

56.§ (1) Az egyházmegye képviseleti és végrehajtó (ügyviteli) testülete az elnökség. Az egyházmegyei elnökség tagja az esperes és az egyházmegyei felügyelő.

(2) Az esperes és az egyházmegyei felügyelő együtt és közös felelősséggel vezetik és képviselik az egyházmegyét, irányítják közigazgatását, és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

57.§ (1) Az elnökség tagjainak közös feladatai:

- a) Építik az egyházmegye közösségét és őrzik annak belső békéjét.
- b) Felelősek az egyházmegye rendjéért, őrködnek azon, hogy az egyházmegyében minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint, az egyház javára történjék.
- c) Felelősek azért, hogy az egyházmegye tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- d) Összehívják az egyházmegyei presbiteri üléseket és közgyűléseket, és azokon elnökölnek.
- e) Jelentést tesznek az egyházmegyei közgyűlésen az egyházmegye életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházmegye anyagi viszonyairól, s ezeket a püspöknek is tudomására hozzák.
- f) Felelősek a presbitériumi és közgyűlési határozatok végrehajtásáért.

- g) Jóváhagyják az egyházközségi lelkészi díjleveleket.
 - h) Eredménytelen választási eljárás esetén kezdeményezési jogkörüket gyakorolják.
 - i) Alkalmi megbízást adnak nemlelkészi egyházmegyei munkásoknak.
 - j) Gyakorolják utalványozási, valamint egyházközségi hitelfelvételre vonatkozó engedélyezési jogkörüket.
- (2) Az elnökség tagjainak megosztható feladatai:
- a) Felügyeletet gyakorolnak az egyházközségek felett és felügyelik az egyházmegyei tisztségviselők szolgálatát.
 - b) Látogatják és ellenőrzik az egyházközségeket és egyházmegyei intézményeket.
 - c) Összehívják az egyházközségek lelkészeinek, felügyelőinek és elnökségeinek az értekezletét.
 - d) Eljárnak az egyházmegye gyülekezeti lelkészi állásainak megüresedésekor és lefolytatják a lelkészválasztási eljárást.
 - e) Feladatuk a kötelességüket elmulasztó tisztségviselőket először testvérileg meginteni, a botrányos magaviseletüket rendreutasítani, ennek eredménytelensége esetén az egyházmegyei szabályrendeletben meghatározott eljárást, illetve szükség szerint a fegyelmi eljárást kezdeményezni.

58.§ Az esperes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

59.§ Az esperes

- a) őrökdi az egyházmegyében az egyházi szolgálat felett,
- b) felel az egyházmegye lelki életéért és közösségi alkalmiért,
- c) pásztorolja az egyházmegye lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben, felel az egyházmegye lelkészeinek testvéri szeretetben történő együttműködéséért,
- d) segíti az egyházmegyei lelkészi munkaközösség munkáját,
- e) részt vesz az egyházkerületi és az országos esperesi tanács munkájában.

60.§ Az esperes az egyházmegyében

- a) beiktatja az egyházközségek új lelkészeit: a gyülekezeti lelkészt és a gyülekezeti másodlelkészt,
- b) felszenteli az egyházközségek új gyülekezeti termeit, renovált templomait, a templomok új oltárát, keresztelőkövét, és a püspök megbízásából orgonáját és harangjait.

61.§ (1) Az esperes joga és kötelessége az egyházközségekben legalább 3 évenként általános vizsgálatot tartani, s a vizsgálatáról az érintett egyházközségnek és a püspöknek jelentést tenni.

(2) Az esperes egyházközségében való vizsgálatról az illetékes püspök rendelkezik.

62.§ Az esperest akadályoztatása esetén az espereshelyettes helyettesíti. Az esperes saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházmegye bármelyik gyülekezeti lelkészének is.

63.§ (1) Az egyházmegyei felügyelő – az esperessel együtt – az egyházmegye felelős vezetője. Ügyel az egyházmegye működésének feltételeire, segíti az egyházmegyében folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a személyi, az anyagi és a jogi természetű ügyek intézését.

(2) A közéletben az egyházmegyét lehetőleg az egyházmegyei felügyelő képviseli.

VIII. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői

64.§ Az egyházi szolgálat egyházmegyei összehangolására, az egyes egyházközségekben végzett egyházi szolgálaton túlmutató egyházmegyei szolgálatok ellátására az egyházmegye tisztségviselőket választ.

65.§ Minden egyházmegyében választandó az esperesen és a felügyelőn kívül espereshelyettes, másodfelügyelő, gazdasági felelős, számvevőszéki elnök, egyházmegyei evangélikációs és missziói felelős, egyházmegyei ifjúsági felelős, valamint Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős és gyűjteményi felelős. Szükség esetén az esperesi és a felügyelői tisztség kivételével egy személy két feladatot is elláthat.

66.§ Egyházmegyei tisztségviselőnek csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

67.§ Az egyházmegye tisztségviselői közül az esperes, az egyházmegyei felügyelő és a számvevőszéki elnök minden évben jelentést tesz az egyházmegyei testületek és tisztségviselők munkájáról az egyházmegyei közgyűlésnek.

68.§ (1) Az espereshelyettes az egyházmegye gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

(2) Az espereshelyettes feladata az esperes helyettesítése annak akadályoztatása esetén, valamint ellátja az esperesi feladatokból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat. Az egyházmegyei másodfelügyelővel együtt gondoskodik az egyházmegyei közgyűlésen és presbiteri ülésen a jegyzői feladatok ellátásáról.

69.§ Az egyházmegyei másodfelügyelő joga és kötelessége az egyházmegyei felügyelő helyettesítése annak aka-

dályoztatása esetén. Az espereshelyettessel együtt gondoskodik az egyházmegyei közgyűlésen és presbiteri ülésen a jegyzői feladatok ellátásáról. Ezen kívül ellátja az egyházmegyei felügyelő feladataiból az egyházmegyei szabályrendelettel átruházott feladatokat.

70.§ Az egyházmegyei evangélizációs és missziói felelős feladata az egyházmegyében az evangélizáció hitébresztő szolgálatának segítése, gyülekezeti evangélizációk, egyházmegyei csendesnapok és konferenciák szervezése. Figyelemmel kíséri az egyházközségek szolgálatával el nem ért, szórványokban élő evangélikusok helyzetét, kezdeményezi és segíti a feléjük forduló szolgálatokat. Feladata a külmisszió iránti felelősség ébrentartása is.

71.§ Az egyházmegyei ifjúsági felelős feladata az egyházmegyében az ifjúság között végzett munka összefogása és irányítása, egyházmegyei ifjúsági találkozók, táborok és konferenciák szervezése.

72.§ Az egyházmegyei számvevőszéki elnök joga és kötelessége, hogy az egyházmegyében, az egyházmegye egyházközségeiben és intézményeiben azok pénzkézelésének és számadásainak ellenőrzését irányítsa, ezeket jóváhagyásra felterjessze, illetve szükség esetén eljárjon.

73.§ (1) Az egyházmegyei gazdasági felelős joga és kötelessége, hogy az egyházmegye gazdasági ügyintézését, valamint – az egyházmegyei közgyűlés határozata alapján – pénzkézelését is végezze.

(2) Az egyházmegyei gazdasági felelős tiszttségénél fogva a gazdasági bizottság elnöke.

74.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős szervezi az évenkénti rendszeres gyűjtést, véleményezi a Gusztáv Adolf Segélyszolgálati segélyre benyújtott kérvényeket az elbírálás előtt, szervezi a szószékcserét a gyűjtéssel kapcsolatban és a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat helyzetéről beszámolót készíti az egyházmegye közgyűlése számára.

75.§ Az egyházmegyei gyűjteményi felelős feladata az egyházmegyei gyűjteményi nyilvántartás vezetése, az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és intézmények gyűjteményi anyagairól készült nyilvántartások felügyelete, illetve a gyűjtemények szakmai felügyeletét ellátó ágazatvezetőkkel való együttműködés.

76.§ Az egyházmegyei közgyűlés meghatározott feladatok (pl. gyermekmunka, szeretetszolgálat, egyházzene, tájékoztatás) ellátására további tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket egyházmegyei szabályrendelet határozza meg.

HARMADIK RÉSZ AZ EGYHÁZKERÜLET

IX. fejezet Általános rendelkezések

77.§ Az egyházkerület meghatározott területen levő egyházmegyék egyházigazgatási szervezete, testvéri, szolgálati és gazdasági közösségük megélésének színtere.

78.§ Az egyházkerület

- a) összefogja a területén lévő egyházmegyéket, segíti és szervezi közös alkalmait,
- b) összehangolja és felügyeli az egyházi szolgálatot, biztosítja annak folyamatosságát,
- c) egyházigazgatási ügyekben elbírálja az egyházmegyei határozatok elleni fellebbezéseket.

79.§ (1) Az egyházkerület adminisztrációs központja a püspöki hivatal. A püspöki hivatal a püspök és az egyházkerületi felügyelő rendelkezésére áll, működéséért a püspök felelős. A hivatal működési rendjét és működési feltételeit egyházkerületi szabályrendelet határozza meg.

(2) A püspöki titkár az a lelkész vagy nemlelkész, akit az országos egyház a püspök segítségével, a püspök döntése alapján alkalmaz. Munkáját a püspök rendelkezése szerint végzi.

80.§ Az egyházkerületek és a hozzájuk tartozó egyházmegyék felsorolását e törvény melléklete tartalmazza. Egyházmegyék alakítását, megszüntetését, egyik egyházkerületből a másikba való csatolását az illetékes egyházmegyei és egyházkerületi közgyűlések véleményével ellátott előterjesztés alapján a zsinat határozhatja el.

X. fejezet

Az egyházkerület önkormányzati testületei

Egyházkerületi közgyűlés

81.§ (1) Az egyházkerületi önkormányzat döntéshozó képviseleti testülete az egyházkerületi közgyűlés.

(2) Ahol jogszabály presbitériumot említ, egyházkerületi szinten a közgyűlést kell érteni.

82.§ Az egyházkerületi közgyűlés hatáskörébe tartoznak az egyházkerület életének legfőbb kérdései, ezek közül különösen az alábbiak:

- a) A püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével megválasztja az egyházkerület tisztségviselőit, az egyházkerületi jelölőbizottság tagjait, az egyházkerület küldötteit az országos testületekbe és a lelkészképesítő bizottság egyházkerületi tagjait, az intézmények igazgatótanácsának egyházkerületi küldötteit.

- b) Megállapítja és jegyzőkönyvbe foglalja az egyházközségek közgyűlései által megválasztott püspök, illetve egyházkerületi felügyelő beiktatásának megtörténtét, és meghallgatja székfoglalóikat, valamint meghatározza a püspöki hivatal rendjét és működési feltételeit.
- c) Kijelöli az állandó püspöki székhelyet.
- d) Összeállítja az egyházkerület éves munkatervét, megtervezi közösségi alkalmait, és segíti azok megvalósítását.
- e) Tárgyalja és elfogadja az egyházkerületi elnökség és a jelentésre kötelezett egyházkerületi tisztségviselők jelentéseit, és elrendeli a szükséges tennivalókat.
- f) Egyházkerületi szabályrendeleteket alkot.
- g) Javaslatot tesz az egyházkerület költségigényével kapcsolatosan az országos presbitériumnak, véleményezi az egyházmegyék támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztását, dönt az egyházkerületi keret felhasználásáról.
- h) Ellátja az intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.
- i) Dönt egyházközségeknek az egyházkerülethez tartozó egyházmegyék közötti átcsatolásáról.
- j) Másodfokon dönt az egyházközségek közötti vitás kérdésekben. Az egyházmegyék közötti vitás ügyekben – ha törvény másképp nem rendelkezik – első fokon határoz.
- k) Törvényben meghatározott kivételekkel dönt az egyházkerület tisztségviselőinek díjazásáról és gyakorolja a munkáltatói jogokat. Dönt egyházkerületi állások létesítéséről és megszüntetéséről, nemlelkészi egyházkerületi munkások megbízatásáról. Ezeket a döntéseit az országos költségvetés által meghatározott keretek között hozza.

83.§ (1) Egyházkerületi közgyűlési tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés szavazati joggal rendelkező tagjai:

- a) hivatalból: a püspök, az egyházkerületi felügyelő, az egyházkerület tisztségviselői, az egyházmegyei elnökségek;
- b) választás alapján: az egyházmegyék egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldötte.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés tanácskozási jogú tagjai az egyházkerület területén lévő intézmények küldöttei.

(4) Az egyházkerület elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg.

(5) Az egyházkerületi közgyűlés azon választott tagját, aki az egyházkerületi közgyűlésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalommal kimentés nélkül távol marad, tisztségéről, testületi tagságáról lemondottnak kell tekinteni.

Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – az egyházkerületi elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

84.§ (1) A közgyűlést legalább évenként össze kell hívni. A közgyűlést az egyházkerület elnöksége írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a napirendi pontokat. A közgyűlés előtt megfelelő időben meg kell küldeni a közgyűlés napirendi pontjaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket, anyagokat, és a várható eldöntendő kérdéseket is.

(2) A közgyűlés tagjai egynegyedének írásban előterjesztett kérelmére az egyházkerület elnöksége köteles 3 héten belüli időpontra közgyűlést összehívni.

(3) A közgyűlésen általában a közgyűlés tagjain kívül hallgatóként bármely egyházközségi tag részt vehet.

(4) A közgyűlésen a püspök és az egyházkerületi felügyelő, akadályoztatásuk vagy hivataluk üresedése esetén a püspökhelyettes, illetve a másodfelügyelő elnököl.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(6) A közgyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit az elnökségnek, a jegyzőkönyv vezetőjének és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért közgyűlési tagnak kell hitelesítenie.

Egyházkerületi elnökség

85.§ (1) Az egyházkerület végrehajtó és képviselői testülete az elnökség. Az egyházkerületi elnökség tagjai a püspök és az egyházkerületi felügyelő.

(2) A püspök és az egyházkerületi felügyelő együtt és közös felelősséggel vezetik és képviselik az egyházkerületet, irányítják igazgatását, és annak összes ügyeit egyetértően intézik.

86.§ (1) A püspök és az egyházkerületi felügyelő közös feladatai különösen az alábbiak:

- a) Építik az egyházkerület közösségét és őrzik annak belső békéjét.
- b) Felelősek az egyházkerület rendjéért, őrködnek azon, hogy az egyházkerületben minden az egyházi törvényekben megszabott jogok és kötelezettségek szerint történjék.
- c) Felelősek azért, hogy az egyházkerület tisztségviselői szolgálatukat hűségesen végezzék.
- d) Összehívják az egyházkerületi közgyűléseket, és azon elnökölnek. Jelentést tesznek az egyházkerületi közgyűlésen az egyházkerület életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről, az egyházkerület anyagi viszonyairól. Felelősek a közgyűlési határozatok végrehajtásáért.
- e) Jóváhagyják az egyházközségi díjleveleket.
- f) Részt vesznek az egyházkerületi fegyelmi tanács munkájában.

(2) A püspök és az egyházkerületi felügyelő megosztható feladatai különösen az alábbiak:

- a) Felügyeletet gyakorolnak az egyházközségek és az egyházmegyék felett, és felügyelik az egyházkerületi tisztségviselők szolgálatát.
- b) Látogatják az egyházközségeket és az egyházkerület területén lévő intézményeket a mindenre kiterjedő vizsgálat igényével is.
- c) Joguk az egyházközségek lelkészei, felügyelői és elnökségei értekezletének összehívása.
- d) Feladatuk a kötelességüket elmulasztó tisztségviselőket először testvéreileg meginteni, a botrányos magaviseletűeket rendreutasítani, ennek eredménytelensége esetén szükség szerint fegyelmi eljárást kezdeményezni.
- 87.§ A püspök joga és kötelessége, hogy gondot viseljen az egyházi szolgálat tartalmi és személyi feltételeire, így különösen
- a) őrködik az egyház egységén és azon, hogy az egyházkerületben minden tevékenység Isten dicsőségére és az egyház javára történjék;
- b) felügyel arra, hogy a lelkészek híven töltsék be szolgálatukat, hűségesek legyenek az evangélikus egyház biblikus és hitvallásos tanításához, és a keresztyén erkölcs szerint éljenek;
- c) vigyáz az egyházi szolgálat folyamatosságára és helyes végzésére az egyházkerület egyházközségeiben, intézményeiben és minden területén;
- d) pásztorolja az egyházkerület lelkészeit hivatásuk betöltésében és magánéletükben, elősegíti a lelkészek testvéri szeretetben történő együttműködését, tudományos és gyakorlati továbbképzését;
- e) felügyeli a leendő lelkészek és más egyházi munkások képzését és nevelését, teológiai tanulmányait és erkölcsi életét;
- f) felelős azért, hogy az egyházkerület egyházközségeiben, egyházmegyéiben, magában az egyházkerületben és ezek intézményeiben az egyház törvényeit megtartsák.
- 88.§ A püspök
- a) felavatja a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészjelöltjeit,
- b) beiktatja az egyházkerület felügyelőjét,
- c) felszenteli az egyházkerületben a templomokat, intézményeket, gyülekezeti házakat, orgonákat és harangokat,
- d) a püspöki tanács tagjaként részt vesz az evangélikus istentiszteletek és liturgikus események rendezésének megállapításában a zsinat jóváhagyásával.
- 89.§ A püspök felelős az egyházkerület lelkészi szolgálatának személyi feltételeiért:
- a) dönt a lelkészjelöltek szolgálatba állításáról,
- b) dönt a beosztott lelkészek kiküldéséről,
- c) helyettes lelkészt küld az egyházközségekbe,
- d) engedélyezi a lelkészek és a lelkészi pályára készülő teológiai hallgatók és lelkészjelöltek házasságkötését,
- e) dönt valamely külföldi evangélikus egyházban felavatott lelkész szolgálatba állításáról,
- f) engedélyt ad arra, hogy más keresztyén felekezetben szerzett lelkészi oklevél birtokosa az Evangélikus Hittudományi Egyetemen a tanári kar által megállapított tárgyakból vizsgát tehessen,
- g) a szolgálatba állító kérésére közreműködik a lelkészek tartós szabadságolásában,
- h) nyilatkozik és véleményt alkot lelkészválasztásoknál a lelkészek választhatóságával kapcsolatban,
- i) figyelemmel kíséri a lelkészek által betöltendő másodállás, illetve jelentős lekötöttséggel járó elfoglaltság elvállalását,
- j) feladata segítésére szükség szerint esperesi értekezletet hívhat össze.
- 90.§ A püspök a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészei közül választott lelkész.
- 91.§ A püspököt akadályoztatása esetén a püspökhelyettes helyettesíti. A püspök saját maga és helyettese akadályoztatása esetén meghatározott feladat ellátására felhatalmazást adhat az egyházkerület bármelyik esperesének is.
- 92.§ A püspöki címet a püspök nyugdíjba vonulása után is használhatja.
- 93.§ Az egyházkerületi felügyelő a püspökkel együtt az egyházkerület vezetője. Ügyel az egyházkerület működésének feltételeire, segíti az egyházkerületben folyó lelki munkát, figyelemmel kíséri és irányítja a közéleti, személyi, anyagi és jogi természetű ügyek intézését. Joga a püspöki hivatal minden ügyéről a tájékoztatást megkapni és a hivatali adminisztrációt egyházkerületi munkájához felhasználni.

XI. fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

- 94.§ (1) Az egyházkerületben az egyházi szolgálat egyházkerületi összehangolására, az egyházközségekben és az egyházmegyékben végzett egyházi szolgálat segítésére, az önkormányzati feladatok ellátására, az egyházkerület működésének biztosítására és a lelki, szellemi, kulturális élet javítására az egyházkerület tisztségviselőket választ.
- (2) Az egyházkerület tisztségviselői: a püspök, az egyházkerületi felügyelő, a püspökhelyettes, az egyházkerületi másodfelügyelő, az egyházkerületi ügyész, az egyházkerületi evangélizációs és missziói felelős, valamint az egyházkerületi Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős. Az egyházkerületi tisztségviselők feladatait hívány, a feladat-

körökkel kapcsolatos leírás vagy munkaköri leírás rögzíti, munkájukért a közgyűlésnek felelősek.

(3) Az egyházkerület tisztségviselői minden évben jelentést tesznek munkájukról az egyházkerületi közgyűlésnek.

95.§ (1) A püspökhelyettes az egyházkerület gyülekezeti lelkészei közül választott lelkész.

(2) A püspökhelyettes feladata a püspök helyettesítése és a püspök feladataiban való segítség. A püspökhelyettes felügyeli a jegyzői feladatokat a másodfelügyelővel együtt. Egyéb feladatkörét egyházkerületi szabályrendelet szabályozza.

(3) A püspökhelyettes joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

96.§ Az egyházkerületi másodfelügyelő joga és kötelessége az egyházkerületi felügyelő helyettesítése, annak akadályoztatása esetén. Ezen kívül ellátja az egyházkerületi felügyelő feladataiból az egyházkerületi szabályrendelettel átruházott feladatokat. Felügyeli a jegyzői feladatok ellátását. Joga, hogy a feladataihoz szükséges tájékoztatást megkapja.

97.§ Az egyházkerületi ügyész joga és kötelessége, hogy az egyházkerület jogi vonatkozású ügyeit intézze, az egyházkerületet jogi természetű ügyeiben képviselje, jogi tanácsokat adjon az elnökségnek, valamint részt vegyen az egyházkerületi fegyelmi tanács működésében, és gyakorolja külön törvényben szabályozott törvényességi felügyeleti jogát. Az egyházkerületi ügyésznek jogi szakvizsgával kell rendelkeznie.

98.§ Az egyházkerületi evangélizációs és missziói felelős feladata az egyházkerületben az evangélizáció hitébresztő szolgálatának segítése, gyülekezeti evangélizációk, egyházkerületi csendesnapok és konferenciák szervezése. Figyelemmel kíséri az egyházközségek szolgálatával el nem ért, szórványokban élő evangélikusok helyzetét, kezdeményezi és segíti a feléjük forduló szolgálatokat. Feladata a külmisszió iránti felelősség ébrentartása.

99.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálati felelős véleményezi a Gusztáv Adolf Segélyszolgálati segélyre benyújtott kérvényeket az elbírálás előtt, és véleményét felterjeszti az országos Gusztáv Adolf Segélyszolgálati Tanácsnak. Beszámol az egyházkerületi közgyűlésnek a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat helyzetéről.

100.§ Az egyházkerületi közgyűlés bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket egyházkerületi szabályrendelet határozza meg.

NEGYEDIK RÉSZ AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

XII. fejezet Általános rendelkezések

101.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház az egyház egészét érintő döntések meghozatalára országos önkormányzati testületeket, az ügyek intézésére országos irodát hoz létre.

102.§ Az országos egyház illetékes testületei igazgatási ügyekben legfelső fokon, jogerősen határoznak.

XIII. fejezet A Zsinat

103.§ (1) A zsinat a Magyarországi Evangélikus Egyház legszélesebb körű döntéshozó, legfőbb képviseleti és törvényhozó testülete. Irányítja, segíti és felügyeli az egyház lelki, szellemi és anyagi életét.

(2) Ahol egyházi jogszabály közgyűlést említ, ott országos szinten a zsinat értendő.

104.§ (1) A zsinat

- a) megállapítja a Magyarországi Evangélikus Egyház hitvallásait,
- b) jóváhagyja az evangélikus istentiszteleteknek és liturgikus eseményeknek a püspöki tanács által meghatározott rendjét.

(2) A zsinat a jogalkotás, jogi irányítás terén:

- a) törvényeket alkot, határozatot hoz, nyilatkozatot és állásfoglalást ad ki,
- b) ügyel az egyházi törvények teljességére,
- c) törvényességi felülvizsgálatot végez az országos szabályrendeletek, valamint – törvényben meghatározott esetekben – egyéb szabályrendeletek és szabályzatok felett, hatályon kívül helyezi az egyházi törvényekkel ellentétes szabályrendeleteket, szabályzatokat,
- d) szükség esetén felhívja az országos presbitériumot a hiányzó szabályrendeletek megalkotására.

(3) A zsinat a külső kapcsolatokkal összefüggésben:

- a) meghatározza a Magyarországi Evangélikus Egyház hazai és nemzetközi ökumenikus kapcsolatainak alapelveit és alapvető tartalmát,
- b) jóváhagyja a Magyarországi Evangélikus Egyháznak a Magyar Köztársaság állami és társadalmi szervezeteivel kötött alapvető megállapodásait, felhatalmazza az országos elnökséget a megállapodások aláírására.

(4) A zsinat megválasztja:

- a) a püspökök közül az elnök-püspököt, annak helyettesét, az egyházkerületi felügyelők közül az or-

- számos felügyelő-helyettest, valamint – amennyiben erről a rájuk vonatkozó törvény másképpen nem rendelkezik – az országos egyházi tisztségviselőket, az országos számvevőszék, az egyházi bíróság és az országos jelölőbizottság tagjait,
- b) a protestáns tábori püspöki, illetve hivatalvezetői tisztnak evangélikus lelkésszel történő betöltésénél a tábori püspököt, illetve a hivatalvezetőt,
- c) saját tisztségviselőit: a zsinat elnökeit, alelnökeit, a zsinati gazdát és helyettesét, a zsinati bizottságok tagjait és elnökeit, valamint 3-3 lelkészi és nemlelkészi jegyzőjét.
- (5) A zsinat irányító és felügyeleti tevékenysége során:
- a) meghatározza az egyes országos egyházi szolgálati és működési ágakat és ezek feladatait,
- b) tárgyalja és elfogadja az országos presbitérium és az országos tisztségviselők jelentéseit, elrendeli a szükséges tennivalókat,
- c) meghallgatja az egyházi bíróság és az országos számvevőszék jelentését.
- (6) A zsinat a gazdasági irányítás terén:
- a) határoz az országos egyház vagyonszerzéséről vagy vagyonának elidegenítéséről 50 millió forint értékhatár fölött, valamint a vagyon megterhelése, illetve kezelése tárgyában,
- b) meghatározza az országos egyház gazdálkodásának, az országos egyházi szervezet kezelésében lévő pénzeszközök elosztásának alapvető elveit,
- c) elfogadja az országos egyház éves költségvetését és beszámolóját,
- d) intézményeket alapít vagy szüntet meg.
- (7) A zsinat
- a) dönt az országos presbitérium által előterjesztett javaslatokról,
- b) határozatot hoz az egyházmegyék, illetve az egyházkerületek körében felmerült területi és igazgatási vitákban az országos presbitérium előterjesztése alapján,
- c) dönt az egyház igazgatási beosztása és egyházon belüli illetékességi területek kérdésében.

- 105.§ (1) A zsinat szavazati jogú tagja hivatalból:
- a) az országos számvevőszék elnöke, az országos lelkészi munkaközösség elnöke,
- b) a 104.§ (1) bekezdés és (3) bekezdésében leírt feladatok tekintetében az országos felügyelő és az egyházkerületi elnökségek tagjai.
- (2) A zsinat szavazati jogú tagja választás alapján:
- a) egyházmegyénként egy lelkészi és egy nemlelkészi küldött;
- b) egyházkerületenként 3-3 lelkészi és nemlelkészi küldött, akik közül egyházkerületenként legalább egy jogi végzettségű;
- c) az Evangélikus Hittudományi Egyetem egy főállású oktatója,

- d) az evangélikus közoktatási intézmények 2 küldötte,
- e) az evangélikus szeretetintézmények 2 küldötte,
- f) a missziói szolgálatban álló lelkészek egy küldötte.

- 106.§ (1) A zsinat tanácskozási jogú tagjai:
- a) a 104.§ (2) bekezdésben és (4)-(7) bekezdésben leírt feladatok tekintetében az országos felügyelő és az egyházkerületi elnökségek tagjai,
- b) az országos ügyész, az országos irodaigazgató, az egyházi bíróság elnöke, a tábori püspök vagy helyettese,
- c) a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház saját eljárása szerint választott 2 küldötte,
- d) a Magyarországi Református Egyház saját eljárása szerint választott küldötte.
- (2) A zsinat elnöksége a napirenden szereplő témákhoz tanácskozási joggal szakértőt hívhat meg.

- 107.§ (1) A zsinati tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag választható, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.
- (2) A zsinatnak nem lehet szavazati jogú tagja egyházi bíró, országos és egyházkerületi ügyész, valamint – a 104.§ (2) bekezdésben és (4)-(7) bekezdésben leírt feladatok tekintetében – az országos presbitérium tagjai.
- (3) A zsinati póttagokról külön törvény rendelkezik. A hivatalbóli tag póttagja a tisztsége szerinti helyettese.
- (4) A zsinati tagok választásának rendjét külön törvény szabályozza.

108.§ Azt a választott zsinati tagot, aki a zsinat 3 ülészakaról kimentés nélkül távol marad, tagságáról lemondottnak kell tekinteni, erről őt és a küldő testületet írásban értesíteni kell. Hivatalbóli tag ellen – ilyen esetekben – a zsinat elnöksége fegyelmi eljárást kezdeményez.

XIV. fejezet

A Zsinat szervezete és működése

A zsinat elnöksége

- 109.§ (1) A zsinat elnöksége egy-egy lelkészi és nemlelkészi elnökből, egy-egy lelkészi és nemlelkészi alelnökből, valamint a zsinati bizottságok elnökeiből áll. Az elnökség tagjait a zsinat a választott tagjai közül választja meg. Az elnökség az üléseit szükség szerint tartja, melyen tanácskozási joggal a zsinati gazda, valamint – ha a napirenden őket érintő témák szerepelnek – az országos elnökség tagjai (vagy megbízottjuk) és az országos ügyész is részt vesz.
- (2) A zsinat elnökségének feladata:
- a) a zsinat munkájának vezetése,
- b) a zsinati ülészakok előkészítése és napirendjének összeállítása,

- c) a zsinati tagok nyilvántartása a zsinati iroda közreműködésével,
 - d) a zsinati iroda felügyelete,
 - e) a zsinati bizottságok munkájának figyelemmel kísérése és összehangolása,
 - f) a zsinat és a munkaági bizottságok közös feladatainak összehangolása,
 - g) kapcsolattartás más egyházak zsinataival, vezető testületeivel.
- (3) A zsinat elnökeinek feladata:
- a) a zsinati ülészek és az elnökségi ülések összehívása és levezetése,
 - b) a zsinati ülések levezetése,
 - c) a zsinati törvények, határozatok, nyilatkozatok és állásfoglalások hitelesítése és gondoskodás a közzétételről,
 - d) a zsinat nevében történő nyilatkozatok megtétele a zsinat döntései szerint,
 - e) a zsinat képviselője,
 - f) a zsinat, illetve a zsinat elnöksége által átruházott feladatok ellátása.
- (4) Az elnökök a (3) bekezdésben felsorolt feladataikat átruházhatják az alelnökökre.

A zsinat jegyzői

- 110.§ (1) A zsinat jegyzői kara a zsinat tagjai által megválasztott 3-3 lelkészi és nemlelkészi jegyzőből áll.
- (2) A zsinatjegyzői karának feladata:
- a) az ülést vezető elnök munkájának segítése,
 - b) a zsinati ülések során a szavazások lebonyolítása,
 - c) a zsinati események ügyrend szerinti dokumentálása,
 - d) a zsinat naplójának szerkesztése, illetve ellenőrzése,
 - e) a zsinat jegyzőkönyveinek elkészítése.

A zsinati iroda, a zsinati gazda

- 111.§ (1) A zsinat adminisztrációjának intézése az országos iroda részeként működő zsinati irodában történik. Az országos iroda köteles egy munkavállalót alkalmazni a zsinati irodában, akinek a munkáját utasítási jogkörrel a zsinat elnökei és a zsinati gazda irányítja. A zsinathoz intézett beadványok címzettje a zsinati iroda.
- (2) A zsinat költségeit a zsinat egyik elnöke és az országos irodaigazgató együttesen utalványozza.

- 112.§ A zsinati gazda szervezi a zsinati iroda tevékenységét és közreműködik az ülések lebonyolításában. Ennek során
- a) gondoskodik a zsinat munkájának tárgyi feltételeiről,
 - b) szervezi a zsinat működéséhez szükséges techni-

kai és ügyviteli munkát, a beadványok alapján kezdeményezi az elnökségi ülés összehívását,

- c) ellenőrzi a hangrögzítők munkáját,
 - d) ellenőrzi a zsinati ülések határozatképességét,
 - e) irányítja a zsinati iroda munkáját.
- (2) A zsinati gazdát akadályoztatása esetén a helyettese helyettesíti.
- (3) A zsinati gazda és helyettese megbízatása a következő ciklus első ülészekéig tart, amikor az új zsinat megválasztja zsinati gazdáját.

A zsinat működése

113.§ A zsinat a feladatait törvény, határozat, nyilatkozat vagy állásfoglalás elfogadásával, valamint a választás lefolytatásával látja el.

- 114.§ (1) A zsinat munkáját teljes (plenáris) ülésekből álló ülészekokon és bizottságokban végzi.
- (2) Zsinati ülészekot szükség szerint, de évenként legalább 2 alkalommal össze kell hívni.
- (3) Zsinati ülészekot a zsinati tagok egynegyedének, az országos presbitériumnak vagy az országos elnökségnek – a téma megjelölésével történő – írásbeli kezdeményezésére 45 napon belüli időpontra össze kell hívni.

- 115.§ (1) A zsinat ülészekát a zsinat elnökei hívják össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell napirendi pontokat.
- (2) Az ülészek előtt legalább 10 nappal ki kell küldeni az ülészek tárgyaival kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is. Késői kiküldés esetén a zsinat dönt arról, hogy a napirendi pontot tárgyalja-e.

116.§ A zsinat ülései általában nyilvánosak, de az elnökség döntése alapján zárt ülés is elrendelhető.

- 117.§ (1) A zsinat határozatképes, ha az ülésen szavazati jogú tagjainak legalább kétharmada jelen van.
- (2) A zsinat a döntéseit az ügyrend szerinti többségi szavazással, de legalább a határozatképes zsinat jelenlévő tagjai több mint felének érvényes szavazatával hozza.
- (3) A zsinat – működésének részletes szabályait tartalmazó – ügyrendjét a zsinat állapítja meg, melynek elfogadásához és módosításához legalább az összes zsinati tag kétharmadának szavazata szükséges.

118.§ Az újonnan megválasztott zsinat elnökeinek megválasztásáig az elnöki tiszttel a legidősebb lelkészi és nemlelkészi zsinati tag (korelnök) tölti be, akik a zsinat alakuló ülészekát összehívják. A mandátumvizsgáló és szavazatszedő bizottság feladatait a jegyzői kar megválasztásáig a 2-2 legfiatalabb lelkészi és nemlelkészi zsinati tag látja el.

119.§ (1) A zsinat a választás utáni alakuló ülészakán megválasztja a 104.§ (4) bekezdésében meghatározott személyeket.

(2) A zsinat az alakuló ülészakon – az újonnan megválasztott elnökség javaslatára – saját tagjai közül megválasztja a zsinati bizottságok tagjait.

(3) A választási ciklus közben megüresedett tisztséget – az a) pontban meghatározott tisztségekre – a zsinat rendkívüli választással a megüresedés utáni első ülészakán tölti be.

120.§ (1) A zsinathoz érkezett, törvényalkotásra benyújtott javaslatot a zsinat elnöksége előkészítésre kiadja az illetékes zsinati bizottságnak. A zsinat bizottság – szükség szerint az illetékes munkaági bizottsággal együttműködve – előterjesztést készít. A beadványt az elnökség maga is előterjesztheti a zsinat teljes ülése elé. Ha a beadványt a zsinat elnöksége írásos válaszban elutasítani kívánja, erről beszámol a zsinat teljes ülésének.

(2) Az előkészített előterjesztést a zsinat teljes ülése tárgyalja meg. Az elutasítási javaslatot tartalmazó előterjesztés elfogadásáról a zsinat – vita nélkül – dönt. Ha a zsinat az előterjesztést nem fogadja el, a javaslatot megterjesztésre elő kell készíteni.

121.§ (1) A zsinat általános vitában dönti el a szabályozás irányát és mélységét, kapcsolatait más jogszabályokkal és a szabályozás tartalmának általános vonatkozásait. Az általános vita a bizottság szövegjavaslata (szükség szerint szövegváltozatok) alapján történik. Törvény módosításakor az általános vita elhagyható.

(2) A zsinat részletes vitában alakítja ki a törvény végső formáját. A részletes vita alapjául az általános vitában elfogadott döntések szerint kialakított szövegtervezet szolgál.

(3) Az általános és a részletes vitát azonos ülészakon megtartani akkor lehet, ha ehhez a zsinat teljes (plenáris) ülése az összes zsinati tag több mint felének szavazatával hozzájárult.

(4) A zsinat nagyobb jelentőségű, illetve terjedelmű javaslat esetében először – az általános vitát megelőző ülészakon – előzetes (elvi) vitában határozza meg a szabályozás célját és elveit, esetleg az ezek eléréséhez tervezett megoldási módokat.

122.§ A zsinat üléséről a felszólalások teljes szövegét tartalmazó naplót, valamint jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a zsinat elnökeinek, a jegyzőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért zsinati tagnak kell hitelesítenie. A jegyzőkönyvet 30 napon belül el kell juttatni a zsinat tagjainak.

A zsinati bizottságok

123.§ (1) A zsinat alakuló ülészakán létrehozza a

- a) törvényelőkészítő bizottságot
- b) ügyrendi bizottságot.

(2) Szükség szerint más bizottságok vagy időszakos munkacsoportok is alakíthatók.

124.§ (1) A törvényelőkészítő bizottság a zsinat plenáris ülése előtt megvitatta és előkészíti a törvénytervezeteket, valamint az üléseken meghozandó döntéseket.

(2) A zsinati ügyrendi bizottság javaslatot tesz a zsinat ügyrendjére, illetve annak módosítására, és állást foglal a felmerülő ügyrendi kérdésekben.

125.§ (1) A zsinati bizottságok munkájuk során támaszkodnak a munkaági bizottságok és munkacsoportok szakvéleményére, és az országos iroda információira. Figyelemmel kísérik az országos presbitérium intézkedéseit és határozatait. Vizsgálataikat a zsinat által elfogadott programok és szempontok alapján végzik.

(2) A bizottsági elnökök feladata a bizottságok munkájának irányítása. A bizottsági elnökök felelősek a bizottság számára elrendelt határidők betartásáért, a bizottság érdemi munkájáért.

126.§ (1) Az ügyrendi bizottság 3 tagból áll.

(2) A zsinati bizottságok ülésein tanácskozási joggal részt vehet az országos ügyész, valamint az, akit a bizottság elnöke meghív.

XV. fejezet

Országos presbitérium

127.§ Az országos egyházi önkormányzat döntés-előkészítő és meghatározott hatáskörben döntéshozó, irányító testülete az országos presbitérium.

128.§ (1) Az országos presbitérium az irányítás terén:

- a) a zsinati határozatok által meghatározott keretek között irányítja az egyház szervezetének működését,
- b) előterjesztéseket készít feladatkörében a zsinatnak,
- c) összeállítja saját munkatervét, megvitatta az országos bizottságoknak munkatervükre vagy más tárgyra vonatkozó jelentéseit és javaslatait, összehangolja a bizottságok, illetve az ügyeket intéző országos egyházi irodai osztályok működését, megvitatta és elfogadja az országos irodaigazgató által összeállított éves feladattervet és éves jelentést.

(2) Az országos presbitérium gazdasági terén:

- a) megvizsgálja, és a zsinatnak elfogadásra előkészíti az országos egyház éves költségirányzatát és beszámolóját az országos számvevőszék jelentése alapján,
- b) gazdasági döntéseket hoz a zsinat által elfogadott gazdálkodási elvek keretein belül, dönt az egyház-területi önkormányzatok támogatására biztosított gazdasági erőforrások elosztásáról,
- c) dönt az egyházkerületek által előterjesztett gazdasági vonatkozású kérdésekben a zsinat által meghatározott kereteken belül,

- d) jóváhagyja az egyházmegyék éves költségvetését és beszámolóját.
 - e) elfogadja az országos intézmények éves költségvetését, éves beszámolóját.
- (3) Az országos presbitérium az intézményekkel kapcsolatban:
- a) ellátja az Evangélikus Hittudományi Egyetem igazgatótanácsának feladatait,
 - b) jóváhagyja az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorának, egyetemi tanárának és lelkészének választását,
 - c) ellátja az egyéb intézményekkel és azok igazgatótanácsaival kapcsolatos feladatait.
- (4) Az országos presbitérium
- a) dönt egyházköztség valamely részének, illetve egyházmegyének jogi személlyé válásáról,
 - b) megválasztja a tábori lelkészeket, börtönlelkészeket és kórházlelkészeket,
 - c) intézkedik a Magyarországi Evangélikus Egyház tulajdonában lévő épületek és egyéb ingatlanok álagmegóvása, karbantartási munkálatai és hasznosítása ügyében,
 - d) gyakorolja a munkáltatói jogokat az országos irodaigazgató felett, és évente beszámoltatja,
 - e) dönt az országos egyháznál és az egyházkerületeknél szolgálatban állók javadalmazásáról, a tisztségviselők díjazásáról, és az alkalmazotti bértábláról,
 - f) szükség esetén az országos egyház hatáskörébe tartozó álláshelyeket hoz létre és intézkedik azok betöltési módjáról, megbízást ad a nemlelkészi egyházi munkásoknak,
 - g) felügyeli a törvényben meghatározott országos egyházi nyilvántartások vezetését.
- (5) Az országos presbitérium hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek nincsenek a zsinat vagy más egyházi testület hatáskörébe utalva.

- 129.§ (1) Az országos presbitérium szavazati jogú tagja:
- a) hivatalból: az országos felügyelő, az egyházkerületi elnökségek tagjai, az országos ügyész,
 - b) az egyházkerületi közgyűlések választása alapján: egyházkerületenként egy lelkészi és egy nemlelkészi küldött.
- (2) Az országos presbitérium tanácskozási jogú tagja:
- a) hivatalból: a zsinat elnökei és az országos irodaigazgató,
 - b) ha a napirenden őket érintő téma szerepel: az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora, az országos számvevőszék elnöke, az egyházi bíróság elnöke, valamint akit az elnökség meghív.
- (3) Országos presbitériumi tagságra csak rendezett életvitelű, konfirmált egyházközszégi tag választható, aki az egyházközszégi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelelt.
- (4) Az országos presbitérium azon tagja ellen, aki a presbiteri ülésről – egy választási cikluson belül – 3 alkalom-

mal kimentés nélkül távol marad, az országos elnökség fegyelmi eljárást kezdeményez.

130.§ (1) Az országos presbitériumot szükség szerint, de évenként legalább 8 alkalommal össze kell hívni.

(2) Az országos presbitériumot az országos elnökség írásban hívja össze. A kibocsátott meghívónak tartalmaznia kell a napirendi pontokat. A presbitériumi ülés előtt legalább 5 nappal ki kell küldeni az ülés tárgyával kapcsolatos írásos előterjesztéseket és anyagokat is.

(3) Az országos presbitérium ülése nem nyilvános.

(4) Az országos presbitérium üléseit az országos elnökség tagjai felváltva vezetik. A jegyzői feladatokat az országos presbitérium által a tagjai közül választott lelkészi és nemlelkészi jegyző látja el.

(5) A határozathozatal rendjét külön törvény szabályozza.

(6) Az országos presbitérium azon határozatát, amely valamely országos munkaágot érint, az illetékes országos munkaági bizottság előkészítése alapján, illetve állásfoglalására figyelemmel hozza meg.

(7) Az országos presbitérium üléséről jegyzőkönyvet kell vezetni, amit a levezető elnöknek, a jegyzőkönyvvezetőnek és 2 jelen lévő, erre a feladatra felkért presbiternek kell hitelesítenie.

XVI. fejezet Országos elnökség

131.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház országos szervezeti szintjén az önkormányzati testületek döntései alapján – két presbitériumi ülés között – a vezetést és kapcsolattartást az országos elnökség gyakorolja. Az országos elnökség tagjai az országos felügyelő és az elnökpüspök.

132.§ Az országos elnökség

- a) hivatalos kapcsolatot tart a Magyar Köztársaság állami szerveivel és más társadalmi szervezetekkel,
- b) végrehajtja az országos presbitérium határozataiból adódó feladatokat, illetve ellenőrzi azok végrehajtását,
- c) sürgős döntést igénylő kérdésekben – az egyházkerületi elnökségek azonnali értesítése mellett – dönt az országos presbitérium határozatainak keretei között, és annak legközelebbi ülésén beszámol ezekről,
- d) munkáltatói jogokat gyakorol az országos irodaigazgató felett az országos presbitérium által meghatározott keretek között,
- e) összehívja az országos presbitérium üléseit, és azokon elnököl,
- f) felügyeli az egyház hivatalos lapjának szerkesztését és megjelentetését.

- 133.§ Az elnök-püspök sajátos feladata:
- hivatalos kapcsolatot tart az ország más keresztyén egyházaival, külföldi egyházakkal,
 - beszámol a zsinaton az országos egyház életét meghatározó lelki és közösségi eseményekről.
- 134.§ Az országos felügyelő sajátos feladata:
- figyelemmel kíséri az egyházi testületek és intézmények működését, kezdeményezi a szükséges változtatásokat,
 - elősegíti az egyház működéséhez szükséges források előteremtését,
 - beszámol a zsinaton az országos presbitérium munkájáról, az egyház anyagi és intézményi helyzetéről,
 - segíti az együttműködést az egyházkerületek között,
 - általános felügyeletet gyakorol az országos iroda felett.

Püspöki tanács

- 135.§ (1) A püspökök sajátos feladata az evangélikus egyház lelki életének egyetemes és egységes irányítása.
- (2) A püspökök sajátos közös feladataikat püspöki tanácsban látják el.
- (3) A püspöki tanács az evangélikus istentiszteletek és liturgikus események rendjének kialakítására, teológiai ösztöndíjak elosztására, valamint teológiai kérdések megvitatására bizottságot vagy munkacsoportot hozhat létre.
- (4) A püspöki tanács munkáját esperesi tanács segíti, amelynek működését országos szabályrendelet határozza meg.

XVII. fejezet

Az egyház országos munkaági bizottságai

- 136.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban az alábbi országos munkaági bizottságok működnek:
- diakóniai bizottság,
 - egyházzenei bizottság,
 - evangélizációs és missziói bizottság,
 - építési- és ingatlanügyi bizottság,
 - gazdasági bizottság,
 - gyűjteményi tanács,
 - nevelési-oktatási bizottság,
 - sajtóbizottság.
- (2) Szükség szerint más bizottságok vagy időszakos munkacsoportok is alakíthatók.
- 137.§ (1) A munkaági bizottságok figyelemmel kísérik a munkaágakban folyó tevékenységeket, értékeli azokat és ennek alapján javaslatokat készítenek. A bizottságok a zsinat és az országos presbitérium kérésére, azok mun-

káját segítve értékelő, döntés-előkészítő és a zsinat vagy az országos presbitérium által meghatározott kereten belül döntéshozó feladatokat látnak el. A bizottságok szakmai szempontból irányítják és felügyelik a területükhöz tartozó intézményeket.

(2) A bizottság elnöke felelős azért, hogy a munkaágnak éves munkaterve legyen. A munkatervet a zsinat határozataira és az országos presbitérium javaslataira figyelemmel kell összeállítani. A bizottság elnöke felelős azért, hogy a munkaterv bizottságot érintő részleteiben elmaradás ne legyen.

(3) A bizottságok üléseit évente legalább kétszer össze kell hívni.

(4) A bizottságok munkájukat az általuk elfogadott és az országos presbitérium által jóváhagyott ügyrend alapján végzik.

(5) A bizottságok határozathozatali rendjét külön törvény szabályozza.

138.§ (1) A zsinat és az országos presbitérium a munkájában figyelembe veszi, illetve kéri az illetékes munkaági bizottságok állásfoglalását.

(2) A munkaági bizottságok működésének és feladatainak részletes szabályait országos szabályrendelet határozza meg.

139.§ (1) A munkaági bizottságok létszáma nem lehet 12 főnél nagyobb. A bizottságok elnökeit a zsinat választja. Az egyházkerületi közgyűlések a bizottságba 2-2 tagot választanak. Az országos presbitérium saját tagjai közül egy tagot küldhet. A gyűjteményi tanács kivételével további 4 tagot – a bizottság javaslatát is figyelembe véve – az országos presbitérium választhat. A bizottságok munkájában – tanácskozási joggal – részt vesz az országos ügyész és az országos iroda kijelölt munkatársa.

(2) A gyűjteményi tanácsnak hivatalból tagja a 3 ágazatvezető. További egy tagot – a bizottság javaslatát is figyelembe véve – az országos presbitérium választhat.

(3) A bizottságok egyházkerületi tagjaira az egyházkerületi jelölőbizottság, elnökére és az országos presbitérium által választható tagjára az országos jelölőbizottság gyűjti össze az ajánlásokat.

XVIII. FEJEZET

Az országos egyház tisztségviselői

140.§ (1) A zsinat az önkormányzati feladatok ellátására meghatározott feladatkörrel országos tisztségviselőket választ.

(2) Országos egyházi tisztségviselők: a zsinat elnökei és alelnökei, az elnök-püspök és az országos felügyelő, ezek helyettesei, valamint az országos ügyész, az országos számvevőszéki elnök, a munkaági bizottságok elnökei, az

országos presbitérium lelkeszi és nemlelkeszi jegyzője és az országos irodaigazgató.

(3) A zsinat bizonyos feladatok ellátására egyéb tisztségviselőket is választhat. Feladatkörüket – a zsinat határozata alapján megalkotott – országos szabályrendelet határozza meg.

141.§ Az országos egyház tisztségviselői – az alelnökök és a helyettesek, valamint az országos presbitérium jegyzői kivételével – minden évben jelentést tesznek munkájukról a zsinatnak. Amennyiben két egymást követő évben a zsinat nem fogadja el egy tisztségviselő jelentését, az országos ügyész (érintettség esetén az országos felügyelő) köteles kezdeményezni a tisztségviselő visszahívását és a választási eljárás megindítását.

142.§ Az országos ügyész az a jogi szakvizsgálóval rendelkező, rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag, akit a zsinat arra a feladatra választ, hogy az egyház törvényes működését felügyelje, eljárjon törvényességi felügyeleti és fegyelmi ügyekben külön törvényben meghatározott módon, az egyház jogi vonatkozású ügyeit intézze, és azokban az egyházat képviselje. Tanácsokat ad az országos elnökségnek és az országos presbitériumnak és kérésre az egyházkerületi és egyházmegyei önkormányzatok képviselőinek egyházi és állami törvények értelmezése és azok alkalmazása terén. Közreműködik az országos intézmények szerződéskötéseiben és jogi ügyleteiben, valamint az egyházi bíróság előtti eljárásokban.

143.§ Az országos számvevőszéki elnök az a szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkező, rendezett életvitelű, konfirmált egyházközségi tag, akit a zsinat arra a feladatra választ, hogy az országos számvevőszékkel az országos egyház és az országos egyházi intézmények pénzkezelését és számadásait ellenőrizze, arról jelentést tegyen, illetve szükség esetén eljárjon. Vizsgálatot kezd az országos elnökség felkérésére is.

144.§ Az országos irodaigazgató az a rendezett életvitelű, konfirmált, legalább 5 éve evangélikus egyházközségi tag, aki felsőfokú végzettséggel és vezetői gyakorlattal rendelkezik, és akit a zsinat a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának vezetésére megválaszt és alkalmaz. Felette a munkáltatói jogokat az országos presbitérium gyakorolja. Az országos irodaigazgató feladata és hatásköre az országos iroda vezetése és az országos iroda munkatársai felett a munkáltatói jogok gyakorlása. További feladatait és hatáskörét részletesen az országos iroda működéséről szóló szabályrendelet rögzíti.

XIX. fejezet A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája

145.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája (országos iroda) az országos egyház adminisztratív központja. Szervezetét, működését, munkatársainak munkakörét országos szabályrendelet rögzíti.

146.§ (1) Az országos iroda érkezteti és előkészíti az országos presbitérium, az országos elnökség és az országos bizottságok, valamint az egyházi bíróság hatáskörébe tartozó ügyeket, valamint a döntések értelmében gondoskodik az országos irodára eső feladatok elvégzéséről.

(2) Az országos iroda vezetője az országos irodaigazgató.

147.§ Az országos presbitérium és azon országos tisztségviselők, akik nem alkalmazottai az országos irodának, az országos irodát érintő feladatok végrehajtását az országos irodaigazgatótól kérik, aki munkatársainak kiadja a feladatokat.

148.§ (1) Az országos iroda kezeli:

- a) az evangélikus névtárat,
- b) a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkeszeinek nyilvántartását,
- c) az egyházközségek elnevezéséről, egyházmegyei hovatartozásáról, illetve működési (adminisztratív) központjairól szóló nyilvántartást,
- d) az evangélikus jogi személyek nyilvántartását, valamint
- e) azokat az egyéb nyilvántartásokat, amelyeket a zsinat vagy az országos presbitérium feladatául meghatároz.

(2) Az országos iroda által kezelt nyilvántartások és adatok a zsinat, az országos presbitérium, az országos tisztségviselők, valamint az egyházkerületi, illetve az egyházmegyei elnökségek rendelkezésére állnak, kivéve azokat, amelyek személyiségi jogokat érintenek.

149.§ Az egyes munkáágak segítésére és az országos jellegű feladatok ellátására az országos presbitérium állásokat létesít, amelyeket országos szabályrendeletben meghatározott képesítésű, megfelelő gyakorlattal rendelkező – felsőfokú képesítéshez kötött állások esetén az országos presbitérium által megválasztott – személyek töltenek be. A munkáltatói jogokat – országos szabályrendelet szerint – az országos irodaigazgató gyakorolja

ÖTÖDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

150.§ A 138.§ (2) bekezdésben meghatározott szabályrendeletet 2006. június 30-ig meg kell alkotni, és hatályba kell léptetni.

151.§ (1) E törvény – a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 1-41.§-a a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott egyházközségi testületek hivatalba lépése napján, legkésőbb 2006. június 30-án lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 60-91.§-a, valamint az egyházközségben végzett egyházi szolgálatról és az egyházközség önkormányzatáról szóló, többször módosított 1997. évi III. törvény. 2006. február 28. után a hatályba lépésig a hivatalban lévő egyházközségi tisztségviselők és testületek a napi működést biztosítják.

(3) E törvény 42-76.§-a, valamint melléklete a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott egyházmegyei testületek hivatalba lépése napján, legkésőbb 2006. szeptember 30-án lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 92-95.§-a és melléklete, valamint az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló, többször módosított 1997. évi IV. törvény 1-56.§-a. 2006. május 31. után a hatályba lépésig a hivatalban lévő egyházmegyei tisztségviselők és testületek a napi működést biztosítják.

(4) E törvény 77-100.§-a a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott egyházkerületi közgyűlés hivatalba

lépése napján, legkésőbb 2006. november 30-án lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény 96-99.§-a, valamint az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló, többször módosított 1997. évi IV. törvény 57-102.§-a. 2006. augusztus 31. után a hatályba lépésig a hivatalban lévő egyházkerületi tisztségviselők és testületek a napi működést biztosítják.

(5) E törvény 101-149.§-a a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépése napján, legkésőbb 2006. december 15-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálatról és az egyház szervezetéről szóló, többször módosított 1997. évi II. törvény, illetve az egyházi szolgálatról és egyházkormányzásról a magasabb egyházkormányzati szinteken szóló, többször módosított 1997. évi IV. törvény, valamint az egyházi jogalkotásról szóló, többször módosított 1997. évi VI. törvény.

MELLÉKLET

A Magyarországi Evangélikus Egyház egyházkerületei:

Északi egyházkerület, amelyhez a Borsod-Hevesi, a Budai, az Észak-Pest megyei, a Dél-Pest megyei, a Hajdú-Szabolcsi és a Nógrádi egyházmegye;

Déli egyházkerület, amelyhez a Bács-Kiskuni, a Kelet-Békési, a Nyugat-Békési, a Pesti és a Tolna-Baranyai egyházmegye;

Nyugati (Dunántúli) egyházkerület, amelyhez a Fejér-Komáromi, a Győri, a Somogy-Zalai, a Soproni, a Vasi és a Veszprémi egyházmegye tartozik.

2005. ÉVI V. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI SZOLGÁLAT KÜLÖN TERÜLETEIRŐL

I. fejezet

Az egyház evangélikáló és missziói munkája

1.§ (1) Az evangélikáció és misszió az egyház alapvető hivatása, ezért annak érvényesülnie kell az egyház egész munkájában.

(2) Az egyház evangélikációval fordul a hitükben erősítésre szoruló és az egyháztól eltávolodottak, belmissziós szolgálattal a hazai nemkeresztyének, külmissziós felelősséggel pedig a külföldi nemkeresztyének felé.

2.§. Evangélikáló és missziói küldetése minden felelős egyházközségi tagnak van, de e szolgálatok hivatásszerű végzésére az egyház külön munkásokat készít fel és küld ki.

Az evangélikáló és missziói munka rendje és munkásai

3.§ Az evangélikáló és missziói munka az egyházközség szolgálatának, a lelkesítő munkatervnek és az évi jelentésnek szerves része. Tagjai felelősségét az egyházközség evangélikáló alkalmak és missziói napok rendezésével, missziói offertóriumok meghirdetésével és tartásával serkenti.

4.§ (1) Az egyházmegyében az evangélikáló és missziói munka szervezését és végzését az egyházmegye evangélikációs és missziói felelőse segíti. Az egyházmegye e célra bizottságot is létrehozhat.

(2) Az egyházmegye evangélikációs és missziói bizottságának vezetője az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelős, tagjait az egyházmegyei közgyűlés választja.

5.§ Az egyházkerületek evangélikáló és missziói munkáját az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész irányítja az egyházmegyei evangélikációs és missziói felelősökkel és az egyházmegyei evangélikációs és missziói bizottságaival összhangban. Az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész megbízását az egyházkerületi közgyűléstől kapja. Munkáját az egyházkerület püspöke felügyeli. Az egyházkerületi evangélikációs és missziói lelkész önálló munkakörben is szolgálhat.

6.§ (1) Az evangélikációs és missziói munka országos irányítása, szervezése, koordinálása az országos evangélikációs és missziói lelkész feladata, aki önálló munkakörben dolgozik. Javadalmát az országos presbitérium állapítja meg. Munkáját a püspöki tanács egyik tagja felügyeli.

(2) Az országos evangélikációs és missziói lelkész a vezetője az országos evangélikációs és missziói bizottságnak. Megbízása idején nem tölthet be alacsonyabb szintű evangélikációs és missziói munkakört, illetve tisztséget.

7.§ (1) Az országos evangélikációs és missziói bizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

(2) Az országos evangélikációs és missziói bizottság szükség szerint, de évente legalább kétszer ülésezik.

(3) A zsinat az országos evangélikációs és missziói bizottság javaslata alapján, irányelvekben rögzíti az evangélikáló és missziói munka időszzerű súlypontjait és azt legalább 3 évenként felülvizsgálja.

8.§ A missziói intézményekről külön törvény rendelkezik.

Az evangélikáló és missziói munka területei és eszközei

9.§ Az egyház feladatának tartja az evangélikációk, csendesnapok, illetve az egyéb bel- és külmissziói konferenciák szervezését.

10.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház kötelességének tartja a világban folyó evangéliumi külmissziói munkában való részvételt. A külmissziói munkát önállóan vagy a testvéregyházakkal együttműködve végzi.

11.§ Az egyház evangélikáló és missziói munkájában felhasználja a tájékoztatás korszerű eszközeit az e törvényben szabályozott módon.

II. fejezet

Az egyház hitoktatásáról

12.§ A Magyarországi Evangélikus Egyháznak Jézus Krisztus missziói parancsa alapján kötelessége a hitoktatási szolgálat végzése. Ezt a szolgálatát

- a) az egyházközségekben,
- b) az evangélikus közoktatási intézményekben, valamint
- c) – ahol ezt a tanulók és a szülők igénylik – állami és egyéb nevelési-oktatási intézményekben

végzi.

13.§ (1) A hitoktatás rendjét országos szabályrendelet írja elő, amely a hitoktatás tantervéről, tankönyveiről, taneszközöiről, a hitoktatás szakmai feltételeiről és felügyeletéről, valamint költségeinek fedezéséről rendelkezik.

(2) A hitoktatás helyi megszervezése és rendjének kialakítása az illetékes egyházi önkormányzat és az érintett intézmény feladata.

14.§ (1) Evangélikus hitoktatást lelkészi oklevéllel vagy hittantanári oklevéllel rendelkező személy minden intézménytípusban, hitoktatói oklevéllel rendelkező személy óvodában és alsófokú közoktatási intézményben végezhet.

(2) Gyülekezeti hitoktatást minden olyan gyülekezeti tag

végezhet, aki a vonatkozó országos szabályrendelet szerinti képesítéssel rendelkezik és akit erre a lelkész a presbitériummal egyetértésben felhatalmaz.

15.§ (1) Az egyházközségek, valamint az egyházi közoktatási intézmények szükség szerint hitoktatói vagy hittantanári állást szervezhetnek. A hitoktató feladatát munkaviszonyban, szolgálati, illetve megbízási jogviszonyban, vagy önkéntes egyházi munkásként végzi.

(2) A közoktatási intézményben dolgozó hitoktató vagy hittantanár további feladata, hogy az intézményvezetővel, az iskolalelkésszel és a tantestülettel együttműködve elősegítse az intézmény evangélikus szellemiségű működését.

III. fejezet

Felkészítés a konfirmációra, illetve a felnőttkeresztségre

16.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház hagyományos rendje szerint a gyülekezetben konfirmációi felkészítés folyik, melyet konfirmációi vizsga és hitvallástétel, valamint úrvacsorához bocsátás követ.

(2) A konfirmációi felkészítés célja az élő Krisztus-hitre és vallástételre segítés, valamint a gyülekezet életébe való beépítés.

(3) A felkészítés egyházközségi, kivételesen iskolai keretek között történik, a hitoktatással összehangoltan. A felkészítést lelkész végzi.

17.§ A konfirmációi felkészítés legkorábban a 12. életévüket betöltött fiatalokkal kezdhető el. Az oktatás rendjét országos szabályrendelet írja elő, amely az oktatás tantervéről, tankönyveiről, taneszközeiről, az oktatás szakmai feltételeiről és felügyeletéről, valamint költségeinek fedezéséről rendelkezik.

18.§ A felnőttkeresztségre való felkészítés megfelel a konfirmációi felkészítésnek. A felnőttkeresztségben részesült egyháztag konfirmálnak tekintendő.

19.§ A konfirmáció tényét a konfirmációi anyakönyv alapján kiállított konfirmációi emléklap igazolja.

IV. fejezet

Az egyház fiatalok között végzett szolgálata, oktató-nevelő munkája

20.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház alapvető céljai közé tartozik a fiatalok segítése abban, hogy élő hitre jussanak és az egyház közösségébe bekapcsolódhassanak. Az e cél érdekében végzett szolgálat formái a hitoktatás és a konfirmációi felkészítés mellett

- a) a gyülekezeti ifjúsági munka, melyhez módszertani és anyagi támogatást nyújt az egyházmegye és az országos egyház,
- b) táborok, ifjúsági találkozók szervezése egyházközségi, egyházmegyei és országos szinten.

21.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház oktató-nevelő munkájának elsődleges helyszínei az egyház oktatási intézményei, de keresi és vállalja a más formákban való részvétel lehetőségét is.

(2) Az oktatási intézményekben az oktató-nevelő munka mellett kiemelt szerepet kap a tanulók és oktatók lelki gondozása.

(3) A lakóhelyüktől távol tanuló evangélikus diákok számára a Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati egységei és intézményei diákotthonokat tartanak fenn, biztosítva azokban az evangélikus szellemű nevelést.

(4) Az egyetemi városokban országos egyházi támogatással egyetemi gyülekezetek szervezhetőek, az ezekre vonatkozó szabályokat országos szabályrendelet tartalmazza.

V. fejezet

Az egyházi szeretetszolgálat

22.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a Jézus Krisztusban való hite gyümölcseként szeretetszolgálatot végez.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház a szeretetszolgálatot az egyházközségekben és magasabb egyházi önkormányzati szinteken, intézményekben, egyéb szervezetekben, illetve más szervezetekkel együttműködve végzi.

(3) Az egyház tagjai és egyházközségei egymás terhére hordozzák lelki, szellemi és anyagi téren, és felajánlják szolgálatukat minden rászoruló részére.

(4) Az egyház a szeretetszolgálat végzésére diakóniai munkásokat képez és küld ki.

23.§ (1) Az önálló jogi személyiséggel rendelkező szeretetintézményekről külön törvény rendelkezik.

(2) Az országos diakóniai bizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

Szeretetszolgálat az egyházközségben és az egyházmegyében

24.§ (1) A gyülekezeti szeretetszolgálat az egyházközség tagjainak hitükből eredő feladata.

(2) A gyülekezeti szeretetszolgálatot az egyházközség szervezi és irányítja. Ennek a segítésére az egyházközség presbitériuma diakóniai bizottságot választhat, szabályrendelet készíthet elő, valamint diakóniai munkásokat állíthat szolgálatba.

(3) A gyülekezeti szeretetszolgálat területe elsődlegesen

a személyek, családok és közösségek eseti vagy rendszeres szociális támogatása.

25.§ (1) Az egyházmegyében végzett szeretetszolgálat szervezésére és irányítására az egyházmegyei közgyűlés diakóniai felelőst választhat.

(2) Szükség esetén az egyházmegye közgyűlése egyházmegyei diakóniai bizottságot is választhat.

VI. fejezet

A lelkeszi munkaközösségekről

26.§ A lelkeszi hivatás betöltése érdekében a lelkeszek munkaközösséget alkotnak, amely szervezett formában és rendszeresen gondoskodik a teológiai és egyéb ismeretekben nélkülözhetetlen továbbképzésről, a személyes hit ápolásáról, a kölcsönös tájékoztatásról és az egymás iránti felelős testvéri szeretet gyakorlásáról.

27.§ (1) A lelkeszi munkaközösség elsősorban egyházmegyénként végzi munkáját. Az egyházmegyei lelkeszi munkaközösség tagjai az egyházmegye területén élő lelkeszek és lelkeszjelöltek, akiknek joga és kötelessége a munkaközösség alkalmain való részvétel. A nyugdíjas lelkeszek teljes jogú tagjai a lelkeszi munkaközösségeknek. A munkaközösség más szolgatársakat, szakértőket és vendégeket is meghívhat.

(2) A lelkeszi munkaközösség alkalmain való részvétel a lelkeszek kötelező továbbképzésének része.

28.§ Az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek maguk alakítják ki évi munkatervüket, határozzák meg összezejöveleik helyét és számát, amely általában havi egy összejövetelet jelent, és döntenek más egyházmegyék lelkeszi munkaközösségeivel, más szolgatársakkal, szakértőkkel és vendégekkel tartandó kapcsolataikról. A lelkeszi munkaközösség összezejöveleiről készült emlékeztetőt meg kell küldeni az egyházmegyei levéltár számára. Az elfogadott munkatervük alapján elvégzett évi munkáról a lelkeszi munkaközösség elnöke jelentést tesz, illetve az egyházmegyei lelkeszi munkaközösség témákat javasol a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségének.

29.§ A lelkeszi munkaközösség tagjai köréből választja meg a munkáját irányító és szervező elnököt, illetve elnökhelyettesét.

30.§ (1) Az egyházmegyei munkaközösségek a regionális és országos alkalmak szervezésére, az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek tevékenységének összehangolására a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségét alkotják.

(2) A lelkeszi munkaközösséget az elnöke, illetve az elnökhelyettese képviseli a lelkeszi munkaközösségek or-

szágos szövetségében. A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége elnökét, valamint elnökhelyettesét a tagjai közül választja meg.

31.§ A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége meghatározza a következő évre javasolt témákat, szervezi az országos lelkeszkonferenciákat a püspöki tanáccsal egyetértésben, meghallgatja az egyházmegyei lelkeszi munkaközösségek munkaterveiről és elvégzett munkájáról szóló jelentését, valamint szükség esetén intézkedéseket tesz. A lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége szakértők segítségét veheti igénybe.

32.§ A lelkeszi munkaközösségek országos szövetségének elnöke vagy akadályoztatása esetén az elnökhelyettese felügyeli a lelkeszi munkaközösségek munkáját, összehívja a lelkeszi munkaközösségek országos szövetsége üléseit, és jelentést tesz a lelkeszi munkaközösségek országos szövetségének. Képviseli a lelkeszi munkaközösségeket az országos egyházi önkormányzati testületekben és a belföldi, valamint külföldi társszervezeteknél.

VII. fejezet

Az egyházzenei szolgálat

33.§ Az énekes és hangszeres egyházzene Isten imádásának, az igehirdetésnek és az imádságnak sajátos formája, az egyház életének elválaszthatatlan, szerves része.

34.§ Az egyházzenei szolgálatot az egyházközségben elsősorban a kántor szervezi és vezeti, amely feladatban mások is segítik.

Egyházzenei szolgálat a gyülekezetben

35.§ (1) A kántor feladatai a gyülekezetben:

- vezeti a gyülekezeti éneklést, ellátja a hangszeres szolgálatot az istentiszteleteken és egyéb alkalmon,
- tanítja az énekeket,
- tevékenyen közreműködik a gyülekezet liturgiai életében.

(2) A kántor lehetőség szerint ellátja a következő feladatokat is:

- szervezi és vezeti a felnőtt-, ifjúsági- és gyermekkart, valamint hangszeres együtttest,
- gondoskodik az egyházközségi alkalmak zenei műsoráról,
- szervezi a zenés áhítatokat és egyházzenei hangversenyeket az évi egyházközségi munkaterven belül.

36.§ Az egyházközség a kántort a helyi igények és lehetőségek szerinti feladatok elvégzésére írásban bízza meg.

A kántori feladatok több személy között (így kántor, énekvezető, orgonista, karvezető, zenekar vezetője) is feloszthatók. Ebben az esetben mindenki a maga, írásban is meghatározott feladatköréért felelős.

37.§ Az egyházközségben folyó egyházzenei szolgálat személyi és tárgyi feltételeit az egyházközség elnöksége és presbitériuma biztosítja:

- a) gondoskodik a kántori állás betöltéséről,
- b) biztosítja az évi költségvetésben az egyházzenei munkához szükséges összeget,
- c) biztosítja az évi költségvetésben az egyházközség kántorainak és kántorjelöltjeinek továbbképzését segítő összeget,
- d) gondoskodik a szükséges hangszerekről és az egyházközség birtokában lévő hangszerek karbantartásáról.

38.§ A kántor tevékenysége más egyházi szolgálattal, így hitoktatói, diakóniai és adminisztratív munkakörökkel is összekapcsolható.

39.§ A kántor szakmai szempontból az országos egyházzenei bizottság felügyelete alá tartozik.

40.§ A kántor megválasztásánál a jelölt egyházzenei képzettségét és gyakorlatát, valamint emberi alkalmasságát is figyelembe kell venni.

41.§ A megválasztott kántort a gyülekezeti lelkész istentisztelet keretében iktatja be.

Egyházzenei szolgálat az egyházmegyében

42.§ Az egyházmegyében az egyházzenei ügyek felügyeletére és szervezésére zenei felelős választható. Több egyházmegyének lehet közös zenei felelőse.

43.§ Az egyházmegyei zenei felelős

- a) egyházzenei ügyekben tanácsadó, szervező és ellenőrző munkát végez, segíti az egyházközségekben végzett egyházzenei szolgálat személyi, anyagi és tárgyi kérdéseinek megoldását,
- b) szorgalmazza és segíti a kántorok és a lelkészek zenei és liturgiai képzését, illetve továbbképzését,
- c) szervezi az egyházmegyei kántortalálkozókat, képzéseket és továbbképzéseket, az énekkari találkozókat és egyházzenei táborokat,
- d) közvetíti az országos egyházzenei bizottság és az egyházmegye egyházközségei között az egyházzenei kérdésekben.

Országos egyházzenei szolgálat

44.§ (1) Az egyházzenei szolgálat országos tervezése, szervezése, irányítása és az egyházzenei kiadványok előkészítése az országos egyházzenei bizottság feladata.

(2) Az országos egyházzenei bizottság tagjairól és feladatairól külön jogszabály rendelkezik.

VIII. fejezet

Gusztáv Adolf Segélyszolgálat

45.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban az egyházközségek egymást kölcsönösen segítő szeretetmunkáját a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat végzi, ezzel is kifejezve az egyházközségek és intézmények egységét és összetartozását.

(2) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat feladata az építkező, renováló, újonnan alakuló és a szórványegyházközségek meghatározott célú támogatása.

(3) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat munkáját az egyházközségekben, az egyházmegyékben, az egyházkerületekben és az országos egyház önkormányzati szintjén végzi.

46.§ (1) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat ügyeinek intézésére az egyházmegyék és az egyházkerületek közgyűlései felelőst választanak, aki munkájáról a közgyűlésnek beszámol, munkáját a közgyűlés hagyja jóvá.

(2) Az egyházmegyék és az egyházkerületek által megválasztott felelősök alkotják a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat Tanácsát. Hatáskörébe tartozik a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat munkájának tervezése, szervezése és irányítása, a segélyek összegének elosztása. A Tanács saját tagjai közül országos elnököt választ, aki a zsinatnak számol be.

(3) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat Tanácsát szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni.

(4) A külföldi testvérszervezetekkel a kapcsolatot a Gusztáv Adolf Segélyszolgálat országos elnöke tartja.

(5) A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat pénzügyi kezelését az országos számvevőszék ellenőrzi.

47.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat bevételi forrásai:

- a) a templomokban és istentiszteleti helyiségekben e célra kötelezően kitett perselyek,
- b) minden egyházközségben és részeiben évenként megtartandó offertóriumok és gyűjtések,
- c) magánszemélyek és testületek adományai, valamint
- d) az a-c) pontokban felsoroltak kamatai.

48.§ A Gusztáv Adolf Segélyszolgálat feladatainak részletes szabályait országos szabályrendelet rögzíti.

IX. fejezet A börtönlelkézi szolgálat

49.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház – a Magyar Köztársaság jogszabályainak megfelelően – a büntetés-végrehajtási intézetekben börtönlelkézi szolgálatot szervez. A börtönlelkézi szolgálat elsődleges célja a fogvatartottak lelkipozíciója, hitébresztés, és a hit megéléséhez közösség kialakítása.

50.§ A börtönlelkézi szolgálat feladata a hitéleti tevékenység végzése, így különösen

- a) istentiszteletek, bibliaórák tartása és hitoktatás,
- b) egyéni és közösségi lelki gondozás, rendszeres fogadóórák tartása,
- c) életvezetési, valláserkölcsei oktatás és tanácsadás,
- d) a fogvatartottak kérésére kazuális és egyéb szolgálatok elvégzése.

51.§ A börtönlelkész a lelkipásztori szolgálatot a lelkesi esküben vállalt és a szolgálati törvényben foglalt előírások szerint végzi. Lelkézi tevékenysége kizárólag egyházi irányítás, felügyelet alatt áll, de szolgálatában betartja a büntetés-végrehajtási intézet működési rendjére vonatkozó szabályokat, együttműködik az intézet parancsnokával és dolgozóival.

52.§ A börtönlelkészt az országos presbitérium választja.

X. fejezet A tábori lelkézi szolgálat

53.§ A tábori lelkézi szolgálatról külön törvény rendelkezik.

XI. fejezet A kommunikáció eszközei az egyház szolgálatában

54.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház a kultúrparancs (1 Móz 1,28), valamint a missziói parancs (Mt 28,19–20) értelmében, a reformátori örökség szellemében – szolgálata betöltése érdekében – felhasználja a korszerű technika eszközeit, az írott és elektronikus sajtót (továbbiakban: sajtó). A Magyarországi Evangélikus Egyház sajtószolgálatának célja: tájékoztatás, hitébresztés, tanítás és nevelés.

(2) A sajtószolgálat evangélikus jellegét a Magyarországi Evangélikus Egyház bibliai és hitvallási alapokon nyugvó értékrendje biztosítja. Ennek érvényesítéséért az illetékes szerkesztő felel, aki munkáját az országos sajtóbizottsággal összhangban végzi.

(3) A Magyarországi Evangélikus Egyház feladata a sajtószolgálatához szükséges anyagi és személyi feltételek biztosítása, szakemberek képzése.

55.§ Az országos sajtóbizottság feladatairól és tagjairól külön jogszabály rendelkezik.

Evangélikus kiadványok

56.§ (1) Az evangélikus egyházi szervezetek végezhetnek lap- és könyvkiadást, valamint forgalmazást.

(2) Az egyházon belüli információáramlás és a történeti regisztráció érdekében a Magyarországi Evangélikus Egyházon belül megjelent minden kiadványból a felelős kiadónak köteles példányt kell eljuttatnia az Országos Evangélikus Könyvtárba és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtárába.

Közszolgálati műsorszolgáltató eszközök

57.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház él a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök nyújtotta lehetőségekkel az állami törvények által biztosított keretek között. Az országos sajtóbizottság egyházi szakértőket delegál a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök által készíthető vallási műsorok szerkesztésébe.

Egyéb tájékoztatói eszközök felhasználása

58.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház és annak szervezetei a közszolgálati műsorszolgáltató eszközök mellett igénybe vehetnek egyéb tájékoztatói eszközöket is, melyek segítik szolgálatukat, és összhangban vannak az alapvető rendelkezésekkel.

Sajtószolgálat az egyházközösségekben

59.§ Az egyházközösségek presbitériumának feladata a helyi körülményeknek megfelelően megszervezni a sajtószolgálatot (az iratterjesztést, a könyv-, dia-, videóközlést), valamint kapcsolatot tartani a helyi sajtóval.

XII. fejezet Az egyházi gyűjtemények

A gyűjteményi anyagok és kezelésük

60.§ (1) Az egyházi önkormányzatok, intézményeik, valamint az egyházi egyesületek és alapítványok (a továbbiakban e fejezeten belül: egyházi szervezetek) jogi felelősséggel tartoznak a tulajdonukban levő vagy náluk letétbe helyezett hivatalos iratok, nyomtatott kiadványok, művészeti alkotások, az épített környezetre – különösen a hatályos műemlékvédelmi törvénnyel és határo-

zatokkal védett műemlékekre – vonatkozó forrásanyagok és tervdokumentációk, valamint egyéb tárgyi, írásos, illetve audiovizuális emlékek (a továbbiakban: gyűjteményi anyagok) megőrzéséért és kezeléséért.

(2) Az egyházi önkormányzatok és intézményeik gyűjteményi anyagaik megőrzését és kezelését végezhetik

- a) önálló intézményként működő, jogi személyiséggel rendelkező gyűjteményekben,
- b) a saját szervezetükön belüli szervezeti egységként működő gyűjteményekben,
- c) saját szervezetük keretei között.

(3) Az önálló intézményként működő, jogi személyiséggel rendelkező gyűjteményekről külön törvény is rendelkezik.

Az egyházi gyűjtemények feladatai

61.§ (1) Az evangélikus egyházi gyűjtemények:

- a) a könyvtárak,
- b) a levéltárak,
- c) a muzeális gyűjtemények.

(2) Az evangélikus könyvtárak gyűjtik, őrzik, gondozzák, feltárják, illetve hozzáférhetővé teszik a magyarországi evangélikusság múltjára és jelenére, általában a keresztyén és különösen a lutheránus egyházakra és az egyetemes protestantizmusra vonatkozó – elsősorban nyomtatásban megjelent – irodalmat.

(3) Az evangélikus levéltárak gyűjtik, őrzik, gondozzák és a kutatás számára hozzáférhetővé teszik azokat az egyházi és más eredetű, az egyházi történetírás és az épített örökség megőrzése szempontjából fontos forrásanyagokat, amelyek az egyes egyházi szervezetekben keletkeztek, illetve amelyeket egyházi vagy magánszemélyek az egyház számára irathagyatékként átadtak.

(4) Az evangélikus muzeális gyűjtemények feladata az – elsősorban evangélikus – egyháztörténet, egyházművészet és közművelődés tárgyi, írásos, nyomtatott, illetve audiovizuális emlékeinek gyűjtése, nyilvántartása, megőrzése és restaurálása, tudományos feldolgozása és publikálása, valamint kiállításokon és más módon történő bemutatása.

Az egyházi gyűjtemények szakmai felügyelete

62.§ (1) Az evangélikus egyházi gyűjtemények az állami és egyházi jogszabályok rendelkezései szerint működnek.

(2) Az evangélikus könyvtárak és könyvtári anyagok szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Könyvtár igazgatója, az evangélikus levéltárak és levéltári anyagok szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Levéltár igazgatója, az evangélikus muzeális gyűjtemények és egyéb muzeális értékek szakmai felügyeletét az Evangélikus Országos Múzeum igazgatója mint ágazatvezető látja el. Az illetékes ágazatvezető javaslatára egy-egy fenntartó

szervezet – indokolt esetben – gyűjteményének szükségleteire központi anyagi támogatást kaphat.

(3) A gyűjtemények működését és az ágazatvezetők munkáját a gyűjteményi tanács felügyeli és hangolja össze. A gyűjteményi tanács országos bizottságként működik. Ágazatvezető nem lehet a gyűjteményi tanács elnöke.

(4) Az ágazatvezetők munkáját az egyházmegyei gyűjteményi felelősök segítik.

A gyűjteményekkel kapcsolatos vegyes rendelkezések

63.§ (1) Veszélyeztetett gyűjteményi anyagok országos gyűjteményben való biztonságos megőrzéséről – a tulajdon jog fenntartása mellett – az illetékes ágazatvezető javaslatára a gyűjteményi tanács rendelkezik.

(2) Egyházi szervezetek összevonása, társítása, megszüntése esetén a jogutód szervezet köteles gondoskodni a gyűjtemények és gyűjteményi anyagok elhelyezéséről és gondozásáról. Ilyen esetekben, valamint a gyűjtemények vezetőjének változása esetén a gyűjteményi anyagok átadása a felettes egyházi önkormányzat felügyelete mellett történik.

(3) A gyűjteményekre és gyűjteményi anyagokra vonatkozó – törvényben nem szabályozott – rendelkezéseket országos szabályrendelet rögzíti.

XIII. fejezet

Az egyesületekről és egyletekről

Az egyházi egyesületek és egyletek

64.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház tagjai, valamint önálló jogi személyiséggel rendelkező szervezetei közös feladataik szolgálatára, közös érdekeik védelmére evangélikus egyházi egyesületeket, illetve evangélikus egyházi egyleteket hozhatnak létre. Ezek működési céljuk, munkaterületük és működési feltételeik tekintetében az egyházzal, annak testületeivel és tisztségviselőivel szoros kapcsolatban tevékenykednek.

65.§ Az evangélikus egyházi egyesületek a hatályos állami törvényekben előírt feltételek mellett jönnek létre és működnek, önálló jogi személyiséggel és alapszabállyal rendelkeznek, melyben az egyházhoz való tartozásukat kinyilvánítják.

66.§ Egyházi egyletnek tekintendő minden egyházi célú tömörülés, amely evangélikus egyházi önkormányzat keretében működik, jogi személyiséggel nem, de működési szabályzattal rendelkezik. Az egylet működési szabályzatát az illetékes egyházi önkormányzat hagyja jóvá.

Az evangélikus egyházi egyesületek

67.§ Valamely egyesület egyházi egyesületként való elismerése úgy történik, hogy az elismerést kívánó egyesület, illetve annak alapítói kérelemmel fordulnak ahhoz az egyházi önkormányzathoz, amelynek illetékességi területén működnek, illetve működni kívánnak. A kérelem tartalmazza az egyesület alapszabályát, valamint az egyházi önkormányzat szolgálatával való összhangjának és együttműködésének módját. Az evangélikus egyházi egyesületként való elismerést az illetékes egyházi önkormányzat presbitériumának javaslata alapján a közgyűlés adja meg.

68.§ Az illetékes egyházi önkormányzatok, és ezek jelentései alapján az országos iroda az egyesületekről, azok képviselőiről és a kialakított kapcsolatokról nyilvántartást vezetnek.

69.§ Az egyházi egyesület megszűnését köteles az egyesület, illetve képviselője az illetékes egyházi önkormányzatnak 2 hónapon belül bejelenteni.

70.§ A már létező egyesületek evangélikus jellegük elismerését a törvény rendelkezései alapján a hatálybalépés után kérhetik.

71.§ Egyesületek az „evangélikus” jelzõt saját megnevezésükben csak a 67.§-ban meghatározott testület jóváhagyásával használhatják.

72.§ Az egyházi egyesületek az illetékes egyházi önkormányzat presbitériumának és az illetékes püspöknek a jóváhagyásával egyesületi lelkészt alkalmazhatnak.

A nem evangélikus egyházi, illetve nem egyházi egyesületek

73.§ Az egyház önkormányzatai a nem evangélikus egyházi, illetve a nem egyházi egyesületekkel a bármelyik fél részéről kezdeményezett együttműködés kölcsönös feltételeit rögzítő, külön megállapodásban rendezik kapcsolataikat.

74.§ Ökumenikus jellegű egyesületnél ennek ökumenikus egyházi elkötelezettségét az írásos megállapodásban rögzíteni kell.

**XIV. fejezet
Záró rendelkezések**

75.§ (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálat külön területeiről szóló, többször módosított 1997. évi V. törvény 1-34.§-a, 39-73.§-a és 75-80.§-a, valamint az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló, többször módosított 1997. évi VIII. törvény 55-56.§-a, 58-67.§-a, 69-70.§-a, 72.§-a, 74-98.§-a.

2005. ÉVI VI. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZI JOGSZABÁLYOKRÓL

1.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház általánosan kötelező jogi előírásait törvények és szabályrendeletek állapítják meg.

2.§ (1) Törvények rendelkeznek a Magyarországi Evangélikus Egyház életének, szervezetének, működésének alapelveiről, valamint minden egységesen szabályozandó alapvető kérdéssről. Többek között törvényt kell alkotni az egyház szolgálatáról, szervezetéről, gazdálkodásáról, intézményeiről, jogszolgáltatásáról, a jogalkotásról, az egyházi oktatásról, az egyházi szeretetszolgálatról, a szolgálatra való felkészítésről, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház éves költségvetéséről.

(2) A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeit a zsinat alkotja és lépteti hatályba.

(3) Hatályos törvényt csak törvény módosíthat. A Magyarországi Evangélikus Egyházról szóló 1997. évi I. törvény, az egyház szervezetéről és igazgatásáról szóló 2005. évi IV. törvény 103-126.§, valamint e törvény módosításához az összes zsinati tag kétharmadának egyetértő szavazata szükséges.

(4) Törvénykezdeményezési jog illeti meg a zsinati tagot és a zsinati bizottságot, valamint az országos presbitériumot.

3.§ (1) A törvényt, zsinati határozatot az egyház hivatalos lapjában kell kihirdetni. A hitelesített törvényt és a zsinati határozatot a zsinat elnökei eljuttatják az országos elnökséghez, amely gondoskodik az egyház hivatalos lapjában 21 napon belül történő megjelenéséről.

(2) A zsinat által alkotott törvények és határozatok – eltérő rendelkezés hiányában – a kihirdetésükkel lépnek hatályba.

4.§ (1) Minden olyan egységesen szabályozandó kérdéssről, amely a törvéynél részletesebb szabályozást igényel, a törvényi alapelveknek megfelelően az országos presbitérium alkot szabályrendeletet.

(2) Minden közgyűlés saját hatáskörében – a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeivel és a magasabb egyházkormányzati szintek szabályrendeleteivel összhangban – szabályrendeletet alkothat.

(3) Törvény kötelezően is előírhatja szabályrendelet megalkotását.

5.§ (1) A szabályrendeletek törvényességi ellenőrzését a közvetlen felettes egyházkormányzati szint elnökségéből és ügyészből álló testület gyakorolja. A testület tagjainak érintettsége esetén helyettesük jár el. Az egyházkerületi elnökség e feladatát jogász bevonásával látja el. Az országos szabályrendeleteket a zsinat ellenőrzi.

(2) A megalkotott szabályrendeletet a jogalkotó testület elnöksége 14 napon belül eljuttatja a felettes egyházkormányzati szint elnökségének. Az ellenőrzést végző testület 30 napon belül, a zsinat soron következő ülésén tárgyalja a szabályrendeletet. Ha a soron következő ülésre szabályszerűen nem lehet előkészíteni a szabályrendelet tárgyalását, azt a következő ülésen kell megtárgyalni.

(3) Az ellenőrzést végző testület a szabályrendeletet határnap megjelölésével részben vagy egészben hatályon kívül helyezi, ha az belső ellentmondásokat tartalmaz, vagy ellentmondásban van valamely magasabb szintű egyházi vagy állami jogszabállyal. Az ellentmondó jogszabályi helyeket tételesen meg kell jelölni. A döntésről 14 napon belül értesítik az érintett testület elnökségét.

(4) A szabályrendelet a hatályba léptetés időpontjától a hatályon kívül helyezésig hatályban van.

(5) A hatályon kívül helyező döntéssel szemben az érintett egyházkormányzati szint elnöksége, presbitériuma vagy közgyűlése a zsinathoz fordulhat felülbírálatért. A zsinat döntéséig a szabályrendelet nem lép újra hatályba.

(6) A zsinat bármely szabályrendelet vagy szabályzat törvényességi ellenőrzését magához vonhatja. E tekintetben kezdeményezési joga van a 2.§ (4) bekezdésében megjelöltekén kívül az országos ügyésznek is.

6.§ (1) Vitatott esetben a Magyarországi Evangélikus Egyház jogszabályainak értelmezését a zsinat egyik elnökéből, az egyházi bíróság elnökéből és az országos ügyészből álló jogértelmező testület végzi.

(2) A jogszabály-értelmezés a hatályos jogszabályok kezei között történik, azokon túl nem terjeszkedhet, új jogi normát nem állapíthat meg. Amennyiben a testület szükségesnek látja, ajánlást tehet az arra illetékes testületnek jogszabály megalkotására, módosítására vagy hatályon kívül helyezésére.

(3) A jogértelmező testület döntése mindenre kötelező.

7.§ (1) A jogszabály-értelmezésre minden egyháztag és egyházi testület kérhet. A jogértelmező testület tagjai maguk is kezdeményezhetnek jogszabály-értelmezést.

(2) A jogszabály-értelmezésre vonatkozó indítványt a zsinati irodához kell benyújtani. Az indítványnak a kérelem alapjául szolgáló ok megjelölése mellett konkrét kérdést kell tartalmaznia.

(3) Az egyházkerületi, egyházkerületi és országos elnökség által benyújtott indítványt a jogértelmező testület érdemi vizsgálat után a kérelem beérkezésétől számított 15 napon belül megválaszolja. Más indítvány esetén tevékenységét nem köti határidő.

(4) A jogszabály-értelmezésre vonatkozó indítványt – a (3) bekezdésben meghatározottak indítványait kivéve – a jogértelmező testület érdemi vizsgálat nélkül is elutasíthatja.

(5) A jogértelmező testület döntéséről a kérelmezőt és az

érintetteket írásban értesíti. Amennyiben szükségesnek látja, a jogszabály-értelmezést megjelentetheti a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapjában is.

(6) A kérelemre adott válasz megküldéséről, illetve a hivatalos lapban történő közzétételről a zsinat elnöke gondoskodik.

(7) A jogértelmező testület ügyrendjét maga alakítja ki.

8.§ E törvény a 2006. évi általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésekor, de legkésőbb 2006. december 15-én lép hatályba, ezzel egyidejűleg hatályát veszti az egyház jogalkotásáról szóló, többször módosított 1997. évi VI. törvény.

2005. ÉVI VII. TÖRVÉNY A VÁLASZTÁSOKRÓL ÉS A SZAVAZÁSRÓL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ E törvény rendelkezéseit az egyházközi közgyűlés, képviselő-testület és presbitérium, az egyházmegyei közgyűlés és presbitérium, az egyházkerületi közgyűlés, illetve az országos presbitérium (a továbbiakban együttesen: egyházi testület) döntéseinek kell alkalmazni. Az egyház bármely más, egyházi törvényben szereplő testülete a döntéseit – ha jogszabály vagy saját szabályzat eltérően nem rendelkezik – szintén e törvény választási és szavazási szabályainak alkalmazásával hozza.

I. fejezet Választó és szavazati jog és a választhatóság feltétele

2.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyházban választó és szavazati joga annak a nagykorú egyházközi tagnak van, aki egyházközi nyilvántartásában (választói névjegyzék) szerepel. A választói névjegyzék összeállításáról – a helyi sajátosságok figyelembevételével meghatározott feltételek alapján – az egyházközi elnöksége évente legkésőbb a zárszámadás határnapjáig gondoskodik, és két hétig az egyházközi helyiségében hozzáférhetővé teszi. A névjegyzék vitás kérdéseiről a presbitérium dönt.

(2) Az egyházközi választásoknál a választójog általános és egyenlő.

(3) A magasabb egyházkerületi szintek tisztségviselőinek és testületeinek, illetve az egyházi bíróság és a zsinat tagjainak választásánál az egyházközi tagok szavazati joga közvetlenül érvényesül. Ezt a jogukat az egyházközi közgyűlések által leadott szavazatokon vagy a magasabb egyházkerületi szintek közgyűléseinek küldöttein keresztül gyakorolják.

(4) A magasabb egyházkerületi szintek közgyűlési tagjainak szavazati joga egyenlő. Egy szavazati joga van egy közgyűlési tagnak akkor is, ha több minőségében is tagja a közgyűlésnek.

(5) Az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség tagjai, valamint az országos felügyelő választásánál minden, a hivatalos országos egyházi névtárban szereplő, az érintett egyházi önkormányzat területén működő egyházközi testület legalább egy szavazat illet meg. Azt az egyházközi testületet, amelyben több, az egyházközi által díjlevél alapján fenntartott lelkészi állás van, azok számával megegyező, de legfeljebb három szavazat illet meg. A választó közgyűlés idején több mint hat hónapja betöltetlen második és harmadik lelkészi állást a szavazatok szem-

pontjából nem szabad figyelembe venni. Az egyházközi szavazatait megosztani nem lehet. Az országos egyházi névtár naprakész állapotáért az országos presbitérium felel.

3.§ (1) Egyházi tisztségre – ha törvény eltérően nem rendelkezik – csak rendezett életvitelű, konfirmált, nagykorú egyházközi tag választható meg, ha egyébként a tisztség betöltéséhez megkívánt többi feltételnek eleget tesz. Nem lelkész egyháztag ugyanazt a tisztséget vagy választott testületi tagságot ugyanazon az egyházkerületi szinten egyidejűleg több egyházi önkormányzatban nem töltheti be.

(2) A lelkészi képzéshez kötött tisztségekre csak a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szereplő lelkészek választhatók.

II. fejezet Választási ciklusra történő választás

4.§ (1) A lelkészt határozott vagy határozatlan időre, illetve törvényben meghatározott esetekben ciklusra, a püspököt határozatlan időre választják. Minden más egyházi tisztségre, valamint testületi tagságra a választással kapott megbízás (mandátum) egy ciklusra szól.

(2) A választási ciklus időtartama hat év.

(3) Az egyházközi testületekben a nemlelkészi tisztségviselők, a presbitérium és a képviselő-testület mandátuma az új tisztségviselők, presbitérium, illetve képviselő-testület beiktatásával szűnik meg.

(4) Az egyházközi testületnél magasabb egyházkerületi szinteken a közgyűlések mandátuma az új közgyűlés megalakulásával, a tisztségviselők és a testületek mandátuma az új tisztségviselők és testületek beiktatásával szűnik meg.

(5) A tisztségviselők és testületi tagok újrválaszthatók.

(6) Választási ciklus közben megüresedett helyre történő választás a ciklus végéig érvényes.

(7) Nem szükséges rendkívüli választás kiírása, ha a megüresedett tisztségre az általános tisztújítás keretében történő választás e törvény 6.§-ában meghatározott határidejéig kevesebb mint két év van hátra. A választás elhalasztásáról az illetékes egyházi önkormányzat elnökségének javaslata alapján a presbitérium, országos tisztségviselők esetén – a presbitérium jegyzőinek kivételével – a zsinat dönt.

5.§ Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a megválasztott tisztségviselőket az őket megválasztó testület ülésén, a testületi tagokat a testület alakuló ülésén tett esküvel iktatják be. Az iktatás tényét az elnökség írásban közli a felettes egyházkerületi szint elnökségével. Akit arra a tisztségre választanak meg, amelyet az előző ciklusban is betöltött, nem kell újabb esküt tennie.

III. fejezet Általános tisztújítás

6.§ (1) Hat évenként általános tisztújítást kell tartani, melynek során – az egyházköztség nemlelkézi tisztségviselőinek és az egyházközségi presbitérium tagjainak választásával kezdve – újra kell választani a magasabb egyházkormányzati szintek közgyűléseinek küldötteit, presbitériumait és – a püspökök kivételével – tisztségviselőit, az egyházi bíróság és a zsinat tagjait.

(2) Az általános tisztújítást úgy kell ütemezni, hogy az egyházközségekben a tisztújítás évében legkésőbb március 31-ig történjen meg az új presbitérium és az egyházköztség küldötteinek megválasztása, továbbá a szavazat leadása az egyházmegyei elnökségi jelöltekre és az országos felügyelőjelöltekre, június 30-ig pedig a szavazat leadása az egyházkerületi felügyelőjelöltekre. Abban az egyházközségben, amelyben képviselő-testület működik, ennek tagjait a presbitérium tagjaival egy időben kell megválasztani.

(3) Az új egyházmegyei közgyűlés megalakulásának, az egyházmegyei elnökség beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának, valamint a magasabb egyházkormányzati testületekbe delegált küldöttek megválasztásának az általános tisztújítás évében legkésőbb június 30-ig meg kell történnie.

(4) Az új egyházkerületi közgyűlés megalakulásának, az egyházkerületi felügyelő beiktatásának, az egyéb tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében legkésőbb szeptember 30-ig meg kell történnie. E határidőig a nem egyházkormányzati testületek zsinati küldötteit is meg kell választani.

(5) A zsinat megalakulásának és – az országos presbitérium jegyzői és az országos irodaigazgató kivételével – az országos egyházi tisztségviselők megválasztásának és beiktatásának az általános tisztújítás évében november 30-ig, az országos presbitérium megalakulásának az általános tisztújítás évében legkésőbb december 15-ig meg kell történnie. Az országos presbitérium jegyzőit a testület alakuló ülésén választják meg. Az országos irodaigazgatót az általános tisztújítás évét követő évben a zsinat az évi utolsó ülészakán kell megválasztani úgy, hogy a hivatal átadása december 31-ig megtörténhessen.

(6) Az országos munkaági bizottságok tagjait úgy kell megválasztani, hogy az alakuló ülés az általános tisztújítás évét követő március 15-ig összehívható legyen.

(7) Az illetékes önkormányzati szintek presbitériumai gondoskodnak arról, hogy az általános tisztújítás évét követő június 30-ig megtörténjen az intézmények igazgatótanácsi tagjainak megválasztása és a testület megalakulása.

IV. fejezet Tisztségviselők és testületi tagok mandátumának megszűnése

7.§ Az egyházi tisztségviselők és testületi tagok mandátuma a megbízatás lejártakor, továbbá elhalálozás, lemondás, visszahívás, jogerős bírósági végzés folytán és egyéb, jogszabályban meghatározott esetekben szűnik meg.

8.§ A lemondás írásban nyújtandó be az illetékes egyházi önkormányzat elnökségéhez, illetve szóban tehető meg az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlésének vagy presbitériumának ülésén. Amennyiben a lemondásban külön dátum nincs megjelölve, a mandátum a lemondólevél keltezésében megjelölt naptól, illetve a szóbeli bejelentés időpontjától tekintendő megszűntnek.

9.§ (1) Az egyházmegyei és egyházkerületi elnökség tagjai, valamint az országos felügyelő kivételével, bármely egyházi tisztségviselő vagy testületi tag visszahívásáról az illetékes választó testület dönt. Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a visszahíváshoz a választó testület több mint felének egyetértő szavazata szükséges. A visszahívásról döntő szavazást el kell rendelni, ha az illetékes választó testület tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri. Egyházközségi közgyűlés által megválasztott nemlelkézi tisztségviselők és testületi tagok visszahívását a presbitérium is kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a presbitérium tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri. Lelkészi állás egyházközség által történő felmondását külön törvény szabályozza.

(2) Az egyházmegyei és egyházkerületi elnökség tagjai, valamint az országos felügyelő visszahívásáról a választó egyházközségek közgyűlései döntenek. A visszahíváshoz a választásra jogosult egyházközségek szavazatainak több mint fele szükséges. A visszahívást az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése kezdeményezheti. Az erről döntő szavazást el kell rendelni, ha a közgyűlés tagjainak legalább ötöde írásban ezt kéri.

(3) A visszahívást törvény másképp is szabályozhatja.

V. fejezet Választási panaszok

10.§ A választási eljárásokkal kapcsolatos panaszokat külön törvény szerint kell elbírálni.

MÁSODIK RÉSZ A GYÜLEKEZETI LELKÉSZ VÁLASZTÁSA

VI. fejezet

Gyülekezeti lelkészi állás betöltésének előkészítése

11.§ (1) A lelkészi állás megüresedésétől számított 21 napon belül az egyházmegye elnöksége az egyházközségben presbiteri ülést hív össze írásban, személyre szóló meghívással. A presbiteri ülésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(2) A presbiteri ülésen az elnök:

- megállapítja a lelkészi állás megüresedését, bejelenti intézkedéseit, megállapítja és jegyzőkönyvvéveti, hogy a lelkészi javadalomból mi illeti meg a volt lelkészt, illetőleg jogutódait, valamint megállapítja az eltávózó, a nyugalomba vonuló vagy elhalálozott lelkésznek esetlegesen fennálló saját köztartozásait;
- megállapítja a választói névjegyzék érvényességét, szükség esetén elrendeli pótlását (felülvizsgálatát);
- ismerteti a gyülekezeti lelkész alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket;
- felolvastatja a korábbi díjlevelet, és megszővegezteti az újat.

(3) A presbiteri ülés javaslatot tesz a közgyűlésnek a lelkészi állás betöltésének módjára, amely jelenthet:

- jelölést követő választást,
- pályázatot követő választást.

(4) A presbiteri ülés esetlegesen tárgyal a jelöltekről is.

VII. fejezet

A lelkészi állás betöltésének módjáról döntő közgyűlés

12.§ (1) A presbiteri ülés után 21 napon belül lelkészválasztást előkészítő egyházközségi közgyűlést kell összehívni. A közgyűlésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(2) A lelkészválasztást előkészítő közgyűlés megvitatja és elfogadja a presbitérium által megszővegezett díjlevelet. Ezt követően kell a díjlevelet az egyházmegyei, majd az egyházkerületi elnökségnek jóváhagynia.

(3) A lelkészválasztást előkészítő közgyűlés dönt a presbitérium javaslatáról a lelkészi állás betöltésének módjával kapcsolatban. Ha a közgyűlés a jelölés mellett dönt, ajánlásokat tehet a jelöltek személyére.

VIII. fejezet

Eljárás a gyülekezeti lelkészi állás jelölés útján történő betöltése esetén

13.§ (1) Amennyiben az egyházközség a lelkészt jelölést követően kívánja megválasztani, az egyházmegyei elnökség a közgyűlés által megjelölt határidőig, de legfeljebb 90 napon belüli időpontra az egyházközségben jelölt presbiteri ülést hív össze írásban, személyre szóló meghívással. A presbiteri ülésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl. Amennyiben a lelkészválasztást előkészítő közgyűlés után legfeljebb 3 jelölt marad, a jelöléssel kapcsolatban újabb presbiteri ülést nem kell tartani.

(2) A jelölt presbiteri ülés javaslatot tesz legfeljebb három lelkész személyére. A jelölésnél figyelembe veszi a lelkészválasztást előkészítő közgyűlésen szóban elhangzott vagy az egyházközség tagjaitól írásban benyújtott személyi javaslatokat, illetve elfogadhatja az esperes vagy a püspök által javasolt lelkész személyét is.

14.§ (1) Érvényes határozat esetén az egyházmegyei elnökség a presbitérium által jelölt lelkész vagy lelkészek nevét bejelenti a püspöknek, és személyükre nézve választhatóságuk megállapítását kéri. A püspök 14 napon belül írásban közli az egyházmegyei elnökséggel, hogy a jelölt lelkésznek van-e érvényesen megállt parókusi alkalmassági vizsgálata, áll-e választhatóságát kizáró vagy korlátozó ítélet hatálya alatt, köti-e őt határozott időre szóló szerződés. A lelkészválasztási eljárás során a püspök gyakorolhatja konzultációs jogát.

(2) Az egyházmegyei elnökség a jelölt lelkészt vagy lelkészeket 14 napos határidővel írásban nyilatkozatra hívja fel, hogy a jelölést elfogadják-e.

(3) A jelöltet vagy a jelölteket a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívhatja meg.

(4) Másodszori eredménytelen jelölési eljárás után az egyházközség pályázatot köteles kiírni.

IX. fejezet

Eljárás a gyülekezeti lelkészi állás pályázat útján történő betöltése esetén

15.§ Amennyiben az egyházközség a lelkészt pályázat útján kívánja megválasztani, az egyházmegyei elnöksége a jóváhagyott díjlevél kézhezvétele után azonnal intézkedik az egyházközség presbitériuma által megszővegezett pályázati hirdetemény közzétételéről. Pályázat kiírásakor meg kell jelölni a pályázat elbírálásának (választás) határidejét. A pályázati hirdeteményt legalább három alkalommal az országos egyházi lapokban kell közzétenni.

16.§ (1) A pályázati határidő leteltével az egyházmegyei elnökség a püspöknek bejelenti a pályázaton részt vevő lelkészek nevét, és a választhatóságuk megállapítását ké-

ri. A püspök a 14.§ (1) bekezdése értelmében nyilatkozik, és ezt 14 napon belül írásban közli az egyházmegyei elnökséggel. A lelkészválasztási eljárás során a püspök gyakorolhatja konzultációs jogát.

(2) A pályázó lelkészt vagy lelkészeket a presbitérium bemutatkozó szolgálatra hívhatja meg.

X. fejezet

A választó közgyűlés

17.§ (1) A gyülekezeti lelkész választása egyházközségi közgyűlésen történik.

(2) A közgyűlést az egyházmegyei elnökség hívja össze. A közgyűlésen az esperes vagy az egyházmegyei felügyelő elnököl.

(3) A közgyűlésen az elnök előterjeszti a jelölt vagy jelöltek, illetve a pályázók nevét.

(4) A közgyűlésen a választás az 56.§ (1) bekezdésében meghatározott szavazólapokon titkosan történik.

(5) A szavazást addig kell folytatni, míg az egyik jelölt meg nem kapja az érvényes szavazatok több mint felét. Amennyiben ez három szavazási fordulóban nem történik meg, a gyülekezeti lelkészi állás betöltésének eljárását előlről kell kezdeni.

18.§ Ha a lelkészi állás betöltése eredménytelen marad, a területileg illetékes püspök helyettes lelkészt küld az egyházközségbe. A második eredménytelen választási eljárás után az egyházmegyei elnökség kezdeményezheti az egyházközség átminősítését.

HARMADIK RÉSZ KÖZGYŰLÉSI ÉS TESTÜLETI VÁLASZTÁSOK

XI. fejezet

A jelölési eljárás

19.§ (1) Választások esetén a szavazást jelölési eljárás előzi meg.

(2) Az általános tisztújítás során az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése 3-5 tagú jelölőbizottságot választ, hatéves időtartamra. A jelölőbizottság szavazatszám-láló (szavazatbontó) bizottságként is működik. A jelölőbizottság tagjai más tisztségre is megválaszthatóak.

(3) A jelölőbizottság a tagjai közül elnököt választ, üléséről jegyzőkönyvet készít. Döntéseit szótöbbséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

(4) Az ajánlások beérkezésének hatánapját és a választás időpontját – az illetékes testület elnökségével egyetértésben – a jelölőbizottság tűzi ki.

(5) Rendes (az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén a határidőket úgy kell kitűzni, hogy a vá-

lasztás az előző ciklus tisztségviselői és testületi tagsági megbízatásának lejárta előtt befejeződjék.

(6) Rendkívüli (nem az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén az illetékes egyházi testület elnöksége értesíti a jelölőbizottság elnökét a tisztség vagy testületi hely megüresedéséről. Az ajánlás hatánapját és a választás időpontját úgy kell kitűzni, hogy az a lehető leghamarabb, de legfeljebb egy éven belül befejeződjék.

20.§ (1) Az egyházközségi jelölőbizottság az egyházközség tagjaitól gyűjt ajánlásokat.

(2) Az ajánlásra való felhívással:

a) az egyházmegyei jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházközségek presbitériumait,

b) az egyházkerületi és az országos jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházmegyék presbitériumait.

(3) E törvény 1.§-ának második mondatában meghatározott testület esetében a jelölőbizottság a testület tagjaitól és az adott választásra vonatkozó sajátosságok alapján meghatározott körből gyűjt ajánlásokat.

(4) A jelölőbizottságot bármely érintett egyházközségi tag közvetlenül is felkeresheti ajánlásával.

21.§ (1) A jelölőbizottság a beérkezett ajánlások, valamint saját tagjainak javaslata alapján, többségi szavazással dönt a jelöltek listájára felkerülő személyekről, s ezt írásos indoklással a választó testület elé terjeszti.

(2) Bármilyen tisztségre jelöltnek csak az nevezhető meg, aki a jelölést előzetesen – írásban, illetve a jelöltek listáját véglegesítő közgyűlés előtt szóban – elfogadta, és a tisztség betöltéséhez a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelt. A nyilatkozatot attól az ajánlott személytől is meg kell kérni, akit a jelölőbizottság nem javasol a jelöltek listájára.

(3) Célszerű, de nem kötelező a többes jelölés.

(4) A választó közgyűlésen vagy testületi ülésen a szavazati jogú tagok bármelyike által ajánlott személyt – ha a jogszabályi feltételeknek megfelel és a jelölést vállalja – fel kell venni a jelöltek listájára.

XII. fejezet

Egyházközségi választások

22.§ (1) Az egyházközségi jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19-21.§-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a megválasztandó egyházközségi tisztségviselőkre, presbitériumi, képviselő-testületi, számvevőszéki, jelölőbizottsági tagsági és egyházmegyei közgyűlési küldötti helyekre. Az egyházközség tagjait a helyben szokásos módon kell tájékoztatni ajánlási jogukról, az ajánlási határidőről és a választás időpontjáról.

(2) Amennyiben a választó közgyűlésen a negyedik rész szerinti választás történik, akkor a jelöltlistát az illetékes

egyházi önkormányzati szint jelölőbizottsága küldi ki az egyházközségnek.

Az egyházközség nemlelkészi tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselő-testületi tagjainak választása

23.§ (1) Az egyházközség nemlelkészi tisztségviselőit, presbitereit és képviselő-testületi tagjait az egyházközség közgyűlése választja.

(2) Az egyházközség tisztségviselőinek, presbitereinek és képviselő-testületi tagjainak a beiktatása istentisztelet keretében történik.

24.§ (1) A választásoknál törekedni kell arra, hogy a presbitériumban és a képviselő-testületben az egyházközség minden rétege képviselve legyen.

(2) A közgyűlés presbitériumi póttagokat is választhat, akik a választási ciklus közben megüresedett helyeket töltik be. Póttagok hiányában a közgyűlés a presbitérium megbízatásának lejárta előtt a megüresedett helyekre új presbitereket választhat.

(3) A közgyűlés az idős korok miatt aktív szolgálatot már nem vállaló presbiterek közül tiszteletbeli presbitereket választhat, akik a presbiteri üléseken tanácskozási joggal vesznek részt. A tiszteletbeli presbiterek megválasztása határozatlan időre szól.

Az egyházmegyei közgyűlés tagjainak választása

25.§ (1) Az egyházközség közgyűlése az egyházmegyei közgyűlésbe – a 2.§ (5) bekezdésének megfelelően – betöltött lelkészi állásonként egy, összesen legfeljebb három képviselőt választ.

(2) Az egyházközségi közgyűlés az egyházmegyei közgyűlés választott tagjai számával megegyező számú póttagot is választ. A póttag a közgyűlési tagot annak akadályoztatása esetén megbízólevele bemutatásával helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét tölti be. Több póttag esetében helyettesítésre a sorban következőt kell felkérni.

(3) Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházközségi közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(4) Az egyházmegyei közgyűlésbe választott tag és póttag részére az egyházközség elnöksége és jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

XIII. fejezet

Egyházmegyei választások

26.§ Az egyházmegyei jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19-21.§-ban szabályozott eljárással jelölte

ket állít a megválasztandó egyházmegyei tisztségviselőkre, egyházkerületi közgyűlési és zsinati küldöttekre.

Az egyházmegye tisztségviselőinek választása

27.§ Az egyházmegye tisztségviselőit – az esperes és az egyházmegyei felügyelő kivételével – az egyházmegye közgyűlése választja.

Az egyházmegye egyházkerületi és zsinati küldötteinek választása

28.§ (1) Az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi közgyűlésbe egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(2) Az egyházmegyei közgyűlés a zsinatba egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(3) Az egyházmegyei közgyűlés az egyházkerületi közgyűlés választott tagjai számával megegyező számú póttagot is választ. A póttag a közgyűlési tagot annak akadályoztatása esetén megbízólevele bemutatásával helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét tölti be.

(4) Az egyházmegyei közgyűlés megválasztott zsinati tagonként két póttagot is választ. A zsinati póttag a zsinati tagot akadályoztatása esetén egy-egy ülésnapra helyettesíti, a zsinati tagság megszűnése esetén az általános tisztújításig a helyére lép. A zsinati póttagok a zsinati tagok helyettesítésekor azok minden jogát gyakorolhatják, kivéve a passzív választójogot (választhatóság). A póttag a zsinati tagot zsinati tisztségében nem helyettesíti. A zsinati póttagokat – a választáskor elért sorrend figyelembevételével – helyettesítésre a zsinati iroda kéri fel.

(5) Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházközségi közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(6) Az egyházkerületi közgyűlésbe és a zsinatba választott tag és póttag részére az egyházmegye elnöksége és egyik jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

XIV. fejezet

Egyházkerületi választások

29.§ Az egyházkerületi jelölőbizottság a választó közgyűlés előtt a 19-21.§-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a megválasztandó egyházkerületi tisztségviselőkre, az országos presbitériumi és zsinati küldöttekre.

Az egyházkerületi tisztségviselők választása

30.§ Az egyházkerület tisztségviselőit – a püspök és az egyházkerületi felügyelő kivételével – az egyházkerület közgyűlése választja.

Az egyházkerület országos küldötteinek választása

31.§ (1) Az egyházkerületi közgyűlés a zsinatba három-három lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ, akik közül legalább az egyik jogi végzettségű.

(2) Az egyházkerületi közgyűlés az országos presbitériumba egy-egy lelkészi és nemlelkészi küldöttet választ.

(3) Az egyházkerületi közgyűlés az országos presbitérium választott tagjai számával megegyező számban póttagot is választ. A póttag a választott rendes tagot annak akadályoztatása esetén helyettesíti, illetve a választási ciklus közben megüresedő helyét töltik be.

(4) Az egyházkerületi közgyűlés a zsinati tagok mellé – a 28.§ (4) bekezdésének megfelelően – póttagokat választ.

(5) Póttag hiányában a megüresedett helyre az egyházkerületi közgyűlés új tagot, illetve póttagot választ.

(6) A zsinatba és az országos presbitériumba választott tag és póttag részére az egyházkerület elnöksége és egyik jegyzője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

XV. fejezet**Az országos egyház testületeinek és tisztségviselőinek választása***A zsinat intézményi és missziói küldötteinek választása*

32.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem zsinati küldöttét az Egyetemi Tanács választja. Részére az Egyetemi Tanács elnöke és a választás ülésének jegyzőkönyvvezetője által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

33.§ (1) A közoktatási intézmények küldötteit az országos nevelési-oktatási bizottság jelöltjei közül az intézmények teljes munkaidejű, evangélikus pedagógusai közvetlen szavazással választják.

(2) A szeretetintézmények küldötteit az országos diakóniai bizottság jelöltjei közül az intézmények teljes munkaidejű evangélikus dolgozói közvetlen szavazással választják.

(3) A missziói szolgálatban álló lelkészek küldöttét az országos evangélizációs és missziói bizottságjelöltjei közül a lelkészi munkaközösségek országos szövetsége választja.

(4) A választó testület a zsinati tagok mellé – a 28.§ (4) bekezdésnek megfelelően – póttagokat választ.

(5) Póttag hiányában a megüresedett helyre a választó testület új tagot, illetve póttagot választ.

(6) A zsinatba választott tag és póttag részére a zsinat alakuló ülésére az illetékes országos bizottság elnöke és az országos bizottság által kiküldött háromtagú szavazatbontó bizottság elnöke által aláírt megbízólevelet állítanak ki.

Az országos tisztségviselők választása

34.§ (1) Az országos jelölőbizottság a 19-21.§-ban szabályozott eljárással jelölteket állít a zsinat, illetve az országos presbitérium által megválasztandó országos tisztségviselőkre és testületi tagokra.

(2) A zsinat, illetve az országos presbitérium az önkormányzati feladatok ellátására és az országos egyházi szervezet működésének biztosítására törvényben meghatározottak szerint országos tisztségviselőket választ.

NEGYEDIK RÉSZ**PÜSPÖK, ESPERES, ORSZÁGOS FELÜGYELŐ, EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐ, EGYHÁZMEGYEI FELÜGYELŐ VÁLASZTÁSA****XVI. fejezet****Általános előírások**

35.§ (1) Az esperest és az egyházmegyei felügyelőt az illetékes egyházmegye egyházközségeinek közgyűlései választják. Az illetékes önkormányzati szint ebben az esetben az egyházmegye.

(2) Az esperessé választhatóság feltétele, hogy jelölt az egyházmegye valamelyik egyházközségében gyülekezeti lelkészi állást töltsön be. Ezt a lelkészi állását esperesi megbízatása alatt is betölti.

36.§ (1) A püspököt és az egyházkerületi felügyelőt az illetékes egyházkerület egyházközségeinek közgyűlései választják. Az illetékes önkormányzati szint ebben az esetben az egyházkerület.

(2) A püspökké választhatóság feltétele legalább 15 év lelkészi, ebből legalább 5 év gyülekezeti lelkészi szolgálat és a be nem töltött 60. életév. Megbízatása a lelkészi nyugdíjkorhatárig tart, de nyugdíjba vonulásáról a korhatár előtti 2. évtől a korhatár utáni 2. évig terjedő időszakra eső időpont kiválasztásával a püspök maga dönt.

(3) A püspöknek egyházkerületében gyülekezeti lelkészi állást kell betöltenie. A püspök megválasztásának elfogadásakor annak az egyházközségnek a lelkészi állását is elfogadja, amelyben az egyik lelkészi állás a mindenkori püspök részére van fenntartva. A püspöknek az így nyert gyülekezeti lelkészi megbízatása csak addig tart, amíg a püspöki állást betölti. A püspök a gyülekezetben minden lelkészi szolgálatot elláthat, de nem lehet az egyházközség igazgató lelkésze.

(4) Állandó püspöki székhelyet az egyházkerület közgyűlése jelöl ki. A kijelölt egyházközség közgyűlésének előzetesen döntenie kell arról, hogy hozzájárul-e ehhez a kijelöléshez. Az egyházközségi közgyűlés ezt a határozatát mindaddig nem változtathatja meg, amíg az egyházkerület a püspöki székhely megállapítása tekintetében hozott határozatát meg nem változtatja. A hozzájárulással az

egyházközség arra a lelkészi állásra vonatkozóan, amelyet az egyházkerület püspöke fog betölteni, lemond lelkészválasztó jogáról, és ezt a lelkészi állást az egyházkerület mindenkor megválasztott püspökével betöltöttnek tekinti.

37.§ Az országos felügyelőt az egyházközségek közgyűlései választják. Az illetékes önkormányzati szint ebben az esetben az országos szint, az illetékes önkormányzati szint közgyűlése a zsinat.

38.§ Az egyházmegyei, az egyházkerületi és az országos felügyelő a tisztségét legfeljebb 70. életévének betöltéséig láthatja el.

XVII. fejezet A jelölési eljárás

39.§ Választások esetén a szavazást jelölési eljárás előzi meg. A jelölési eljárást a 19.§ (2)-(3) bekezdésében szabályozott jelölőbizottság irányítja.

40.§ (1) Az ajánlások beérkezésének határnapját és a választás időpontját – az illetékes egyházi önkormányzat elnökségével egyetértésben – a jelölőbizottság tűzi ki.

(2) Rendes (az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén a határidőket úgy kell kitűzni, hogy a választás az előző ciklus tisztségviselői megbízásának lejártja előtt befejeződjék.

(3) Rendkívüli (nem az általános tisztújítás keretében történő) választás esetén az illetékes egyházi önkormányzat elnöksége értesíti a jelölőbizottság elnökét a tisztség megüresedéséről. Az ajánlás határnapját és a választás időpontját úgy kell kitűzni, hogy az a lehető leg hamarabb, de legfeljebb egy éven belül befejeződjék. Püspökválasztás esetén a jelölőbizottság munkája a megbízás lejártja előtt hat hónappal kezdődik.

41.§ (1) Az ajánlásra való felhívással

- a) az egyházmegyei jelölőbizottság megkeresi az egyházközségek presbitériumait,
- b) az egyházkerületi és az országos jelölőbizottság megkeresi az illetékes egyházmegyék presbitériumait.

(2) A megkeresett testületek legfeljebb két személyt ajánlhatnak a jelölőbizottságnak.

(3) A jelölőbizottságot bármely érintett egyházközségi tag közvetlenül is felkeresheti ajánlásával.

42.§ (1) A jelölőbizottság a beérkezett ajánlások, valamint saját tagjainak javaslata alapján többségi szavazással dönt a jelöltek listájára felkerülő személyekről, s ezt írásos indoklással az illetékes önkormányzati szint közgyűlése elé terjeszti.

(2) Bármilyen tisztségre jelöltnek csak az nevezhető meg, aki a jelölést előzetesen – írásban, illetve a jelöltek listá-

ját véglegesítő közgyűlés előtt szóban – elfogadta, és a tisztség betöltéséhez a jogszabályokban meghatározott feltételeknek megfelelt. A nyilatkozatot attól az ajánlott személytől is meg kell kérni, akit a jelölőbizottság nem javasol a jelöltek listájára.

(3) Azt a jelöltet, akit a megkeresett egyházi önkormányzatok presbitériumainak legalább negyede ajánl, – ha a jogszabályi feltételeknek megfelel és a jelölést vállalja – fel kell venni a jelöltek listájára.

43.§ (1) A jelöltlistát az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése véglegesíti.

(2) Ha a jelölőbizottság által előterjesztett listához ezen a közgyűlésen módosító javaslat nem érkezik, akkor a közgyűlés egyetlen nyílt szavazással dönt a lista elfogadásáról. Ha a szavazati jogú tagok bármelyike kéri, a listát titkos szavazással kell elfogadni.

(3) Ha a jelölőbizottság által előterjesztett listához módosító javaslat érkezik, a közgyűlés – a 42.§ (3) bekezdése figyelembevételével – eldönti, hogy hány jelölt legyen a listán, majd – ha szükséges – az összes módosító javaslatról listás szavazásként, titkos szavazással dönt.

44.§ (1) A jelölőbizottság a jelöltek véglegesített névsorát megküldi a szavazásra jogosult egyházközségek elnökségeinek, egyidejűleg meghatározza azt a legfeljebb 10 nap hosszúságú időszakot, amelyben a választó közgyűléseket meg kell tartani, és megjelöli a szavazatok beérkezésének határidejét.

(2) Több jelölőbizottságot érintő, egyidejű választás esetében, a választási időszakot az érintett jelölőbizottságokkal való egyeztetés után a magasabb egyházkormányzati szint jelölőbizottsága határozza meg.

XVIII. fejezet A választási eljárás

45.§ (1) A jelöltek névsorának kézhezvételét követően az egyházközségi elnökségek kötelesek egyházközségi közgyűlést összehívni. Az egyházközségi közgyűlés jegyzőkönyvbe foglalt szavazatát (szavazatait) az egyházközség elnöksége és a jegyzőkönyvezető hitelesíti, ellátja az egyházközség pecsétjével, és kettős zárt borítékban megküldi a jelölőbizottság elnökének. Érvénytelen az a szavazat, amely alakilag vagy tartalmilag nem felel meg a törvény előírásainak, vagy a kitűzött határidő után adták fel. A minden jelöltre leadott „nem” szavazat is érvényes tartalmilag.

(2) A választás akkor érvényes, ha érvényes szavazatként érkezik be a szavazásra jogosult egyházközségek leadható szavazatainak legalább kétharmada, és akkor eredményes, ha az egyik jelölt megkapta az érvényes szavazatok több mint felét. Amennyiben a választás eredménytelen, a 64.§ megfelelő alkalmazásával második fordulót kell

tartani. Amennyiben a választás érvénytelen, a jelölési eljárást két hónapon belül meg kell ismételni.

(3) A jelölőbizottság jegyzőkönyvbe foglalja a választásról szóló jelentését és a választás eredményét, és erről levélben értesíti az érintett egyházközségeket. A jegyzőkönyvet és a szavazatokat az eljárás lefolytatása után azt az illetékes önkormányzati szint irattárában kell elhelyezni. A jegyzőkönyv egy példányát a magasabb önkormányzati szintek hivatalának is meg kell küldeni.

(4) Az esperes, az egyházmegyei felügyelő, a püspök, az egyházkerületi felügyelő és az országos felügyelő beiktatása istentisztelet keretében történik.

ÖTÖDIK RÉSZ A KÖZGYŰLÉSEKRŐL ÉS TESTÜLETI ÜLÉSEKRŐL SZÓLÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

XIX. fejezet

Összehívás, határozatképesség

46.§ Közgyűlést, testületi ülést – ha törvény eltérően nem rendelkezik – írásban kell összehívni. A meghívóval együtt az ülés napirendjét és a tárgyaláshoz szükséges információs anyagokat is ki kell küldeni. Ezeknek úgy kell megérkezniük, hogy a szavazati jogú tagoknak legyen idejük azokat áttanulmányozni, az ülésre felkészülni.

47.§ (1) Az egyházközségi közgyűlés határozatképes, ha szabályszerűen, a közgyűlés napját megelőző két egymás utáni vasárnap az istentiszteleten történő kihirdetéssel vagy az ülés előtt tizennégy nappal kiküldött meghívóval írásban hívták össze, és azon az egyházközség választói névjegyzékében szereplők legalább a presbitérium létszámával azonos számban jelentek meg. Leány- és fiókegyházakban, ahol nincs minden vasárnap istentisztelet, a közgyűlés összehívásának módját helyi egyházközségi szabályrendelet ettől eltérően szabályozhatja. Rendkívüli közgyűlés az ülés előtt egy héttel kiküldött írásos meghívóval is összehívható.

(2) Az egyházközségi képviselő-testület és presbitérium ülése határozatképes, ha szabályszerűen, az ülést megelőzően legalább egy héttel az istentiszteleti alkalmon vagy személyre szóló meghívással hívták össze és a tagjainak legalább fele jelen van. Rendkívüli esetben a presbitériumi ülés írásos meghívókkal egy héten belül is összehívható.

(3) Az egyházközségi közgyűlés, képviselő-testület és presbitérium kivételével egy egyházi testület akkor határozatképes, ha szabályszerűen, az ülést megelőzően tizennégy nappal írásban hívták össze és a szavazati joggal rendelkező tagoknak több mint a fele jelen van.

(4) Szabályszerűen összehívott, de határozatképtelen testületi ülés esetén – a törvényben másképpen szabályozott esetektől eltekintve – az azonos napirenddel egy későbbi

napra összehívott testület a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

XX. fejezet

Az ülés levezetése

48.§ Az ülés levezetésére – ha jogszabály vagy saját szabályzat eltérően nem rendelkezik – levezető elnököt kell választani. Feladata, hogy a felszólalások és szavazások a törvényben, illetve ügyrendben (szervezeti és működési szabályzatban) előírt módon történjenek. Az ülésen törvényt írásbeli rögzítésére jegyzőkönyvvezetőt kell kijelölni. Az elkészült jegyzőkönyv helyességét az ülés elején erre a feladatra felkért hitelesítők aláírásukkal igazolják.

49.§ (1) Az egyes napirendi pontokat a téma előterjesztője tárja az ülés elé. Az előterjesztő fogalmazza meg a döntésre előterjesztett javaslat szövegét. Az előterjesztő személye napirendi pontonként változhat.

(2) A testület tagja jogosult mindazon információkra, amelyek a közgyűlésen, testületi ülésen való tárgyaláshoz, a döntések meghozatalához szükségesek.

50.§ A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell

- a) az ülés helyét, időpontját,
- b) a levezető elnök, a jegyzőkönyvvezető és a hitelesítők nevét,
- c) az ülésen résztvevők és a kimentést kérők felsorolását,
- d) minden témában az előterjesztő személyét és a döntéseket,
- e) azokat a hozzászólásokat, amelyeket a hozzászóló a jegyzőkönyvben rögzíteni kíván.

51.§ (1) A testületi ülés jegyzőkönyvét minden szavazati jogú tag számára hozzáférhetővé kell tenni.

(2) Magasabb egyházkormányzati szinteken hozott, másokra kötelező döntések nyilvánosságra hozataláért a döntéshozó testület elnöksége felel.

52.§ A hozzászólások, kérdésfeltevések és a döntéshozatal e törvény nem szabályozott kérdéseit ügyrendben, illetve vitás esetben az ülésen szavazással kell meghatározni.

XXI. fejezet

A választás és szavazás általános szabályai

53.§ Minden döntés, illetve választás előtt az ülés elnöke megállapítja a szavazásra jogosultak számát és ismereti a szavazás szabályait.

54.§ Szavazáskor a kérdést a levezető elnök úgy teszi fel, hogy arra egyértelmű „igen”-nel, „nem”-mel vagy

„tartózkodom”-mal lehessen válaszolni. Ettől eltérni csak a testület egyértelműségével lehet.

55.§ A szavazás érvényes, ha a határozatképes ülésen jelenlévőknek több mint a fele érvényes szavazatot adott le. A javaslat akkor tekinthető elfogadottnak, ha az érvényes szavazatok több mint fele egyetértő.

56.§ (1) Írásbeli szavazás az illetékes egyházi önkormányzat hivatalos pecsétjével ellátott szavazólapon történik.

(2) A szavazatok összeszámlálásánál az érvénytelen szavazatokat figyelmen kívül kell hagyni. Ha egy lapon több szavazást bonyolítanak le, akkor a lapon szereplő minden szavazat érvényességét külön kell vizsgálni.

57.§ (1) A szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó szándéka.

- (2) Az írásbeli szavazat nem szabályos, ha
- a szavazólap nem felel meg az 56.§ (1) bekezdésében rögzített előírásoknak,
 - a szavazólap üres, vagy
 - a szavazólapon az 54.§ (1) bekezdésében megadott, vagy az ottani módon meghatározott választások helyett más szerepel.

Titkos szavazás

58.§ Titkos szavazást akkor kell tartani, ha azt jogszabály vagy szabályzat előírja, vagy ha azt a szavazásra jogosult jelenlévők legalább ötöde kéri.

59.§ Bármely – nem választási – döntés előtt, ha a szavazati jogú tagok közül kettő azért kér titkos szavazást, mert azt valamely személyt érintő döntésnek véli, titkos szavazást kell tartani.

60.§ A titkos szavazás befejezése után a szavazólapokat zárt és lepecsételt borítékban az egyházi önkormányzat irattárában kell elhelyezni.

Választás

61.§ (1) Tisztségviselők, testületi tagok vagy feladattal megbízott személyek választása általában titkos szavazással történik. Testületi tagok vagy feladattal megbízott személyek megválasztásakor nyílt szavazás akkor tartható, ha a jelöltek száma megegyezik a megválasztandók számával, és a testület egyhangúlag így dönt.

(2) Ha egy testületbe vagy egy tisztségre egyidejűleg több tagot kell megválasztani (a továbbiakban: listás szavazás), előre közölni kell a megválasztható személyek számát.

(3) Amennyiben egy testületbe vagy tisztségre póttagot is kell választani, akkor a listára történő szavazáson legfeljebb annyi névre lehet szavazni, amennyi a megválasztandó tagok – a rendes és póttagok együttes – száma.

(4) A jelöltekre az „igen” vagy a „nem” egyértelmű jelzésével kell szavazni.

62.§ (1) Választásokhoz a jelölőbizottság által elkészített szavazólapokon a jelölteket ábécé sorrendben kell feltüntetni.

(2) Választáskor a szavazat érvényes, ha szabályos és egyértelműen megállapítható belőle a szavazó szándéka.

- (3) A szavazat nem szabályos, ha
- a szavazólap nem felel meg az 56.§ (1) bekezdésében, 57.§ (2) bekezdésében és a 62.§ (1) bekezdésében rögzített előírásoknak,
 - a szavazólapon egy jelöltre sem adtak le szavazatot,
 - a megválaszthatónál több jelölt kapott szavazatot,
 - a jelöltlistán nem szereplő személyre adtak le szavazatot.

63.§ (1) A választás eredményének értékelésénél a jelölteket az „igen”-ek számának csökkenő rendjében kell sorrendbe állítani.

(2) Megválasztottnak tekintendő a lista élén álló, a rendes és a póttagok együttes számával megegyező számú jelölt, ha megkapta a leadott érvényes szavazatok több mint felét.

(3) A kialakult holtverseny(ek)e)t, ha ez szükséges, az érintettek közötti újabb szavazással kell eldönteni. Ha ez sem hoz eredményt, és a holtverseny a jelöltek között úgy alakult ki, hogy minden szavazat azok valamelyikét támogatta, akkor sorsolással kell dönteni a sorrendről.

(4) Ha nincs elegendő számú megválasztott, akkor második fordulót kell tartani.

64.§ (1) A második fordulóra a legtöbb szavazatot kapott jelöltek közül eggyel több kerül, mint ahány helyre még nincs megválasztott személy.

(2) Ha az így kiválasztott lista végén szereplő jelölt(ek) és az (1) bekezdés szerint ki nem választott jelöltek valamelyike között az első forduló alapján holtverseny lenne, akkor a második fordulóban mindazok részt vesznek, akik a holtversenyben szerepelnek.

(3) A második forduló lebonyolítására és eredményének megállapítására a 63.§ az irányadó.

65.§ Listás választásnál a megválasztottak közül a sorrendben elől állók a rendes tagok, az utánuk következők a póttagok.

66.§ (1) A szavazás eredményét a levezető elnök, választás esetén a jelölőbizottság elnöke hirdeti ki, közgyűlési, testületi választás esetén az ülésen, egyházközségi

szavazatok összesámlálása esetén pedig az egyházköz-
ségek elnökségeinek megküldött értesítés útján.

(2) A választások eredményéről a jelölőbizottság elnöké-
nek írásban értesítenie kell a felettes egyházkormányzati
szint elnökségét is.

HATODIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67.§ (1) E törvény 2005. november 1-jén lép hatályba.
Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a választásokról és sza-

vazásról szóló, többször módosított 1997. évi VII. tör-
vény.

(2) Az e törvény hatályba lépésekor folyamatban lévő vá-
lasztási eljárásokat a megkezdésük idején hatályos törvé-
nyek szerint kell befejezni.

(3) A 37.§ esetében az illetékes önkormányzati szint köz-
gyűlése 2006-ban az országos közgyűlés.

68.§ A törvény hatályba lépésekor hivatalban lévő or-
szágos irodaigazgató megbízatása meghosszabbodik a
2007. évben megválasztandó országos irodaigazgató hi-
vatalba lépéséig, de legfeljebb 2007. december 31-ig.

2005. ÉVI VIII. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ INTÉZMÉNYEIRŐL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. fejezet Az intézmények és formáik

1.§ Az evangélikus egyházi intézmény (a továbbiakban: intézmény) valamely jogi személyiséggel rendelkező egyházi önkormányzat közgyűlése által – a felettes közgyűlés előzetes jóváhagyásával – meghatározott céllal alapított, önálló képvisellettel rendelkező, önálló költségvetés alapján gazdálkodó szervezeti egység, amely a Magyar Köztársaság lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló 1990. évi IV. törvényének 13.§ (2) bekezdésében meghatározott jogi személyiségi formában, igazgatótanács felügyeletével működik.

2.§ (1) Az intézmények célja az egyház alapvető küldetésének végzése és támogatása a következő területeken:

- evangélizáló és missziói munka,
- kommunikáció,
- kultúra és közművelődés,
- oktatás-nevelés,
- szociális munka és egészségügy.

(2) Az intézmények céljait az alábbi formákban valósítják meg:

- missziói intézmény,
- konferencia- és üdülőközpont,
- tájékoztatási intézmény,
- gyűjtemény,
- közművelődési intézmény,
- felsőoktatási intézmény,
- közoktatási intézmény,
- egyéb oktatási intézmény,
- szeretetintézmény (diakóniai intézmény),
- egészségügyi intézmény.

(3) Az intézmények alapító okiratában az intézmény formáját – a fő tevékenységi terület alapján – a (2) bekezdés megfelelő pontjára utalással kell meghatározni.

II. fejezet

Intézmények alapítása, fenntartása, megszüntetése

3.§ (1) Az egyházi önkormányzat intézményt alapíthat és tarthat fenn, ha

- az intézmény szervezete és működése az egyházi és állami jogszabályoknak megfelel,
- az alapító önkormányzati testület az intézmény fenntartásával járó kötelezettségeinek eleget tud tenni,
- az intézmény alapítását és működését az illetékes

egyházi önkormányzat közgyűlése és az illetékes állami hatóság engedélyezi,

- elfogadja a Magyarországi Evangélikus Egyház illetékes testületének szakmai irányítását, illetve felügyeletét.

(2) Intézmény alapításánál be kell tartani a vonatkozó országos szabályrendeletben az adott intézménytípusra meghatározott feltételeket.

(3) Az intézményalapítás előtt az alapító egyházi önkormányzat gazdasági bizottsága gazdaságossági számítást végez, amelyet az országos gazdasági bizottság véleményez.

(4) Törvény eltérő rendelkezése hiányában az intézmények alapítását az országos gazdasági és a szakmailag illetékes bizottság véleményének ismeretében a felettes egyházkormányzati szint közgyűlése hagyja jóvá. Amennyiben egy intézménytípusnál a törvény nem rögzíti az illetékes szakmai bizottságot, akkor az országos presbitérium jelöli ki azt. Az országos presbitérium kezdeményezheti a szükséges szabályozás megalkotását.

4.§ (1) Az intézmény alapító okiratának a 2.§ (3) bekezdésében, továbbá a vonatkozó állami jogszabályokban meghatározottakon túl tartalmaznia kell

- az intézmény – és amennyiben több egységből áll, azok – megnevezését,
- az alapítás időpontját,
- az intézmény alapítójának megnevezését,
- hivatkozást az előzetes jóváhagyásokra és engedélyekre,
- rendelkezést az intézmény vagyonának sorsáról az intézmény megszűnése esetére,
- mindazt, amit az alapító az intézményalapítás indokaival, céljaival és körülményeivel kapcsolatban rögzíteni kíván.

(2) Az alapító okiratot az alapító egyházi önkormányzat közgyűlése fogadja el. Módosítására – a 9.§ (1) bekezdésében leírt eseteket kivéve – a 7.§ szerinti fenntartói testület jogosult.

(3) A törvényben előírt előzetes engedélyek és jóváhagyások nélkül elfogadott alapító okirat aláírása fegyelmi vétségnek minősül. A jogszabálysértést elkövető egyházi önkormányzat a törvénytelen állapot fennállásának ideje alatt egyházi támogatást nem kaphat.

5.§ (1) Az egyházi önkormányzatok közösen is alapíthatnak és tarthatnak fenn intézményt.

(2) Közös intézmény alapításához valamennyi felettes közgyűlésnek és a zsinatnak – az intézmény működtetésével kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket tartalmazó alapítási szerződésben foglaltakra is vonatkozó – jóváhagyása szükséges.

6.§ (1) Intézmények alapítása és fenntartása érdekében az evangélikus egyház önkormányzati testületei más

egyházzal, állami és önkormányzati hatósággal, jogi és magánszeméllyel is köthetnek szerződést.

(2) Az intézmény akkor jogosult nevében az evangélikus jelző használatára, ha az alapító okirat szerint e törvény előírásait elfogadja, és fenntartói testülete az evangélikus egyház valamely önkormányzati testülete vagy az általa választott testület.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szerződés megkötéséhez és a (2) bekezdésben meghatározott alapító okirat aláírásához is szükséges a felettes közgyűlés előzetes jóváhagyása. Ezen rendelkezések megszegése a 4.§ (3) bekezdésében szereplő következményeket vonja maga után.

7.§ Az intézmény fenntartója általában az alapító egyházi önkormányzat, amely a fenntartói jogait és kötelességeit a presbitériumán keresztül gyakorolja (fenntartói testület). Átvett, illetve közösen alapított vagy később közös fenntartásba került intézmény esetén szerződésben kell rögzíteni a fenntartó(ka)t, illetve azt, hogy a fenntartói jogokat mely testület gyakorolja.

8.§ Az egyes intézmények gazdasági és szakmai felügyeletének rendjét országos szabályrendelet rögzíti.

9.§ (1) Amennyiben az intézmény az alapító okiratában lefektetett céljainak nem tud megfelelni, a fenntartó egyházi önkormányzat közgyűlése kezdeményezheti az intézmény működésének megszüntetését, az intézmény teljes vagy részleges átadását, más intézményhez csatlakozását.

(2) Ezekre az esetekre vonatkozó végleges határozatot hozni, illetve szerződést kötni csak a felettes közgyűlés előzetes jóváhagyásával lehet. Intézmény megszüntetéséhez, valamint nem evangélikus egyházi intézménynek való teljes vagy részleges átadásához, illetve ahhoz való csatlakozásához a zsinat előzetes jóváhagyása is szükséges.

(3) Indokolt esetben az intézmény működésének legfeljebb 2 hónapig tartó szüneteltetéséről a fenntartói testület dönt. Két hónapnál hosszabb szüneteltetés csak a felettes önkormányzat presbitériumának előzetes jóváhagyásával lehetséges.

(4) Egy intézmény megszüntetése, illetve működésének szüneteltetése esetén a fenntartó köteles – a jogszabályi kötelezettségek betartása mellett – az érintett személyek érdekeit és az anyagi javak védelmét figyelembe véve eljárni.

III. fejezet Az igazgatótanács

10.§ (1) Az intézmény munkáját önálló – hivatalbóli és választott tagokból álló – igazgatótanács segíti és felügyeli, ellátva a számára e törvényben rögzített, illetve a fenntartó által átruházott feladatokat. Az igazgatótanács felada-

tait törvény felhatalmazása alapján, más testület is elláthatja. Ebben az esetben az igazgatótanács összetételére vonatkozó 11.§ rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(2) Az igazgatótanács összetételének meghatározásáról és tagjainak megválasztásáról a fenntartói testület gondoskodik. Az egyházi önkormányzatok által delegált tagokat az illetékes presbitériumok választják meg. Az igazgatótanács választott tagjainak mandátuma 6 év. A tagokat a küldő testületeknek úgy kell megválasztaniuk, hogy az igazgatótanács névsorát tudomásulvételre a fenntartói testület ülésén még a régi igazgatótanács mandátumának lejárta előtt elő lehessen terjeszteni.

11.§ (1) Az igazgatótanács létszáma legalább 5, legfeljebb 21 fő. Az igazgatótanácsnak hivatalból tagja az intézmény vezetője. Amennyiben működik az intézményben munkaügyi jogviszonyban foglalkoztatott gazdasági vezető, ő is hivatalból tagja az igazgatótanácsnak.

(2) Az igazgatótanácsba legalább 2 tagot választ a fenntartói testület. A fenntartói oldal képvisellete lehetőség szerint paritásos. A fenntartó egyházi önkormányzat számvevőszékének tagjai nem választhatóak meg az igazgatótanács tagjainak vagy elnökének.

(3) Az igazgatótanácsban biztosítani kell a szakfeladatot ellátó munkavállalók képviselétét, de az alkalmazotti, felhasználói és hozzátartozói oldal együttes képviselete nem alkothat többséget.

(4) A felettes egyházi önkormányzat presbitériuma egy főt választ az igazgatótanácsba.

(5) A tájékoztatási intézményeket kivéve a magasabb egyházkormányzati szintek által fenntartott intézmények esetén a területileg illetékes egyházközség presbitériuma egy főt választ az igazgatótanácsba.

(6) A fenntartói testület elnöksége gondoskodik az igazgatótanács névsorának (nyilvános adat) helyi közzétételéről. Országos fenntartású intézmények igazgatótanácsának névsorát az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

12.§ (1) Az igazgatótanács elnökét a fenntartói testület választja meg.

(2) Az igazgatótanács elnöke nem állhat az intézménnyel szolgálati jogviszonyban, munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban. E korlátozás alól indokolt kérelemre az országos presbitérium felmentést adhat.

(3) Az igazgatótanács elnökét a fenntartó igazgatótanács küldötte helyettesíti. A helyettesítés rendjéről az igazgatótanács ügyrendje rendelkezik.

(4) Az igazgatótanács szükség szerint, de évente legalább 2 alkalommal ülésezik.

(5) Az igazgatótanács saját köréből jegyzőt választ, aki az igazgatótanács ülésekről jegyzőkönyvet készít.

(6) Az igazgatótanács határozathozatali rendjéről külön törvény rendelkezik.

13.§ Amennyiben az igazgatótanács létszáma meghaladja a 10 főt, a fenntartói testület engedélyével – az igazgatótanács tagjainak sorából – intézőbizottság alakítható. Az intézőbizottság feladata az igazgatótanács ülései között közvetlen operatív feladatok ellátása, az igazgatótanács döntéseinek előkészítése. Összetételét, jogait, hatáskörét az igazgatótanács előterjesztése alapján a fenntartói testület határozza meg.

- 14.§ (1) Az igazgatótanács feladatai és hatásköre:
- Gyakorolja a fenntartó által ráruházott jogokat az intézmény fölött.
 - Képviseli az intézmény érdekeit a fenntartói testület és a magasabb szintű egyházi önkormányzati testületek előtt.
 - Rendszeresen tájékoztatja a fenntartói testületet az intézmény helyzetéről. Az igazgatótanács a munkájáról évente beszámolót készít.
 - Megalkotja ügyrendjét, és elfogadásra fenntartói testület elő terjeszti.
 - Amennyiben állami jogszabály vagy e törvény eltérően nem rendelkezik, elfogadja az intézmény házirendjét, éves munkatervét, valamint egyéb szabályzatait. Az intézmény szervezeti és működési szabályzatát egyetértő javaslatával felterjeszti a fenntartói testületnek.
 - Megtárgyalja és véleményezi az intézmény állománytábláját, éves költségvetését, zárszámadását, s azt a fenntartói testület elé terjeszti.
 - Ellátja az intézményvezetői pályázatokkal kapcsolatban a törvény, illetve a fenntartói testület által ráruházott feladatokat.
 - Az intézmény állománytáblájában szereplő álláshelyre szóló nyilvános pályázat kiírása és a pályázat útján történő alkalmazás esetén egyetértési jogköre van.
 - Kivizsgálja az intézményvezetői döntésekkel kapcsolatos panaszokat, és állást foglal ezekben az ügyekben.
 - Figyelemmel kíséri az intézményben folyó munkát, segíti a személyi és tárgyi feltételek megteremtését, fejlesztését, különös tekintettel az intézmények e törvényben meghatározott céljaira.
 - Kezdeményezheti az intézményi struktúra átalakítását, fejlesztését, közreműködik a feltételek megteremtésében.
 - Támogatja az intézmény külső kapcsolatainak kialakítását.

(2) Az (1) bekezdés j)-l) pontjában felsorolt feladat- és hatásköröket az igazgatótanács átruházhatja az intézőbizottságra.

15.§ Az igazgatótanács tagja megszűnik a külön törvényben szabályozott eseteken túl háromszori kimentés nélküli távollét, illetve a megválasztás alapjául szolgáló jogállás megszűnése esetén.

IV. fejezet

Az intézmény vezetése

16.§ Az intézmény élén intézményvezető áll.

17.§ (1) Az intézményvezetői munkakört az országos evangélikus sajtóban megjelentetett nyilvános pályázat útján kell betölteni. Az intézményvezetői pályázat kiírása, az intézményvezető megválasztása a fenntartói testület feladata és hatásköre. A kiírást az érintett igazgatótanáccsal való egyeztetés előzi meg.

- (2) A pályázati kiírásnak tartalmaznia kell
- a munkahely és munkakör pontos megjelölését,
 - a munkakör betöltéséhez szükséges iskolai végzettséget,
 - az állás betöltéséhez kapcsolódó juttatásokat,
 - a megbízás kezdő időpontját és időtartamát,
 - a pályázat benyújtásának helyét és határidejét,
 - az intézmény sajátos körülményeiből fakadó egyéb feltételeket.

(3) A pályázat kiírójának lehetővé kell tenni, hogy a pályázat iránt érdeklődők a pályázat elkészítéséhez szükséges tájékoztatást megkapják, betekintést nyerhessenek az intézmény munkájába.

- (4) A pályázatnak tartalmaznia kell
- a pályázati feltételekben előírtak teljesüléséről szóló igazolásokat,
 - a pályázó önéletrajzát és részletes szakmai életrajzát,
 - az intézmény vezetésére vonatkozó szakmai programot és a szakmai helyzetelemzésre épülő elképzeléseket,
 - lelkészi ajánlást a pályázó gyülekezeti lelkészétől.

(5) Intézményvezetői munkakörre olyan személy pályázhat, aki megfelel az adott intézménytípus vezetésére jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

(6) A fenntartói testület által megbízott szakértői bizottság előzetesen megvizsgálja, hogy a pályázatok megfelelnek-e a (4) és (5) bekezdésben meghatározottaknak.

(7) A szakértői bizottság vizsgálatának eredménye alapján az igazgatótanács dönt a pályázatok befogadásáról, és erről minden pályázót írásban értesít. A kiírt feltételeknek megfelelő pályázókat tájékoztatja az eljárás menetéről és a meghallgatás szabályairól. A tájékoztatás kézhezvétele és a meghallgatás között legalább 5 munkanapnak kell eltelnie.

(8) A pályázók és a Munka Törvénykönyve szerinti közeli hozzátartozóik nem lehetnek jelen a pályázatokról szóló testületi vitákon és szavazásokon, továbbá nem vehetnek részt a pályázatok véleményezésében és értékelésében.

(9) Az igazgatótanács az előzetes vizsgálatot, valamint a véleményezőket jelentését figyelembe véve alakítja ki állásfoglalását a jelöltek személyével kapcsolatban. Az igazgatótanács a pályázati eljárásról jelentést készít, amelyhez mellékelni kell minden, az eljárásban keletkezett doku-

mentumot. A jelentést a fenntartói testület elé terjeszti döntésre.

(10) Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál figyelembe kell venni a pályázó hosszabb idejű kiemelkedő munkavégzését, vezetői képességeit, egyházi elkötelezettségét, magánélete rendezettségét. Előnyben kell részesíteni azt a pályázót, aki evangélikus, konfirmált és az egyházközösségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel. Országos intézmények vezetőjének megválasztásánál az illetékes országos bizottság javaslatát figyelembe véve kell dönteni.

(11) A fenntartói testület a döntését nyilvánosságra hozza, és az eredményről írásban tájékoztatja a pályázókat.

(12) Eredménytelen pályázat esetén az intézményvezetői feladatokat – legfeljebb egy évig – a fenntartói testület által megbízott személy látja el, s a pályázatot egy éven belül meg kell ismételni. A megbízott vezetőnek lehetőleg meg kell felelnie az intézményvezetővel szemben felállított követelményeknek. A megbízott intézményvezetőnek a 19.§ (2) bekezdésének b), c), e) és g) pontjában meghatározott jogkörét a fenntartói testület korlátozhatja.

18.§ (1) Amennyiben állami jogszabály vagy e törvény eltérően nem rendelkezik, az intézményvezetői kinevezés (megbízás) 6 évre szól. Az intézményvezető első kinevezése alkalmával ünnepélyes keretek között hivatali esküt tesz, újraválasztása esetén istentiszteleten vagy a megválasztása utáni első igazgatótanácsi ülésen megerősítést kap.

(2) Az intézményvezető munkáltatója a fenntartói testület. A munkáltatói jogok gyakorlását – az intézményvezető kinevezését, munkaviszonyának, szolgálati viszonyának megszüntetését és fizetésének megállapítását kivéve – a fenntartói testület átruházhatja a fenntartó egyházi önkormányzat elnökségére, illetve országos fenntartású intézmény esetében az igazgatótanácsra.

(3) Nemlelkészek intézményvezetői megbízásának visszavonása állami költségvetésből támogatott intézmények esetén a közalkalmazottak jogállásáról szóló állami törvény, az állami költségvetésből nem támogatott intézmények esetén a Munka Törvénykönyve rendelkezéseinek megfelelően történhet. Lelkészek intézményvezetői megbízásának visszavonása csak fegyelmi eljárást lezáró jogerős elmarasztaló határozat alapján lehetséges.

19.§ (1) Az intézményvezető felelősséggel tartozik az intézmény fenntartójának, hogy az általa vezetett intézmény az egyházi és állami törvények szerint, a Magyarországi Evangélikus Egyház erkölcsi értékrendjének szellemében működjék. Így különösen felelős

- a) az intézmény tevékenységének szakszerűségéért,
- b) intézményének rendjéért, evangélikus szellemű működéséért,
- c) az intézmény ingó és ingatlan vagyonának gondos kezeléséért, az intézmény rendelkezésére bocsá-

tott pénzeszközök takarékos és célszerű felhasználásáért,

- d) az intézmény működésére vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásáért, az ügykezelés pontosságáért.

(2) Az intézményvezető

- a) szervezi és irányítja az intézményben folyó munkát,
- b) gondoskodik a szervezeti és működési szabályzat, az éves munkaterv, a házirend és az egyéb szükséges szabályzatok tervezetének elkészítéséről,
- c) javaslatot tesz az intézmény állománytáblájára, a gazdasági vezetővel előkészíti a költségvetést és a zárszámadást,
- d) amennyiben erre az igazgatótanács elnöke felkéri, előkészíti az igazgatótanács ülését és döntését,
- e) dönt az intézmény alkalmazottainak felvételéről, a nyilvános pályázat útján történő alkalmazás esetén az igazgatótanács egyetértésével,
- f) felügyeli az alkalmazottak tevékenységét,
- g) munkáltatói jogot gyakorol az intézmény alkalmazottai felett,
- h) dönt a munka szakszerűségét segítő külső szolgáltatások – szaktanácsadás, szakértők bevonása, továbbképzés – igénybeviteléről,
- i) évente beszámolót készít a fenntartónak az intézmény munkájáról és eredményeiről.

(3) Az intézményvezető Munka Törvénykönyve szerinti közeli hozzátartozója az intézmény fizetett alkalmazottja csak az igazgatótanács egyetértésével lehet, de ekkor sem kerülhet vezetői állásba, illetve az intézmény pénzügyeit intéző munkakörbe.

20.§ (1) A fenntartó dönthet intézményvezető-helyettesi munkakör létrehozásáról. Az intézményvezető-helyettes az igazgatótanács egyetértésével az intézményvezető bízta meg. Az intézményvezető-helyettes megbízása határozatlan időre szól. A megbízás visszavonható, a visszavonás a kézhezvételtől számított három napon belül benyújtott írásbeli kérelemre további három napon belül írásban indokolandó.

(2) Az intézményvezető munkaköri leírásban rögzíti azokat a feladat- és hatásköröket, amelyeket helyettesére átruház.

(3) A fenntartó egyéb vezetői munkaköröket is meghatározhat. E munkakörök betöltőire az intézményvezető-helyettesekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

V. fejezet

Az alkalmazottak jogai és kötelezettségei

21.§ Az intézménnyel szolgálati jogviszonyban vagy munkaviszonyban álló alkalmazottak munkavégzésével és nyugdíjazásával kapcsolatban a hatályos állami és egyházi jogszabályokat kell alkalmazni.

22.§ (1) Az üres álláshelyek betöltése során az e törvényben meghatározott esetekben kell nyilvános pályázatot kiírni.

(2) Az alkalmazás egyéb módozatait az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

(3) Az intézményekben csak olyan személy alkalmazható, aki teljesíti az adott álláshoz egyházi és állami jogszabályokban előírt feltételeket. Azonos feltételekkel rendelkező jelöltek közül előnyben kell részesíteni az evangélikust.

(4) A szolgálati, illetve munkaszerződésekben rögzíteni kell, hogy az alkalmazott köteles betartani az e törvényben, az intézmény alapító okiratában, valamint szervezeti és működési szabályzatában rögzített előírásokat.

23.§ A közalkalmazottakkal azonos feladatot ellátó alkalmazottak illetménye és juttatásai nem lehetnek kevesebbek az állami előírásokban szereplőknél.

24.§ (1) Az alkalmazottak joga, hogy részt vegyenek

- a) egyházi és világi szervezetek, illetve testületek munkájában,
- b) szervezett továbbképzésben.

(2) Az alkalmazottak kötelessége, hogy

- a) feladataikat legjobb tudásuk szerint végezzék,
- b) szakmai felkészültségüket állandóan fejlesszék,
- c) az egyházi és állami előírásokat megtartsák.

25.§ Az alkalmazottak munkájára vonatkozó részletes rendelkezéseket az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

VI. fejezet

Az intézmények működésére vonatkozó általános szabályok

26.§ Az intézmény egy vagy több egységből állhat.

27.§ (1) Az intézmény anyagi eszközeivel – a fenntartó által elfogadott költségvetés keretében – önálló felelősséggel és elszámolási kötelezettséggel gazdálkodik.

(2) A fenntartói testület felelőssége az, hogy – saját erejéből vagy más források bevonásával – gondoskodik az intézmény működésének anyagi feltételeiről legalább azon a szinten, amelyen az azonos feladatkört ellátó állami, illetve önkormányzati intézmények működnek.

(3) Az intézményben – a sürgős hibaelhárítás érdekében végzett munkát kivéve – minden munkavégzésre irányuló jogviszonyt írásba foglalt szerződésben kell rögzíteni.

28.§ (1) Az intézmények működési rendjére, belső és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza. Amennyiben állami jogszabály vagy e törvény eltérően

nem rendelkezik, a szervezeti és működési szabályzatot a fenntartói testület fogadja el.

(2) A szervezeti és működési szabályzatban meg kell határozni

- a) az intézmény jogállását, irányítását, részletes szervezeti felépítését és gazdálkodási rendjét,
- b) az intézmény munkarendjét,
- c) a vezetők és a szervezeti egységek közötti kapcsolattartás rendjét és formáját, továbbá a feladatok megosztását,
- d) a felhasználók jogait és kötelezettségeit,
- e) a külső kapcsolatok rendszerét, formáját és módját,
- f) a belső ellenőrzés rendjét,
- g) a szakalkalmazottak alkalmazásának helyi szabályozását,
- h) az intézmény létesítményeinek és helyiségeinek használati rendjét,
- i) mindazt, aminek meghatározását e törvény vagy más jogszabály előírja, illetve az intézmény szükségesnek tart, különös tekintettel a felhasználók érdekeire, az intézmény jogi stabilitására és az alkalmazottak jogbiztonságának garantálására.

29.§ (1) Az intézmény évente köteles elkészíteni munkatervét, állománytábláját, költségvetését és zárszámadását. Az intézménynek rendelkeznie kell házirenddel is.

(2) Az állománytáblát, a költségvetést és a zárszámadást az igazgatótanács véleményezése után a fenntartói testület fogadja el.

30.§ (1) Az intézmény köteles vezetni a vonatkozó jogszabályokban számára előírt nyilvántartásokat és dokumentációkat, s azokat a fenntartó és az illetékes hatóságok rendelkezésére bocsátani.

(2) Az intézmény szabályzatait a zsinat törvényességi szempontból felülvizsgálhatja.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYES INTÉZMÉNYEK

VII. fejezet Missziói intézmények

31.§ (1) A missziói intézmények intézményes kereteket nyújtanak az egyház evangélizációs és missziói küldetésének betöltéséhez, elősegítik az evangélium örömhírvél még nem találkozott emberek elérését és megszólítását, erősítik és mélyítik az egyház tagjainak a Szentírásról és a Hitvallási Iratainkon nyugvó hitét.

(2) A missziói intézményeknek a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos evangélizációs és missziói bizottság.

(3) Több szolgálati területet felölelő missziói intézmény igazgatótanácsának hivatalból tagjai a részterületek vezetői is.

(4) Az igazgatótanács – a 14. § (1) bekezdésében felsoroltakon túl – az intézmény igazgatójával együtt elkészíti az intézmény hosszú- és középtávú szolgálati tervét.

(5) Missziói intézmény vezetését felsőfokú evangélikus teológiai végzettséggel rendelkező igazgató látja el.

VIII. fejezet

Konferencia- és üdülőközpontok

32.§ (1) A konferencia- és üdülőközpontok elsődlegesen a Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati testületei, illetve intézményei által szervezett csoportok, valamint az egyházi szolgálatban vagy alkalmazásban állók részére kínálnak kedvezményes konferencia- és üdülési lehetőséget. A gazdaságos működtetés érdekében az ilyen intézményeket külső szervezetek és személyek is igénybe vehetik.

(2) A konferencia- és üdülőközpontoknak a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos evangélikációs és missziói bizottság.

(3) A konferencia- és üdülőközpont igazgatótanácsába egy-egy tagot delegál a területileg illetékes egyházközség, egyházmegye és egyházkerület.

(4) A konferencia- és üdülőközpont által szervezett programokat az igazgatótanács hagyja jóvá.

(5) Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál előnyben kell részesíteni a felsőfokú végzettségű pályázót.

IX. fejezet

Tájékoztatási intézmények

33.§ (1) A tájékoztatási intézmények feladata az egyház tájékoztató, hitébresztő, tanító, nevelő munkájának segítése, a könyv- és folyóirat-kiadás, az egyház eseményeinek dokumentálása, valamint hivatalos állásfoglalásainak, kulturális és lelki értékeinek megjelenítése az írott és elektronikus médián keresztül.

(2) A tájékoztatási intézményeknek a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos sajtóbizottság.

(3) Tájékoztatási intézmény vezetését lehetőleg szakirányú végzettséggel rendelkező igazgató látja el.

(4) A tájékoztatási intézmény működési költségeit előfizetési- és jogdíjakból, kiadványai értékesítéséből, valamint a fenntartó által biztosított támogatásból fedezi.

Luther Kiadó

34.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház működteti a Magyarországi Evangélikus Egyház Luther Kiadóját

(rövid neve: Luther Kiadó). A Luther Kiadó a Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztályának jogutóda.

(2) A Luther Kiadó

a) kiadja, illetve terjeszti az evangélikus hitélethez szükséges kiadványokat,

b) kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház hivatalos lapját, melynek szerkesztéséért az országos elnökség felel,

c) kiadja a Magyarországi Evangélikus Egyház országos hetilapját, a lelkési szakfolyóiratot és az egyéb országos jellegű folyóiratokat, melyek szerkesztését szerkesztőbizottságok végzik az országos sajtóbizottság által kiírt és elbírált pályázat útján választott főszerkesztők irányításával.

(3) A Luther Kiadó vezetését felsőfokú végzettségű, evangélikus vallású, konfirmált személy látja el, aki az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel, egyházának hűséges tagja.

X. fejezet

Gyűjtemények

35.§ (1) Az egyházi önkormányzatok a hatályos állami és egyházi jogszabályokkal összhangban könyvtárat, levéltárat, muzeális intézményt (a továbbiakban együttesen: gyűjteményeket) alapíthatnak és tarthatnak fenn.

(2) A gyűjteményeknek a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete a gyűjteményi tanács, amely feladatait az ágazatvezetők közreműködésével látja el.

(3) Gyűjtemény vezetését felsőfokú végzettséggel rendelkező igazgató látja el. Az intézményvezetői pályázatok elbírálásánál előnyben kell részesíteni a szakirányú végzettségű pályázót.

(4) A gyűjtemények felsőfokú végzettségű alkalmazottai az intézményvezetői pályázatokat és az intézményvezető-helyettesi kinevezésekre vonatkozó javaslatokat titkos szavazással, a gyűjtemények szervezeti és működési szabályzatának tervezetét módosító javaslatok betérjesztésével véleményezik.

Evangélikus országos gyűjtemények

36.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház az Evangélikus Országos Könyvtár, az Evangélikus Országos Levéltár és az Evangélikus Országos Múzeum működtetésére Evangélikus Országos Gyűjtemények elnevezéssel intézményt alapít és tart fenn.

(2) Az Evangélikus Országos Könyvtár országos feladatkörrel rendelkező központi könyvtár, melynek gyűjtőkörébe a magyarországi evangélikus, illetve a külföldi magyar nyelvű evangélikus kiadványok tartoznak.

(3) Az Evangélikus Országos Levéltár országos feladat-

körrel rendelkező központi levéltár, melynek gyűjtőkörébe az országos egyház, az egyházkerületek, illetve egyházmegyék hivatalainak és intézményeinek, valamint az egyházi tisztségviselőknek és más személyeknek az iratai, továbbá az egyházi tulajdonban lévő épületekre vonatkozó tervdokumentációk és forrásanyagok tartoznak. Az Evangélikus Országos Levéltár közreműködik az egyházi szervezetek iratkezelési szabályzatainak megalkotásában.

(4) Az Evangélikus Országos Múzeum országos feladatkörrel rendelkező központi múzeum, melynek feladata az egyházi önkormányzatok és intézmények, illetve a saját tulajdonában és őrzésében lévő kultikus és egyéb jellegű műtárgyak regisztrálása, feldolgozása, karbantartásának szakmai felügyelete, valamint azok egy részének állandó vagy időszaki kiállításon való bemutatása.

37.§ Az Evangélikus Országos Gyűjtemények igazgatótanácsának feladatait a gyűjteményi tanács látja el.

38.§ (1) A három országos gyűjtemény igazgatóját az országos presbitérium választja az intézményvezetőkre vonatkozó rendelkezések szerint. Országos gyűjtemény igazgatójának csak szakirányú felsőfokú végzettséggel vagy felsőfokú szakirányú munkaköri szakvizsgával rendelkező személy választható. A pályázatok véleményezésére csak az adott gyűjtemény felsőfokú végzettséggel rendelkező alkalmazottai jogosultak.

(2) A három országos gyűjteményi vezető munkáltatója az országos presbitérium. Az országos presbitérium a munkáltatói jogok gyakorlását – a kinevezést, a munka-, illetve szolgálati viszony megszüntetését, valamint a díjazás megállapítását kivéve – átruházhatja az Evangélikus Országos Gyűjtemények főigazgatójára.

39.§ (1) Az Evangélikus Országos Gyűjtemények főigazgatóját a gyűjteményi tanács javaslatára az országos presbitérium a három országos gyűjtemény vezetője közül választja határozott időre, legfeljebb a gyűjteményi vezetői megbízásának lejártáig. Az Evangélikus Országos Gyűjtemények főigazgatói állására nem kell nyilvános pályázatot kiírni.

(2) A főigazgató a másik két országos gyűjtemény igazgatójának kivételével mindhárom gyűjtemény dolgozóinak munkáltatója. A főigazgató a munkáltatói jogokat az illetékes gyűjteményi igazgatóval egyetértésben gyakorolja. A főigazgató a munkáltatói jogok gyakorlását – az alkalmazás és a munka-, illetve szolgálati viszony megszüntetését, valamint a díjazás megállapítását kivéve – átruházhatja az illetékes gyűjteményi igazgatóra.

40.§ A három országos gyűjtemény közös éves munkaterve, illetve költségvetése szakágakra lebontott és közös részből áll. Utalványozási joga – a költségvetési keretek között, az intézmény gazdasági vezetőjének ellenjegyzése mellett – a gyűjtemények közös ügyeit illetően a főigaz-

gatónak, az egyes gyűjteményi ágak esetében az illetékes igazgatónak van.

41.§ (1) A három országos gyűjteményi vezető az Evangélikus Országos Gyűjtemények megalapításakor a gyűjtemények elhelyezésével, működésével, fenntartásával kapcsolatos kérdésekről részletes megállapodást köt a fenntartóval.

(2) Az (1) bekezdésben szabályozott megállapodást szükség esetén, de legalább ötvenként felül kell vizsgálni.

XI. fejezet

Felsőoktatási intézmények

Evangélikus Hittudományi Egyetem

42.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem az 1557 óta evangélikus szellemben működő soproni latin Scholából kialakult Teológiai Intézetnek, és az 1892-ben önállóvá vált Soproni Evangélikus Theológiai Főiskolának, majd a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem 1923-ban létesített soproni Evangélikus Hittudományi Karának, és az 1951-ben megalakult Evangélikus Teológiai Akadémiának lelki-szellemi örököse és jogutódja, a Magyarországi Evangélikus Egyháznak elkötelezett intézmény.

43.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem feladata

- az evangélikus lelkészképzés,
- felsőfokú hitoktató- és hittantanárképzés,
- teológiai doktori képzés és fokozatszerzés,
- a teológia tudományos művelése,
- egyéb felsőfokú hittudományi alap-, mester- és továbbképzés.

44.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem

- a Magyarországi Evangélikus Egyháznak, mint fenntartónak felsőoktatási és tudományos intézménye;
- a magyar egyetemi oktatás szerves része, amely tanulmányi rendjét és a tudományos minősítés rendjét az egyetemi rendszer követelményei szerint, de a teológiai tudomány és az egyházi intézmény sajátosságai adódó különbségekre tekintettel alakítja ki;
- önkormányzattal rendelkező intézmény, amely a vonatkozó állami és egyházi törvények előírásainak megfelelően saját hatáskörében önállóan működik, igazgatótanácsa feladatait az országos presbitérium látja el.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szerves részét képezi az Evangélikus Teológus Otthon és az Evangélikus Hittudományi Egyetem Könyvtára.

45.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem a Magyar Köztársaság vonatkozó törvényeinek elismerése és a Ma-

gyarországi Evangélikus Egyház felé kinyilvánított elkötelezése mellett saját hatáskörében önállóan és szakszerteően műveli a teológiai tudományokat, és joga a Magyar Köztársaság felsőoktatásról szóló törvényében meghatározott felsőfokú képzés és a megfelelő oklevelek kiadása.

46.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanárát pályázat vagy meghívás útján az Egyetemi Tanács (szenátus) választja. A választás érvényes, ha azt az országos presbitérium jóváhagyja. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanárát a köztársasági elnök nevezi ki.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem (1) bekezdésben nem említett oktatóit (docenseit, adjunktusait, tanársegédeit és más oktatóit) az Egyetemi Tanács egyetértő javaslata alapján a rektor nevezi ki, vagy bízta meg a szervezeti és működési szabályzatban foglaltaknak megfelelően.

(3) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem lelkészét (a továbbiakban: Egyetem lelkésze) pályázat vagy meghívás útján az Egyetemi Tanács választja. A választás érvényes, ha azt az országos presbitérium jóváhagyja. Az Egyetem lelkészét az országos elnökség nevezi ki.

47.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi tanára és docense csak megfelelő teológiai tudományos fokozattal rendelkező, – s amennyiben e törvény eltérően nem rendelkezik – felavatott, szolgálatra kiküldött evangélikus lelkész lehet.

(2) Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezeti és működési szabályzatának megfelelően az egyházzenei, illetve a vallás- és társadalomtudományi tanszék, valamint a kihelyezett tagozatok vezető oktatójának megfelelő tudományos fokozattal rendelkező nem lelkészt is meghívhat, vagy ezek pályázatát is elfogadhatja.

(3) Az egyetemi tanári és docensi, valamint egyetemi lelkészi állásra pályázó vagy az Egyetemi Tanács által meghívásra ajánlott személyeket a Magyarországi Evangélikus Egyháznak jogában áll hitvallási és erkölcsi szempontból megvizsgálni. Ennek a jognak gyakorlására a püspöki tanács jogosult. A püspöki tanács indokolt döntését írásban tudatja az Egyetemi Tanáccsal. A püspöki tanács által hitvallási vagy erkölcsi szempontból kifogásolt személy nem hívható meg, illetve nem választható meg.

(4) Az Egyetem lelkésze egyrészt mint az Evangélikus Teológus Otthon vezetője felelős az otthon életéért, másrészt az egész intézmény minden hallgatóját, oktatóját és alkalmazottját pásztoralja.

48.§ (1) Az Evangélikus Hittudományi Egyetemnek és oktatóinak az egyház életében – ezen belül az egyházi önkormányzat és törvényhozás munkájában – való részvételhez kapcsolódó jogait és kötelezettségeit az egyházi törvények és szabályrendeletek szabályozzák.

(2) Az egyházi törvények mindazon rendelkezéseit, ame-

lyek a lelkészek, hitoktatók, egyházi iskolai tanítók és tanárok egyházhoz való viszonyát a hitvallási hűségre, valamint a magán- és családi életre való vonatkozásban szabályozzák, az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatóira megfelelően alkalmazni kell.

49.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói és az Egyetem lelkésze felett a külön törvényben meghatározott fegyelmi vétségek tekintetében a fegyelmi jogokat a Magyarországi Evangélikus Egyház gyakorolja az egyházi törvények szerint. Ha a fegyelmi tanács vagy az egyházi bíróság valamely tanárt lelkészi jellegétől megfoszt, vagy tisztére alkalmatlannak ítél, az erre vonatkozó határozatát az Egyetemi Tanáccsal közli, és felkéri az Egyetemi Tanácsot, hogy az ítélet jogerőre emelkedése után ezt az oktatót mentse fel megbízatása alól.

50.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem vezetője a rektor. A rektort az egyetemi tanárok közül az Egyetemi Tanács választja meg, a választást az országos presbitérium hagyja jóvá. A rektort a köztársasági elnök nevezi ki, illetve menti fel. A rektor megbízatása 4 évre szól. Az Egyetemi Tanács a rektor megbízatását egyszer további 4 évre meghosszabbíthatja.

51.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem szervezeti és működési szabályzatát az Egyetemi Tanács fogadja el és az országos presbitérium hagyja jóvá.

52.§ Az Evangélikus Hittudományi Egyetem hatéves lelkészképzést folytat, amely 5 év elméleti képzésből és egy év gyakorlati képzésből áll.

53.§ A hittantanári nappali képzés ideje 5 év. Az ebben a képzésben részesült, zárószigorlatot megállott hallgatóknak az Evangélikus Hittudományi Egyetem egyetemi végzettséget igazoló hittantanári (hittanári) oklevelet ad. A levelező képzésben és a kihelyezett tagozatokon záróvizsgát tett hallgatóknak az Evangélikus Hittudományi Egyetem főiskolai végzettséget igazoló oklevelet ad.

XII. fejezet

Közoktatási intézmények

54.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház bármely egyházi önkormányzata az állami közoktatási törvényben elismert közoktatási intézményeket alapíthat és tarthat fenn.

(2) A fenntartói testület saját erejéből vagy más források bevonásával gondoskodik a közoktatási intézmény működésének anyagi feltételeiről legalább olyan szinten, mint amilyen az azonos feladatkört ellátó, azonos képesítést nyújtó állami, illetve önkormányzati közoktatási intézmények működnek.

55.§ Az evangélikus egyház közoktatási intézményei:

- a) az óvodák,
- b) az alapfokú nevelési-oktatási intézmények,
- c) a középfokú nevelési-oktatási intézmények,
- d) diákotthonok,
- e) a speciális nevelési-oktatási intézmények.

56.§ (1) Az evangélikus egyház közoktatási intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgárává, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami közoktatási törvényben megfogalmazott oktatási célkitűzésnek megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.

(2) A hitoktatás az egyházi iskolák pedagógiai programjának szerves részét alkotja, és beépül az intézmény munkarendjébe.

(3) A hitoktatás az egyházi iskolákba felvett tanulók részére – amennyiben erről törvény eltérően nem rendelkezik – kötelező. Nem egyházi fenntartású iskola átvételekor átmeneti időszakot kell biztosítani a kötelező hitoktatás bevezetésére. A hitoktatás helyi rendjét az intézmény a szervezeti és működési szabályzatban állapítja meg, melyben rögzíteni kell a más felekezetű tanulók hitoktatásával kapcsolatos kérdéseket is.

57.§ A közoktatási intézmények feletti szakmai felügyeletet a Magyarországi Evangélikus Egyház az országos nevelési-oktatási bizottságon, az országos iroda illetékes osztályán, valamint az Evangélikus Pedagógiai Központon keresztül gyakorolja.

Az igazgatótanács

58.§ (1) Az igazgatótanács tevékenységével elősegíti az intézmény rendeltetésszerű működését, közvetítő szerepet tölt be az intézmény, a szülők és tanulók, valamint a fenntartó között.

(2) Az igazgatótanács tagjai a 11.§ (3) bekezdésének megfelelően:

- a) hivatalból az intézmény iskolalelkésze,
- b) az intézmény 2 teljes munkaidejű, határozatlan időre kinevezett, elsősorban evangélikus pedagógusa a nevelőtestület választása alapján,
- c) a tanulók szüleinek képviselője (közös igazgatású intézmények esetében szervezeti egységenként 1-1 képviselő),
- d) középiskolában az intézmény tanulóinak (diákönkormányzat) képviselőjében egy – a diákok által választott – tanár.

(3) Az igazgatótanács tagja a 11.§-ban és a (2) bekezdésben meghatározottakon túl:

- a) nem az országos egyház által fenntartott középiskola esetén az országos presbitérium küldötte,
- b) az országos egyház által fenntartott intézmények esetében az illetékes egyházkerület és az intézmény vonzáskörzetébe tartozó – legfeljebb három – egyházmegye egy-egy küldötte.

(4) Az intézmény sajátos jellege szerint és indokolt esetben ettől eltérő összetételben is megszervezheti az igazgatótanácsot, de azt a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az igazgatótanács ügyrendjében szabályozni kell.

59.§ Az igazgatótanács feladat- és hatáskörébe tartozik a 14.§ (1) bekezdésében meghatározottakon túl, hogy

- a) az intézmény pedagógiai programját egyetértő javaslatával felterjeszti a fenntartó egyházi önkormányzat presbitériumának,
- b) vizsgálja a nevelőtestületi döntésekkel kapcsolatos panaszokat, és állást foglal ezekben az ügyekben.

Az intézmény vezetője

60.§ (1) A közoktatási intézmény vezetője lehet az,

- a) aki evangélikus vallású pedagógus, konfirmált, az egyházközségi tagság feltételeinek legalább 5 éve megfelel, egyházának hűséges tagja,
- b) akinek a képesítése megfelel az általa vezetett intézményben, a szaktárgyában a legmagasabb évfolyamra előírt képesítési feltételeknek,
- c) aki legalább öt éves pedagógusi, illetőleg felsőoktatási intézményben oktatói munkakörben szerzett gyakorlattal rendelkezik.

(2) A közoktatási intézmény vezetője lehet legalább öt éves, közoktatási intézményben szerzett oktatói (hitoktatói) gyakorlattal rendelkező evangélikus lelkész is.

(3) A vezetői megbízás 6 tanévre szól. Az intézményvezető első kinevezése alkalmával a tanévnyitó istentiszteleten hivatali esküt tesz. Az újraválasztott intézményvezető a következő tanévnyitó istentiszteleten a fenntartó képviselője által megerősítést nyer.

(4) A vezető a megbízásával az intézmény határozatlan időre alkalmazott, főállású pedagógusa lesz.

(5) Az intézményvezető a 19.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározottakon túl

- a) felelős a tanulók keresztyén szellemű neveléséért,
- b) felelős az elfogadott pedagógiai program és tanterv megvalósításáért,
- c) dönt a tanulók felvételéről,
- d) előkészíti a nevelőtestület döntéseit,
- e) gondoskodik a minőségirányítási program elkészítéséről.

Az intézményvezetői pályázati eljárás

61.§ (1) Az intézményvezetői állásra vonatkozó pályázati felhívást közzé kell tenni a közoktatást felügyelő minisztérium hivatalos lapjában is.

(2) A pályázat benyújtására meghatározott idő a közoktatást felügyelő minisztérium hivatalos lapjában való megjelenéstől számított 30 napnál rövidebb nem lehet.

(3) A benyújtott és a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatokat a nevelőtestület és az igazgatótanács véleményezi az alábbiak szerint:

- a) Az igazgatótanács tájékoztatja a nevelőtestületet a beérkezett pályázatokról és az előzetes vizsgálat eredményéről. Gondoskodik arról, hogy a pedagógusok legalább 30 nappal a b) pontban meghatározott értekezlet előtt megismerhessék a kiírt feltételeknek megfelelő pályázatokat. Tájékoztatja a nevelőtestületet a véleménynyilvánítás szabályairól és a pedagógusok ezzel kapcsolatos jogairól.
- b) Az igazgatótanács elnöke összehívja a nevelőtestületi értekezletet, ahová személyes meghallgatásra meghívja a pályázókat, továbbá – ha van ilyen – az állami jogszabályokban meghatározott szakértői véleményt készítőt.
- c) A nevelőtestület személyenkénti titkos szavazással véleményt nyilvánít a pályázatokról, az eredményt jegyzőkönyvbe foglalja, és továbbítja az igazgatótanácsnak.

(4) Az igazgatótanács – és országos fenntartású intézmény esetében a nevelési-oktatási bizottság – személyesen meghallgatja a pályázókat, és pedagógiai szempontból minősíti a pályázatok szakmai és fejlesztési elképzeléseit.

(5) Középfokú intézmény esetében a fenntartó döntését jóváhagyásra az országos presbitérium elé kell terjeszteni a javaslatot.

(6) A fenntartói testület a döntés, illetve a jóváhagyás után azt nyilvánosságra hozza, és kinevezi a vezetőt.

A nevelőtestület

62.§ (1) Az intézmény nevelési-oktatási kérdésekben illetékes önkormányzati testülete a nevelőtestület.

(2) A nevelőtestület szavazati joggal bíró tagjai:

- a) azok a pedagógus munkakörben több mint egy éve alkalmazott dolgozók, akik határozatlan idejű munkaviszonyban vagy legalább 50%-os munkaidőjű alkalmazásban állnak,
- b) az iskolalelkész, az intézményben több mint egy éve evangélikus hitoktatást végző személyek (lelkészek, hitoktatók, hittantanárok).

(3) A nevelőtestület joga és kötelessége

- a) az intézmény pedagógiai programjának kidolgozása és elfogadása,

- b) a helyi tanterv elkészítése, illetve kiválasztása és adaptálása,
- c) az éves munkaterv, valamint a tanév munkarendjének elfogadása,
- d) részvétel az intézmény házirendjének kidolgozásában, majd annak elfogadása,
- e) az intézmény szervezeti és működési szabályzatának elfogadása,
- f) a tanulók munkájának és előmenetelének folyamatos értékelése,
- g) az intézményben vagy mellette működő diákszervezet patronálása,
- h) az igazgatótanácsba, illetve más szervezetbe delegált tagok megválasztása,
- i) az intézményvezetői és pedagógus pályázatok, az intézményvezető-helyettesi megbízás, valamint az éves költségvetés és zárszámadás véleményezése,
- j) az intézmény egész munkáját érintő programmódosítás, fejlesztés kezdeményezése,
- k) döntés a tanulók jutalmazása, segítése (ideértve a különféle szociális és tanulmányi jogon odaítélt kedvezményeket) elveiről, felosztásának feltételeiről,
- l) döntés a tanulók egyes fegyelmi ügyeiben,
- m) a tanulók (pótló, osztályozó, érettségi) vizsgára bocsátása.

(4) A nevelőtestület joga továbbá, hogy érdemi információkat kapjon és testületi véleményt alkosson az iskola belső életét és külső kapcsolatait érintő minden fontos kérdésben.

A pedagógusokra vonatkozó rendelkezések

63.§ (1) Határozatlan időre szóló vagy egy évnél hosszabb határozott idejű pedagógusi munkakörre nyilvános pályázatot kell kiírni.

(2) Pedagógusnak rendezett életvitelű, elkötelezett keresztyén, egyházhoz hű, lehetőség szerint evangélikus jelöltet lehet megválasztani, aki vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

(3) A pedagógus hivatali és magánéletében egyházához és a magyar hazához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával és rendezett családi életével példát mutat tanítványainak és környezetének.

(4) A munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy a pedagógus köteles betartani az intézmény pedagógiai programjában foglaltakat.

(5) Az intézmény pedagógusa határozatlan idejű kinevezése alkalmából hivatali esküt tesz.

64.§ (1) Az evangélikus nevelési-oktatási intézményben evangélikus hitoktatást végző nemlelkészi személyek felett a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Alkalmazásukhoz és felmentésükhöz a területileg illeté-

kes püspök véleményét ki kell kérni. Lelkészek hitoktatói megbízásához és felmentéséhez a lelkész szolgálati helye szerint illetékes püspök hozzájárulása szükséges.

(2) A hittantanárnak, hitoktatónak valláserkölcsi-hitéleti kérdésekben javaslattevő és véleményezési joga van. Az igazgató és az iskolalelkész mellett kötelessége az intézmény keresztyén szellemiségének biztosítása.

65.§ Az egyes intézménytípusokra előírt képesítési feltételeket a közoktatásról szóló állami jogszabályok írják elő. A hitoktatók, hittantanárok képesítési feltételeit külön törvény szabályozza.

66.§ (1) A pedagógus

- a) megválasztja az iskolában elfogadott tanterv és pedagógiai program alapján a tananyagot, a tanítás módszereit és eszközeit,
- b) irányítja és értékeli a tanulók munkáját,
- c) minősíti a tanuló tudását,
- d) a rábízott tanítványokat keresztyén szellemben neveli, figyelemmel kíséri és elősegíti fejlődésüket, ismereteiket gyarapítja, pozitív erkölcsi vonásaikat fejleszti, értékes jellembeli tulajdonságaikat erősíti, felkészíti őket az önálló keresztyén életre,
- e) tiszteletben tartja az általános emberi jogokat, beleértve a gyermekek jogait és a személyiséghez fűződő jogokat,
- f) megtartja az intézmény tanulmányi és munkarendjét,
- g) a tanulók szüleivel a szükséges kapcsolatot fenntartja.

Az iskolalelkész

67.§ (1) Evangélikus közoktatási intézmény iskolalelkésze az lehet, aki a Magyarországi Evangélikus Egyház lelkészeinek nyilvántartásában szerepel és megállta a parókusi alkalmassági vizsgálatot.

(2) Az iskolalelkész a közoktatási intézmény alkalmazottja. Felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja, szolgálatát az intézmény helye szerint illetékes püspök vagy az általa megbízott lelkész felügyeli.

(3) Az iskolalelkészi állás betölthető a fenntartói testület által kiírt és elbíralt pályázattal. Ebben az esetben az intézmény vezetőjének, valamint az intézmény helye szerint illetékes püspöknek egyetértési joga van.

(4) Az iskolalelkészi állás betölthető püspöki kiküldéssel. Ebben az esetben az intézmény vezetőjének, valamint a fenntartói testületnek egyetértési joga van.

(5) Az iskolalelkészi megbízás visszavonását az igazgató kezdeményezheti a fenntartói testületnél, illetve az intézmény helye szerint illetékes püspöknél.

(6) Az iskolalelkészi megbízás teljes és részmunkaidejű állásban is betölthető, s ez a szolgálati idő számítása, valamint a fegyelmi jogkörök tekintetében szolgálati jogvi-

szonynak számít. Teljes munkaidejű iskolalelkész alkalmazása kötelező minden 300 fő tanulólétszám feletti általános és középiskolában.

(7) Az iskolalelkész feladata:

- a) az igazgatóval és a hitoktatókkal együttműködve az intézmény keresztyén szellemiségének biztosítása,
- b) a pedagógusok, az alkalmazottak, a tanulók – különösen is a kollégista diákok – lelkigondozása,
- c) tanári és diák csendesnapok, istentiszteletek, áhítatok, bibliaórák szervezése, illetve megtartása,
- d) az intézményben elfogadott pedagógiai program és tanterv alapján hittanórák tartása, legfeljebb a teljes munkaidejű hitoktatói állásban dolgozók számára kötelező óraszám felében,
- e) kapcsolattartás a tanulók szüleivel, gyülekezeteivel,
- f) a tanárok és diákok segítése, irányítása a gyülekezeti élet felé,
- g) részvétel a területileg illetékes egyházmegye lelkési munkaközösségének munkájában.

A tanulókra és a szülőkre vonatkozó rendelkezések

68.§ (1) A tanuló joga, hogy

- a) az egyházi közoktatási intézmények hagyományaihoz és szelleméhez méltó, igényes, személyre szóló testi, lelki és szellemi nevelésben és oktatásban részesüljön,
- b) emberi méltóságát, személyiségi jogait, családi, gyülekezeti és baráti kapcsolatait tiszteletben tartsák,
- c) véleményét és javaslatait – elsősorban a diákkormányzaton keresztül – érvényesíthesse.

(2) A tanuló kötelessége, hogy

- a) egyháza, hazája, iskolája törvényeit és rendelkezéseit, hagyományait, ünnepeit tiszteletben tartsa és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék,
- b) képességeit fejlessze és ismereteit legjobb tudása szerint gyarapítsa,
- c) tiszteletet, megbecsülést tanúsítson egyháza, nemzete, hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az intézmény valamennyi dolgozója iránt,
- d) rendszeresen részt vegyen az intézmény közösségi életében, az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon,
- e) óvja környezetét, saját és társai testi épségét.

69.§ (1) A szülő joga, hogy

- a) megismerje az intézmény pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, minőségirányítási programját, valamint házirendjét,
- b) rendszeres tájékoztatást kapjon a gyermekét érintő kérdésekről, tanulmányi előmeneteléről,
- c) javaslataival segítse az intézmény jobb működését, és részt vegyen a szülői közösség, valamint – képviselője útján – az igazgatótanács munkájában.

- (2) A szülő kötelessége, hogy
- biztosítsa gyermeke rendszeres iskolába járását, elősegítse szellemi, testi, lelki fejlődését, figyelemmel kísérelje tanulmányi előmenetelét,
 - elfogadja az intézmény keresztyén értékrendjét, s gyermeke nevelésével példamutató módon együttműködjen az iskolával,
 - lehetőségei szerint vállaljon részt az intézmény feladatainak megoldásában.

A közoktatási intézmények működése

70.§ (1) Az intézmény – az állami és egyházi jogszabályokkal összhangban – maga alakítja ki pedagógiai programját és helyi tantervét, melyeket a nevelőtestület és az igazgatótanács egyetértő javaslatára a fenntartói testület hagy jóvá.

(2) Az intézmény belső rendjének szabályozására az intézményvezető a nevelőtestülettel egyetértésben házirendet készít. A házirendet a szülői képviselő véleményezi és – középiskolában a diakónkormányzat egyetértésével – a nevelőtestület fogadja el, majd az igazgatótanács javaslatára a fenntartói testület hagyja jóvá.

XIII. fejezet

Egyéb oktatási intézmények

Kántorképző Intézet

71.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház az egyházzenei, kántori szolgálat szakmai színvonalának megőrzése és fejlesztése, a kántorképzés és a kántortovábbképzés feladatainak ellátása érdekében működteti a Kántorképző Intézetet.

(2) A Kántorképző Intézet feladata a gyülekezeti kántorok és karvezetők szakmai felkészítése, a vonatkozó szabályzatok szerinti képesítése, valamint a kántori oklevéllel rendelkezők továbbképzése.

(3) A Kántorképző Intézetnek a 3.§ (1) bekezdés d) pontjában meghatározott illetékes szakmai irányító és felügyelő testülete az országos egyházzenei bizottság.

(4) A 11.§ (1) bekezdésében meghatározott személyeken túl hivatalból tagja az igazgatótanácsnak:

- a Kántorképző Intézet gondnoka,
- a Kántorképző Intézet kórusának (Mandák Kórus) vezetője,
- a nyári kántorképző tanfolyamok vezetői.

(5) Az igazgatótanács választott tagjai közül a fenntartó országos egyház a küldötteit úgy választja, hogy ők lehetőleg minden egyházkerületet képviseljenek.

(6) A Kántorképző Intézet vezetését felsőfokú zenei végzettséggel és legalább 5 éves evangélikus egyházzenei gyakorlattal rendelkező igazgató látja el.

XIV. fejezet

Szeretetintézmények

72.§ (1) Az egyházi önkormányzatok a hatályos állami jogszabályokkal összhangban szeretetintézményt (diakóniai intézményt) alapíthatnak és tarthatnak fenn. Önálló jogi személyiséggel rendelkező egyházi szeretetintézmény csak a szociális ellátásokról szóló állami jogszabályokban rögzített feltételeknek eleget tevő, az állami hatóságok működési engedélyével rendelkező intézmény lehet.

(2) A szeretetintézmények feladata ellátottaik számára a szociális biztonság megteremtése és megőrzése, valamint lelkigondozásuk evangélikus szellemben történő biztosítása.

(3) A szeretetintézmények feletti szakmai felügyeletet a Magyarországi Evangélikus Egyház az országos diakóniai bizottságon, az országos iroda illetékes osztályán, valamint az egyház által kijelölt módszertani központon keresztül gyakorolja.

73.§ (1) Települési, területi önkormányzattól vagy más állami szervtől ellátási szerződés keretében átvállalt szociális feladatra alapított vagy kibővített intézmény esetében az ellátási szerződés aláírására, illetve felbontására az illetékes egyházi önkormányzat közgyűlése adhat felhatalmazást. Az ellátási szerződés módosítása a fenntartói testület hatáskörébe tartozik. Ellátási szerződés keretében átvállalt szociális feladatot végző szeretetintézmény alapító okiratában, illetve szervezeti és működési szabályzatában különösen hangsúlyosan meg kell fogalmazni azt a sajátos evangélikus többletet, amellyel az intézmény szolgálatát végzi.

(2) A szeretetintézmény tényleges működésének megkezdését az alapító köteles 8 napon belül az országos iroda illetékes osztályának írásban bejelenteni.

(3) A szeretetintézmény alapító okiratának megváltoztatását a fenntartó köteles 8 napon belül az országos iroda illetékes osztályának írásban bejelenteni.

(4) Amennyiben a szeretetintézmény működési engedélyét az illetékes állami hatóságok visszavonják, a fenntartói testületet, illetve az országos iroda illetékes osztályát erről a döntésről haladéktalanul értesíteni kell.

74.§ (1) A szeretetintézmények igazgatótanácsának létszáma 7-11 fő. Az igazgatótanácsnak hivatalból tagja az intézmény lelkésze. Települési, területi önkormányzattól vagy más állami szervtől ellátási szerződés keretében átvállalt feladatot végző intézmény esetén az igazgatótanács tagja lehet az átadó szervezet képviselője.

(2) A szeretetintézmények igazgatótanácsa

- elfogadja az intézmény éves szakmai programját,
- megállapítja az intézmény számára az éves térítési díjakat,
- szükség szerint kapcsolatot tart az érdekképviselői fórummal.

75.§ (1) Minden szeretetintézmény állománytáblájában szerepelnie kell egy olyan teljes vagy részmunkaidejű lelkesítő állásnak, melynek betöltője (a továbbiakban: az intézmény lelkesítője) felelős az intézményben folyó lelki-gondozói munka végzéséért és szervezéséért, és az intézményvezetővel együtt felelős az intézmény evangélikus szellemű működéséért. Ha az intézményvezető lelkesítő, ő is elláthatja az intézmény lelkesítésének feladatait.

(2) Az intézmény lelkesítést az igazgatótanács javaslata alapján a fenntartói testület választja.

(3) Amennyiben az intézményvezetői munkakört nem lelkesítő tölti be, az intézmény szervezeti és működési szabályzatában rögzíteni kell, hogy az e törvény 19.§-ban rögzített hatáskörének mely elemeit milyen formában osztja meg az intézmény lelkesítésével.

(4) A szeretetintézmény vezetője

- a) intézi az ellátottak felvételét,
- b) kezeli az ellátottak panaszait.

(5) A szeretetintézmény 50 fő feletti ellátotti létszám esetén megfelelő végzettségű, teljes munkaidejű gazdasági vezetőt köteles alkalmazni.

HARMADIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

76.§ (1) Amennyiben az e törvény hatálya alá tartozó intézmény nem rendelkezik alapító okirattal vagy valamely más – számára e törvényben meghatározott – szabállyal, akkor annak a törvény hatályba lépése után 180 napon belüli megalkotásáról és elfogadásáról az intézményvezetőnek, az igazgatótanács elnökének, illetve a fenntartói testület elnökségének gondoskodni kell.

(2) Amennyiben az e törvény hatálya alá tartozó intézmény alapító okirata nem tartalmazza a jogszabályok által előírt valamennyi kötelező tartalmi elemét, az intézmény fenntartója köteles az alapító okiratot a törvény hatályba lépését követő módosításkor, de legkésőbb a hatályba lépést követő egy – országos fenntartású intézmények esetén 2 – éven belül e törvény előírásai szerint módosítani.

77.§ (1) E törvény hatályba lépése előtt – írásban rögzítetten – határozott vagy határozatlan időre adott megbízásokat a 18.§ (1) bekezdésének és a 19.§ (3) bekezdésének rendelkezése nem érinti. Amennyiben az intézményvezetői megbízást nem rögzítették írásban, e törvény hatályba lépését követő egy éven belül köteles a fenntartó új intézményvezetői pályázatot kiírni.

(2) Az intézményvezetői pályázatok elbírálásakor a fenntartói testület a jelen törvény hatályba lépésekor legalább 2 éve hivatalban levő intézményvezető részére – az adott

intézményre vonatkozóan – a törvényben rögzített feltételek alól felmentést adhat.

78.§ (1) Az intézmények igazgatótanácsait úgy kell megválasztani, hogy azok 2007. április 1. és június 30. között megtarthassák alakuló ülésüket.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor hivatalban levő igazgatótanácsok megbízatása az (1) bekezdés szerint megválasztott igazgatótanácsok alakuló üléséig tart.

79.§ Az Evangélikus Országos Gyűjtemények megalapítását úgy kell előkészíteni, hogy az alapító okirat 2006. december 31. előtt elfogadásra kerüljön, és az intézmény legkésőbb 2007. január 1-jén megkezdje működését. Működésének megkezdéséig az Evangélikus Országos Könyvtár, az Evangélikus Országos Levéltár és az Evangélikus Országos Múzeum az országos egyház jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egységeiként működnek.

80.§ (1) Azokról az intézményi feladatokat ellátó szervezeti egységekről, amelyek evangélikus egyházi önkormányzatok szervezeti keretein belül önálló jogi személyiség nélkül működnek, a fenntartó egyházi önkormányzat közgyűlése szabályrendeletet alkot.

(2) E szabályrendeletnek rendelkeznie kell a szervezeti egység megnevezéséről, feladatairól, vezetéséről, felügyeletéről, működéséről, működésének anyagi feltételeiről, valamint a további szabályozásra, illetve intézkedésekre vonatkozó felhatalmazásokról.

(3) E törvény hatálybalépésekor már működő szervezeti egységekről e törvény hatálybalépése után egy éven belül, újonnan megalakított szervezeti egységek esetén a megalakításkor kell megalkotni a (2) bekezdésben meghatározott szabályrendeletet.

81.§ (1) E törvény – a (2) és (3) bekezdésben foglalt kivétellel – 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 12.§ (2) bekezdése az új igazgatótanácsok 78.§ (1) bekezdése szerinti megalakulásával lép hatályba.

(3) E törvény 67.§ (6) bekezdésének második mondata 2007. szeptember 1-jén lép hatályba.

82.§ (1) E törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti az egyházi szolgálat külön területeiről szóló, többször módosított 1997. évi V. törvény 35-38.§-a és 74.§-a, valamint az egyház intézményeiről és egyesületeiről szóló, többször módosított 1997. évi VIII. törvény és melléklete.

(2) Az intézményekben e törvény hatályba lépésekor folyamatban levő ügyeket e törvény alkalmazásával kell folytatni, illetve lezárni.

2005. ÉVI IX. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ TÖRVÉNYES RENDJÉNEK ÉS BÉKÉJÉNEK MEGŐRZÉSÉRŐL

ELSŐ RÉSZ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház (a továbbiakban: egyház) az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzését, amennyiben ez pásztori békéltetés formájában nem volna elérhető, az egyházi ügyészek, a fegyelmi tanácsok és a Magyarországi Evangélikus Egyház Bírósága (egyházi jogszolgáltatási szervek) útján biztosítja.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szervek hatáskörébe tartozik az egyházi jogszabályokon alapuló jogviszonyokból eredő jogviták elbírálása.

(3) Az egyházi jogszolgáltatási szervek az e törvényben meghatározott szabályok szerint járnak el a hatáskörükbe tartozó ügyekben. A Magyarországi Evangélikus Egyház Bírósága (a továbbiakban: bíróság) – szervezeti és működési szabályzatát a bíróság teljes ülése fogadja el, az ügyészi ügyviteli szabályzatot az országos ügyész készíti el, és az országos presbitérium hagyja jóvá. A bíróság szervezeti és működési szabályzata tartalmazza a bíróság belső fegyelmi szabályzatát is.

(4) A bíróság előtti eljárás során amennyiben a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényei kizárólagos és egyértelmű rendelkezést nem tartalmaznak, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) vonatkozó rendelkezéseit kell a jelen törvényben meghatározottak szerint és annak rendelkezéseivel összhangban alkalmazni.

2.§ Az egyházi jogszolgáltatási szerv tagjai e tisztségükben eljárva kizárólag a Szentírás szerinti jó erkölcs előírásainak és a jogszabályoknak vannak alárendelve.

3.§ Az egyházi jogszolgáltatási szervek székhelyét, tagjait az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

4.§ (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.

(3) Az egyházi jogszolgáltatási szerv az eljárások minden résztvevője számára biztosítja, hogy jogaikról és kötelezettségeikről tudomást szerezzenek.

5.§ (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv előtti eljárásban résztvevő személyek kötelesek jóhiszeműen eljárni, így különösen senkinek a magatartása nem irányulhat az

egyházi jogszolgáltatási szerv megtévesztésére, vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére.

(2) A rosszhiszemű magatartást tanúsító személyt az egyházi jogszolgáltatási szerv – az eljárást lezáró határozatában – bírsággal sújthatja és a rosszhiszemű magatartással összefüggésben felmerült többletköltségek megfizetésére kötelezheti.

6.§ (1) Bármely egyházi testületnél, tisztségviselőnél előterjesztett, egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörébe tartozó beadványt 5 munkanapon belül az illetékes és hatáskörrel rendelkező egyházi jogszolgáltatási szervhez kell átteni, és erről az előterjesztőt értesíteni kell. Amennyiben a rendelkezésre álló adatokból az illetékes és hatáskörrel rendelkező egyházi jogszolgáltatási szerv nem alapítható meg, úgy a beadványt az országos ügyészhez kell átteni.

(2) A választási panasz tárgyában érkezett beadványt haladéktalanul továbbítani kell a bíróság részére.

7.§ (1) Az egyházi jogszolgáltatási szervek működéséhez szükséges költségek forrásáról a Magyarországi Evangélikus Egyház éves költségvetésében gondoskodik.

(2) Az egyházi jogszolgáltatási szerv határozatában az elmarasztalt felet a jóhiszemű és célszerű ügyvitel során ténylegesen felmerült költségek és kiadások megfizetésére kötelezheti.

8.§ (1) Az egyházi jogszolgáltatási szerv jogerős határozatát – a felek név szerinti megjelölésének mellőzésével – az ügy lényeges tartalmi elemeinek közlésével az egyház hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(2) A jogerős határozat (1) bekezdés szerinti kivonatát a jogerőre emelkedéstől számított 15 napon belül meg kell küldeni az országos elnökségnek. A közzétételről a határozat jogerőre emelkedésétől számított 2 hónapon belül az országos elnökség gondoskodik.

MÁSODIK RÉSZ AZ EGYHÁZI JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK

I. fejezet Az ügyészek

9.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház törvényes rendjének segítői és őrői az egyházi ügyészek.

(2) Az egyházi ügyészek az országos ügyész és az egyházkerületi ügyészek.

10.§ (1) Az egyházkerületi ügyészeket az egyházkerületi közgyűlés, az országos ügyészt a zsinat a jogi szakvizsgával rendelkező egyházkerületi tagok közül választja.

(2) Az ügyész egyéb egyházi tisztséget nem tölthet be.

Országos ügyésszé való megválasztás esetén az ügyész egyházkerületi ügyészi tisztsége a választás napján megszűnik.

(3) Az országos ügyészt – akadályoztatása esetén – az általa kijelölt egyházkerületi ügyész helyettesíti.

(4) Az országos ügyészi tisztség megüresedése esetén az új országos ügyész megválasztásáig az országos presbitérium egyházkerületi ügyészt bíz meg az országos ügyészi feladatok ellátásával.

11.§ (1) Az egyházkerületi ügyész hatáskörébe és illetékességi körébe tartozik az egyházkerülethez tartozó egyházközségek, egyházmegyéik, valamint az egyházkerület önkormányzati testületeinek, bizottságainak és tisztségviselőinek törvényességi felügyelete.

(2) Az országos ügyész hatáskörébe és illetékességi körébe tartozik az országos egyház önkormányzati testületeinek, bizottságainak és tisztségviselőinek törvényességi felügyelete.

12.§ Az eljáró ügyészek között felmerült hatásköri és illetékességi összeütközés esetén, vagy az illetékes egyházkerületi ügyész akadályoztatása, illetve elfoglaltsága esetén az eljáró ügyészt az országos ügyész jelöli ki.

II. fejezet

A fegyelmi tanácsok

13.§ (1) Az egyházkerületi fegyelmi tanács tagja az illetékes püspök, egyházkerületi felügyelő és egyházkerületi ügyész.

(2) Az országos fegyelmi tanács tagja az elnök-püspök, az országos felügyelő és az országos ügyész.

(3) A fegyelmi tanács tagja helyett – akadályoztatása vagy összeférhetetlenség esetén – hivatali helyettese jár el a teljes eljárás során.

14.§ (1) Az egyházkerületi fegyelmi tanács hatáskörébe tartozik az egyházkerület illetékességi területéhez tartozó lelkészek, valamint egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi nemlelkészi tisztségviselők és – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 74.§ (2) bekezdésében meghatározott – tartósan szolgálatba állított egyházi munkások fegyelmi vétségei tárgyában az eljárás lefolytatása.

(2) Az országos fegyelmi tanács hatáskörébe tartozik az országos egyház által fenntartott intézményekben alkalmazott lelkészek, az országos egyház lelkészi és nemlelkészi tisztségviselői, valamint az egyházkerületi ügyészek fegyelmi vétségei tárgyában az eljárás lefolytatása.

(3) A püspök, az egyházkerületi és országos felügyelő és az országos ügyész elleni – rendes eljárás keretében történő – fegyelmi eljárás lefolytatása a bíróság hatáskörébe tartozik.

(4) Hatásköri és illetékességi vita esetén az országos ügyész jelöli ki az eljáró fegyelmi tanácsot.

15.§ (1) Amennyiben a kérelem előterjesztésétől számított 3 hónapon belül az illetékes fegyelmi tanács nem hoz érdemi határozatot, akkor a fegyelmi tanácsot működésképtelennek kell tekinteni.

(2) A fegyelmi tanács működésképtelensége esetén a bíróság rendelkezik hatáskörrel a fegyelmi eljárás lefolytatására.

16.§ A Magyarországi Evangélikus Egyház önkormányzati egységeinél, intézményeinél és az országos irodánál munkaviszonyban álló alkalmazottak fegyelmi eljárásának szabályait országos szabályrendelet határozza meg.

III. fejezet

A bíróság

17.§ (1) A Magyarországi Evangélikus Egyház független egyházi bíróságot hoz létre.

(2) A bíróság 8 lelkész és – jogi szakvizsgával rendelkező egyházközségi tagok közül választott – 8 nemlelkészi bíró tagját, valamint 2 nemlelkészi jegyzőjét a zsinat választja 6 évre.

(3) A bíró tisztségviselő, valamint egyházkerületi és országos testület tagja nem lehet, kivéve az egyházközségben betölthető tisztségeket.

(4) A bíróság tagjai megválasztásuk alkalmával az országos elnökség előtt esküt tesznek.

18.§ A bíróság nemlelkészi elnökét és lelkészi elnökhelyettesét a megválasztott bírók közül titkos szavazással, egyszerű többséggel a bíróság teljes ülése választja.

19.§ (1) A bíróság 3 tagú tanácsban jár el, határozatait szótöbbséggel hozza. A tanácsokat és azok elnökét, jegyzőjét a bíróság elnöke jelöli ki.

(2) A bíróság teljes ülése határozatképes, ha – az adott ügyben első fokon el nem járt – tagjainak több mint kétharmada jelen van.

20.§ (1) A bíróság hatáskörébe tartoznak:

- a) az egyházi jogszabályon alapuló jogviszonyból eredő azon jogviták, amelyek nem tartoznak más egyházi jogszolgáltatási szerv hatáskörébe,
- b) a törvényességi felügyeleti és fegyelmi eljárás során hozott határozatok törvényességi felülvizsgálata,
- c) a választási panaszok.

(2) A bíróság határozatával szemben – amennyiben e törvény másként nem rendelkezik – fellebbezésnek van helye. A fellebbezést a bíróság teljes ülése bírálja el.

HARMADIK RÉSZ
A TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI
ÉS A FEGYELMI ELJÁRÁS

IV. fejezet

A törvényességi felügyeleti eljárás

21.§ (1) Törvényességi felügyeleti eljárás hivatalból, vagy kérelemre indul.

(2) Az ügyész hivatalból törvényességi felügyeleti eljárást indít, amennyiben bármely egyházi testület vagy tisztségviselő eljárása során jogszabálysértést észlel.

(3) Törvényességi felügyeleti eljárás indítható kérelemre, a törvénytértésről való tudomásszerzéstől számított 15 napon belül. A kérelmet az illetékes ügyésznél kell előterjeszteni. A kérelemben meg kell jelölni a törvénytértő magatartást, továbbá csatolni kell a rendelkezésre álló bizonyítékokat.

(4) A törvénytértő döntés meghozatalát követő 90 napon túl az eljárás megindításának helye nincsen. E határidő jogvesztő, a mulasztás igazolásának helye nincsen.

22.§ (1) A 21.§ (2) bekezdésében említett esetben, az ügyész határidő kitűzésével felhívja az érintettet a jogellenesség megszüntetésére.

(2) Az érintett köteles az ügyész írásbeli felhívásában megadott határidőn belül a jogszabálysértést megszüntetni vagy egyet nem értéséről az ügyészt tájékoztatni. Eredménytelen írásbeli felszólítást követően vagy az érintett egyet nem értése esetén az ügyész köteles törvényességi felügyeleti eljárást lefolytatni.

23.§ (1) Az eljáró ügyész a törvényességi felügyeleti eljárás során jogosult:

- a) az érintett(ek)el egyeztetést kezdeményezni,
- b) helyszíni szemlét tartani,
- c) az ügygel összefüggésben keletkezett iratokba betekinteni,
- d) a jogszabálysértőnek tapasztalt eljárás folytatását vagy rendelkezés végrehajtását meghatározott időre, de legfeljebb a határozat meghozataláig felfüggeszteni,
- e) a jogszabálysértés megszüntetése céljából kezdeményezni az illetékes egyházi önkormányzat hatáskörrel rendelkező testületének összehívását.

(2) Az eljáró ügyész a fent meghatározott intézkedéseket együttesen is alkalmazhatja.

24.§ (1) Az ügyész a törvényességi felügyeleti eljárás során az ügy érdemében határozatot hoz.

(2) A határozat a vizsgált eljárást vagy rendelkezést hatályában tartja, vagy – részben vagy egészben – hatályon kívül helyezi és az érintett testületet, tisztségviselőt új eljárásra kötelezi.

25.§ (1) Az egyházkerületi ügyész határozatával szemben a kézbesítéstől számított 15 napon belül az országos ügyészhez lehet fellebbezni.

(2) Az országos ügyész határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs. Az országos ügyész elsőfokú illetőleg másodfokú határozatával szemben – törvénytértésre hivatkozással – a bírósághoz lehet halasztó hatályú keresetet benyújtani.

V. fejezet
a fegyelmi eljárás

Az eljárás lefolytatása

26.§ (1) Fegyelmi eljárás megindítását a fegyelmi tanács 13.§ (1)-(2) bekezdésében megjelölt tagja, az illetékes egyházközségi, egyházmegyei elnökség, illetőleg – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 51.§-ban meghatározott – a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlója írásban kezdeményezi. A fegyelmi eljárás megindításáról az illetékes fegyelemi tanács 8 napon belül hoz határozatot.

(2) A 14.§ (3) bekezdésében meghatározottak vonatkozásában, az írásbeli kezdeményezés joga az egyházkerületi közgyűlést és az országos presbitériumot illeti meg.

(3) Fegyelmi eljárás megindításáról a panaszlottat haladéktalanul, írásban értesíteni kell.

27.§ (1) A fegyelmi eljárás megindításától számított 15 napon belül tárgyalást kell tartani. A tárgyalást egyszer lehet elhalasztani.

(2) A tárgyaláson a fegyelmi tanács meghallgathatja a kérelem előterjesztőjét, a panaszlott védekezését, továbbá amennyiben az indokolt, tanúkat hallgat meg, vagy okiratot szerez be.

(3) A határozatot az utolsó tárgyaláson szóban ki kell hirdetni, majd ezt követően 8 napon belül írásba kell foglalni és a kérelem előterjesztőjének és a panaszlottnak is meg kell küldeni.

(4) A fegyelmi tanács határozatával szemben fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben törvénytértésre való hivatkozással a bírósághoz lehet – halasztó hatályú – keresetet benyújtani.

28.§ A fegyelmi tanács az eljárást megszünteti, ha a kérelem tárgyát képező magatartás nem fegyelmi vétség, ha a büntethetőség elévült, vagy az eljárás lefolytatásának egyéb akadálya van.

29.§ (1) A fegyelmi tanács határozatképes, ha minden tagja jelen van, határozatait egyhangú szavazással hozza meg.

(2) A fegyelmi tanács összehívásáról, az ülés vezetéséről, a jegyzőkönyv elkészítéséről, a határozat írásba foglalásáról az ügyész gondoskodik az ügyviteli szabályzat megfelelő alkalmazásával.

Az ideiglenes hatályú felfüggesztés

30.§ (1) A püspök írásban előterjesztett, indokolt indítványára a fegyelmi tanács a fegyelmi eljárás megindításával egyidejűleg a panaszlottat az ügyet lezáró jogerős döntésig szolgálatából, illetőleg tisztségéből felfüggesztheti, amennyiben a fegyelmi vétség súlya, vagy egyéb körülmények miatt az indokolt.

(2) Az ideiglenes hatályú felfüggesztés legfeljebb a fegyelmi eljárás befejezéséig tart.

(3) Az ideiglenes hatályú felfüggesztéssel szemben külön jogorvoslatnak helye nincs, soron kívüli megszüntetését az érdemi határozat ellen benyújtott kereseti kérelemben lehet kérelmezni.

31.§ (1) A szolgálatából felfüggesztett panaszlott lelkész, nemlelkészi egyházi munkás esetén részére a szolgálatba állító által folyósított bármely javadalmak együttesen vagy külön-külön 50 %-a vonható meg az ideiglenes hatályú felfüggesztés időtartama alatt.

(2) A felfüggesztés tárgyában hozott határozattal egyidőben a szolgálatából felfüggesztett lelkész, nemlelkészi egyházi munkás panaszlott helyettesítéséről a püspök megkeresésére – az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 51.§-ban meghatározott – a szolgálatba állítót megillető jogok gyakorlója haladéktalanul köteles intézkedni.

Fegyelmi vétségek és büntetések

32.§ A fegyelmi vétségek:

- a) a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinati Hitvallásában felsorolt hitvallási iratoktól eltérő tanok hirdetése és terjesztése,
- b) a hatalmi helyzettel, illetve az egyházi tekintéllyel való visszaélés,
- c) a szolgálat, tisztség gyakorlásából folyó kötelezettségek szándékos vagy gondatlanságból eredő megszegése,
- d) az olyan magatartás, amely a Szentírás szerinti jó erkölcsbe ütközik, vagy a viselt egyházi tisztséghez méltatlan,
- e) ellenszegülés az egyház törvényes rendjével, így különösen az egyházi jogszabályokkal, valamint valamely egyházi testület, bizottság vagy tisztségviselő, jogszolgáltatási szerv határozatával szemben,
- f) egyházi javak kárt okozó, gondatlan kezelése.

33.§ (1) A fegyelmi tanács által kiszabható büntetések:

- a) megrovás,
- b) próbára bocsátás,
- c) pénzbírság,
- d) választás vagy választhatóság jogától való eltiltás,

- e) elmozdítás a viselt választott tisztségből,
- f) elbocsátás szolgálati jogviszonyból,
- g) hivatalvesztés.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt büntetések együttesen is alkalmazhatók.

34.§ (1) a) A megrovás büntetés esetén az eljáró jogszolgáltatási szerv megállapítja a fegyelmi vétség elkövetését, rosszsallását fejezi ki és felhívja a panaszlottat, hogy a jövőben tartózkodjék a jogsértő magatartástól.

b) A panaszlottat próbára bocsátani csak meghatározott időre, legfeljebb 2 évi időtartamra lehet. Amennyiben a próbára bocsátás időtartama alatt újabb fegyelmi vétséget követ el a panaszlott, úgy ezt a fegyelmi eljárás során súlyosító körülményként figyelembe kell venni.

c) A pénzbírság összege legfeljebb – az állami jogszabályokban közzétett – mindenkori minimálbér háromszorosának megfelelő összeg lehet.

d) A választás, vagy a választhatóság jogától való megfosztás 6 évig terjedhet. Amennyiben a lelkészi állásra való választhatóságra vonatkozik a döntés, úgy ezt a rendelkező részben kifejezetten ki kell mondani.

e) A viselt választott tisztségből való elmozdítás nem érinti a gyülekezeti lelkészi tisztséget.

f) A szolgálati jogviszonyból való elbocsátás az alkalmazás megszűnését jelenti az adott szolgálati helyen. Az elmarasztalt lelkész rendelkezési állományba kerül.

g) A hivatalvesztés a lelkészi hivataltól való megfosztás, mely a lelkészi nyilvántartásból való törléssel valósul meg.

(2) A 33.§ (1) bekezdés g) pontjában meghatározott büntetés csak lelkésszel szemben alkalmazható.

35.§ (1) A fegyelmi vétség az elkövetéstől számított 2 év alatt elévül.

(2) Ha a fegyelmi vétség egyben bűncselekményt is megvalósít, úgy a fegyelmi vétség elévülésére a bűncselekmény elévülése az irányadó.

(3) Az elévülést bármely eljárási cselekmény félbeszakítja. A félbeszakadás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

VI. fejezet Közös szabályok

36.§ (1) Az eljárást 30 napon belül le kell folytatni. Az eljárás lefolytatására nyitva álló határidő egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbítható.

(2) Az eljárás során jelen törvény 40.§, 41.§ (1) bekezdés, 49.§, 50.§, 52.§, 55.§, 64.§ (2) bekezdés, 65.§, 67.§ és 68.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

NEGYEDIK RÉSZ A BÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

VII. fejezet Az eljárás alapelvei

37.§ (1) A bíróság e törvény alkalmazása során, annak rendelkezéseit csak az ebben a fejezetben meghatározott alapelvekkel, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház törvényeivel összhangban értelmezheti.

(2) A bíróság a jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el.

(3) A bírósági eljárás során – a bíróság feladatai vonatkozásában – a Pp. 2.§ (1) és (2) bekezdés, valamint a 3.§ (2)-(6) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

38.§ (1) A bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.

(2) Az egyházi bíróság határozatában nem állapíthatja meg, hogy az érintett nem követte el a terhére rótt bűncselekményt.

39.§ (1) A bíróság a felek közötti jogvitát nyilvános tárgyaláson bírálja el.

(2) A bíróság a nyilvánosságot – a tárgyalás egészéről vagy annak egy részéről a jóerkölcs védelmében, valamint a fél kérelmére, ha az személyiségi jogainak védelme miatt indokolt – pervezető végzéssel kizárhatja.

(3) A bíróság a tárgyalás során hozott határozatát nyilvánosan hirdeti ki.

VIII. fejezet A bírók kizárása

40.§ (1) A bírósági eljárás során – a bírók kizárása vonatkozásában – a Pp. 13.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A kizárási okot a bíró köteles bejelenteni. A kizárási okot a perben bármely érdekelt fél is bejelentheti.

(3) A kizárás tárgyában a bíróság elnöke soron kívül határoz. A határozattal szemben fellebbezésnek helye nincs.

(4) A bírókra vonatkozó kizárási okokat a bírósági jegyzőkre is alkalmazni kell.

IX. fejezet A felek és más perbeli személyek

41.§ (1) Az egyházi bíróság előtti eljárásban perbeli jogképességgel rendelkezhet az az egyházi önkormányzat vagy intézményi feladatot ellátó szervezeti egység, amely egyébként jogképességgel nem rendelkezik.

(2) Ha a félnek nincs perbeli cselekvőképessége, valamint akkor is, ha a fél jogi személy, továbbá az (1) beke-

dés szerinti egyházi önkormányzat vagy szervezeti egység, nevében törvényes képviselője jár el.

(3) A bíróság előtti eljárás során – a perképesség vonatkozásában – a Pp. 48.§ és 49.§ (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

42.§ A bíróság előtti eljárás során – a pertársaság vonatkozásában – Pp. 51-53.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

43.§ (1) A bíróság előtti eljárásban beavatkozásnak és a felek személyében változásnak helye nincs.

(2) A fél halála vagy megszűnése esetén a pert meg kell szüntetni.

X. fejezet A képviselőt

44.§ (1) A bíróság eljárása során – a meghatalmazottak vonatkozásában – a Pp. 66.§ (1) bekezdés és 68.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A perben képviselőként eljárhat:

- a) a félnek a Pp. 13.§ (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója, meghatalmazottja,
- b) a fél pertársa,
- c) ügyvéd, ügyvédi iroda,
- d) egyházi testület vagy intézmény vezetője, a testület, illetőleg az intézmény tevékenységével kapcsolatos ügyekben,
- e) az egyházi önkormányzat nevében annak elnöksége,
- f) az országos egyház vonatkozásában az elnök püspök vagy az országos felügyelő.

45.§ (1) Meghatalmazás esetén a meghatalmazást teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni és azt a bíróság előtti eljárás során az első nyilatkozattétellel egy időben az iratokhoz csatolás végett a bíróságnak be kell mutatni.

(2) A meghatalmazás a per vitelére szólhat, az egyes perbeli cselekményekre vonatkozó meghatalmazás érvénytelen.

(3) A meghatalmazás visszavonását a bíróságnak be kell jelenteni.

(4) Egyházi bíró vagy ügyész az egyházi jogszolgáltatásban betöltött megbízatása időtartama alatt képviselőként nem járhat el.

XI. fejezet A perköltség

46.§ Az ügyet befejező határozatban kell megállapítani a bíróság tagjainak, az ügyésznek, valamint a tanúknak az eljárás során felmerült költségeit. A határozat 8.§ szerinti megküldésével egyidejűleg fel kell hívni az országos irodát a költségek 7.§ szerinti forrásból történő kifizetésére.

47.§ (1) A felek az eljárás során felmerült költségeiket megelőlegezik.

(2) A fél kérelemre a bíróság dönt – az (1) bekezdés alapján – a jóhiszemű és célszerű pervittel összefüggésben felmerült költségekről, annak viselésére a pervesztes felet az ügyet lezáró határozatban kötelezi. Részleges pernyertesség esetében a perköltséget arányosan kell a feleknek viselniük.

XII. fejezet

Egyéb általános szabályok

48.§ A bíróság előtti eljárás során – a beadványok vonatkozásában – a Pp. 93.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

49.§ (1) A bíróság előtti eljárás során – az idézés vonatkozásában – a Pp. 96.§ (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) Az idézésben figyelmeztetni kell a címzettet arra, hogy a meg nem jelenése nem akadályozza az eljárás lefolytatását.

50.§ (1) Ha a félnek a per vitelére meghatalmazottja van, a bírósági iratokat a fél helyett a meghatalmazottnak kell kézbesíteni.

(2) A bírósági iratokat rendszerint posta útján, a kézbesítésére vonatkozó külön jogszabályok szerint kell kézbesíteni.

(3) A bíróság rendelkezhet úgy, hogy a kézbesítés más módon történjen.

51.§ (1) A bíróság előtti eljárás során – a határidők vonatkozásában – a Pp. 103.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A bíróság az általa megállapított határidőt fontos okból, egyszer meghosszabbíthatja.

52.§ A fél az elmulasztott perbeli cselekményt többé hatályosan nem teljesítheti, a mulasztás igazolásának különös méltányolást érdemlő esetben az elmulasztott perbeli cselekmény eredeti határidejétől számított 15 napon belül, az elmulasztott cselekmény egyidejű teljesítésével van helye.

53.§ A bíróság előtti eljárás során – az eljárás szabálytalansága elleni kifogás vonatkozásában – a Pp. 114.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

54.§ (1) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell felvenni. A bírósági eljárás során – a jegyzőkönyv vonatkozásában – a Pp. 116-118.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A tárgyaláson kívüli egyéb eljárási cselekményekről – szükség szerint – feljegyzést kell készíteni.

(3) A felek a per iratait – a határozattervezet kivételével – a per bármely szakaszában, külön engedély nélkül megtekinthetik és azokról maguknak másolatot készíthetnek.

XIII. fejezet

Az eljárás megindítása

55.§ (1) A bíróság előtti eljárást (pert) keresetlevéllel kell megindítani.

(2) A keresetlevélben fel kell tüntetni:

- a) a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, lakóhelyét (idézési címét) és perbeli állását,
- b) az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával,
- c) a bíróság döntésére irányuló kérelmet.

56.§ (1) A bíróság elnöke a keresetlevelet 8 napon belül megvizsgálja, annak megállapítása érdekében, hogy nem kell-e azt a félnek hiánypótlásra visszaadni, illetőleg nincs-e helye a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának.

(2) Amennyiben a keresetlevél nem tartalmazza a törvényben meghatározottakat, úgy a bíróság 8 napos határidővel hiánypótlásra hívja fel a felperest. A hiánypótlásban meg kell jelölni, hogy a felperesnek milyen hiányokat kell pótolnia.

(3) A keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül el kell utasítani, ha

- a) a perre a bíróságának nincsen hatásköre,
- b) a felek között ugyanabból a ténybeli alapból származó, ugyanazon jog iránt per már folyamatban van, vagy annak tárgyában jogerős határozat született,
- c) a felperesnek nincs perbeli jog- vagy cselekvőképessége, kivéve e törvény 41.§ (1) bekezdését,
- d) a felperes követelése időelőtti,
- e) a felperes a jogszabályban meghatározott keresetindítási határidőt elmulasztotta és igazolási kérelmet sem terjesztett elő, vagy azt a bíróság elutasítja,
- f) a felperes a hiánypótlás végett neki visszaadott keresetlevelet a kitűzött határidő alatt nem adta be, vagy újból hiányosan adta be.

(4) A bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő 30 napon belül intézkedik a tárgyalási határnap kitűzéséről.

(5) A tárgyalás előkészítése során az előadó bíró az ügy jogi és ténybeli megítélése vonatkozásában indítványt tesz, bizonyítékokat szerezhet be, valamint felhívhatja a peres feleket további bizonyítékok előterjesztésére.

(6) A per első tárgyalását a keresetlevélnek a bírósághoz való beérkezésétől számított 45 napon belül kell megtartani.

XIV. fejezet A tárgyalás

57.§ (1) A bíróság előtti eljárás során – a pervezetés és a rendfenntartás vonatkozásában – a Pp. 133.§, valamint 134.§ (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A feleket és képviselőiket, valamint a tanúkat, illetőleg a hallgatóság tagjait, ha a tárgyalás rendjét megzavarják, az elnök rendre utasítja. Ismételt, vagy súlyosabb rendzavarás esetében a bíróság pénzbírságot szab ki. A pénzbírság összege legfeljebb a mindenkori minimálbér kétszeresének megfelelő összeg lehet.

58.§ A bírósági eljárás lefolytatásának nem akadályá a fél jelenlétének hiánya, kivéve ha a felperes elmulasztja az első tárgyalást, ebben az esetben a pert meg kell szüntetni.

59.§ (1) A tárgyalás megnyitása után az elnök megállapítja, hogy a felek személyesen, vagy képviselőik útján, illetőleg a megidézett tanúk megjelentek-e.

(2) A bíróság eljárás során a – a tárgyalás menete vonatkozásában – Pp. 138.§, 139.§, 140.§ (1) bekezdés és 141.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

60.§ (1) A bíróság előtti eljárásban szünetelésnek, felfüggesztésnek helye nincsen. Keresetváltoztatásra csak a bíróság egyetértése esetén kerülhet sor.

(2) A bíróság előtti eljárás során – a viszontkereset, az egyezség, valamint az elkülönítés és az egyesítés vonatkozásában – a Pp. 147.§ (1) bekezdés, 148.§, valamint 149.§ (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

61.§ (1) A tárgyalás elhalasztása esetén a folytatólagos tárgyalás hatámapját 30 napon belüli időpontra a bíróság nyomban kitűzi, és a jelenlévő felekkel azt kihirdetés útján közli.

(2) A folytatólagos tárgyaláson az ügy iratait röviden ismertetni kell.

(3) Ha a per, vagy valamely külön eldöntésre alkalmas kérdés a határozathozatalra megérett, az elnök a tárgyalást berekeszti. A tárgyalás berekesztése előtt az elnök köteles a feleket erre figyelmeztetni és megkérdezni, hogy kívánnak-e valamit még előadni.

62.§ A bíróság a pert megszünteti, ha

- a) a keresetlevelet már az 56.§ (3) bekezdésének a)–f) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani,
- b) a felperes a per első tárgyalását elmulasztotta,
- c) a felperes a keresetétől elállt,
- d) a felek a per megszüntetését közösen kérik,
- e) a Pp. szabályai szerint (152-155.§) felfüggesztésnek lenne helye,
- f) a fél meghal, vagy megszűnik.

XV. fejezet A bizonyítás

63.§ (1) A bíróság eljárás során – a bizonyítás elrendelése vonatkozásában – a Pp. 163.§ és 164.§ (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha az ügy ésszerű és célszerű befejezéséhez az szükségesnek mutatkozik.

64.§ (1) A bírósági eljárás során – a tanúk vonatkozásában – a Pp. 167-175.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A tanú a megjelenésével kapcsolatos költségek megtérítését kérheti a bíróságtól.

65.§ (1) Ha a perben jelentős tény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a fél indítványára a bíróság szakértőt hívhat fel a szakvélemény adására. A szakértőt lehetőleg az igazságügyi szakértők névjegyzékében feltüntetett szakértők közül kell kiválasztani.

(2) A szakvélemény adásával kapcsolatos költséget az indítványozó fél előlegezi meg a bíróság által meghatározott módon. A bíróság a szakvélemény elkészülte után rendelkezik a szakértő díj kifizetéséről, a fennmaradó összeg visszautalásáról az előlegező fél részére.

66.§ A bíróság az eljárása során – szükség esetén – okiratot szerezhet be.

67.§ A bírósági eljárás során – a bizonyítás eredményének mérlegelése szempontjából – a Pp. 206.§ (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

XVI. fejezet A határozatok

68.§ A bíróság a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben – ideértve a per megszüntetését is – végzéssel határoz.

69.§ (1) Az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjedni a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

(2) A Pp. 213.§ (2) és (3) bekezdés rendelkezéseinek megfelelő alkalmazásával lehetőség van részítélet és közbenső ítélet hozatalára is.

(3) A bíróság döntése nem terjedhet túl a kereseti kérelem, illetőleg ellenkérelemre.

(4) A bíróság a teljesítésre nyitva álló határidőt az összes körülmény szem előtt tartásával határozza meg.

70.§ A bíróság határozatát zárt tanácskozás után szavazással hozza meg.

71.§ (1) A tárgyalás folyamán hozott végzéseket és az ítéletet a tárgyaláson ki kell hirdetni, a kihirdetés elhalasztásának helye nincs.

(2) A határozatot annak meghozatalától számított legkésőbb 8 napon belül kell írásba foglalni és az írásba foglalást követő 3 napon belül kézbesíteni kell.

72.§ (1) A határozatnak a rendelkező részt követően tájékoztatást kell nyújtania arról, hogy a határozat ellen van-e helye fellebbezésnek és hogy azt hol és mennyi idő alatt kell benyújtani.

(2) A bírósági eljárás során – a határozat tartalma vonatkozásában – a Pp. 220.§ (1) bekezdés, 221.§ (1) bekezdés, valamint 222.§ (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(3) A bíróság által hozott határozatokat a tanács tagjai írják alá, és jegyző hitelesíti.

73.§ (1) A bírósági eljárás során – a határozatok kijavítása és kiegészítése vonatkozásában – a Pp. 224.§ (1) bekezdés és 225-226.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A bíróság a kijavítás és a kiegészítés tárgyában a felek meghallgatása nélkül, tárgyaláson kívül határoz.

(3) A kijavítás tárgyában hozott határozat ellen fellebbezésnek helye nincsen.

74.§ A bírósági eljárás során – a határozatok jogereje vonatkozásában – a Pp. 227.§ (1) bekezdés, 228.§ (1) bekezdés és a 229.§ (1) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

XVII. fejezet

A fellebbezés és a másodfokú eljárás

75.§ (1) A bíróság határozatával szemben fellebbezésnek van helye.

(2) Nincs helye fellebbezésnek az eljárás folyamán hozott végzésekkel szemben (pervezető végzés), továbbá – a választási panaszokkal kapcsolatos eljárás kivételével – a különleges eljárások során hozott érdemi határozatokkal szemben.

76.§ (1) A fellebbezést a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a bíróság elnökénél kell írásban benyújtani.

(2) Ha a fellebbezés elkésztett, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen fellebbezésnek helye nincsen, továbbá ha a fél a fellebbezést felhívás ellenére hiányosan adja be, a fellebbezést a bíróság elnöke hivatalból elutasítja.

(3) A fellebbezésnek az első fokú határozat végrehajtására halasztó hatálya van.

77.§ (1) A másodfokon eljáró teljes ülés elnöke a felleb-

bezésnek a bírósághoz való megérkezésétől számított 30 napon belüli időpontra köteles tárgyalást kitűzni.

(2) A másodfokú eljárásban az első fokú eljárásra vonatkozó szabályokat az alábbi eltéréssel kell alkalmazni:

- a) Végzés elleni fellebbezés esetén a bíróság nem tart tárgyalást, a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el.
- b) Ítélet elleni fellebbezésnél a bíróság tárgyaláson bírálja el a fellebbezést, amelynek során az előadó bíró ismerteti az ügyet, így különösen az elsőfokú ítéletet és az azzal szemben benyújtott fellebbezést, ezt követően a felek tehetik meg perbeli zárónyilatkozatukat.
- c) Bizonyítás felvételének, új bizonyíték előterjesztésének illetőleg a tárgyalás elhalasztásának a másodfokú eljárásban nincs helye.

78.§ (1) A bíróság teljes ülése határozatában az elsőfokú határozatot helyben hagyja, megváltoztatja, vagy hatályon kívül helyezi és elnökét új elsőfokú eljárás lefolytatására utasítja.

(2) A bírósági eljárás során – a fellebbezési tárgyalás alapján hozott határozatok vonatkozásában – a Pp. 250-254.§ rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

ÖTÖDIK RÉSZ A KÜLÖNLEGES ELJÁRÁSOK

XVIII. fejezet

A törvényességi felügyeleti és a fegyelmi eljárás során hozott határozatok felülvizsgálata

79.§ (1) A törvényességi felügyeleti eljárásban a keresetet a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az országos ügyész ellen kell indítani.

(2) A fegyelmi eljárásban a keresetet a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül azon ügyész ellen kell megindítani, aki a megtámadott határozat meghozatalában a fegyelmi tanács tagjaként részt vett.

(3) A keresetlevélben az 56.§ (2) bekezdésben felsoroltakon túlmenően fel kell tüntetni a támadott határozat számát és a határozatot hozó jogszolgáltatási szerv nevét, továbbá meg kell jelölni, hogy az mely jogszabályba ütközik. A támadott határozatot a keresetlevélhez mellékelni kell.

XIX. fejezet

A választási panaszokkal kapcsolatos eljárás

80.§ (1) A panaszt a vélelmezett jogsértés napjától számított 8 napon belül a választással érintett egyházi testülettel vagy intézménnyel szemben lehet előterjeszteni. A határidő jogvesztő, mulasztás igazolásának nincsen helye.

(2) A panaszban meg kell jelölni az érintett egyházi testületet vagy intézményt, továbbá a törvénysértő magatar-

tást és annak következményeit. A panaszhoz csatolni kell a rendelkezésre álló okiratokat és a meghallgatni indítványozott tanúk nevét és idézési címét.

(3) A bíróság felhívására az érintett egyházi testület vagy intézmény törvényes képviselője a választással kapcsolatban keletkezett összes iratot kézbesítő útján vagy elsőbbségi postai küldeményként köteles a bíróságnak megküldeni. Ennek elmulasztása a 32.§ e) pontjába ütköző fegyelmi vétség.

81.§ (1) A bíróság elsőfokon egyesbíróként, másodfokon 3 tagú tanácsban jár el.

(2) A tárgyalást a panasz beérkezésétől számított 15 napon belüli időpontra kell kitűzni. A tárgyalás elhalasztásának nincs helye.

(3) A bíróság határozatát a meghozatalától számított 3 napon belül írásba kell foglalni, és haladéktalanul kézbesíteni kell.

(4) A határozat ellen a kézhezvételtől számított 5 napon belül lehet fellebbezést előterjeszteni.

(5) A fellebbezést a bíróság 8 napon belül tárgyalás tartása nélkül bírálja el.

82.§ (1) A választás eredményére kiható törvénysértés esetén a bíróság a választás eredményét részben vagy egészben megsemmisíti, és az eljárást lefolytató egyházi testületet vagy intézményt az eljárás törvényes rendben történő egészben vagy részben való megismétlésére utasítja. Amennyiben fegyelmi eljárás megindításának lehetősége merül fel, erről az illetékes püspököt értesíteni kell.

(2) A megalapozatlan panaszt a bíróság elutasítja.

XX. fejezet

A lelkéssel szemben támasztott képzési követelményekkel összefüggésben hozott püspöki határozat felülvizsgálata

83.§ (1) A lelkéssel szemben támasztott képzési követelményekkel összefüggésben az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot végzőkről szóló 2005. évi III. törvény 18.§ (1) bekezdése alapján hozott püspöki határozat felülvizsgálata iránti – halasztó hatályú – keresetet az érintett lelkész a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül terjeszthet elő. A pert a határozatot hozó püspökkel szemben kell megindítani.

(2) A keresetlevélben az 56.§ (2) bekezdésében felsoroltakon túlmenően fel kell tüntetni a támadott határozat számát, továbbá meg kell jelölni, hogy az mely jogszabályba ütközik. A támadott határozatot a keresetlevélhez mellékelni kell.

(3) A bíróság egyes bíróként tárgyalás tartása nélkül jár el, ügydöntő határozatát a keresetlevélnek a bírósághoz történő beérkezésétől számított 30 napon belül hozza meg.

XXI. fejezet

A különleges eljárások közös szabályai

84.§ (1) A per eredményétől függetlenül a felmerült költségeket az országos egyház viseli.

(2) A bíróság határozata ellen – kivéve a választási panaszokkal kapcsolatos eljárást – fellebbezésnek helye nincs.

(3) A különleges eljárások körébe tartozó perek más perekkel nem egyesíthetők.

HATODIK RÉSZ

A JOGSZOLGÁLTATÁSI SZERVEK HATÁROZATAINAK VÉGREHAJTÁSA

85.§ (1) Az egyházi jogszolgáltatási szervek határozatainak végrehajtásáról a bíróság gondoskodik.

(2) A jogerős ügyészi vagy fegyelmi tanácsi határozat végrehajtását az illetékes ügyész kezdeményezi a bíróságnál. A jogerős bírósági határozat végrehajtását a fél vagy az országos ügyész kezdeményezi a bíróságnál.

(3) A végrehajtási kérelemben meg kell jelölni a végrehajtható ügyirat számát, a felek azonosításához szükséges adatokat, továbbá a végrehajtási kérelem előterjesztésének okát.

(4) A bíróság a végrehajtási kérelmet megvizsgálja, és amennyiben az megalapozott, végzésében – rövid határidő kitűzésével – felhívja a kötelezettet teljesítésre, és pénzbírságot szab ki. A végzést a bírósághoz való beérkezésétől számított 8 napon belül a felek és más kötelezett részére kézbesíteni kell.

86.§ (1) A végrehajtási eljárás során alkalmazható kényszerintézkedések:

- a) pénzbírság,
- b) támogatás felfüggesztés,
- c) támogatás vagy követelés lefoglalás,
- d) jogi személyiség megvonása,
- e) felosztatás,
- f) e törvény 32.§ e), f) és g) pontjában megjelölt joghátrányok.

(2) A pénzbírság legmagasabb összege a mindenkori minimálbér tízszeresének megfelelő összeg lehet. A pénzbírság ismételten is kiszabható.

(3) A támogatás felfüggesztéséről szóló határozatot meg kell küldeni a kötelezett részére, a támogatást, járadékot, vagy egyéb összeget folyósító egyházi testület, intézmény vezetőjének. A megkeresésből egyértelműen ki kell tűnnie, hogy ki az intézkedésre köteles természetes személy. A megkeresett köteles a folyósítást haladéktalanul felfüggeszteni. A költségvetési normatíva folyósítása nem függeszthető fel.

(4) A támogatás felfüggesztésének eredménytelensége, vagy részleges eredményessége esetén helye van a támogatás vagy követelés lefoglalásának, amelynek során az

érintett egyházi testület, intézmény vezetője köteles a folyósítandó összeget közvetlenül a végrehajtást kérő részére folyósítani. Egyebekben a támogatás vagy követelés lefoglalására a támogatás felfüggesztésére irányadó szabályokat kell alkalmazni.

(5) Jogi személyiségű egyházi önkormányzat, intézmény jogi személyiségét megszüntetheti a bíróság és ezzel egyidejűleg általános jogutódként a Magyarországi Evangélikus Egyházat jelöli meg.

(6) Felosztatás esetén a felosztatott testület mandátuma megszűnik és a hatályos jogszabályok alapján új választást kell tartani.

87.§ (1) A bíróságnak a 86.§ alkalmazása során hozott rendelkezésének a be nem tartása a 32.§ e) pontjába ütköző fegyelmi vétség.

(2) A fegyelmi eljárás megindításának szükségességéről az illetékes püspököt értesíteni kell.

(3) A végrehajtási eljárás során hozott határozatok pervezető végzésnek minősülnek

HETEDIK RÉSZ ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

88.§ (1) E törvény 2006. január 1-jén lép hatályba.

(2) A törvény hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti egyházi bíraskodásról szóló, a többször módosított 1997. évi X. törvény.

(3) Az egyházmegyei és egyházkerületi bíróságok 2005. december 31-én megszűnnek, a folyamatban lévő ügyeket ugyanezen határnapon át kell tenni az országos bírósághoz az ügyekről szóló teljeskörű tájékoztatással. A már folyamatban lévő ügyeket a hatályban levő törvény szerint kell elbírálni.

(4) Az országos bíróság változatlan összetétellel mint a bíróság működik tovább az általános tisztújítás időpontjáig.

(5) Az e törvény hatálybalépésekor a korábbi jogszabályoknak megfelelően jogerős határozattal lezárult ügyekben a végrehajtási eljárásra e törvény szabályait kell alkalmazni.

FÜGGELÉK

az egyház törvényes rendjének és békéjének megőrzéséről szóló 2005. évi IX. törvényhez

(a Magyar Köztársaság Polgári perrendtartásról szóló
1952. évi III. törvényének (a továbbiakban: Pp.)
hivatkozott részei)

Pp. 2.§ (1) A bíróságnak az a feladata, hogy – összhangban az 1.§-ban foglaltakkal – a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. (2) A per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg. Nem hivatkozhat a per ésszerű időn belül történő befejezésének követelményére az a fél, aki magatartásával, illetve mulasztásával a per elhúzódásához maga is hozzájárult.

3.§ (2) A bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nem alakszerű megjelölésük, hanem tartalmuk szerint veszi figyelembe.

(3) A jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésztés voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

(4) A bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve a bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. A bíróság a bizonyítás elrendelését mellőzni köteles, ha a bizonyítási indítványt a fél neki felróható okból elkésztetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjeszti elő, kivéve, ha a törvény eltérően rendelkezik.

(5) Ha törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítás meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas. E rendelkezések nem érintik a törvényes vélelmeket, ideértve azokat a jogszabályokat is, amelyek szerint valamely körülményt az ellenkező bizonyításág valónak kell tekinteni.

(6) A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, jognyilatkozatot, valamint a bírósághoz benyújtott okiratot megismerhessenek és azokra – törvényben előírt időn belül – nyilatkozhassanak.

13.§ (1) Az ügy elintézéséből ki van zárva, és abban mint bíró nem vehet részt:

- a) a fél, a féllel együtt jogosított vagy kötelezett személy, továbbá az, aki a per tárgyát egészen vagy részben a maga részére követeli, vagy akinek jogaira vagy kötelezettségeire a per eredménye kihatással lehet;
- b) az a) pont alá eső személy képviselője vagy olyan volt képviselője, aki az ügyben eljár;
- c) az a) vagy a b) pont alá eső személynek a (2) bekezdésben megjelölt hozzátartozója vagy volt házastársa;
- d) az, akit a perben tanúként vagy szakértőként kihallgattak, vagy akinek tanúként vagy szakértőként való kihallgatását a bíróság elrendelte;
- e) az, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság).

(2) Az (1) bekezdés alkalmazásában hozzátartozó az egyenesági rokon és annak házastársa, az örökbe fogadó és a nevelőszülő, az örökbe fogadott és a nevelt gyermek, a testvér, a házastárs, a jegyes és az élettárs, a házastárs egyenesági rokona és testvére, valamint a testvér házastársa.

48.§ A perben fél az lehet (perbeli jogképesség), akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek.

49.§ (1) A perben mint fél személyesen vagy meghatalmazottja útján az járhat el, akinek a polgári jog szabályai szerint teljes cselekvőképessége van, illetőleg, aki a per tárgyról a polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhetik (perbeli cselekvőképesség).

(2) Ha a félnek nincs perbeli cselekvőképessége, valamint akkor is, ha a fél jogi személy, nevében törvényes képviselője jár el. Törvényes képviselője jár el annak nevében is, akinek részére a cselekvőképesség érintése nélkül rendelt gondnokot a gyámhatóság, de csak akkor, ha személyesen nem lép fel. Törvényes képviselő hiányában a fél részére a bíróság az ellenfél kérelmére ügygondnokot (74.§) rendel.

(3) A törvényes képviselőre, valamint arra, hogy a törvényes képviselőnek mennyiben van szüksége a per viteléhez vagy egyes perbeli cselekményekhez külön felhatalmazásra, az erre vonatkozó külön jogszabályok, illetőleg a jogi személy szervezetére vonatkozó rendelkezések irányadók. (4)

50.§ (1) A felek perbeli jog- és cselekvőképességét, valamint a törvényes képviselőnek ezt a minőségét, ha ezek

íránt kétség merül fel, a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja. A bíróság ugyancsak az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja azt, hogy a törvényes képviselőnek a per viteléhez vagy az egyes perbeli cselekményekhez esetleg szükséges külön felhatalmazása igazolva van-e.

(2) A perbeli jog- és cselekvőképesség, a törvényes képviselő, illetőleg a felhatalmazás igazolása nem szükséges, ha az köztudomású, vagy ha arról a bíróságnak hivatalos tudomása van.

51.§ Több felperes együtt indíthat pert, illetőleg több alperes együtt perelhető, ha:

- a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el, vagy ha a perben hozott döntés a pertársakra a perben való részvétel nélkül is kiterjedne;
- a perbeli követelések ugyanabból a jogviszonyból erednek;
- a perbeli követelések hasonló ténybeli és jogi alapból erednek, és ugyanannak a bíróságnak az illetékessége a 40.§ rendelkezéseinek alkalmazása nélkül is mindegyik alperessel szemben megállapítható.

52.§ (1) Az 51.§ a) pontja alá eső pertársaság esetében bármelyik pertárs perbeli cselekményei – az egyezséget, az elismerést és a jogról való lemondást kivéve – arra a pertársra is kihatnak, aki valamely határidőt, határnapot vagy cselekményt elmulasztott, feltéve, hogy mulasztását utóbb nem pótolta.

(2) Ha az 51.§ a) pontja alá eső pertársak cselekményei vagy előadásai egymástól eltérnek, a bíróság azokat a per egyéb adatait is figyelembe véve bírálja el.

53.§ (1) Az 51.§ b) vagy c) pontja alá eső pertársaság esetében egyik pertárs cselekménye vagy mulasztása sem szolgálhat a többi pertárs előnyére vagy hátrányára.

(2) Az 51.§ b) vagy c) pontja alá eső pertársaság esetén a határnapra szóló idézést, valamint az érdemi határozatot az abban közvetlenül nem érdekelt pertárral is közölni kell; a tárgyalás elkülönítése esetén (149.§) azonban a közvetlenül nem érdekelt pertársak idézése mellőzhető.

67.§ (1) A perben meghatalmazottként eljárhat:

- a félnek a 13.§ (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója;
- a fél pertársa, továbbá pertársának törvényes képviselője vagy meghatalmazottja;
- az ügyvéd és az ügyvédi iroda;
- állami szerv (közigazgatási szerv, intézet, intézmény, hivatal stb.) ügyintézője az állami szerv tevékenységével kapcsolatos ügyekben;
- a helyi önkormányzat képviselő-testületének, illetve a helyi kisebbségi önkormányzatnak a tagja, a jegyző, a főjegyző, a képviselő-testület hivatalának ügyintézője, a kerületi hivatal elöljárója, ügyinté-

zője a helyi önkormányzatot, kisebbségi önkormányzatot, továbbá azok szerveit érintő perekben; a megyei (fővárosi) közigazgatási hivatal ügyintézője a hivatalt érintő perekben;

- a szakszervezet a saját tagjának perében, valamint a külön jogszabályban meghatározott perekben;
- az érdek-képviselői célra alapított szervezet saját tagjának olyan perében, amelynek tárgya a szervezet alapszabályában meghatározott érdek-képviselői célok körébe vonható;
- a szövetkezet ügyintézésre jogosult tagja vagy alkalmazottja a szövetkezet pereiben;
- a gazdálkodó szervezet, valamint az egyéni vállalkozó alkalmazottja munkáltatójának gazdasági tevékenységével kapcsolatos perekben, a gazdálkodó szervezet jogtanácsosa (jogi előadója) pedig azokban a perekben is, amelyekben külön jogszabály a képviselőre feljogosítja;
- akit erre külön jogszabály feljogosít.

(2) A perben a gazdálkodó szervezet jogtanácsosát (jogi előadóját) az ügyvéd jogállása illeti meg.

68.§ em lehet meghatalmazott:

- aki tizennyolcadik életévét még nem töltötte be;
- akit jogerős bírói ítélet a közügyektől eltiltott;
- akit a bíróság jogerősen gondnokság alá helyezett.

93.§ (1) A beadványokon fel kell tüntetni a bíróságot, amelyhez a beadványt intézik, továbbá a felek nevét, lakóhelyét és a per tárgyát, a folyamatban levő ügyekben pedig ezenfelül a bírósági ügyszámot is.

(2) A beadványokat a per bíróságánál eggyel több példányban kell benyújtani, mint ahány fél a perben érdekelve van; ha több félnek közös képviselője (meghatalmazottja) van, részükre együttesen egy példányt kell számításba venni. A beadvány mellékleteinek egy-egy másolatát csatolni kell a beadvány többi példányához is.

(3) Ügyvédi képviselő esetében az ügyvédnek a beadvány minden példányát aláírásával kell ellátnia; egyébként a beadvány első példányát a 196.§-nak megfelelően kell kitölteni.

96.§ (1) Az idézésben fel kell tüntetni az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot, a felek nevét, perbeli állását és a per tárgyát, valamint a kitűzött tárgyalás (meghallgatás) idejét és helyét.

103.§ (1) A határidőket napok, hónapok vagy évek szerint kell számítani.

(2) A napokban megállapított határidőbe a kezdőnap nem számít bele. Kezdőnap az a nap, amelyre a határidő megkezdésére okot adó cselekmény vagy egyéb körülmény (pl. kézbesítés, kihirdetés) esik.

(3) A hónapokban vagy években megállapított határidő azon a napon jár le, amely számánál fogva a kezdőnapnak

megfelel, ha pedig ez a nap a lejárát hónapjában hiányzik, a hó utolsó napján.

(4) Ha a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le.

(5) A határidő az utolsó nap végével jár le, a bírósághoz intézett beadvány előterjesztésére és a bíróság előtt teljesítendő cselekményre megállapított határidő azonban már a hivatali idő végével lejár.

104.§ (1) A bíróság az általa megállapított határidőt fontos okból egyszer meghosszabbíthatja; a határidő – meghosszabbítással együtt – negyvenöt napnál hosszabb nem lehet, kivéve, ha a szakértői vélemény elkészítése hosszabb határidőt tesz szükségessé. A törvényben megállapított határidőt csak a törvényben meghatározott esetben lehet meghosszabbítani.

(2) Ha a meghosszabbítást a fél kéri, kérelmét a határidő lejáratá előtt kell előterjesztenie; a kérelem tárgyában a bíróság az ellenfél meghallgatása nélkül határozhat.

116.§ A jegyzőkönyvben fel kell tüntetni:

- az eljáró bíróságot és a bírósági ügyszámot;
- a felek nevét és perbeli állását, továbbá a per tárgyát;
- a tárgyalás (meghallgatás vagy kihallgatás) helyét, továbbá kezdő és befejező időpontját;
- a bírák, a jegyzőkönyvvezető és a tolmács nevét;
- a jelenlevő feleknek és képviselőiknek nevét és perbeli állását;
- zárt tárgyalás esetén az erre való utalást.

117.§ (1) A jegyzőkönyvben röviden le kell írni az eljárás menetét és az annak során történeteket, mégpedig úgy, hogy a jegyzőkönyv alapján azt is meg lehessen állapítani, vajon az eljárás a törvényben meghatározott alaki követelményeknek megfelel-e. Ha valamely kifejezés vagy kijelentés pontos szövege jelentős, azt szó szerint kell jegyzőkönyvbe venni.

(2) Különösen fel kell tüntetni a jegyzőkönyvben:

- a tárgyalás megkezdésének kitűzött és tényleges időpontját;
- a felek által előadott vagy a periratokból felolvasott lényeges kérelmeket és nyilatkozatokat, ideértve a felek tényállításait és bizonyítási indítványait, valamint a keresetváltoztatást és a viszontkeresetet, úgyszintén a korábbi kérelmekről és nyilatkozatoktól való eltéréseket, illetőleg valamely nyilatkozatnak bírói felhívás ellenére való elmulasztását vagy megtagadását;
- az okiratok bemutatásának megtörténtét, valamint a tanúk vallomását, a szakértők véleményét és a szemle eredményét;
- a keresettől való elállást, továbbá az elismerést és a jogról való lemondást, illetőleg a felek között létrejött egyezséget;

e) a pervezetés és rendfenntartás körében tett intézkedéseket, a korábbi eljárás ismertetésének megtörténtét, valamint a bíróság által az eljárás folyamán hozott végzéseket és az ítélet kihirdetésének megtörténtét.

(3) A felek beadványának, a szakértők véleményének vagy más periratnak felolvasása, valamint okiratnak vagy másolatnak csatolása esetében a jegyzőkönyvben csupán ennek megtörténtére kell utalni.

(4) Ha a felek bármelyike az eljárás során felmerült valamely körülménynek vagy ott elhangzott nyilatkozatnak jegyzőkönyvbe vételét kéri, ezt csak abban az esetben lehet mellőzni, ha a bíróságnak az illető körülmény vagy nyilatkozat megtörténtéről nincs tudomása.

(5) Az elhalasztott tárgyalásról külön jegyzőkönyvet kell készíteni. Ha a tárgyalás folytatólagos vagy ismételt, ennek a jegyzőkönyvből ki kell derülnie.

118.§ (1) A bírósági tárgyalásról a jegyzőkönyvet egyidejűleg, hangfelvétel esetén pedig legkésőbb nyolc munkanapon belül el kell készíteni. Ha a jegyzőkönyv hangfelvétel alapján készül, fel kell tüntetni a jegyzőkönyv írásba foglalásának napját, és a feleket tájékoztatni kell arról, hogy az elkészült jegyzőkönyvet mikor és hol tekinthetik majd meg, illetve vehetik át. A bíróság a jegyzőkönyvet az írásba foglalást követő további tizenöt napon belül kézbesíti, ha törvény a jegyzőkönyv megküldését írja elő.

(2) A jegyzőkönyv hivatalból vagy az elnök engedélyével a felek megjegyzései alapján is kiegészíthető és módosítható; a felek erre vonatkozó kérelmét – annak elutasítása esetén – a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni. A módosítás folytán szükségtelenné vált szövegrészeket úgy kell törölni, hogy a törölt szövegrész olvasható maradjon.

(3) Ha a jegyzőkönyv elkészítésére nem az eljárási cselekménnyel egyidejűleg kerül sor, az eljárási cselekményen jelen lévő felek – amennyiben a jegyzőkönyv részükre kézbesítésre kerül – a kézbesítéstől számított 8 napon belül, ha pedig a jegyzőkönyv a felek részére nem kerül kézbesítésre, akkor az eljárási cselekménytől számított 15 napon belül a jegyzőkönyv kijavítását, kiegészítését kérhetik.

(4) A jegyzőkönyvet és az esetleges módosításokat az eljáró bíró, illetve a tanács elnöke és a jegyzőkönyvvezető írja alá. Ha a bíróság tanácsban jár el, és a tanács elnöke a jegyzőkönyv aláírásában akadályoztatva van, a jegyzőkönyvet helyette – helyettesi minőségének feltüntetésével – a tanács egyik tagja írja alá.

(5) Ha az eljárási cselekményen történetek rögzítése hangfelvétellel történik, a hangfelvétel írásba történő áttelepe során a jegyzőkönyvvezető helyett a leírást végző bírósági alkalmazott jár el, és aláírásával igazolja, hogy a leírást a hangfelvételnek megfelelően készítette el.

133.§ (1) A tárgyalást az elnök vezeti. A törvény keretei között az elnök szabja meg azoknak a cselekményeknek

a sorrendjét, amelyeket a tárgyaláson teljesíteni kell. A felekhez, valamint az elnök által kihallgatott más személyekhez kérdéseket a bíróság tagjain kívül a felek és képviselők is intézhetnek.

(2) Az elnök ügyel arra, hogy a tárgyalás ne terjedjen ki az ügyrel összefüggésben nem álló körülményekre, és az ügyre nem tartozó, úgyszintén a kihallgatott személy befolyásolására alkalmas kérdés feltevését, illetőleg az arra való feleletet megtiltja.

134.§ (1) A tárgyalás rendjének fenntartásáról az elnök gondoskodik.

(2) Az elnök a hallgatóság köréből a tizennyolc éven aluli személyeket eltávolíthatja.

138.§ (1) Az első tárgyalás kezdetén a felperes vagy az elnök felolvassa vagy ismerteti a keresetlevelet. Ezután a felperes nyilatkozik arra nézve, hogy a keresetlevélben előadott keresetét változatlanul fenntartja-e, illetőleg, hogy azt miként módosítja vagy változtatja meg.

(2) Ha a tárgyaláson a felperes nem jelent meg, a keresetlevelet nem kell felolvasni, illetőleg ismertetni.

139.§ A felperes nyilatkozata után az alperes terjeszti elő ellenkérelmét, amely vagy a per megszüntetésére (157.§) irányul, vagy érdemi védekezést, illetve ellenkövetelést (vizontkereset, beszámítás) tartalmaz a felperes kereseti kérelmével szemben. Az ellenkérelemben elő kell adni az annak alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait.

140.§ (1) Ha az alperes ellenkérelmében a per megszüntetését kéri (157.§), a bíróság mindenekelőtt ebben a kérdésben tárgyal és határoz.

141.§ (1) Ha a bíróság a pert nem szünteti meg, az ügyet érdemben tárgyalja, s ha a tényállás már az első tárgyaláson kideríthető, nyomban érdemben határoz. A bíróság a jelenlevő felek meghallgatása alapján megállapítja azokat az adatokat is, amelyek a végrehajtási eljárásban az érdekelt azonosságának megállapításához szükségesek (születési hely, idő, anyja neve, lakóhely, munkahely; gazdálkodó szervezet esetében a bankszámla száma és a számlát vezető pénzügyi szerv neve).

(2) A bíróság – ha ez a tényállás megállapításához szükséges –, a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére és lefolytatja a bizonyítási eljárást. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait – a per állása szerint – a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. Ha a bizonyítás lefolytatása az első tárgyaláson ennek ellenére nem lehetséges, vagy csak részben lehetséges, a bíróság a tárgyalás elhalasztása mellett elrendelheti a per további előkészítését.

(3) Írásbeli előkészítést csak akkor lehet elrendelni, ha a felet jogi képviselő képviseli, vagy ha a félnek, illetve

képviselőjének az írásbeli előkészítés nem okoz különösebb nehézséget.

(4) Írásbeli előkészítés esetében az erre vonatkozó iratot, ha a bíróság másként nem rendelkezik, a tárgyalási időköz első harmadában, az ellenfélnek arra vonatkozó nyilatkozatát pedig oly időben kell a bíróságnál előterjeszteni, hogy arra a vele szemben álló fél a tárgyaláson nyilatkozhat.

(5) A tanács elnöke az előkészítő iratok és a rendelkezésre álló egyéb adatok alapján – amennyiben ez a per eldöntéséhez szükségesnek mutatkozik – a tárgyalás folytatására kitűzött határnapra a tanúkat, illetve a feleket személyes megjelenési kötelezettséggel megidézi, és ha az irat kiadását a fél közvetlenül nem kérheti [192.§ (1) bek.], a bizonyító fél kérelmére beszerzi a bizonyítékul szolgáló iratokat.

(6) Ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével – a (2) bekezdésben előírt kötelezettsége ellenére – alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevétele a per befejezését nem késlelteti.

147.§ (1) Az első fokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig az alperes a felperes ellen vizontkeresetet indíthat, ha az ekként érvényesíteni kívánt jog a felperes keresetével azonos vagy azzal összefüggő jogviszonyból ered, vagy ha a vizontkereset tárgyául szolgáló követelés a felperes kereseti követelésével szemben beszámításra alkalmas. A bíróság érdemi tárgyalás nélkül végzéssel elutasíthatja a vizontkeresetet, ha nyilvánvaló, hogy a fél azt azért terjesztette elő késedelmesen, hogy a per befejezését hátráltassa.

148.§ (1) A bíróság a per bármely szakában megkísérélheti, hogy a felek a jogvitát vagy a vitás kérdések egy részét egyezséggel rendezzék.

(2) Ha az egyezés megfelel a jogszabályoknak, a bíróság azt végzéssel jóváhagyja, ellenkező esetben pedig a jóváhagyást megtagadja, és az eljárást folytatja.

(3) A bíróság által jóváhagyott egyezésnek ugyanaz a hatálya, mint a bírói ítéletnek; a jóváhagyó végzés ellen beadott fellebbezésnek az egyezés végrehajtására nincs halasztó hatálya.

149.§ (1) A bíróság, ha az ügy eldöntése érdekében célszerűnek látja, elrendelheti, hogy a perben érvényesített egyes követelések vagy a megosztható követelések egyes részei, valamint általában a perben eldönthető egyes vitás kérdések elkülönítve kerüljenek tárgyalásra.

(2) A bíróság együttes tárgyalás és eldöntés végett elrendelheti az előtte folyamatban levő olyan perek egyesítését, amelyeknek tárgya egymással összefügg.

152.§ (1) Ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában az eljárás büntetőbírói vagy államigazgatási hatáskörbe tartozik, a bíróság a per tárgyalását ennek az eljárásnak jogerős befejezéséig felfüggesztheti. Ha ez az eljárás még megindítva nincs, a büntetőeljárás megindításáról hivatalból üldözendő bűncselekmény esetében a bíróság gondoskodik, egyébként pedig az eljárás megindítására megfelelő határidőt tűz ki. Ha a határidő eredménytelenül telik le, a tárgyalást folytatni kell.

(2) A bíróság a tárgyalást akkor is felfüggesztheti, ha a per eldöntése olyan előzetes kérdés elbírálásától függ, amelynek tárgyában más polgári per vagy a bíróság hatáskörébe tartozó más polgári eljárás már folyamatban van.

(3)

153.§ (1) Ha a per eldöntése házasság létezésétől vagy érvényességétől, illetőleg gyermek családi jogállásának bírói megállapításától függ, és ez iránt per van folyamatban, a tárgyalást annak jogerős eldöntéséig fel kell függeszteni.

(2) Ha a per eldöntése házasság érvényességétől függ, a tárgyalást akkor is fel kell függeszteni, ha az érvénytelenítési per még nincs folyamatban, de annak megindítására a felek valamelyike jogosult; ebben az esetben a tárgyalás felfüggesztésével egyidejűleg az érvénytelenítési per megindítására megfelelő határidőt kell kitűzni, annak sikertelen letelte után azonban a felfüggesztett tárgyalást folytatni kell.

(3) A gyermek tartása iránt indított pernek az (1) bekezdés alapján való felfüggesztése nem akadályozza, hogy a bíróság a gyermek részére ideiglenes intézkedéssel tartásdíjat állapítson meg. Szükség esetében a bíróság az ideiglenes tartás megállapítása felől hivatalból is határozhat.

154.§ (1) Ha a felet katonai szolgálatra hívják be, a bíróság a pert felfüggesztheti, kivéve a tartásdíj iránt indított, valamint az olyan pereket, amelyeknek gyors elbírálásához különleges érdek fűződik.

(2) Az (1) bekezdés esetében a bíróság a per felfüggesztéséről, illetőleg továbbfolytatásáról a fél katonai előljáróját is értesíti.

155.§ (1) A tárgyalás felfüggesztésével minden határidő megszakad; a felfüggesztés megszűnésétől a határidő újra kezdődik.

(2) A felfüggesztés tartama alatt tett minden bírói rendelkezés, úgyszintén a felek által teljesített minden perbeli cselekmény hatálytalan, kivéve a felfüggesztéssel, illetőleg az annak megszüntetésével kapcsolatos bírói rendelkezéseket és perbeli cselekményeket.

(3) Felfüggesztést rendelő bírósági határozat ellen külön fellebbezésnek van helye; a bíróság az ilyen határozatot maga is megváltoztathatja.

163.§ (1) A bíróság a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása végett bizonyítást rendel el.

(2) A bíróság az ellenfél beismerése, mindkét fél egyező vagy az egyik félnek az ellenfél által bírói felhívás [141.§ (2) bekezdése] ellenére kétségbe nem vont előadása folytán valónak fogadhat el tényeket, ha azok tekintetében kételye nem merül fel.

(3) A bíróság az általa köztudomásúnak ismert tényeket valónak fogadhatja el. Ugyanez áll azokra a tényekre is, amelyekről a bíróságnak hivatalos tudomása van. Ezeket a tényeket a bíróság akkor is figyelembe veszi, ha azokat a felek nem hozták fel, köteles azonban a feleket e tényekre a tárgyaláson figyelmeztetni.

164.§ (1) A per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valónak fogadja el.

167.§ Ha a fél a tényállításait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket és be kell jelentenie a tanúk nevét, foglalkozását és pontos címét, vagy pedig a tanúkat a tárgyalásra elő kell állítania.

168.§ (1) A tanút az elnök idézi meg. Az idézésben (96.§) meg lehet jelölni azokat a körülményeket is, amelyekre a tanú kihallgatása szükségesnek mutatkozik, s a tanút fel lehet hívni, hogy meghatározott feljegyzéseit, iratait vagy a bizonyításnál felhasználható egyéb tárgyait hozza magával.

(2) Ha a tanú a fél által bejelentett adatok téves volta miatt nem volt megidézhető, a bíróságnak a tanú ismételt megidézése előtt meg kell vizsgálnia, hogy a fél téves bejelentése nem a per elhúzását célozta-e. Ugyanez áll akkor is, ha a fél az olyan tanút, akinek előállítására vállalkozott, a tárgyalásra nem állítja elő.

169.§ (1) Azt, akitől testi vagy szellemi fogyatkozása miatt helyes vallomás nem várható, tanúként kihallgatni nem lehet.

(2) A tanú, ha a titoktartás alól felmentést nem kapott, nem hallgatható ki olyan kérdésről, amely államtitoknak vagy szolgálati titoknak minősül, vagy amelyre az üzleti titokra vonatkozó titoktartási kötelezettsége kiterjed, kivéve, ha az a közérdekű adatok nyilvánosságára és a közérdekből nyilvános adatra vonatkozó külön törvényi rendelkezések alapján nem minősül üzleti titoknak.

(3) A titoktartási kötelezettség az annak alapjául szolgáló viszony megszűnése után is fennmarad.

(4) Azt, hogy a titoktartás alól való felmentésre az egyes esetekben mely hatóság vagy szerv illetékes, a Kormányrendelettel határozza meg.

(5) Azokat a kérdéseket, amelyekre a felmentést kérik, a felmentésre irányuló megkeresésben meg kell jelölni.

(6) A jelen § ellenére kihallgatott tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.

170.§ (1) A tanúvallomást megtagadhatja:

- a) a felek bármelyikének a 13.§ (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozója;
- b) az, aki a tanúvallomás folytán magát vagy a 13.§ (2) bekezdésében megjelölt hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná, az azzal kapcsolatos kérdésben;
- c) az ügyvéd, az orvos és más olyan személy, aki hivatásánál fogva titoktartásra köteles, ha a tanúvallomással titoktartási kötelességét sértené meg, kivéve ha az érdekelt e kötelesség alól felmentette;
- d) a jogvitával érintett ügyben lefolytatott közvetítői eljárásban eljáró közvetítő, szakértő.

(2) Ha a tanú több pertárs közül nem valamennyivel áll a 13.§ (2) bekezdésében megjelölt viszonyban, a tanúságtételt a többiekre nézve csak akkor tagadhatja meg, ha a vallomás nem különíthető el.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontja alapján a tanúságtétel nem tagadható meg, ha a kérdés:

- a) olyan jogügyletre vonatkozik, amelynél a tanú mint valamelyik fél képviselője vagy mint ügyleti tanú maga is közreműködött, vagy amelynél valamelyik fél a tanúnak képviselője volt, vagy ha a tanú a kérdéses jogviszonyban a felek valamelyikének jogelődjé;
- b) a tanú családtagjának származására, házasságára, életbenlétére, halálára, kiskorú családtagjának elhelyezésére, kiadására vagy családi viszonyon alapuló vagyoni jogi ügyre vonatkozik.

(4) Az (1) bekezdés a) és c) pontja esetében a tanút mentességére kihallgatása előtt, illetőleg mihelyt a mentesség kiderül, figyelmeztetni kell. Ennek megtörténtét, valamint a tanúnak a figyelmeztetésre adott válaszát a jegyzőkönyvbe fel kell venni.

(5) Ha a tanút a jelen § esetében a mentességre való alapos hivatkozása ellenére vallomásra kötelezik, vagy a (4) bekezdésben foglalt rendelkezést nem tartják meg, a tanú vallomása bizonyítékként figyelembe nem vehető.

171.§ (1) Ha a tanú a 169.§ értelmében nem hallgatható ki, vagy a 170.§ alapján nem akar vallomást tenni, ezt a bíróságon a kitűzött határnap előtt is bejelentheti. A 170.§ esetében a megtagadás okát a bejelentéssel egyidejűleg elő kell adni és egyben valószínűsíteni kell. A bíróság egyéb valószínűsítő adat hiányában a tanút a megtagadás okára nézve ki is hallgathatja.

(2) Abban a kérdésben, hogy a tanúságtétel megtagadásának helye van-e (170.§), a kihallgatást foganatosító bíróság határoz; határozathozatal előtt a feleket – ha jelen vannak – meg kell hallgatni. Ha a tanúkihallgatást megkeresés útján foganatosítják (202.§), a perbíróság a megkeresett bíróság határozatát – kérelemre – megváltoztathatja. A kérelemnek a tanú kihallgatására halasztó hatálya van.

(3) A perbíróságnak vallomástételre kötelező határozata ellen a tanú fellebbezéssel élhet.

172.§ (1) A tanú a tárgyaláson és a bizonyítási eljárásnál kihallgatása előtt nem lehet jelen, s kihallgatása után csak a bíróság engedélyével távozhatik el.

(2) A kihallgatás megkezdése előtt a tanút figyelmeztetni kell a hamis tanúzás következményeire.

173.§ (1) A kihallgatás kezdetén a tanútól meg kell kérdezni a nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, lakóhelyét, foglalkozását, valamint azt, hogy a felekkel milyen viszonyban van, s hogy ennek folytán vagy más okból nem elfogult-e. Ezekre a kérdésekre a tanú akkor is köteles válaszolni, ha egyébként a vallomástétel megtagadására jogosult.

(2) Ezután a tanút részletesen ki kell hallgatni, tisztázva azt is, hogy az általa előadottakról miként szerzett tudomást.

(3) A tanút az elnök hallgatja ki. A bíróság többi tagja is jogosult a tanúhoz kérdéseket intézni. Kérdéseket a felek indítványozhatnak. Az elnök a feleknek kérelmükre megengedheti, hogy a tanúhoz közvetlenül is intézhessenek kérdéseket. A fél részéről indítványozott vagy a tanúhoz közvetlenül intézett kérdés megengedhetősége felől az elnök határoz.

(4) Ha a tanú vallomása más tanúnak vagy a személyesen meghallgatott félnek előadásával ellentétben áll, az ellentét tisztázását szükség esetében szembesítéssel kell megkísérelni.

174.§ (1) A tanú a kihallgatása alkalmával a birtokában levő okiratot, illetőleg annak a peres ügyre vonatkozó részét köteles a bíróság rendelkezésére megtekintés végett bemutatni, kivéve ha az okiratot perben nem álló harmadik személy nevében tartja birtokában. Ha a tanú az okirat bemutatását alaptalanul megtagadja, a tanúságtétel megtagadásának következményeit (185.§) kell megfelelően alkalmazni.

(2) A bíróság szükség esetén elrendelheti az okirat másolatának (kivonatának) az iratokhoz való csatolását. Ha a tanú a másolatot (kivonatot) csatolni nem tudja, annak elkészítéséről a bíróság gondoskodik.

175.§ (1) A kihallgatás után a tanú előtt a jegyzőkönyvbe vett vallomását fel kell olvasni, kivéve, ha a felolvasást sem a tanú, sem a felek nem kívánják. A felolvasás megtörténtét vagy annak mellőzését a jegyzőkönyvben fel kell tüntetni.

(2) Ha a tanú a vallomás felolvasásakor vallomását kiigazítja vagy kiegészíti, azt szintén jegyzőkönyvbe kell foglalni.

206.§ (1) A bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

213.§ (2) A bíróság egyes kereseti kérelmek felől vagy a kereseti kérelemnek önállóan elbírálható egyes részei felől

külön ítélettel (részítélet) is határozhat, ha ebben a vonatkozásban további tárgyalásra nincs szükség, és ha a többi kereseti kérelem vagy a beszámítási kifogás eldöntése végett a tárgyalást el kell halasztani. A részítélet a később hozott ítélettel a beszámítási kifogásra, illetőleg a viszontkeresetre vonatkozó tárgyalás eredményéhez képest hatályon kívül helyezhető, vagy megfelelően módosítható.

(3) Ha a keresettel érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege (mennyisége) tekintetében a vita elkülöníthető, a bíróság a jog fennállását ítélettel előzetesen is megállapíthatja (közbenső ítélet). Ebben az esetben a tárgyalás a követelés összegére (mennyiségére) vonatkozóan csak a közbenső ítélet jogerőre emelkedése után folytatható.

214.§ (2) A fiatalabb bíró az idősebbet megelőzően szavaz, az elnök utolsónak adja le szavazatát. A szavazásnál kisebbségben maradó bíró jogosult írásba foglalt különvéleményét zárt borítékban az okirathoz csatolni. A tanácskozásról készült jegyzőkönyvet és a különvéleményt csak a perorvoslat tárgyában eljáró bíróság, a fegyelmi eljárás kezdeményezésére jogosult személy, – fegyelmi eljárás során – a fegyelmi bíróság, valamint a Legfelsőbb Bíróság jogegységi eljárás kezdeményezésére jogosult, illetve a jogegységi eljárást lefolytató tanácsa tekintheti meg.

219.§ (1) Kézbesítés útján kell közölni:

- a) az ítéletet a felekkel;
- b) a tárgyaláson hozott végzést azzal a féllel, aki a tárgyalásra nem volt szabályszerűen megidézve;
- c) a tárgyalás folyamán hozott olyan végzést, amely új határnap kitűzésére vonatkozik, vagy amely ellen külön fellebbezésnek van helye, azzal a féllel, aki a tárgyalást elmulasztotta (135.§);
- d) a tárgyaláson kívül hozott végzést az érdekelt féllel;
- e) az eljárás során hozott minden határozatot azzal a személlyel, akinek érdekében az ügyész, illetőleg a külön jogszabállyal erre feljogosított szervezet az eljárást megindította.

220.§ (1) Az írásba foglalt ítéletnek tartalmaznia kell:

- a) a bíróság megjelölését és a bírósági ügyszámot;
- b) a feleknek és képviselőiknek nevét, lakóhelyét és perbeli állását;
- c) a per tárgyának megjelölését;
- d) az ítélet rendelkező részét és indokolását;
- e) az ítélethozatal helyének és idejének megfelelő keltezt.

221.§ (1) Az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett,

végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a feljánlott bizonyítást mellőzte.

222.§ (1) A végzésekre a 220.§ megfelelően irányadó azaz, hogy a feleknek és képviselőiknek lakóhelyét a végzésben csak a szükséghez képest kell feltüntetni, továbbá, hogy megindokolni csak olyan végzést kell, amely külön fellebbezéssel megtámadható. Az egyezséget jóváhagyó végzést nem kell megindokolni.

(2) A tárgyaláson hozott végzéseket a bíróság a tárgyalási jegyzőkönyvbe is belefoglalhatja; ebben az esetben a végzésnek csupán a rendelkező részt és az indokolást kell tartalmaznia.

227.§ (1) Amennyiben a törvény másként nem rendelkezik, a bíróság a saját határozatához abban a perben, amelyben azt hozta, kötve van, mégpedig a határozat kihirdetésétől kezdve, ha pedig a határozat kihirdetve nem volt, annak közlésétől kezdve.

228.§ (1) Az a határozat, amely fellebbezéssel nem támadható meg, kihirdetésével (218.§) emelkedik jogerőre; azok a határidők azonban, amelyeket a határozat jogerőre emelkedésétől kell számítani, a határozatnak a féllel történt közlésétől (219.§) kezdődnek.

229.§ (1) A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek – ideértve azok jogutódait is – egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagilag jogerő).

250.§ A másodfokú bíróság a 240-242.§-okban foglalt rendelkezéseket a szükséghez képest a tárgyalásra került ügyekben is megfelelően alkalmazza.

251.§ (1) Ha a másodfokú bíróság a pert a tárgyalás alapján a 157.§ értelmében megszünteti, az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll, hatályon kívül helyezi.

(2) Ha a per megszüntetésének alapjául szolgáló hiány pótolható vagy az eljárás jóváhagyásával orvosolható, a felet erre a per megszüntetése előtt – megfelelő határidő kitűzésével – fel kell hívni.

252.§ (1) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – végzéssel hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja, ha az elsőfokú bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, vagy az ítélet meghozatalában olyan bíró

vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizárók áll fenn.

(2) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja, ha az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt szükséges a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése.

(3) Ha a bizonyítási eljárásnak nagyterjedelmű vagy teljes megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges, anélkül azonban, hogy az (1) és (2) bekezdésben foglalt feltételek fennállnának, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – mindenkor a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között – hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasíthatja.

(4) A hatályon kívül helyező végzésnek tartalmaznia kell az első fokú ítélet ismertetését, a hatályon kívül helyezés okait, továbbá az új eljárásra vonatkozó utasításokat. A másodfokú bíróság a jelen § esetében csupán a perköltség összegét állapítja meg, a költség viselésének kérdésében pedig az elsőfokú bíróság határoz. A másodfokú bíróság elrendelheti, hogy a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa vagy azonos hatáskörű más bíróság tárgyalja.

253.§ (1) A másodfokú bíróság a fellebbezési tárgyalás alapján, ha nem a törvény megelőző rendelkezései szerint kell határoznia, az ügy érdemében dönt.

(2) Ha az elsőfokú bíróság ítélete érdemben helyes, a másodfokú bíróság ezt helybenhagyja, ellenkező esetben az elsőfokú bíróság ítéletét egészben vagy részben megváltoztatja, illetőleg közbenső ítéletet vagy részítéletet hoz.

(3) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (247.§) változtathatja meg, e korlátok között azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló olyan kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott. A másodfokú bíróság a fellebbezési (csatlakozó fellebbezési) kérelem és a fellebbezési ellenkérelem

korlátaira tekintet nélkül határoz a le nem rótt illeték, valamint az állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről.

(4) Ha a közbenső ítélet elleni fellebbezés elbírálása után a követelés összegére (mennységére) nézve a tárgyalást folytatni kell, a másodfokú bíróság az iratokat az elsőfokú bíróságnak küldi meg. Így jár el a másodfokú bíróság akkor is, ha a keresetet elutasító ítélet elleni fellebbezés folytán a 213.§ (3) bekezdése alapján közbenső ítéletet hoz.

254.§ (1) A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletével együtt a per folyamán hozott egyéb határozatokat is felülbírálja, kivéve azokat, amelyek ellen fellebbezésnek egyáltalában nincs helye, vagy amelyek külön fellebbezéssel támadhatók meg.

(2) A másodfokú bíróság az egyezséget jóváhagyó végzésében megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) megtámadott ítéleti rendelkezése abban a részében, amelyre az egyezés vonatkozik, hatályát veszti.

(3) Az eljárást befejező határozatban az elsőfokú bíróságot meg kell nevezni, és ügyszámát is fel kell tüntetni. Ha a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia.

(4) A másodfokú eljárás befejezése után az iratokat a bíróság legkésőbb harminc napon belül megküldi az elsőfokú bíróságnak. A másodfokú eljárást befejező határozatot a felekkel kézbesítés útján az elsőfokú bíróság közli az iratoknak az elsőfokú bírósághoz való érkezését követő legkésőbb tizenöt napon belül. Ha a másodfokú bíróság a határozata kihirdetését elhalasztotta [218.§ (1) bek.], a már írásba foglalt határozatát a jelenlévő feleknek nyomban kézbesíti és ezt a jegyzőkönyvben is feltünteti.

255.§ (1) Az eljárás szünetelésének a fellebbezési eljárásban a 137.§ (1) bekezdésének b) pontja alatti esetben nincs helye.

(2) Ha a per szünetelés folytán megszűnik (137.§), a fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) megtámadott első fokú határozatok, illetőleg az első fokú határozatoknak a fellebbezéssel (csatlakozó fellebbezéssel) megtámadott részei (rendelkezései) hatályukat veszítik.

2000. ÉVI I. TÖRVÉNY AZ EGYHÁZ HÁZTARTÁSÁRÓL¹

A Magyarországi Evangélikus Egyház háztartását Isten gondviselő szeretetére alapozza, anyagi erejét az evangélium hirdetésére és a szeretet gyakorlására fordítja. Hívei az egyházat hitből és egyházszeretetből tartják fenn. Anyagi hozzájárulásuk is segíti az egyházat küldetésének betöltésében. Az egyház valamennyi önkormányzattal rendelkező szervezeti egységének és intézményének önálló háztartása van, tehát a maga terhére hordozza, de ugyanakkor hordozza a többiek terhére is, anyagilag is támogatva a segítségre szorulókat és az egyház egészének szolgálatát.

I. fejezet

Általános rendelkezések

Gazdálkodás az egyház vagyonával

1.§ (1) Minden egyházi és egyház által alapított jogi személy, valamint önálló jogi személyiséggel nem rendelkező egyházmegyék és egyházkerületek és ezek minden önálló képvisellel rendelkező szervezete vagyonával, a világi és egyházi törvények keretei között önállóan rendelkezik.

(2) Vagyona fenntartásáról, bevételei előteremtéséről, gazdálkodásáról és ezek ellenőrzéséről a kölcsönös teherviselés elvének érvényesítése mellett szabadon és felelősséggel dönt.

(3) Minden, a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott összeghatárokat meghaladó ingó és ingatlan vagyon értékesítése előtt a felettes egyházi önkormányzati testület jóváhagyását kell kérni.

(4) Egy adott egyházi önkormányzati szint illetékes testülete egy beruházás indításához szükséges döntésért csak abban az esetben hozhatja meg, ha rendelkezik a beruházási szabályrendeletben megjelölt illetékes egyházi gazdasági és szakmai hozzájárulásokkal.

(5) Az egyházi ingatlanok és ingóságok védelme érdekében minden egyházi önkormányzati szinten, fegyelmi felelősség terhe mellett gondoskodni kell a vagyonbiztosításról.

2.§ (1) Minden egyházi jogi személy köteles ingó- és ingatlan vagyonát számon tartani és azokban a változások folyamatossan átvezetni.

(2) A vagyon nyilvántartására leltárt kell készíteni. A vagyonnyilvántartás alapján

- a) az ingatlan vagyont négyévenként,
- b) az ingó vagyont évenként leltározni kell.

¹ Kihirdette az EK. II. évf. 3. sz. Hatályos: 2000. április 18-tól. Egységes szerkezetbe foglalta a 2000. évi XIV. törvény. Hatályos: 2001. január 1-től.

Költségvetés és zárszámadás

3.§ (1) Az egyház minden önállóan gazdálkodó szervezetének évenként az összes bevételt és kiadást részletesen tartalmazó költségvetést kell készítenie, amely alapján gazdálkodását végzi.

(2)² A költségvetést a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig kell az illetékes presbitériumnak elfogadnia.

(3) A kiadási oldalon várható 20%-ot meghaladó túllépés esetén pótköltségvetést kell készíteni.

(4) A pótköltségvetést az illetékes presbitérium jóváhagyása után azonnal fel kell terjeszteni az illetékes egyházi önkormányzathoz.

4.§³ (1) Az egyház minden önállóan gazdálkodó szervezetének éves beszámolót, benne az adott év költségvetésével azonos szerkezetű zárszámadást kell készítenie gazdálkodásáról.

(2)⁴ A zárszámadást és a zárómérleget a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig kell az illetékes presbitériumnak elfogadnia.

(3) A zárszámadás elkészítésekor minden esetben szöveges kiértékelést is kell készíteni, ahol a költségvetéstől való eltéréseket és a rendkívüli eseményeket indokolni, dokumentálni kell.

5.§⁵ (1) Az elfogadott költségvetést, valamint zárszámadást (a zárómérleggel együtt) haladéktalanul kell megküldeni jóváhagyásra a felsőbb egyházi önkormányzatnak.

(2) Ha a jóváhagyó formai vagy tartalmi hiányosságot észlel, felhívja a készítőt hiánypótlásra, javításra.

(3) Súlyosnak minősíthető hibánál (pl.: ellentmondás az egyházi vagy állami törvényekkel, közegyházi tartozás) a betérés nem hagyható jóvá.

(4)⁶ Amennyiben a költségvetés vagy a zárszámadás jóváhagyását az arra illetékes testület elutasítja, úgy erről az érintett presbitériumot, valamint az országos irodát⁷ írásban értesíteni kell.

(5) Amennyiben 30 napon belül a jelzett hiányosságok pótlása nem történik meg, úgy a felettes egyházi önkormányzat javaslatára az országos iroda⁸ felfüggeszti a központi támogatások folyósítását.

² Módosította a 2003. évi II. törvény 14.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

³ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (1) bekezdése, valamint a 2005. évi II. törvény 2.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

⁴ Módosította a 2002. évi III. törvény 52.§-a és a 2003. évi II. törvény 15.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

⁵ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (2) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁶ Módosította a 2001. évi IV. törvény 1.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

⁷ Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

⁸ Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

(6) A gyülekezetek és intézményeik költségvetését és zárszámadását az illetékes egyházmegye a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott határidőig hagyja jóvá.

6.§⁹ (1)¹⁰ A költségvetés, a zárszámadás és a zárómérleg formai követelményeit, és ezek elfogadásának, jóváhagyásának határidejét tartalmazó szabályrendeletet az országos iroda¹¹ – figyelemmel a hatályos állami és egyházi jogszabályokra – készíti el, az országos közgyűlés hagyja jóvá és küldi meg az egyházi szervezeteknek.

(2) Minden egyházi önkormányzat elnöksége félévenként köteles beszámolni a presbitériumnak a költségvetés időarányos teljesítéséről.

(3) Az elfogadott és jóváhagyott költségvetést, valamint zárszámadást az e törvényben szabályozott módon nyilvánosságra kell hozni.

Az egyházi gazdálkodás ellenőrzése

7.§ (1) Az egyház önkormányzati testületei számvevőszék útján gondoskodnak saját, illetve intézményeik gazdálkodásának belső ellenőrzéséről és alávetik magukat a felsőbb szintű egyházi ellenőrzésnek.

(2) A számvevőszék taglétszáma 3–7 fő, elnöke gazdasági végzettségű egyháztag. Egyházközségekben, ahol ez a követelmény nem biztosítható, ott gazdasági munkakörben tapasztalatot szerzett egyháztag is lehet az elnök.

(3)¹² Az adott egyházkormányzati szint számvevőszéke félévente legalább egyszer köteles – de mindenkor jogosult – megvizsgálni az illetékességi területén működő szervezeti egységek, gazdálkodó szervezetek és intézmények könyveit és számadását. A magasabb egyházkormányzati szint legalább három évenként köteles a felügyeletre bízott szervezeti egységek, gazdálkodó szervezetek és intézmények gazdálkodását ellenőrizni. Az ellenőrzés során a számvevőszék vizsgálja, hogy a szervezeti egység, gazdálkodó szervezet, illetve intézmény gazdálkodása megfelel-e a költségvetésnek és a pénzügyi előírásoknak.

(4) A számvevőszék munkáját teljes ülésen vagy kiküldött útján végzi. Megállapításairól minden esetben írásos jelentés készül a presbitérium részére, megjelölve a javasolt intézkedést. Ha határidőn belül az intézkedésre nem kerül sor, jelenti a közvetlen felettes egyházkormányzati szint elnökségének.

(5) Hűtlen kezelés esetén a számvevőszék haladéktalanul javaslatot tesz az illetékes egyházi vezetőnek az érintett tisztségviselő felfüggesztéséről.

⁹Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (3) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

¹⁰Módosította a 2000. évi II. törvény 36.§-a. Hatályos: 2000. április 18-tól.

¹¹Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

¹²Módosította a 2001. évi IV. törvény 2.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

(6) Szükség esetén a számvevőszék külső vizsgálatot is indíthat.

8.§ Ha bárki az állami vagy egyházi jogszabályok megsértését észleli a gazdálkodási folyamat során, köteles azt az érintettel, majd a felettes egyházi önkormányzati szint elnökségével tudatni. Ha a jogszabálysértést ez után sem orvosolják, az észlelő, illetve az illetékes elnökség eljárást kezdeményez az illetékes egyházi bíróság előtt.

Kölcsönös teherhordozás az egyházban

9.§ (1) Az egyház tagjai anyagilag hozzájárulnak egyházközségük fenntartásához.

(2) Minden egyházközség anyagilag hozzájárul a felsőbb önkormányzati szintek működéséhez, az egyházi intézmények fenntartásához, lehetőségei szerint a gazdaságilag erőtlenebb egyházközségek támogatásához.

(3) Azok a személyek és hozzátartozóik, akik nem vesznek részt a gyülekezet anyagi terheinek rendszeres hordozásában, de egyes esetekben kazuális szolgáltatásokat kérnek, az illetékes presbitérium által meghatározott összeget tartoznak a gyülekezetnek megfizetni.

(4) Aki valamely egyházi testület megbízásából végez munkát, jogosult megfelelő illetményre, de legalább felmerült költségeinek megtérítésére.

10.§ (1) Az egyházközségek a felsőbb szintek gazdálkodásához éves járulék, kötelező és nem kötelező offertóriumok, valamint adományok révén járulnak hozzá. Az országos járulék összegéről és elosztásának elveiről – a teherbíró képesség figyelembe vételével – az országos gazdasági bizottság javaslata alapján az országos presbitérium dönt.¹³

(2) Bármely önkormányzati szervezet meghatározott céllal és módon adományozásra hívhatja fel az egyháztagokat és az egyházközségeket. Az így befolyt összegeket csak a meghirdetett célra lehet felhasználni. Az esetleges többlet felhasználásáról az illetékes presbitérium dönt.

11.§ (1) Az országos egyház által előírt befizetéseket az egyházmegye gyűjti össze és továbbítja az országos irodához¹⁴.

(2) A kötelezően elrendelt offertóriumokat minden egyházközség köteles meghirdetni és a meghatározott módon befolyt összegeket, hiánytalanul – 14 napon belül – továbbítani az egyházmegye felé.

(3) A közegyházi befizetések elmulasztása fegyelmi vétésnek minősül, amiért az egyházközség elnöksége felel.

¹³Módosította a 2002. évi III. törvény 53.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹⁴Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

Az eljárást az egyházmegye elnöksége hivatalból indítja meg.

12.§ (1) A központi támogatások elosztásáról az országos gazdasági bizottság javaslata alapján az országos presbitérium dönt.¹⁵ A támogatási kérelmek formai követelményeit az országos egyház szabályrendeletben határozza meg.

(2) Támogatás csak részletes költségvetéssel alátámasztott, és a felettes önkormányzati szint véleményezésével ellátott írásbeli kérelemre adható.

(3) A kérelmezőnek a döntés meghozatalához valós adatokat kell szolgáltatnia az indoklásban. Valótlan adatok közlése esetén a kérelmező egy évre kizárásra kerül a támogatandók köréből.

(4) A támogatás feltétele, hogy a kérelmező maga is tevékenyen hozzájáruljon a kívánt cél eléréséhez (saját forrás, saját tevékenység).

(5)¹⁶ Nem kaphat támogatást az az egyházi szervezet, amelynek közegyházi tartozása van, illetve költségvetésének, vagy zárszámadásának jóváhagyását a felsőbb egyházi önkormányzat elutasította, és a támogatások megszüntetésére javaslatot tett az országos irodának¹⁷.

13.§ (1) Az országos presbitérium által megítélt támogatásokat az országos iroda¹⁸ kezeli, utalja, felhasználását rendszeresen ellenőrzi.

(2) A felhasználást követően a támogatottnak a kapott támogatással tételesen el kell számolni. A nem rendeltetésszerűen felhasznált támogatást (vagy annak arányos részét) vissza kell fizetni. El nem fogadott elszámolás a támogatásból való két év kizárást von maga után.

(3) Ha az ellenőrzés vagy elszámolás során jogszabálysértésre derül fény, az ellenőrző, illetve elszámoltató – egyeztetés után – köteles eljárást kezdeményezni az illetékes egyházi, indokolt esetben a világi hatóság előtt.

A gazdálkodás eljárási rendje

14.§ (1) Az egyházi szervezetek kifizetéseket – a jóváhagyott költségvetések keretein belül – csak utalványozásra teljesíthetnek.

(2) Saját személyére szóló utalványozást senki nem végezhet. Utalványozásra jogosultak:

- egyházközségeknél: az elnökség egyik tagja,
- egyházmegyéknél: az elnökség egyik tagja,
- egyházkerületeknél: az elnökség egyik tagja,

¹⁵ Módosította a 2002. évi III. törvény 53.§-a. Hatályos: 2002. március 5-től.

¹⁶ Módosította a 2001. évi IV. törvény 3.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

¹⁷ Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

¹⁸ Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

- országos egyháznál: az országos iroda igazgatója¹⁹ vagy távollétében helyettese,
- intézményeknél: a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személyek.

(3)²⁰ Az egyházkerületek kifizetéseivel kapcsolatos utalványozási rendet országos szabályrendelet a (2) bekezdés d) pontjától eltérően is meghatározhatja.

(4)²¹ Az országos egyháznál és intézményeknél az utalványozás csak ellenjegyzés mellett történhet. Az országos egyháznál az országos gazdasági igazgató, intézményeknél a gazdasági vezető jogosult az ellenjegyzésre.

15.§ (1) Minden egyházi önkormányzatnak és intézménynek rendelkeznie kell elfogadott és jóváhagyott

- szervezeti és működési szabályzattal,
- iratkezelési szabályzattal,
- pénzkezelési szabályzattal,
- leltározási, értékelési és selejtezési szabályzattal.

(2)²² Az elkészítendő szabályzatok elveit országos szabályrendelet határozza meg, és ezeket egészítik ki az egyes egyházi szervezetek.

(3) Minden, intézménnyel rendelkező egyházi önkormányzat saját szervezeti és működési szabályzatában rögzíti azt, hogy milyen fenntartói jogokat ad át intézménye igazgatótanácsának.

(4) Az elkészített és elfogadott szabályzatokat a közvetlen felettes testület hagyja jóvá.

Egyéb rendelkezések

16.§²³ (1) Bármely egyházi önkormányzat közgyűlése alapítványt, gazdálkodó szervezetet, intézményt hozhat létre, amennyiben ez nem veszélyezteti a létrehozó önkormányzat működését.

(2) A létrehozáshoz a felsőbb egyházkerületi szint presbitériumának előzetes engedélye szükséges.

(3) Ezen szervezetek vezetője csak szakirányú végzettségű szakember lehet.

(4) A gazdálkodási tevékenységbe bevont vagyont (tárgyak) köre az alapító okiratban szigorúan elhatárolandó.

(5) Az alapító okiratban szabályozni kell az alap, kiegészítő és vállalkozási tevékenységek megnevezését, gazdálkodási jogkörét, a keletkező nyereség felhasználási módját, az esetleges veszteség kezelésének kérdéseit, a megszüntetés módját és eseteit. Az alapító okiratban biz-

¹⁹ Módosította a 2005. évi II. törvény 11.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

²⁰ Módosította a 2001. évi IV. törvény 4.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

²¹ Számozását módosította a 2001. évi IV. törvény 4.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

²² Módosította a 2000. évi II. törvény 37.§-a, valamint a 2005. évi II. törvény 3.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

²³ A 16-17.§-t módosította a 2003. évi II. törvény 16.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

tosítani kell, hogy az alapító egyházi önkormányzat legalább évenként egyszer információkat kapjon a gazdálkodás eredményéről.

17.§ (1)²⁴ Az egyházi szervezetek által alapított vagy az egyház tagjai által egyházi célok megvalósítására létrehozott alapítványok támogatása egyházi költségvetés terhére abban az esetben történhet, ha az alapítvány alapító okirata alapján biztosított, hogy a létrejövő vagyontárgyak az egyház érdekét szolgálják, és ez az alapítvány megszűnése esetén is megvalósul.

(2) Az egyházi célú alapítványok támogatásának további feltétele, hogy az alapítvány és az illetékes egyházi önkormányzat között együttműködési megállapodás jöjjön létre.

II. fejezet

Az egyházközségek gazdálkodása

18.§ (1)²⁵ Az egyházközség és intézményei az e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján az éves gazdálkodását meghatározó költségvetést készítik, melyet az egyházközség presbitériuma fogad el a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig.

(2) Az elfogadott költségvetést az egyházközség elnöksége jóváhagyásra haladéktalanul megküldi az illetékes egyházmegye presbitériumának.

(3) A költségvetés elfogadásáig a gyülekezet és intézményei az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodnak.

19.§²⁶ (1) Az egyházközség és intézményei éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatározott – zárszámadását, valamint zárómérlegét az egyházközség presbitériuma fogadja el a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig.

(2) Az elfogadott zárszámadást (a zárómérleggel együtt) jóváhagyásra haladéktalanul meg kell küldeni az illetékes egyházmegye presbitériumának.

20.§²⁷ Az egyházközség és intézményei jóváhagyott költségvetéseit és zárszámadásait, valamint zárómérlegeit nyilvános hirdetésben, gyülekezeti közgyűlésen, esetleg gyülekezeti újságban kell nyilvánosságra hozni.

21.§ (1) Az egyházközség vagyoneleltárának összeállításáért az egyházközség elnöksége, az intézmény vagyoneleltárának összeállításáért az intézmény vezetője felelős.

(2)²⁸ Az összeállított vagyoneleltárt az egyházközség presbitériuma hagyja jóvá, jóváhagyás után a vagyoneleltár egy példányát az éves zárszámadás mellékleteként továbbítani kell az illetékes egyházmegyének.

22.§ (1) Az egyházfenntartási hozzájárulás fizetésének rendjére és mértékére az országos egyház közgyűlése, illetve az egyházmegye közgyűlése ad ajánlásokat.

(2) Az egyházközség – az ajánlások alapulvételével – maga határozza meg az egyházfenntartási hozzájárulás mértékét, melynél figyelembe veszi tagjainak jövedelmi és anyagi viszonyait.

(3) Az egyházközség az egyházfenntartói hozzájárulás mértékét évente köteles felülvizsgálni és aktualizálni.

(4) Az egyházközség az egyházfenntartói hozzájárulást egyes tagjaival szemben méltányosságból, esetenkénti elbírálással mérsékelheti.

23.§ (1)²⁹ Az egyházfenntartási hozzájárulás rendszeres beszédéséért a felügyelő és a gondnok felel.

(2) Az egyházközség pénztárosa anyagi és büntetőjogi felelősség terhe mellett végzi az egyházközség pénztárának kezelését.

(3) Az elnökség tagjai önállóan, a presbitérium a számvevőszék útján ellenőrzik a pénzkezelés rendjét, annak törvényességét.

24.§ (1) Az egyházközség a törvények által előírt kerektek között vagyont szerezhet, elidegeníthet, új épületeket létesíthet, épületeket alakíthat át.

(2)³⁰ Az egyházközség az egyházmegye elnökségének előzetes engedélye alapján jogosult hitelek felvételére, ha a hitelek törleszthesége biztosított.

25.§ Az egyházközségi számvevőszék illetékességi körébe tartozik

- a) az egyházközség gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése,
- b) az egyházközségek által alapított, illetve tulajdonában lévő intézmények, vagy gazdálkodási egységek gazdálkodásának ellenőrzése.

III. fejezet

Az egyházmegyék gazdálkodása

26.§ (1) Az egyházmegye az e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján éves gazdálkodását meghatározó költségvetést készít, melyet az egyházmegye presbitériuma a vo-

²⁴Módosította a 2005. évi II. törvény 4.§-a. Hatályos: 2006. január 1-től.

²⁵Módosította a 2003. évi II. törvény 17.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

²⁶Módosította a 2003. évi II. törvény 18.§-a. Hatályos: 2003. június 10-től.

²⁷Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (6) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

²⁸Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (7) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

²⁹Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (8) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

³⁰Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (9) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

natkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogad el.

(2) Az elfogadott költségvetést az egyházmegye elnöksége haladéktalanul megküldi jóváhagyásra az országos presbitériumnak.

(3) A költségvetés elfogadásáig az egyházmegye az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

27.§³¹ (1) Az egyházmegye éves bevételeit és kiadásait tartalmazó – az e törvény 4.§ (1) bekezdésében meghatározott – zárszámadást és zárómérleget az egyházmegye presbitériuma a vonatkozó szabályrendeletben meghatározott időpontig fogadja el.

(2) Az elfogadott zárszámadást haladéktalanul meg kell küldeni jóváhagyásra az országos presbitériumnak.

28.§ (1) Az egyházmegye vagyoni és pénzügyi természetű ügyeinek előkészítésére gazdasági bizottságot alakít.

(2) Az egyházmegyei elnökség vagyoni és pénzügyi természetű ügyet kizárólag a gazdasági bizottság véleményével együtt terjeszthet a presbitérium elé.

(3) Az egyházmegyei gazdasági bizottság vezetője gazdasági végzettségű egyháztag legyen. A bizottság legalább három tagból áll, amelynek egy tagja lelkész.

(4) Az egyházmegyei gazdasági bizottság döntés-előkészítő jogkörrel rendelkezik. Ezen jogkörön belül:

- a) bármely ügyet önállóan a presbitérium elé terjeszthet, amely az egyházmegye vagyonkezelési körébe, háztartásába tartozik,
- b) az egyházmegyei presbitérium vagy az egyházmegyei közgyűlés napirendjén szereplő gazdasági ügyeket előzetesen véleményezi,
- c) javaslatot készít az egyházmegyei presbitérium részére az országos támogatások egyházmegyei szintű felosztására,
- d) a gyülekezetek országos egyház által elosztható forrásból történő támogatási igényeit véleményezi.

(5) Az egyházmegyei gazdasági bizottság az egyházmegye elnöksége vagy a gyülekezetek kérésére a gyülekezetek vagyoni és pénzügyi természetű ügyei lebonyolításában szakmai tanácsot ad.

29.§ (1) Az egyházközségeknek az egyházmegye gazdálkodásához való rendszeres évi hozzájárulásának mértékét az országos presbitérium és az egyházmegyei gazdasági bizottság javaslatainak figyelembevételével az egyházmegyei presbitérium hagyja jóvá.

(2) A hozzájárulás mértékének megállapításánál figyelemmel kell lenni az egyházközségek teherbíró képességére és tehervállalására, továbbá az arányosság elvére.

³¹ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (10) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

30.§³² (1)³³ Az egyházmegyék költségvetésének és éves beszámolójának formai követelményeit az országos iroda előterjesztése alapján az országos presbitérium határozza meg.

(2)³⁴ Az egyházmegye költségvetését és zárszámadását az egyházmegyei presbitérium fogadja el és az országos presbitérium hagyja jóvá.

31.§ (1) Az egyházmegyei számvevőszék illetékességi körébe tartozik

- a) az egyházmegye gazdálkodásának folyamatos ellenőrzése,
- b) az egyházmegye által alapított, illetve a tulajdonában lévő intézmények és gazdálkodási egységek gazdálkodásának ellenőrzése.

(2)³⁵ Az egyházmegyei számvevőszék ellenőrzi az egyházközségek presbitériumai által elfogadott költségvetéseket és zárszámadásokat, és javaslatot tesz az egyházmegyei presbitérium felé azok elfogadásáról.

IV. fejezet

Az egyházkerületek gazdálkodása

32.§³⁶ (1) Az egyházkerületek bevételei és kiadásai önálló tételként az országos egyházi költségvetésben és zárszámadásban szerepelnek. Önálló költségvetéssel és zárszámadással az egyházkerületek nem rendelkeznek.

(2)³⁷ Az egyházkerületek gazdálkodásának elveit és formai szabályait az egyházkerületek közgyűléseinek javaslata alapján elfogadott országos szabályrendelet szabályozza.

33.§ Az egyházkerület gazdálkodását az országos számvevőszék ellenőrzi.

V. fejezet

Az országos egyház gazdálkodása

34.§ (1)³⁸ Az országos egyház e törvény 3.§ (1) és (2) bekezdése alapján éves gazdálkodását meghatározó költ-

³² Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (11) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

³³ Módosította a 2005. évi II. törvény 5.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

³⁴ Módosította a 2001. évi IV. törvény 5.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

³⁵ Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (12) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

³⁶ Módosította a 2001. évi IV. törvény 6.§-a. Hatályos: 2001. október 22-től.

³⁷ Módosította a 2005. évi II. törvény 6.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

³⁸ Módosította a 2005. évi II. törvény 7.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

ségvetést készít. A költségvetés elfogadásáról a zsinat az országos presbitérium javaslata alapján törvényt hoz.

(2) Az országos egyház a rendelkezésére álló forrásokból az intézmények biztonságos működése céljából céltartalékot képez, mely fedezetül szolgál

- a) az ingó és ingatlan vagyonban bekövetkező, előre nem látott, üzemeléstől és vis maior tényezők elhárítására, valamint
- b) pályázati úton országos „nagy rendezvények” lebonyolításának anyagi fedezetére.

A céltartalék mértékét és a rendezvények megnevezését az országos egyház évenként szabályrendeletben rögzíti.

(3) A költségvetés elfogadásáig az országos egyház az előző évi jóváhagyott költségvetés időarányos részével gazdálkodik.

35.§³⁹ Az országos egyház e törvény 4.§ (1) bekezdése alapján elkészített éves beszámolója elfogadásáról a zsinat az országos presbitérium előterjesztése alapján dönt. Az országos presbitérium az előterjesztéshez beszerzi az országos számvevőszék véleményét.

36.§⁴⁰ (1) Az országos egyház gazdasági irányítására vonatkozó döntések előkészítését az országos gazdasági bizottság végzi.

(2) A bizottság ülésein tanácskozási joggal vesz részt az országos irodaigazgató vagy megbízottja.

³⁹Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (14) bekezdése, valamint a 2005. évi II. törvény 8.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

⁴⁰Módosította a 2005. évi II. törvény 9.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

(3) A zsinat és az országos presbitérium napirendjére kerülő gazdasági természetű ügyeket az országos gazdasági bizottság előzetesen véleményezi.

37.§⁴¹ Az országos presbitérium az országos gazdasági bizottság előterjesztése alapján dönt az egyházmegyéék éves támogatási keretének elosztásáról. A döntés előkészítése során az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- a) az egyházközségek száma,
- b) az egyháztagok száma,
- c) az ellátandó feladatok.

38.§⁴² (1) Az országos egyház közvetlen irányítása alá tartozó, önálló gazdálkodással rendelkező intézmények és szervezetek költségvetését és zárszámadását az országos presbitérium – az illetékes intézmények igazgatótanácsa véleményének figyelembe vételével – hagyja jóvá.

(2) Ezen intézmények és szervezetek gazdálkodásának ellenőrzését az országos számvevőszék végzi.

39.§⁴³ Az országos presbitérium által jóváhagyott valamennyi költségvetés és zárszámadás főbb számait az egyház hivatalos lapjában kell nyilvánosságra hozni.

40.§⁴⁴ Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, egyúttal hatályon kívül helyezi az 1997. évi IX. törvényt.

⁴¹Módosította a 2005. évi II. törvény 10.§-a. Hatályos: az általános tisztújítás során megválasztott zsinat hivatalba lépésétől, de legkésőbb 2006. december 15-től.

⁴²Módosította a 2000. évi XII. törvény 24.§ (15) bekezdése. Hatályos: 2000. december 1-től.

⁴³Módosította a 2002. évi IV. törvény 2.§ (1) bekezdése. Hatályos: 2002. június 5-től.

⁴⁴Hatályos: 2000. április 18-tól.

TARTALOM

Előszó ■ 1

Zsinati hitvallás ■ 2

1997. évi I. törvény
a Magyarországi Evangélikus Egyházzal ■ 4

2005. évi III. törvény
az egyházi szolgálatról és az egyházi szolgálatot
végzőkről ■ 6

Első rész – Bevezető rendelkezések ■ 6

Második rész – A lelkeszi szolgálat általános
keretei ■ 6

Harmadik rész – Lelkeszi szolgálat az egyház-
községben ■ 11

Negyedik rész – Lelkeszi szolgálat magasabb szintű
egyházi önkormányzatoknál, egyházi intézmények-
nél valamint egyházi egyesületeknél ■ 16

Ötödik rész – A nemlelkeszi egyházi szolgálat ■ 17

Hatodik rész – Felkészítés az egyházi szolgálatra ■ 18

Hetedik rész – Záró rendelkezések ■ 19

2005. évi IV. törvény
az egyház szervezetéről és igazgatásáról ■ 20

Első rész – Az egyházközség ■ 20

Második rész – Az egyházmegye ■ 25

Harmadik rész – Az egyházkerület ■ 29

Negyedik rész – Az országos egyház ■ 32

Ötödik rész – Záró rendelkezések ■ 39

Melléklet ■ 39

2005. évi V. törvény
az egyházi szolgálat külön területeiről ■ 40

2005. évi VI. törvény
az egyházi jogszabályokról ■ 47

2005. évi VII. törvény

a választásokról és a szavazásról ■ 49

Első rész – Általános rendelkezések ■ 49

Második rész – A gyülekezeti lelkész választása ■ 51

Harmadik rész – Közgyűlési és testületi
választások ■ 52

Negyedik rész – Püspök, esperes, országos felügyelő,
egyházkerületi felügyelő, egyházmegyei felügyelő
választása ■ 54

Ötödik rész – A közgyűlésekről és testületi ülésekről
szóló általános rendelkezések ■ 56

Hatodik rész – Záró rendelkezések ■ 58

2005. évi VIII. törvény

az egyház intézményeiről ■ 59

Első rész – Általános rendelkezések ■ 59

Második rész – Az egyes intézmények ■ 63

Harmadik rész – Záró rendelkezések ■ 71

2005. évi IX. törvény

az egyház törvényes rendjének és békéjének
megőrzéséről ■ 72

Első rész – Általános rendelkezések ■ 72

Második rész – Az egyházi jogszolgáltatási szervek ■ 72

Harmadik rész – A törvényességi felügyeleti
és a fegyelmi eljárás ■ 74

Negyedik rész – A bírósági eljárás ■ 76

Ötödik rész – A különleges eljárások ■ 79

Hatodik rész – A jogszolgáltató szervek határozatainak
végrehajtása ■ 80

Hetedik rész – Záró rendelkezések ■ 81

Függelék ■ 82

2000. évi I. törvény

az egyház háztartásáról ■ 90